OREMUS

SVENSK
KATOLSK BÖNBOK

II. Årliga Andakter

Tredje upplagan

KATOLSKA BOKFÖRLAGET
STOCKHOLM 1940

Av hjärtat välsigna vi den nya, förbättrade upplagan av vår kära bönbok Oremus. Må den bliva en fridens och ljusets ängel som visar vägen genom tidens mörker, må den för många göra Herrens helgedom, kyrkan, till ett kärt hem och deras hem till en Guds helgedom.

Imprimatur.

Stockholm den 5 juni 1940.

† *Johannes Erik Müller,*

Epps., Vic. Apost. Sueciæ.

De ändringar och kompletteringar som ha införts i Oremus' 3:e upplaga röra i huvudsak de böner som äro avsedda för enskild andakt, det möter därför icke något hinder att vid offentliga gudstjänster använda 2:a och 3:e upplagan samtidigt. Siffra i klammer ( ) under bönens överskrift anger sidan för samma bön i 2:a upplagan. — Bildmaterialet har ställts till förfogande av *Volksliturgisches Apostolat, Klosterneuburg, Wien.* — Oremus' första upplaga utkom 1909, andra 1930.

Stockholm 1940, A.-B. Fahlcrantz' Boktryckeri

Årliga andakter.

Herrens fester.

Det kyrkliga året består av heliga årstider: jul-, påsk- och pingsttiden. Kyrkoårets lysande sol är Jesus Kristus. Såsom varje helig mässa är ett minne och en förnyelse av Kristi återlösning, så vill även det heliga året gradvis för våra ögon framställa de enskilda händelserna ur Kristi liv. Höjdpunkten i dessa fester och tider är och förblir det heliga mässoffret, där Kristus är med oss alla dagar såsom vår evige överstepräst. I ständig anslutning till kyrkoåret böra vi flitigt betrakta hans liv, hans lidande och hans härlighet, i anden ånyo uppleva desamma för att därigenom bliva delaktiga av hans nådegåvor.

Adventstiden.

Trösta dig, mitt folk.

F. Duggen, I himlar, från ovan, och I skyar, regnen ned den Rättfärdige.

Vredgas icke, o Herre, och kom ej längre ihåg vår orättfärdighet. Se, din Heliges stad är ödelagd, Sion är ödelagt; Jerusalem är öde, öde är din helgedom och din härlighets hus, där våra fäder lovsjungit ditt heliga namn.

Sv. Duggen, I himlar...

F. Vi ha syndat och blivit såsom en spetälsk; såsom trädens torra löv ha vi alla fallit av; lik en stormvind ha våra missgärningar ryckt oss bort. Du har vänt ditt ansikte ifrån oss, du har slagit oss för våra synders skull. *Sv.* Duggen, I himlar...

F. Se, Herre, till ditt folks betryck och sänd den, du sända skall. Sänd ut Lammet, sänd

at från öknens klippa jordens härskare, att han må avlyfta från oss fångenskapens ok. *Sv.* Duggen, i himlar...

F. Trösta dig, trösta dig, mitt folk; snart skall din Frälsare komma. Varför förtäres du av sorg? Varför har smärtan vanställt ditt ansikte? Frukta ej, jag skall frälsa dig; ty jag är Herren, din Gud, Israels Helige, din Frälsare.

Sv. Duggen, I himlar...

Låtom oss bedja. Vi bedja dig, o Herre, rör våra hjärtan med din nåd, att vi må bereda vägen för din enfödde Son. Förläna oss även, att vi som med glädje mottaga honom såsom vår Frälsare, en gång förtröstansfullt må få se honom komma som vår domare. Genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Längtan efter världens Frälsare.

De s. k. O-antifonerna ur adventsliturgin.

O Vishet, som framgått ur den Allrahögstes mun, du som räcker från världens ena ände till den andra och ordnar allt med kraft och mildhet, kom och lär oss vishetens väg.

F. Se, o Herre, till ditt folks betryck,

Sv. Och sänd den du sända skall.

O Adonai, starke Gud och härskare över Israels hus, du som syntes för Moses i den brinnande törnbuskens låga och givit lagen på Sinais berg, kom och fräls oss med din starka hand.

F. Kom och rädda oss, Herre, härskarornas Gud,

Sv. Visa oss ditt ansikte, och vi skola frälsas.

O Jesse telning, samlingstecknet för jordens folk, inför vilken konungar förstummas och nationerna tillbedja, dröj ej längre, kom och fräls oss.

F. Över dig, Jerusalem, skall uppgå Herren,

Sv. Och hans härlighet skall uppenbaras över dig.

O du som har Davids nyckel och bär Israels spira, du öppnar, och ingen stänger, du stänger och ingen öppnar, kom och befria de fångna som sitta i mörker och dödens skugga.

F. En stjärna skall framträda ur Jakob,

Sv. En spira skall höja sig ur Israel.

O du som uppgår som det eviga ljusets återsken, rättfärdighetens sol, kom och upplys dem som sitta i mörker och dödens skugga.

F. Se, Herren skall komma och alla hans heliga med honom,

Sv. Och på den dagen skall vara ett stort ljus.

O Konung, folkens efterlängtade, du hörnsten, som förenar det som varit åtskilt, kom och fräls människan som du danat av jordens stoft.

F. Se, Jungfrun skall undfå och föda en son,

Sv. Och hans namn skall vara Emmanuel.

O Emmanuel, vår konung och lagstiftare, nationernas åtrå och folkens räddning, kom att återlösa oss, Herre, vår Gud.

F. Kom, o kom, Emmanuel,

Sv. Och fräls ditt arma Israel.

Låtom oss bedja. Uppväck, o Herre, våra hjärtan till att bereda vägen för din enfödde Son, på det att vi genom hans ankomst må varda värdiga att tjäna dig med luttrat sinne. Genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Adventsbön.

Herre Jesus Kristus, Gud av Gud, ljus av ljus, sann Gud av sann Gud! Född av Fadern före morgonstjärnan, lever och regerar du med honom och den Helige Ande i himmelens härlighet. Vad förmådde dig att nedstiga från him-

melen för att i Marias jungfruliga sköte antaga vår mänskliga natur? Vad förmådde dig att bliva lik stoftets barn? Icke behövde du oss; du var oändligt salig oss förutan. Men din kärlek till oss var så stor, att du hellre valde ringhet och armod än att se oss försmäkta i andlig nöd. Ja, det var kärleken till oss, som förmådde dig att utblotta dig själv och antaga tjänarens skepnad för att kunna arbeta, lida och dö för oss, för att från oss borttaga syndens skuld och straff. Tack och lov och pris vare dig för din oändliga kärlek. Varmed kan jag vedergälla den? Jag har icke något annat, som jag kan skänka dig, än mitt hjärta. Mottag det som din egendom och dana det efter ditt heliga hjärta.

Såsom fordom det Gamla förbundets fäder längtade efter din ankomst, så längtar även mitt hjärta efter din nåderika födelse. Väl vet jag, att du för länge sedan har kommit i världen; men jag vet även, att du intill världens ände nedstiger från himmelen för att på andligt sätt födas i de frommas hjärtan. Jag längtar efter din ankomst och ropar med profeten: Duggen I himlar, från ovan, och I skyar, regnen ned den Rättfärdige; öppna, jord, ditt sköte, låt snart Frälsaren spira upp. Himmelska dagg, fall ned på mitt förtorkade hjärta; himmelska regn, vederkvick min törstiga själ. Gör mitt hjärtas jordmån fruktbar, så att den bär en ymnig skörd av goda föresatser, heliga beslut och dig behagliga gärningar. Kom, o Jeus, och besök mitt hjärta. Kom med din barmhärtighet och rena mitt syndiga hjärta; kom med din nåd och gör mitt arma hjärta rikt; kom med din frid och lugna mitt oroliga hjärta; kom med din kärlek och värm mitt kalla hjärta, att jag må älska dig i liv och död och i all evighet. *Sv.* Amen.

Korta adventsböner.

F. Herren kommer på himlens skyar; på hans gördel står skrivet: Konungarnas konung och härskarornas Herre.

Sv. Om han dröjer, så vänta på honom, ty han kommer säkert och bedrager icke.

F. Ila, o Herre, till vår frälsning. Kom, och dröj icke längre; utplåna ditt folks synder.

Sv. Kom, som du har lovat och befria oss.

F. Se, Herren kommer, i härlighet stiger han ned, och hans härskaror omgiva honom.

Sv. I hans dagar skall rättfärdighet uppstå och fridens fullhet.

F. Himlen skall fröjda sig, och jorden uppgiva glädjerop. Högljutt skolen I jubla: Herren kommer och förbarmar sig över sina fattiga.

Sv. Herre, härskarornas Gud, låt ditt ljus lysa oss, att vi få frälsning.

F. Stig upp på berget, bringa Sions glada budskap, upphäv med all kraft din stämma och förkunna Juda städer:

Sv. Sen, vår Gud, som vi vänta, han kommer.

F. Stöten i basun på Sion, kalla på hedningarna, förkunna det högt för folket:

Sv. Sen, Gud, vår Frälsare, kommer.

F. Jungfru Maria, mottag det ord som av Herren blev dig sagt genom ängelns mun: Den Helige Ande skall komma över dig, och den Högstes kraft skall överskygga dig. Därför skall det Heliga som skall födas av dig, kallas Guds Son.

Sv. Välsignad skall du vara bland alla kvinnor.

F. Herre, hör min bön;

Sv. Och låt mitt rop komma till dig!

Låtom oss bedja. Res dig, o Herre, i ditt välde och skynda med mäktig kraft till vår

hjälp på det att din skonsamma barmhärtighet genom din nåds bistånd måtte påskynda, vad våra synder förhindra. Därom bedja vi dig genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Beredelse till Frälsarens andliga ankomst.

1. Jesus Kristus, vår Gud och Frälsare, med andakt ihågkomma vi i denna heliga tid den fromma längtan, varmed det Gamla förbundets heliga bönföllo om din nåderika ankomst. Du har uppfyllt det löfte, som redan i paradiset gavs våra stamföräldrar. Du, den evige Faderns evige Son, har nedstigit från himmelen och blivit människa. Du har krossat mörkrets välde, brutit syndens bojor och stiftat frid och försoning mellan oss och din himmelske Fader. Må himmelen och jorden förena sig med oss och tacka dig för din återlösning.

F. Vi tro, o Herre, att du är den utlovade Messias, kvinnans ättling som kommit att söndertrampa ormens huvud.

Sv. Vi tro, att i ditt namn jordens alla folk skola välsignas.

F. Vi tro, att du är vägen, sanningen och livet.

Sv. Vi tro, att du är det sanna ljuset, som upplyser var människa som kommer i världen.

Låtom oss bedja. Fulla av förtröstan bedja vi dig, Herre Jesus Kristus, lär oss rätt känna dig och värdet av dina himmelska skatter, på det att våra hjärtan må upptändas av innerlig kärlek till dig och uppriktig längtan efter dina gåvor. Huru längtade icke det Gamla förbundets patriarker och profeter efter dig och din ankomst! De skådade dig i anden och hälsade dig såsom den starke Guden, såsom fridens furste och världens frälsning, såsom Emmanuel. I sanning, du är vår Emmanuel, ty

i dig är Gud med oss; du är Guds lamm, som borttager världens synder; du är vår evige överstepräst, som med sitt blod har ingått i det Allraheligaste och öppnat för oss himmelens lyckta portar. Lov och tack ske dig därför nu och i evighet. *Sv.* Amen.

F. Herre, efter dig längta vi.

Sv. Låt ditt ljus lysa över oss.

F. Till dig, o Herre, står vårt hopp.

Sv. Kom och rädda oss ur syndens nöd.

2. Himmelen och jorden skola förgås, men dina ord, o Herre, skola icke förgås. Du är trofast i alla dina ord och helig i alla dina verk. Den dag skall komma, då ditt ord går i fullbordan och du med stor makt och majestät skall återkomma till att döma levande och döda. Alla skola vi då inställas inför din domstol för att avlägga räkenskap för våra gärningar, ja, för våra hemligaste tankar. Med ditt gudomliga ljus skall du på den dagen lysa in i våra hjärtans djup för att bringa i dagen, vad i mörker är fördolt, och uppenbara hjärtans tankar.

F. Res dig, o Herre, och skynda till vår hjälp.

Sv. Kom och visa oss ditt ansikte.

F. Kom, o Herre, och dröj icke.

Sv. Kom och fräls ditt folk från dess synder.

Låtom oss bedja. Uppväck oss, o Herre, ur vår liknöjdhet. Giv oss ett ångerfullt och förkrossat hjärta, att vi må avsky synden och älska rättfärdigheten. Lär oss behjärta, att stunden är inne att uppstå från sömnen, att avlägga mörkrets gärningar och ikläda oss ljusets vapen, på det att vi en gång med glädje må kunna möta dig, när du kommer på himmelens skyar till att döma levande och döda. *Sv.* Amen.

F. Ur djupen ropar jag till dig, o Herre; Herre, hör min bön.

Sv. Om du vill ihågkomma missgärningar, Herre, o Herre, vem kan då bestå?
F. Hos Herren är barmhärtighet och riklig återlösning.
Sv. Och han skall återlösa sitt folk från alla dess synder.
3. Herre Jesus Kristus, när du ville ikläda dig den mänskliga naturen, utgöt den himmelske Fadern sin nåds fullhet över den allra saligaste Jungfrun Maria för att bereda dig en värdig boning. Han uppväckte åt dig en förelöpare, som genom sitt ord och liv skulle mana till bot och bereda världen till din ankomst. Snart skall du komma även till oss och göra oss delaktiga av din heliga mandomsanammelses nådegåvor, på det att vi såsom Guds barn efter ditt föredöme må tillväxa i vishet och nåd inför Gud och människor.
F. En ropandes röst i öknen: Bereden Herrens väg,
Sv. Gören hans stigar räta.
F. Låtom oss leva rättfärdigt och gudaktigt i denna värld,
Sv. Väntande det saliga hoppet och vår Herres Jesu Kristi ankomst.
Låtom oss bedja. Barmhärtige Frälsare, du som kommit att söka och frälsa det som var förlorat, låt ditt ansikte lysa över oss och led våra fötter på fridens väg, på det att vi genom uppriktig bot och innerlig längtan efter din ankomst må bereda dig en värdig boning i våra hjärtan, du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

Kvatemberfastedagarna.

De fyra årstidernas fasta, d. v. s. onsdagen, fredagen och lördagen i tredje decemberveckan, första fasteveckan, pingstveckan och tredje septemberveckan infördes i Rom i de första århun-

dradena. Enligt Kyrkans mening skola dessa dagar hållas som särskilda bön- och fastedagar. Sedan påven Gelasius (496) gälla särskilt kvatemberdagarna såsom en tid, då den heliga prästvigningen meddelas. Därför är det bruk i många länder, att på dessa dagar bedja om goda präster. 'Skörden är stor, men arbetarna äro få. Bedjen därför skördens Herre, att han sänder arbetare till sin skörd.'

Adventslitania.

Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, förbarma dig över oss.
Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, hör oss.
Kristus, bönhör oss.
Gud Fader i himmelen: *Förbarma dig över oss.*
Gud Son, världens Frälsare,
Gud Helige Ande,
Helige Trefaldighet, en ende Gud,
Helige Gud, som skapat människan till din avbild i rättfärdighet och helighet,
Rättfärdige Gud, som fällt straffdomen över den fallna människan,
Barmhärtige Gud, som givit våra stamföräldrar löfte om en återlösare,
Jesus, förutsagd av profeterna,
Jesus, förebildad i Gamla förbundet,
Jesus, efterlängtad av fäderna,
Jesus, du som kommit att frälsa ditt folk från dess synder,
Jesus, du som kommit att söka och saliggöra det som var förlorat,
Jesus, du som med stor makt och härlighet skall återkomma att döma levande och döda,
Jesus, du som giver rättfärdighetens krona åt dem som älska din ankomst,
Var oss nådig: *Förskona oss, o Herre.*
Var oss nådig: *Bönhör oss, o Herre.*

Från allt ont: *Fräls oss, o Herre.*
Från otro och vantro,
Från ljumhet och liknöjdhet i din heliga tjänst,
Från mörkrets gärningar,
Från farlig syndasömn,
Från den eviga döden,
Genom din eviga födelse av Fadern,
Genom din mänskliga födelse av Jungfru Maria,
Genom din andliga födelse i våra hjärtan,
På domedagen,
Vi arme syndare: *Vi bedja dig, bönhör oss.*
Att du ville föra oss från mörkret till ditt underbara ljus,
Att du ville väcka oss till ett rättfärdigt liv,
Att du ville giva oss nåden att bära botens värdiga frukter,
Att du icke ville låta våra hjärtan betungas av köttets lustar och livets bekymmer,
Att du ville väcka hos oss en hjärtlig längtan efter din ankomst,
Att du ville reda dig en värdig boning i våra hjärtan,
Att du ville giva oss nåden att städse vara beredda på din ankomst till domen,
Att du på domedagen ville döma oss med barmhärtighetens dom,
Att du ville göra oss till medarvingar av din härlighet,
Guds Son,
Guds lamm, som borttager världens synder: *Förskona oss, o Herre.*
Guds lamm... *Bönhör oss, o Herre.*
Guds lamm... *Förbarma dig över oss, o Herre.*

F. Vår själ väntar på Herren,

Sv. Ty han är vår hjälpare och beskyddare.

Låtom oss bedja. Allsmäktige, evige Gud, uppväck våra hjärtan, att vi genom sann botfärdighet må bereda vägen för din enfödde Son, på det att vi, renade och helgade till kropp och

själ, med glädje må motse hans nåderika ankomst. Genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Julpräfationen.

Det är i sanning tillbörligt och rätt, riktigt och gagneligt, att vi alltid och allestädes tacka dig, helige Herre, allsmäktige Fader, evige Gud! Ty genom hemligheten i Ordets mandomsanammelse har din härlighet i ett nytt ljus strålande gått upp för våra själars ögon, så att vi — skådande Gud i synlig gestalt — dragas till att älska det Osynliga. Därför sjunga vi med änglar och ärkeänglar, med troner och herradömen och med hela den himmelska härskaran din härlighets lovsång, i det vi oavlåtligen säga:

Helig — Helig — Helig.

Stilla natt.

Stilla natt, heliga natt! * Vaket vid krubban satt * Tyst i fröjd det heliga par. * Himlabarn, som lovat oss var, * Slumra i ljuvaste ro, * Slumra i ljuvaste ro!

Stilla natt, heliga natt! Änglars här sjunger glatt. * Sången bringar herdarna bud, * Född är Kristus, vilken är Gud. * Frälsaren, Kristus är född, * Frälsaren, Kristus är född.

Stilla natt, heliga natt! * Himlens barn, jordens skatt, * Saligt ler din heliga mund. * Slagen är befrielsens stund. * Frälsare, pris vare dig! * Frälsare, pris vare dig!

Sen konungarnas konung, som utgår av Fadern. — Såsom solen uppgår, kommer världsalltets Frälsare; liksom daggen faller på gräset, stiger han ned i Jungfruns sköte. — Dagarna uppfylldes för Maria, och hon födde sin son. — Fridsfursten är kommen i härlighet, hela jorden längtar efter att få se hans anlete. — Upplyften edra huvuden, ty eder frälsning är nära. — Jordens orättfärdighet tages bort, och världsalltets Frälsare skall härska över oss.

(Antifoner ur Breviarium Romanum.)

Julhögtiden.

Julbön.

1. I djupaste ödmjukhet nalkas jag dig, nyfödde Frälsare, för att frambära åt dig min hyllning. Du ligger i ett stall, i en krubba, ett svagt, hjälplöst barn; men jag tror fast och bekänner högt att du är den levande Gudens Son, sann Gud, född av Fadern från evighet. Du är återskenet av hans härlighet, hans väsens fullkomliga avbild. Du är Ordet, som i begynnelsen var hos Gud, genom vilket Fadern har skapat allt som är i himmelen och på jorden. I dig var livet för alla varelser som skulle leva; i dig var ljuset för alla andar som skulle skapas.

Med de heliga änglar som osynligt omgåvo din krubba, utropar jag: Helig, helig, helig är Herren Gud, som var och som är och som komma skall. Värdig är du, o Herre, att äga pris och ära och makt; ty du har skapat allt, och för din viljas skull blev det till.

F. Och Ordet vart kött

Sv. Och bodde ibland oss.

F. Och vi hava sett hans härlighet,

Sv. En härlighet, som Faderns Enfödde har, full av nåd och sanning.

Låtom oss bedja. Hur omätlig, o gudomlige Frälsare, är icke din förbarmande kärlek! Vi voro ett förtappat släkte, vredens barn, hemfallna åt den andra, den eviga döden. Från himmelens höjder såg du vårt elände, såg du ditt folks betryck. Du hade kunnat sända en ängel, en av himmelens yppersta furstar, för att med himmelen försona vårt släkte. Men detta var icke nog för din kärlek. Du ville själv komma och återlösa oss. Du nedsteg från din eviga tron och iklädde dig vår dödlighets dräkt; du blev lik en av oss, ett fattigt människobarn, för att göra oss till Guds barn och arvingar till himmelens rike.

F. Ett barn är oss fött, en son är oss given.

Sv. Herraväldet vilar på hans skuldror, och hans namn skall vara: den starke Guden, fridens furste, världens Frälsare.

F. Han skall härska i Jakobs hus till evig tid,

Sv. Och på hans rike skall icke vara någon ände.

2. I största ödmjukhet tillber jag dig, gudomlige Frälsare; av hjärtats grund tackar jag dig att du har kommit i världen, för att bliva försoningsoffret för oss syndiga människor och genom ditt ord och föredöme visa oss frälsningens väg. Genast vid din födelse börjar du

ditt stora värv; ty med ditt liv begynner ditt lidande, och din krubba är din lärostol. Varför valde du ett stall i stället för ett palats? varför en hård krubba i stället för ett mjukt läger? varför lindor i stället för purpur? Du gjorde så, emedan du redan vid din födelse ville lära mig kärlek till fattigdom, försakelse och ödmjukhet. När därför kärlek till världen och dess förgängliga ägodelar vill snärja mitt hjärta, vill jag tänka på att du, himmelens konung, har gjort dig själv fattig, för att jordens förgängliga ägodelar ej må komma mig att glömma de skatter som mal och rost ej förtära; när sinnliga njutningar vilja fresta mig, vill jag erinra mig de umbäranden och försakelser du påtog dig i krubban; när livets högfärd rör sig i mitt inre, vill jag komma ihåg den djupa förödmjukelse, med vilken du måste försona min äregirighet och mitt högmod.

F. Guds, vår Frälsares, nåd har blivit uppenbarad.

Sv. Han lär oss att avsäga oss ogudaktighet och världsliga lustar.

F. Han har utblottat sig själv och antagit en tjänares skepnad.

Sv. Därför har Gud upphöjt honom och givit honom ett namn som är över alla namn.

F. I Jesu namn skola allas knän böja sig, deras som äro i himmelen, på jorden och under jorden,

Sv. Och alla tungor skola bekänna att Herren Jesus Kristus är i Gud Faderns härlighet.

Låtom oss bedja. O Gud, som genom din enfödde Sons födelse upplyst den heliga natten, vi bedja dig, giv att vi, som på jorden lärt känna hans hemlighetsfulla ljus, i himmelen måtte få åtnjuta hans fröjder. Genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Och Ordet vart kött.

Julbetraktelse.

'Och Ordet vart kött och bodde ibland oss'. Prisa Herren, min själ, och allt som är i mig, love hans heliga namn! Den evige Faderns Son har antagit en tjänares skepnad och blivit världens Frälsare. Återglansen av Faderns härlighet, hans väsens trogna avbild, har nedstigit från himmelen och blivit världens Återlösare. Hell dig, heliga natt, vars mörker upplystes av himmelskt ljus, vars tystnad avbröts av änglars jubelkörer; hell dig, heliga natt, i vilken den evige Faderns evige Son i barnets älskliga gestalt trädde in i världen!

Vem kan fatta den barmhärtighet som förmått dig, evige Fader, att offra din enfödde Son för oss syndiga människor! Vem förmår fatta den kärlek som fört dig, Guds Son, från himmelen ned till jorden, från de saligas land till jämmerns och dödens dal! Visserligen kunna vi icke begripa denna outsägliga kärlek, denna oändliga barmhärtighet; men tro, älska, tacka och instämma i de himmelska härskarornas jubel, det kunna vi, det vilja vi. Ära vare Gud i höjden! Ja, ära vare dig, himmelske Fader! Du har givit oss din Son och med honom allt som kan bereda oss sann lycka. Genom honom ha vi blivit försonade med dig, genom honom ha vi vunnit tillträde till din nådetron, genom honom ha vi fått makt att bliva dina barn.

Ära vare dig, du Faderns eviga Ord! Såsom ett svagt, hjälplöst barn träder du in i den värld som är dina händers verk. Som befriare från allt mänskligt elände börjar du redan vid din födelse att bära de olyckligas bördor. Du upplever själv livets bitterhet för att hugsvala de lidande, trösta de bedrövade, upplyfta de nedböjda, hjälpa de betryckta och bringa åt

oss alla ro för våra själar. Du döljer ditt gudomliga majestät under den mänskliga naturens slöja, så att vi utan fruktan kunna nalkas dig. Vilken dödlig kunde väl annars med sina ögon se dig utan att bländas av din härlighet! Du den Allrahögste, vilkens storhet ingen tanke kan fatta, du kallar dig vår broder, och vi få kalla dig med samma ljuva namn. Vilken ära, vilken upphöjelse för oss, fattiga människobarn! Vi äro lemmar av en lekamen, vars huvud du är; vi äro förenade med dig såsom vinrankan är förenad med vinstocken. Denna förening utgör vårt liv och vår sällhet; ty utanför dig finns blott mörker, död och fördärv. Blott i tron på dig och i troget uppfyllande av din vilja vinna vi frid och evigt liv.

Gudomliga Jesusbarn, du den eviga kärlekens underverk, giv oss nåd, att vi med Maria och Josef, med de fromma herdarna och de vise männen, med de heliga änglar som vakade kring din krubba, värdigt må tillbedja, ära och lova dig. Du de frommas längtan, de nödlidandes hopp, alla människors vän, uppväck i oss en stark glädje över din födelse. Lär oss högt akta den värdighet varmed du hedrat oss genom att antaga vår mänskliga natur. Låt oss bliva ett med dig genom kärlekens band. Förbliv i oss, låt din nåd verka i oss och skapa i oss en ny ande, på det att vi alltmer må älska dig och med allt större trohet tjäna dig för att efter detta korta, förgängliga liv för evigt förenas med dig i din härlighets rike. *Sv.* Amen.

Bön till Gud Fader.

O Fader i himmelen, du som är stor i nåd och barmhärtighet, du som gör under, vi tacka dig av allt hjärta för att du har låtit din enfödde Son födas av den heliga, alltid rena Jungfrun

på denna syndens och förgängelsens jord på det att han för oss människor skulle förkunna frälsning och frid. Vi bedja dig att, såsom du en gång lät din Son komma i världen, du också ville låta honom födas i våra ovärdiga hjärtan, så att han i sanning blir vår levande Frälsare, vår egen; värdes låta Kristus, den högtlovade, taga gestalt i vårt inre. Giv att han må tillväxa i oss, så att hans kraft allt mer fullkomnar vår svaga, ofullkomliga dygd. Förläna oss, o Fader, att Kristuslivet, det fördolda, må sätta sin prägel på allt vad vi äro och på allt vad vi göra, dig till evigt lov och pris, du vår Fader, som av din blotta nåd har givit oss och ständigt giver oss den outsägligt stora gåvan, Jesus Kristus, din Son, vår Herre, som med dig i den Helige Andes enhet lever och regerar, en Gud i evighet. *Sv.* Amen.

Bön till Jesusbarnet.

Jesus, den himmelske Faderns evige Son, i anden närma vi oss det fattiga stall dit världen förvisat dig. Du underbare Gud, du har dolt din gudoms glans under barnets ödmjuka gestalt, på det att vi med kärlek och förtröstan må kunna komma till dig. Invig våra själar till from andakt. Lär oss rätt uppskatta din stora kärlek; lär oss med Maria och Josef tillbedja dig i renhet och helighet. Lär oss lova och prisa dig med himmelens änglar och med de fromma herdarna tjäna dig i hjärtats enfald; lär oss såsom de vise männen frambära åt dig gåvor, som äro dig behagliga. Rena våra hjärtan, att vi må födas pånytt till ett himmelskt liv. Lär oss att vara ödmjuka liksom du, den ödmjuke, fattiga i anden liksom du, den fattige, saktmodiga och tåliga såsom du. Giv, att vi efter ditt föredöme må tilltaga i vishet och nåd inför Gud

och människor samt bliva delaktiga av din mandomsanammelses frukter, du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

Hälsning till Maria och Josef.

Heliga moder Maria, jag hälsar dig och gläder mig över den stora lycka som i den heliga natten genom Guds Sons födelse kommit dig till del. Upptag mig till ditt barn och anbefall mig åt din älskade Son. Helige Josef, Jesu fosterfader, jag hälsar dig och gläder mig över den stora utmärkelse till vilken den nyfödde Frälsaren upphöjt dig. Utverka åt mig hos din gudomlige fosterson sann kärlek till honom, att jag en gång med dig och din jungfruliga brud må bliva förenad med honom i himmelens rike. *Sv.* Amen.

Bön om Jesusbarnets välsignelse.

Gudomliga barn, som blev avlat av den Helige Ande och fött av Jungfru Maria, jag faller ned och tillbeder dig med Maria och Josef och de heliga änglar som hålla vakt vid din krubba. Lov och pris vare dig, den evige Faderns Son, Jungfruns Son! Innerligt tack ske dig för din förbarmande kärlek! Jag är icke värd att nalkas dig, ty jag är en syndig människa. Men se, jag ångrar alla mina synder och önskar uppriktigt att aldrig ha begått dem. Hädanefter vill jag älska dig av allt mitt hjärta och mer än allt annat i himmelen och på jorden. Till bevis på min kärlek vill jag tjäna dig med helig iver och troget hålla dina bud.

Gudomliga barn, jag beder dig vid din himmelske Faders kärlek och vid din heliga moders ljuva namn, välsigna mig och denna min föresats. Giv nu din välsignelse åt hela världen, åt alla människor och folk, såsom du genom de

fromma herdarna gav den åt Israels barn och genom Österlandets furstar åt hednavärldens folk. Välsigna i synnerhet alla barn och all ungdom, att de må uppväxa i oskuld och renhet. Sänd dina heliga änglar och håll med din starka hand förföraren fjärran. För ditt heliga namns skull hör min bön och låt mitt rop komma till dig. Giv dem som sitta i mörker, trons ljus; återför till din hjord dem som försmäkta i villolärans ödemark. Giv syndarna omvändelsens nåd, de rättfärdiga tillväxt i din kärlek, de avlidna den eviga vilan och oss alla en salig död och himmelens härlighet. *Sv.* Amen.

Andakt till Jungfru Maria se sid. 412.

Jullitania.

Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, förbarma dig över oss.
Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, hör oss.
Kristus, bönhör oss.
Gud Fader i himmelen: *Förbarma dig över oss.*
Gud Son, världens Frälsare,
Gud Helige Ande,
Heliga Trefaldighet, en ende Gud,
Jesus, Guds ende Son, född av Fadern från evighet,
Jesus, Faderns eviga Ord, genom vilket allt är gjort som är gjort,
Jesus, änglars och människors liv och ljus,
Jesus, Guds Son, som vart kött och bodde ibland oss,
Jesus, född av Maria, den rena Jungfrun,
Jesus, född i ett stall som ett fattigt barn,
Jesus, svept i lindor och lagd i en krubba,
Jesus, vilkens inträde i världen himmelens änglar förkunnat,

Jesus, som herdarna funnit i krubban och ödmjukt tillbett,
Jesus, som för hedningarna uppenbarats genom en stjärna,
Jesus, åt vilken österlandets furstar offrat guld, rökelse och myrra,
Jesus, du som blivit fattig för att göra oss rika,
Jesus, du som tog på dig tjänarens skepnad för att upphöja oss till himmelens furstar,
Jesus, du som blivit ett människobarn för att göra oss till Guds barn,
Jesus, du som vill att alla människor skola komma till sanningens kunskap och bliva saliga,
Jesus, du som skänker frid åt människor vilka äga Guds välbehag,
Jesus, vår kärleksfulle Frälsare och tillkommande domare,
Var oss nådig: *Förskona oss, o Herre.*
Var oss nådig: *Bönhör oss, o Herre.*
Från all synd: *Fräls oss, o Herre.*
Från livets högfärd,
Från onda begär,
Från all syndig bundenhet vid jordiska ägodelar,
Från all ond vilja,
Från vantro och otro,
Genom din ankomst,
Genom din underbara födelse,
Genom din heliga barndom,
Genom din stora fattigdom,
Genom din djupa ödmjukhet,
Genom din kärlek till oss människor,
Vi arma syndare: *Vi bedja dig, bönhör oss,*
Att vi med helig glädje må fira minnet av din nåderika födelse,
Att vi med tacksamhet må mottaga dig i våra hjärtan,

Att vi, liksom de fromma herdarna, i hjärtats enfald må söka dig,
Att vi må ära Gud i höjden,
Att vi på jorden må åtnjuta din frid,
Att vi i nöd och bedrövelse må ihågkomma ditt armod och dina lidanden,
Att vi må avlägga högmod, veklighet och alla syndiga lustar,
Att vi må värdiga varda din mandomsanammelses frukter,
Jesus, Guds Son,
Guds lamm, som borttager världens synder: *Förskona oss, o Herre.*
Guds lamm... *Bönhör oss, o Herre.*
Guds lamm... *Förbarma dig över oss, o Herre.*

F. Därav hava vi lärt känna Guds kärlek,
Sv. Att han sänt sin enfödde Son i världen.
Låtom oss bedja. Vi bedja dig, Herre, himmelske Fader, förläna oss riklig nåd att vi, som med glädje fira minnet av din enfödde Sons födelse av Jungfru Maria, genom hennes förbön må pånyttfödas i rättfärdighet och helighet, genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Nyårsafton.

Tacksägelse och åkallan.

F. Allsmäktige, evige Gud, alla goda gåvors givare, vi tacka dig av hela vårt hjärta för alla de timliga och andliga välgärningar som du bevisat oss varje dag av vårt liv (och särskilt under det förflutna året).

Från evighet har du med kärlek tänkt på oss och i tiden skapat oss.

Sv. Därför tacka vi dig, o Herre.

F. Med faderlig huldhet har du genom din heliga försyn styrt och beskyddat oss.

Sv. Därför tacka vi dig, o Herre.

F. Utan vår förtjänst har du upptagit oss i ditt rike, den heliga katolska Kyrkan.

Sv. Därför tacka vi dig, o Herre.

F. Genom Kyrkans heliga sakrament har du ofta välsignat oss med den Helige Andes gåvor.

Sv. Därför tacka vi dig, o Herre.

F. För de särskilda gåvor som du (under årets lopp) nådeligen förlänat var och en av oss,

Sv. Tacka vi dig, o Herre.

F. För avvändande av alla faror och olyckor som hotat oss, samt för alla lidanden med vilka du till vårt bästa hemsökt oss,

Sv. Tacka vi dig, o Herre.

F. Ty av dig, o Herre, kommer allt gott, och ingenting är gott utom dig. Därför vare dig evigt tack och lov, genom Kristus, vår Herre,

Sv. Amen. — Ära vare Fadern.

F. Rättvise och barmhärtige Gud, inför ditt heliga ansikte ödmjuka vi oss i stoftet; vi ångra av hjärtats grund alla synder med vilka vi från barndomen (och i synnerhet under detta år) förolämpat ditt oändliga majestät. Vi ångra och avsky alla synder som vi någonsin begått i tankar, ord och gärningar eller genom underlåtande av det goda vartill vi voro förpliktade.

Sv. Förbarma dig över oss, o Herre.

F. Vi ångra de otaliga fel och försummelser varmed vi bedrövat ditt kärleksfulla hjärta.

Sv. Förbarma dig över oss, o Herre.

F. Vi ångra all den lättja och ljumhet varmed vi missbrukat din nåd och omintetgjort dina kärleksfulla avsikter.

Sv. Förbarma dig över oss, o Herre.

F. Gå icke till doms med oss, o Gud, och straffa oss icke för våra missgärningars skull, utan förskona oss och förbarma dig över oss

efter din stora barmhärtighet, genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen. — Ära vare Fadern.

F. Kärleksrike Gud och Fader, vi bedja dig, att du, i kraft av Jesu Kristi, din Sons, förtjänster och beaktande hans heliga moder Marias samt alla änglars och helgons förböner, måtte vara oss nådig och barmhärtig nu och i synnerhet i vår sista stund.

Att du ville bevara och styrka oss i den sanna tron, i det kristliga hoppet och i din heliga kärlek,

Sv. Vi bedja dig, bönhör oss.

F. Att du ville giva oss hjärtats frid och endräkt,

Sv. Vi bedja dig, bönhör oss.

F. Att du ville bevara oss från andliga och kroppsliga olyckor och faror,

Sv. Vi bedja dig, bönhör oss.

F. Att du ville upplysa de otrogna och vantrogna, omvända syndarna, fullkomna de rättfärdiga, beskydda de oskyldiga, trösta de bedrövade och giva de döende försoning och nåd,

Sv. Vi bedja dig, bönhör oss.

F. Låtom oss bedja för deras själar, som under det gångna året kallats hädan ur denna värld.

Sv. Herre, giv dem den eviga vilan och låt det eviga ljuset lysa för dem.

F. Låtom oss bedja för dem bland oss, som under det kommande året skola inställas inför Guds domstol.

Sv. O Gud, giv dem riklig nåd, att de må hava sina länder omgjordade och sina ljus brinnande och så vara redo, när Människosonen kommer.

F. Låtom oss bedja, att vi själva må framhärda i det goda och få en lycksalig dödsstund.

Sv. Herre, visa oss din barmhärtighet och förläna oss evigt liv.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, vi överlämna oss nu med allt vad vi äro och äga i dina heliga händer. Vi anbefalla åt ditt heliga hjärta kropp och själ, timlig lycka och evig välfärd, våra anhöriga och släktingar, vänner och ovänner, vår församling, hela den heliga Kyrkan och hennes överhuvud, vår Helige fader.

Mottag därför, o Herre, hela vår frihet, vårt minne, vårt förstånd, vår vilja, allt vad vi äro och äga.

Sv. Du har givit oss allt; åt dig återställa vi allt. Allt tillhör dig; gör därmed efter ditt välbehag. Giv oss blott din kärlek och din nåd; mer begära vi icke. *Sv.* Amen. — Ära vare Fadern.

Te Deum se sid. 237.

En annan bön vid årets slut.

Allsmäktige, evige Gud, hör nådigt den bön som jag i dag med tacksamt hjärta frambär åt dig. Hela mitt liv är en oavbruten kedja av välgärningar från din milda hand. Du har skapat mig till din avbild och antagit mig till ditt barn; du har upptagit mig i din Kyrkas sköte och gjort mig delaktig i Jesu Kristi oändliga förtjänster. Under det förflutna året har du bevarat mig för många olyckor och faror och givit mig allt vad jag behövde för kropp och själ. När jag syndade, fördrog du mig med tålamod; när jag återvände till dig, mottog du mig med öppna armar. Prisa därför, min själ, Herren, och allt som är i mig, love hans heliga namn! Ja, lov och tack vare dig, o Herre, för all den godhet och kärlek du bevisat mig under årets lopp.

Du är oändligt god och barmhärtig, o Gud, men du är lika rättvis. Skulle jag väl i detta ögonblick utan fruktan kunna framträda inför din domstol? Hur kunde jag bestå inför ditt ansikte, om du nu ville gå till rätta med mig! Hur försumlig har jag icke under detta år varit i din heliga tjänst, hur ofta lät jag mig icke bortryckas av mina onda böjelser, hur jäktade jag icke efter jordens förgängliga goda, hur litet bekymrade jag mig icke om min odödliga själs räddning, hur högmodig och kärlekslös har jag icke varit mot min nästa, hur kallsinnig och liknöjd mot dig, min bäste Fader, mitt högsta goda! Se, jag erkänner och bekänner min orätt; jag ångrar och avskyr min otacksamhet; ödmjukt upplyfter jag mina händer till dig och beder dig om nåd och tillgift. Inför din åsyn fattar jag den fasta föresatsen att hädanefter bättre vaka över mina sinnen och mitt hjärta och att allvarligen bekämpa mina onda böjelser.

Upptag mig åter till ditt barn. Tag icke din hand ifrån mig, utan giv mig mitt dagliga bröd, allt vad jag behöver för kropp och själ. Bevara mig för all fara, styrk mig i varje frestelse, giv mig riklig nåd att förverkliga mina föresatser och att aldrig mera avvika från dina buds vägar. Ty i framtiden vill jag hålla mig till dig och leva för dig; den tid som du i din godhet ännu vill beskära mig, vill jag använda till din tjänst och ditt förhärligande. Lever jag, så lever jag för dig; dör jag, så dör jag för dig; vare sig jag lever eller dör, vill jag tillhöra dig, o Herre. Amen.

Tacksägelse för Herrens välgärningar.

Ps. 110.

Halleluja! Jag vill prisa Herren av allt hjärta i de rättsinnigas råd och församling.

Stora äro Herrens verk, värda att begrundas av alla, som hava sin lust i dem.
Majestät och härlighet är vad han gör, och hans rättfärdighet förbliver evinnerligen.
Han har så gjort, att hans under äro i åminnelse; nådig och barmhärtig är Herren.
Han giver föda åt dem som frukta honom, han tänker evinnerligen på sitt förbund.
Sina gärningars kraft har han kungjort för sitt folk, i det han givit dem hedningarnas arvedel.
Hans händers verk äro trofasthet och rätt, oryggliga äro alla hans anordningar.
De stå fast för alltid och för evigt, de fullbordas med trofasthet och rättvisa.
Han har sänt sitt folk förlossning, han har stadgat sitt förbund för evig tid; heligt och fruktansvärt är hans namn.
Herrens fruktan är vishetens begynnelse, ett gott förstånd hava alla de, som därav ledas. Hans lov förbliver evinnerligen. Ära vare Fadern.

Store Gud.

Store Gud, vi lova dig, * Dina verk, din makt vi prisa. * Jord och himmel böja sig * Dig, o Gud, att vördnad visa, * Dig som allting skapat har, * Dig som är och blir och var.

Kerubimers helga kör, * Sig med Serafim förenar; * Högt man jublet skalla hör. * Varje ängel, som dig tjänar, * Ropar med all himlens här: * Helig, helig Herren är!

Helig, helig, Herre Gud, * Stor i makt och stor i ära! * Tusen skilda tungors ljud * Ödmjukt dig sin hyllning bära. * Hela världen i sin prakt * Vittnar om din stora makt.

Faderns makt oss skapat har, * Sonens blod från synd oss renar, * Andens kärlek, helig, klar, jordens folk i Kyrkan enar. * Pris ske dig, Treenighet, * Nu och i all evighet!

I JESU NAMN.

Nyårsdagen.

Bön till Gud, den Evige och Oföränderlige.

Min Herre och Gud, du är densamme i går, i dag och i evighet. Du är evigheternas Konung, upphöjd över tidernas växlande lopp. Hela vår framtid ligger öppen för dina ögon. Du vet vad som skall hända oss varje år, varje dag, ända till vår sista stund. Vi veta det icke, men vi veta, att du ser en oavbruten förändring i vårt liv. Intet år skall lämna oss såsom det fann oss, varken i inre eller i yttre avseende. Allting förändras, blott du förbliver. 'Himlarna och jordens grund skola förgås, du skall förvandla dem såsom man byter om sin dräkt, och de fara hän; men du är densamme, och dina år skola icke hava någon ände.' Ditt ord, o Gud, förbliver i himmelen och på jorden, dina rådslut stå orubbliga och oåterkalleliga, din natur och dina egenskaper äro städse desamma. Vi tillbedja dig i din oföränderlighets lugna frid, i din oförgängliga himmel, som är du själv. Du är fullkomlig från begynnelsen, du kunde intet vinna och intet förlora, ingenting kunde nå upp till dig eller skada dig, ty intet är till som icke du har skapat. Min Herre, min ende Gud och mitt allt, intet beständigt gives utom dig, alla stödja sig på dig såsom på sitt upphov och känna sig skyddade, när de överlämna sig i din hand. Låt oss icke längre jaga efter det som förgås. O, att vi icke måtte förlora vårt hjärta åt någonting på denna jord, att intet måtte vända oss från dig. Omfatta du oss därför och genomträng oss helt och hållet, tag vårt lättrörda

hjärta och vår svaga ande i ditt gudomliga beskydd. Drag oss till dig, så att vi i dig finna vår tröst morgon, middag och kväll. Låt oss finna inre fasthet i dig, medelpunkten och upprätthållaren av allt som är skapat. Var du det strålande ljus i vilket vi finna friden och riktningen för vår levnadsväg. Led oss rätt genom årens växlande lopp och jordens förgänglighet. Låt oss finna och erfara dig som själens sanna, enda, eviga fröjd, såsom vår kraft, vår tröst, vårt hopp, vår sista tillflykt och vår allt omfattande kärlek. Amen.

Uppoffring.

Lov och tack ske dig, oändlige Gud, att du låtit mig uppleva detta nya år. Hur många människor hava ej under det förflutna året blivit bortryckta från detta jordeliv; hur många bland dem hava ej dött en olycksalig död, ehuru de kanske icke syndat så mycket som jag. Men mig, Herre, har du skonat; med mig har du haft fördrag. För mig har ännu ej den natt kommit, då ingen mer kan verka; för mig har du förlängt den nådens tid, då människan ännu kan arbeta på sin frälsning.

Hur kan jag nog prisa din förbarmande kärlek till mig? Hur kan jag nog tacka dig för din godhet? Själv förmår jag det icke. Men mottag, o Gud, som ett välbehagligt tacksägelseoffer det blod som din älskade Son, min Frälsare, utgjutit för mig, och se på det heliga namn som han fått i dag. I Jesu namn börjar jag detta nya år; i Jesu namn vill jag under dess lopp börja och fullända alla mina arbeten och företag. I Jesu namn vill jag bedja och vaka, strida och försaka; i Jesu namn vill jag tåligt bära alla prövningar och lidanden som din heliga försyn behagar ålägga mig.

Mottag nådigt, o Herre, denna min föresats; mottag tillika mitt hjärta såsom en ringa offergåva. Se icke på min ovärdighet, utan på den nyfödde Frälsarens oändliga förtjänst. För hans skull välsigna mig och mina anhöriga under årets alla dagar, giv att det nya året måtte för oss bli ett välsignat år, helgat åt ditt förhärligande och fruktbart för det eviga livet. *Sv.* Amen.

Jesu heliga namns Fest.

Bön till Jesu heliga namn.

Prisat vare Jesu namn! Ditt heliga namn, o Herre, erinrar oss om att du är den levande Gudens Son, född av Fadern från evighet; ty himmelens ängel sade till Jungfrun i Nasaret: 'Det heliga som skall födas av dig, skall kallas den Allrahögstes Son.' Men namnet Jesus säger oss framför allt att du är Människosonen, världens Frälsare. 'Du skall giva honom namnet Jesus', sade himmelens sändebud till din heliga moders brudgum; 'ty han skall frälsa sitt folk från dess synder.'

F. Herrens namn vare välsignat

Sv. Nu och alltid och i all evighet.

Prisat vare Jesu namn! Ditt heliga namn, o Herre, erinrar oss om att du är människosläktets lärare och världens ljus, vilket upplyser var människa som kommer i världen. Den som tror på dig och följer dig efter, han vandrar icke i mörker, utan skall äga evinnerligt liv. Sänd ut ditt ljus, att det må leda oss på livets dunkla stig ända upp till ditt heliga berg, och giv att vi en gång i ditt ljus må skåda det eviga ljuset.

F. Herrens namn vare välsignat

Sv. Nu och alltid och i all evighet.

Prisat vare Jesu namn! Ditt heliga namn, o Herre, erinrar oss om att du är vår överstepräst som frambar sig själv åt den himmelske Fadern till ett försoningsoffer för våra synder. Det var icke med förgängligt silver och guld du lösköpte oss från evigt fördärv; det var genom ditt dyrbara blod som du skaffade oss försoning; det är genom dina sår vi blivit helbrägda. Uppväck hos oss botfärdighetens ande, så att vi låta försona oss med Gud och finna barmhärtighet vid nådens tron.

F. Herrens namn vare välsignat

Sv. Nu och alltid och i all evighet.

Prisat vare Jesu namn! Ditt heliga namn, o Herre, erinrar oss om att du är den gode herden, som kärleksfullt vaktar sina får, uppsöker de vilsegångna och återför dem till fårahuset. För ditt namns skull upptag oss i din hjord, led oss på sanningens och nådens bete och försvara oss mot frälsningens fiender; ty det är icke något annat namn under himmelen givet oss människor, i vilket vi skola varda saliga.

F. Herrens namn vare välsignat

Sv. Nu och alltid och i all evighet.

Prisat vare Jesu namn! Ditt heliga namn, o Herre, erinrar oss om att du som segrare över döden uppfarit till himmelen och sitter på Guds, den allsmäktige Faderns, högra hand, varifrån du skall återkomma till att döma levande och döda. För ditt namns skull bedja vi dig, var oss en gång en nådig domare och uppväck oss till det eviga livet.

F. I Jesu namn skola alla knän böja sig: deras, som äro i himmelen, på jorden och under jorden,

Sv. Och alla tungor skola bekänna, att Herren Jesus Kristus är i Gud Faderns härlighet.

F. Loven Herren med mig.

Sv. Låtom oss upphöja hans heliga namn.

F. Herrens namn vare välsignat
Sv. Nu och alltid och i all evighet.
F. Vår hjälp är i Herrens namn,
Sv. Vilken har skapat himmel och jord.

Låtom oss bedja. O Gud, som givit din enfödde Son, vår Frälsare, namnet Jesus, förläna oss nådigt att innerligt älska och andäktigt vörda detta heliga namn, på det att vi genom dess kraft må frälsas från allt ont och vinna himmelens eviga salighet, genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Litania till Jesu heliga namn.

Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, förbarma dig över oss.
Herre, förbarma dig över oss.
Jesus, hör oss
Jesus, bönhör oss.
Gud Fader i himmelen,[1]
Gud Son, världens Frälsare,
Gud Helige Ande,
Heliga Trefaldighet, en ende Gud.
Jesus, du den levande Gudens Son,
Jesus, du återsken av Faderns härlighet,
Jesus, du det eviga ljusets glans,
Jesus, du härlighetens konung,
Jesus, du rättfärdighetens sol,
Jesus, Jungfru Marias son,
Jesus, värd allas kärlek,
Underbare Jesus,
Jesus, du starke Gud,
Jesus, du den tillkommande världens fader,
Jesus, det stora rådslagets förkunnare,
Jesus, du starke hjälte,
Jesus, tålamodets mönster,
Jesus, lydnadens förebild,

[1] Förbarma dig över oss.

Jesus, saktmodig och ödmjuk av hjärtat,
Jesus, de kyska själarnas vän,
Jesus, vår vän,
Jesus, fridens Gud,
Jesus, livets upphovsman,
Jesus, alla dygders mönster,
Jesus, du ivrare för själarna,
Jesus, vår Gud,
Jesus, vår tillflykt,
Jesus, de fattigas fader,
Jesus, de troendes skatt,
Jesus, du gode herde,
Jesus, du sanna ljus,
Jesus, du eviga vishet,
Jesus, du oändliga godhet,
Jesus, du vår väg och vårt liv,
Jesus, änglarnas glädje,
Jesus, patriarkernas konung,
Jesus, apostlarnas mästare,
Jesus, evangelisternas lärare,
Jesus, martyrernas styrka,
Jesus, bekännarnas ljus,
Jesus, jungfrurnas renhet,
Jesus, alla heligas krona,
Var oss nådig: *Förskona oss, o Jesus.*
Var oss nådig: *Bönhör oss, o Jesus.*
Från allt ont,[1]
Från all synd,
Från din vrede,
Från djävulens försåt,
Från orenhetens ande,
Från den eviga döden,
Från ringaktning för dina ingivelser,
Genom din heliga mandomsanammelses hemlighet,
Genom din födelse,
Genom din barndom,

---

[1] Fräls oss, o Jesus.

Genom ditt gudomliga liv,
Genom dina vedermödor,
Genom din dödsångest och ditt lidande,
Genom ditt kors och din övergivenhet,
Genom dina kvalfulla lidanden,
Genom din död och din begravning,
Genom din uppståndelse,
Genom din himmelsfärd,
Genom dina fröjder,
Genom din härlighet,
Guds lamm, som borttager världens synder:
Förskona oss, o Jesus.
Guds lamm... *Bönhör oss, o Jesus.*
Guds lamm... *Förbarma dig över oss, o Jesus.*
Jesus, hör oss.
Jesus, bönhör oss.

F. Herrens namn vare välsignat.

Sv. Nu och i evighet.

Låtom oss bedja. Vår Herre Jesus Kristus, du som har sagt: Bedjen och I skolen få; söken och I skolen finna; klappen och eder skall varda upplåtet: vi bedja dig, skänk oss din gudomliga kärleks heliga eld, så att vi älska dig av hela vårt hjärta, i ord och gärning, och aldrig upphöra att prisa dig.

Förunna oss, o Herre, att alltid frukta och älska ditt heliga namn, eftersom ditt beskydd aldrig fattas dem som du befäst i din kärlek, du som lever och regerar i all evighet. *Sv.* Amen.

F. Guds hjälp förblive alltid med oss. *Sv.* Amen.

Herre, visa mig vägen och gör mig villig att vandra den.

S:ta Birgitta.

Förtröstan på Frälsaren.

(529)

O Jesus, min Herre och min Gud, ehuru osynlig för mina lekamliga ögon talar du dock till mitt hjärta och tillropar mig från ditt altare: Kommen till mig I alla som arbeten och ären betungade, och jag skall vederkvicka eder. Genom dig, barmhärtige Frälsare, har jag fått barnaskapets ande så att jag med helig förtröstan får träda fram till den Högstes tron. Om känslan av min svaghet och medvetandet om min synd uppfylla mig med fruktan, om tanken på dina stränga domar, o Herre, vill skrämma mig, så känner jag mig trygg och full av förtröstan genom tron på din oändliga kärlek.

Herre, du har skapat mig till ditt förhärligande, du har skapat mig för att jag i dig skall finna evig lycka och salighet. Du uppehåller mitt liv och drager försorg om mig som en fader om sina barn. Du kläder liljorna på fältet och giver föda åt himmelens fåglar. Huru kunde du då förgäta mig! Utan din vilja faller icke ett hårstrå från mitt huvud, ty du styr alla mina öden. Allas ögon vänta på dig, o Herre, och du giver dem föda i rättan tid, du upplåter din milda hand och uppfyller allt som andas med välsignelse. Ditt öga vakar över mig, din arm beskyddar mig, din vishet leder mig, din kärlek låter allt lända till mitt bästa.

Icke alltid, o Herre, är du med din hjälp på synligt sätt oss när. Ofta dröjer du att med din välsignelse kröna våra arbeten och ansträngningar. Men om du än dröjer med din hjälp, skall jag ej tvivla på din vishet och faderliga godhet. Om du icke finner för gott att giva mig det som jag åstundar, skall jag med villig undergivenhet säga: Herre, ske icke min vilja, utan din! Hemsöker du mig med prövningar,

skall jag icke misströsta, ty jag vet, att den som Herren älskar, honom agar han. Genom kors och lidanden vill du öva mig i tålamod och undergivenhet, i ödmjukhet och uthållighet, på det att jag härnere alltmer må varda värdig dina gåvor och en gång bliva delaktig av dina eviga fröjder. Dina tankar, o Herre, äro icke våra tankar, dina vägar äro icke våra vägar.

Därför, gudomlige Frälsare, skall jag sätta all min lit till dig i medgång och motgång, i glädje och sorg. Du känner alla mina behov, ty du är allvetande. Du kan hjälpa mig, ty du är allsmäktig. Du vill hjälpa mig, ty du är oändligt god och kärleksfull. Väl känner jag mig ovärdig att röna bevis på din kärlek, ty jag är en syndig människa och icke värd att kallas ditt barn. Men i Altarets heliga sakrament är du i sanning den barmhärtige samariten som gjuter olja och vin i mina sår. Här flyter ditt heliga blod som renar mig från min synd. Här är din heliga lekamen, det himmelska manna som styrker mig på jordelivets mödosamma vandring. Du är villigare att meddela mig dina gåvor än jag kan vara angelägen om att mottaga desamma. På dig, Herre, hoppas jag, i evighet skall jag icke komma på skam. Ty du själv har sagt: Han har hoppats på mig, därför skall jag befria honom, han åkallar mig, och jag skall bönhöra honom. Jag är med honom i nöden, jag skall rädda honom och låta honom komma till ära. Amen.

O min Gud, giv att jag älskar dig, och den enda lönen för min kärlek vare att jag får älska dig mer och mer.

Kristi Uppenbarelses Fest.

Trettondagen.

Betraktelse.

Genom en underbar stjärna har du, nyfödde Frälsare, kallat Österlandets furstar, såsom de första bland hednafolken, till din krubba och till trons saliga ljus. Styrkta av detta ljus, som du tänt i deras hjärtan, följde de stjärnans lopp för att hälsa och hylla dig såsom världens Frälsare, konungarnas Konung, sin Herre och Gud.

F. Vi hava sett hans stjärna i Österlandet

Sv. Och hava kommit för att tillbedja honom.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, tacksamma för trons ljus, som likt en klar stjärna upplyser vår jordiska pilgrimsfärd, förena vi oss i dag med de vise männen och bekänna

att du är Kristus, den levande Gudens Son, Gud av Gud, ljus av ljus, sann Gud av sann Gud, det sanna ljuset, som kommit i världen för att lysa alla människor och leda dem på frälsningens väg. Bevara oss, o Herre, för otrons mörker och irrlärans villovägar; låt trons ljus alltjämt lysa och växa i våra hjärtan, på det att vi en gång få skåda dig i din härlighets ljus, du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

Vi beundra, o Herre, de vise männens mod och ihärdighet. Ingen fruktan, intet omak, intet offer avhåller dem att efterkomma din kallelse att följa din stjärna. Det jordiska Jerusalems prakt och härlighet hämmar icke deras steg, judarnas otro minskar icke deras nit, de skriftlärdas liknöjdhet kväver icke deras längtan att söka dig för att frambära dig sin hyllning.

F. Stå upp, Jerusalem, var ljus,

Sv. Ty ditt ljus har kommit, och Herrens härlighet har gått upp över dig.

Låtom oss bedja. Fulla av blygsel bekänna vi inför dig, o Herre, att vi ofta och mycket syndat mot dig genom människofruktan, köld, liknöjdhet och jordiskt sinnelag. Vi ångra all denna lågsinthet och fatta den fasta föresatsen att i framtiden med helig iver tjäna dig, vår Herre och Gud. Feg människofruktan, snöd vinning, ögonblickets njutning eller andlig tröghet skola icke mer avhålla oss från att uppfylla din heliga lag och din Kyrkas bud. Bevara och styrk oss i din heliga tjänst, du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

Med glädje ihågkomma vi, gudomlige Frälsare, den högtidliga hyllning som de vise männen ägnade ditt gudomliga majestät. De föllo ned inför dig och tillbådo dig; de togo fram sina skatter och gåvo dig skänker: guld,

rökelse och myrra. Med guldet erkände de din konungsliga värdighet, med rökelsen ditt gudomliga majestät, med myrran din mänskliga natur.

F. Alla skola de komma från Saba.

Sv. Guld och rökelse skola de frambära.

Låtom oss bedja. Förläna oss nådigt, o Herre, att vi efter de vise männens föredöme alltid må uppträda inför dig i din helgedom med levande tro, djup vördnad och oskrymtad andakt. Giv oss särskilt nåden att aldrig framträda till dig med vanbördigt sinne och kyla i hjärtat, då vi skola mottaga dig i den heliga kommunionen. Upplåt då för oss din himmelska skattkammare och giv oss kärlekens guld, andaktens rökelse och botens myrra, att vi må bliva delaktiga av detta Sakraments dyrbara frukter, du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

Hyllningsbön.

O Jesus, konungarnas Konung, inför vilken jordens konungar nedlägga sina kronor, vi tillbedja dig med Österlandets furstar och hylla dig såsom himmelens och jordens Konung, såsom sann Gud, född från evighet av Fadern, och såsom sann människa, född i tiden av Jungfru Maria. Vi förena vårt hyllningsoffer med de tre vise männens gåvor och frambära åt dig i stället för guld vårt hjärta för att evigt älska dig; i stället för rökelse vår bön för att i evighet dyrka och tillbedja dig; i stället för myrra vår föresats att i botens anda följa efter dig på korsets konungsliga väg. Upptag nådigt detta offer, liksom du med välbehag mottagit de vise männens gåvor, och giv oss nåden att fullborda detsamma. *Sv.* Amen.

F. Konungarna från Tarsis och öarna skola giva skänker,

Sv. Konungarna av Saba och Arabien skola frambära gåvor.

Låtom oss bedja. O Gud, som (på denna dag) genom en stjärna lett hedningarna fram till din enfödde Son, giv oss nådigt att vi, som redan känna dig genom tron, må komma till den saliga åskådningen av din gudomliga härlighet, genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Den heliga Familjens Fest.

Invigningsbön.

O Jesus, vår älskade Frälsare, som sändes från himmelen för att genom din lära och förebild upplysa världen, du ville tillbringa största delen av ditt jordiska liv i det ringa huset i Nasaret, underdånig Maria och Josef, för att helga den familj som skulle vara förebild för alla kristliga familjer; mottag nådigt även vår familj, som helt och hållet helgar sig åt dig. Beskydda och bevara den och befäst i den helig fruktan, frid och den kristliga kärlekens endräkt, på det att den må bliva lik din familjs upphöjda förebild, och alla dess medlemmar må uppnå den eviga saligheten.

O Maria, Jesu Kristi kärleksfulla moder, du som även är vår moder, utverka åt oss genom din godhet och mildhet att Jesus nådigt mottager denna vår invigning och meddelar oss sina välgärningar och välsignelser.

Helige Josef, Jesu och Marie beskyddare, kom oss med dina böner till hjälp i själens och kroppens alla trångmål, på det att vi med dig och den heliga Jungfrun Maria få frambära den gudomlige Frälsaren Jesus Kristus evigt lov och tack.

F. Och Jesus for ned med Maria och Josef och kom till Nasaret.

Sv. Och han var dem underdånig.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, du som varit Maria och Josef underdånig och med outsägliga dygder helgat familjelivet, giv att vi alla med deras hjälp taga lärdom av din heliga familjs föredöme och så uppnå deras eviga gemenskap med dig, du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

Bön till den heliga Familjen.

Kärleksrike Jesus, du som med dina outsägliga dygder och med ditt fördolda livs exempel helgat den familj som du här på jorden utsett till att bliva din, se huldrikt ned till denna vår familj, som faller ned inför dig och bönfaller om din nåd. Kom ihåg att den är din; ty vi hava särskilt helgat och invigt oss åt dig. Beskydda oss nådigt, fräls oss från faror, kom oss till hjälp i all nöd och giv oss nåd att förbliva ståndaktiga i vår efterföljelse av din familjs heliga föredöme, på det att vi, efter att troget hava tjänat och älskat dig på jorden, en gång må evigt få lovprisa dig i himmelen.

O Maria, mildaste moder, vi bönfalla hos dig om ditt beskydd, fast övertygade om att din gudomlige Son skall höra dina böner.

Skynda även du, ärorike patriark, helige Josef, genom din mäktiga förbön till vår hjälp och frambär genom Marias händer våra böner åt Jesus.

Jesus, Maria, Josef! Eder skänker jag mitt hjärta och min själ.

Jesus, Maria, Josef! Bistån mig i den sista striden.

Jesus, Maria, Josef! Må min själ med eder skiljas hädan i frid.

Böneoktav

för kristenhetens återförenande i tron.

18 januari (S:t Petrus, biskop i Rom) —25 januari (S:t Pauli omvändelse).

I den splittrade kristenheten har längtan efter alla kristnas enhet blivit mycket levande, icke minst till följd av de gudlösas angrepp på allt vad kristendom heter. På olika sätt arbetar man nu för allas återförenande. Huru denna enhet skall gestaltas, kan emellertid ingen mänsklig överläggning eller makt bestämma, det är enbart Guds sak, och han har i evangeliet uppenbarat att allas enhet skall byggas på den rätta lärans (Matt. 28:20, Mark. 16:17, Joh. 16:13) och på den enhetliga ledningens grund (Matt. 16:18—19, Joh. 21:15—17). Katolska kyrkan känner sig absolut bunden vid denna Herrens vilja och har i trogen lydnad mot den under alla århundraden arbetat för att alla folk må upplysas genom evangeliet och samlas i en kyrka. Vid sina altaren offrar och beder hon dagligen för alla människors frälsning i Guds rike.

F. Vid sista nattvardsbordet upplyfte Jesus sina händer och ögon och bad till sin himmelske Fader: 'Må alla vara ett såsom du, Fader, i mig och jag i dig. Även de skola vara ett i oss, för att världen må tro att du har sänt mig.'

F. 'Jag säger dig: Du är Petrus,

Sv. Och på denna klippa skall jag bygga min Kyrka.'

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, du som sagt till dina apostlar: frid lämnar jag eder, min frid giver jag eder, se icke till våra synder, utan till din Kyrkas tro, och värdigas förläna henne efter din vilja enhet och frid: Du som lever och regerar från evighet till evighet.

Sv. Amen.

Kort bön om de kristnas enhet.

Herre Jesus Kristus, den levande Gudens Son, du som aftonen före ditt lidande bad din himmelske Fader att alla de dina måtte vara ett, såsom du och Fadern äro ett, välsigna oss som här äro församlade i ditt namn; låt oss och alla kristna vara förenade genom trons och kärlekens heliga band. Förena och bevara oss i ditt rike och giv att vi en dag få skåda dig ansikte mot ansikte för att evigt älska och prisa dig i din härlighets rike. *Sv.* Amen.

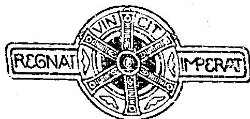
Heliga Maria,*
Helige Josef, Jesu fosterfader,
Heliga apostlafurstar Petrus och Paulus,
Helige Ansgarius, Sveriges apostel,
Heliga Birgitta, Sveriges skyddshelgon,
Helige Erik, konung av Sverige,
Alla Sveriges heliga män och kvinnor.

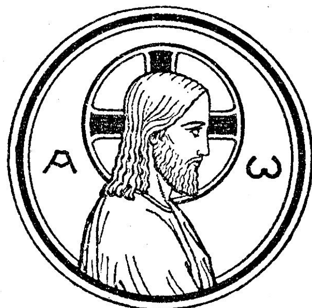
Bön om kristenhetens återförenande.

Allgode Jesus, människosläktets Frälsare, vi nedfalla inför dina fötter och bedja dig ödmjukt vid dina vördnadsvärda sår och det dyrbara blod du utgjutit för hela världens frälsning, vänd din barmhärtighets ögon till oss och våra vilsegångna bröder. Se i nåd ned på de många tusen kristna som i dopet mottaga trons insegel men sedan uppväxa och leva skilda ifrån Kyrkan, berövade så många nådemedel, så mycken tröst och välsignelse. Århundraden ha gått sedan skilsmässan, och de leva ännu i främmande land. Längtan efter den förlorade enheten har nu gripit dem, ty de ha blivit utfattiga och känna djupt söndringens förbannelse. O Jesus, du gode herde, kom ihåg dem och låt dem icke förgås i hunger och elände. Se,

* *Sv.* Bed (bedjen) för oss.

hur många av kärlek till dig i hela världen arbeta och bemöda sig, offra och bedja för alla kristnas återförenande. Välsigna dem! Låt det sanna Evangeliet lysa överallt. Förbarma dig över de vilsegångna. Upplys de sökande, fullända vad du börjat i deras hjärtan. Giv alla hörsamhet mot din heliga nåd, lydnad mot din visa lag. Låt alla dina barn finna vägen hem till den Kyrka som är ett banér för folken, ett tempel, där alla släkten och tungomål enhälligt skola förkunna ditt lov och verka för din ära. Giv att söndringens sår snart må läkas, att splittringens dimmor snart må skingras för sanningens sol, på det att alla, som kallas kristna och bekänna den treenige Guden, må vara ett i dig. Så har du själv bett i högtidlig stund: 'Helige Fader! Jag beder att de alla skola vara ett såsom vi äro ett, för att världen skall tro att du har sänt mig.' Evige Fader! Hör denna din Sons bön; den har framgått ur hans hjärta, den förstummas aldrig i hans Kyrka. Sänd din Helige Ande, enhetens och kärlekens Ande, på det att han må församla all världens folk till trons enhet och de, vägledda av e n herde, samlade omkring e t t altare få njuta Kristi oförminskade välsignelse och således uppnå ditt eviga rike, där du med Sonen och den Helige Ande lever och regerar, en Gud i evighet. Amen.

Jag är vägen, sanningen och livet.

Den kristna fullkomligheten.

Den kristna fullkomligheten, till vilken Gud kallar alla, om också icke alla i samma grad, kan icke uppnås med människans rent naturliga krafter, den kan endast förvärvas med hjälp av Guds övernaturliga nåd. Människans övernaturliga fullkomlighet ligger i den fullkomliga kärleken till Gud. Denna framväxer ur barnaskapets nåd, visar sig icke så mycket i känslan som i den sanna redobogenheten att uppfylla alla sedliga förpliktelser, i synnerhet kärleken till nästan, och bör, liksom allt som lever, växa och gradvis utvecklas. Väl sätter döden en gräns för den jordiska utvecklingen, men blott för att inleda fullkomlighetens eviga fulländning. Strävandet efter fullkomlighet är allas plikt. 'Varen fullkomliga såsom eder Fader i himmelen är fullkomlig.' Medlen för andligt framsteg äro lydnad mot den Helige Andes ingivelser, bön, självförsakelse, kuvandet av oordnade begär

och nyttjandet av själens alla goda krafter. Motiven och kraften därtill hämtas ur Kristi exempel i Evangeliet och ur föreningen med honom genom deltagandet i Kyrkans liturgiska liv, framför allt den heliga mässan och sakramenten. —

De tre s. k. evangeliska råden: *armod, kyskhet, lydnad,* utövade under en andlig föreståndares ledning, bilda grundvalen för ett särskilt stånd i Kyrkan, *fullkomlighetens stånd.*

Bön om nåd till Kristi efterföljelse.

O mildaste Jesus, vår ledare, vårt ljus på färden mot det himmelska fäderneslandet, prägla din levnads upphöjda föredöme djupt in i mitt hjärta och tänd i min själ din gudomliga kärleks eld, på det att jag alltid må tänka på dig och med iver vinnlägga mig om att följa dig. Alla dem som älska dig, låter du liksom i en spegel skåda din heliga levnad. Däri ser jag hur du övade ett hjältemodigt tålamod i kors och lidande och i djup ödmjukhet fördrog de grövsta förolämpningar. Din mildhet kände inga gränser gent emot dem som vedergällde dina välgärningar med otack. Mot syndare och hycklare ser jag dig utöva den mest rörande godhet. Hur öm och saktmodig var du icke i umgänget med dina lärjungar, som likväl så ofta missförstodo dina heliga ord och som övergåvo dig i farans stund, ja, av vilka en förrådde och en annan förnekade dig! Här på jorden var du i din heliga fattigdom fattigare än himmelens fåglar och skogens djur, och i oegennyttig kärlek gav du slutligen ditt liv för att frälsa oss alla, i det du i trofast lydnad mot din himmelske Fader härdade ut intill döden på korset. I sanning, i ditt gudomliga liv förenas alla dygder, de stråla liksom ett ljus, som upplyser vägen under vår pilgrimsfärd.

Milde, kärleksfulle Frälsare, lär mig att städse vandra i detta gudomliga ljus och att ihärdigt undvika syndens mörker. Hjälp mig att dagligen betrakta din heliga levnadsvandel för att så kunna följa dig till den eviga glädjen i himmelen, där jag med alla änglar och helgon skall få älska dig, som med Gud Fader och den Helige Ande lever och regerar i evighet. Amen.

Jesu fördolda liv i Nasaret.

1. O Jesus, i djupaste ödmjukhet tillbeder jag ditt hemlighetsfulla majestät. Du kom för att fullborda det största verk som någonsin ålagts en människa. Jordens folk väntade sedan årtusenden tillbaka längtansfullt på din ankomst. Profeter siade härom, lovsjungande änglar hälsade din födelse och konungar kommo från fjärran land för att tillbedja dig. Din gudomliga vishet gav sig tillkänna genom ditt framträdande såsom tolvårig gosse i templet. Vad hade du icke att förkunna för en lyssnande mänsklighet! Skulle väl en människoålder räcka till för att dela ut alla dina skatter? Men i stället drar du dig tillbaka till en obemärkt by i det ringa Galileen och lever där ända till ditt trettionde år ett liv i stillhet, upptagen av vardagens enahanda. Hur skild är icke din uppfattning från människoförnuftets om vad som är riktigt och nödvändigt. Hur olikt oss dömer du icke i din vishet om tingen.

F. O djup av Guds rikedom och vishet och kunskap!

Sv. Huru obegripliga äro icke hans domar och huru outrannsakliga hans vägar!

F. Likväl utblottade han sig själv och tog på sig en tjänares gestalt,

Sv. Vart lik människor och till det yttre funnen såsom en människa.

Låtom oss bedja. O Gud, giv oss nåden att fatta att dina vägar icke äro våra vägar, och att dina tankar äro lika upphöjda över våra tankar som himmelen över jorden. Må vi i ödmjukhet böja oss inför outgrundligheten i dina rådslut. Förläna oss klarhet att betrakta allt det som händer oss, med trons ögon. Giv oss kraft att mottaga allt med ett barns förtröstan, att skyndsamt gömma oss i din oändliga kärlek och outgrundliga vishet. Vi bedja dig därom för din Sons skull, som dolde sig undan i Nasaret, Jesus Kristus, som med dig och den Helige Ande lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

2. O Jesus, med vördnadsfull kärlek betraktar jag ditt liv i Nasaret. Det förflyter under utövandet av vanligt, enformigt arbete i kampen för det dagliga brödet. Icke endast en dag, icke för nöjes skull ville du arbeta, nej, kroppsligt arbete i ditt anletes svett ville du underkasta dig under större delen av ditt jordiska liv. Du ville ständigt på nytt känna mödans tyngd på dina skuldror. Du, den renaste, ville själv smaka den bitterhet till vilken arvsynden förvandlat själva arbetet. Du gjorde detta av kärlek till de miljoner och åter miljoner bröder och systrar som sucka under arbetsokets tyngd, för att kunna trösta och styrka dem. Som människosläktets Frälsare ville du genom ditt eget arbete helga själva arbetet, och den förbannelse som vilade över arbetet, ville du förvandla till välsignelse.

F. Därför måste han i allt göras lik bröderna,

Sv. På det han skulle bliva barmhärtig och en trogen överstepräst hos Gud.

F. Kommen till mig I alla som arbeten och ären betungade,

Sv. Och jag skall vederkvicka eder.

Låtom oss bedja. Vi bedja dig, Gud, välsigna vårt arbete för det tunga arbetes skull som din enfödde Son fullbordat. Giv oss tålamod och uthållighet i uppfyllandet av våra plikter. Låt oss uppfatta vårt arbete som ett deltagande i din skapargärning och i din Sons återlösningsverk och som en väntjänst mot våra bröder och systrar. Hjälp oss att med tålamod bära livets bitterhet, och förläna oss kraft att med saktmod och glädje dagligen lägga arbetets och mödans börda på oss själva, genom förtjänsten av din Son i Nasaret, Jesus Kristus, som med dig och den Helige Ande lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

3. O Jesus, ditt liv i Nasaret var ett liv i lydnad. Du, den Oändlige, fogade dig utan förbehåll i din tids och ditt lands alla förhållanden. Du blev medlem av en mänsklig familj, hade ditt hemvist i en obetydlig by, blev undersåte i en jordisk stat. Driven av kärlek ville du icke undandraga dig den mänskliga tillvarons inskränkningar och betingelser. Du kom för att omgestalta världen, och du gjorde det genom fullkomlig underkastelse. Du ville uppställa en helt ny levnadsordning, i första rummet genom ditt exempel och genom ditt ord. Du visste att varje förnyelse av mänskligheten måste utgå från en förbättring i det inre. Du visste att endast anden gör levande, underordnandets och det trofasta tjänandets ande.

F. Han drog med dem till Nasaret,

Sv. Och blev dem underdånig.

F. Vinnläggen eder om att leva stilla,

Sv. Att sköta edra egna angelägenheter och arbeta med edra egna händer.

Låtom oss bedja. O Gud, förläna oss nåden att förstå, att det framför allt är viktigt att vi

väl utföra just det vi äro satta till att utföra. Giv att vi så lyda våra förmän, som om det gällde att behaga, icke människor, utan Kristus själv. Lär oss så behandla våra underlydande, att vi aldrig glömma vårt gemensamma tjänarskap hos dig. Låt oss genom vårt liv bidraga till att förhållandet mellan olika klasser och stånd genomsyras av Kristi ande, att alla sociala spörsmål dryftas och lösas icke i hatets utan i kärlekens och fridens ande, så att ur hela vårt liv den välsignelse utlöses som han genom sitt arbete och sin lydnad i Nasaret förtjänat, din Son Jesus Kristus, som med dig och den Helige Ande lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

4. O Jesus, ditt liv i Nasaret var framför allt präglat av vördnad för och tillbedjan av din himmelske Faders vilja. Även i Nasaret var din spis att uppfylla hans vilja, som sänt dig. Från detta underordnande under Fadern hämtade du kraft och uthållighet samt inre frihet och värdighet gentemot allt jordiskt. Du blev aldrig slav under själva arbetet, under det yttre eller de jordiska ägodelarna. Då timmen slog för ditt offentliga framträdande, kunde du utan tvekan följa din nya kallelse. Då ingen fåfänga kunnat förleda dig att i otid uppenbara din vishet och makt, så kunde nu ingen hänsyn, ingen rädsla, hålla dig tillbaka, då din Fader kallade dig. Vördnaden för Fadern gjorde dig fri gentemot människorna och världen.

F. Min spis är det

Sv. Att göra hans vilja, som har sänt mig.

F. Sörjen alltså icke ängsligt för morgondagen,

Sv. Ty morgondagen skall sörja för sig själv.

Låtom oss bedja. O Gud, förläna oss den frihet som endast dina barn kunna äga. Giv att

vi i allt endast utföra din heliga vilja. Befria våra hjärtan från varje träldom, ovärdig ett Guds barn. Ju mer vårt yttre liv uppgår i jordisk omsorg och arbetsmöda, desto fastare skall vår själ knytas till dig, den verkliga lyckans källa och ursprung. Må intet i världen hålla oss tillbaka, när du kallar. Därom bedja vi genom förtjänsten hos honom, som levde i det fördolda i Nasaret, din Son Jesus Kristus, som med dig och den Helige Ande lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

Jesus Kristus, vår väg och vårt liv.

Sänd oss, o Herre, din Helige Ande, så att vi med andakt må betrakta ditt heliga liv och de välgärningar som vi och hela människosläktet mottagit av din godhet.

Av kärlek till oss lämnade du himmelens härlighet och kom ned till denna jord; av kärlek till oss blev du människa och tog på dig ett barns ödmjuka skepnad, på det att vi skulle kunna bliva Guds barn. För vår skull bar du fattigdomens försakelser och en gudlös furstes förföljelser; för vår skull tillbragte du dina första levnadsår i landsflykt hos ett främmande, hedniskt folk. För vår skull var du dina föräldrar underdånig och arbetade till ditt trettionde levnadsår i en timmermans verkstad, fastän gudomens fullhet bodde i dig. För att visa oss vägen till himmelen genomvandrade du under tusen mödor och försakelser Palestinas trakter, lärde och predikade under många förföljelser. Under alla dessa lidanden gav du oss det mest upphöjda exempel på alla dygder, på saktmod och ödmjukhet, på kärlek till Gud och människor, på barnslig lydnad för din himmelske Faders vilja och på outtröttligt nit för

hans förhärligande. För vår skull överlämnade du dig slutligen i dina fienders händer, uthärdade omänsklig misshandel och dog en kvalfull och neslig död liksom en förbrytare. Men allt detta var icke nog för din kärlek till oss. Du ville även efter döden förbliva hos oss alla dagar intill världens slut. I Altarets heliga sakrament bor du mitt ibland oss, såsom en fader bland sina barn. Här tröstar och uppmuntrar du oss, när vi äro sorgsna och modfällda; här styrker och hjälper du oss i nöd och fara; här vederkvicker du oss med din kärleks dyrbaraste gåva. Vem blev icke vederkvickt, då han kom till dig? vem fann icke tröst och hjälp, då han ödmjukt anropade dig? Se, vi komma till din nådetron utan fruktan och misstro; ty du tröttnar aldrig att lyssna till våra böner och att förbarma dig över oss, liksom en fader förbarmar sig över sina barn.

O min himmelske vän och välgörare, barmhärtige Frälsare! Jag lovar dig nu högtidligt att aldrig giva mitt hjärta åt världens bedrägliga fröjder och njutningar. Ty vad äro väl sinnliga njutningar annat än själens död? Vad äro väl rikedomar och äreställen annat än trolösa vänner, vilka övergiva mig i nödens stund? Vad vore väl hela jorden, om jag hängåve mig åt dess förföriska fröjder, annat än fåfänglighet, som icke kan släcka mitt hjärtas törst och som icke är min kärlek värd? Nej, dig allena vill jag älska, min Herre och min Gud. Denna kärlek skall helga mig, skall göra min tro levande och min tillit till dig stark och orubblig. Den skall giva mig mod i faror, kraft i frestelser, måttlighet i njutandet av det som jag behöver till mitt livs uppehälle; den skall skänka mig frimodighet att troget uppfylla min heliga religions plikter, trösta mig i lidanden och motgångar och uppfylla mig med det

saliga hoppet om det eviga livet. O min Frälsare, du förtjänar att älskas av mig över allting; upptänd och föröka din heliga kärlek i mitt hjärta och låt den för evigt förbliva i mig. *Sv.* Amen.

Jesu Kristi Evangelium — vår levnadsregel.

De Åtta saligheterna.

Efter att hava tillbragt en natt i bön, framlade Kristus i bergspredikan sitt rikes nya sedliga lag. Som början och fulländning av allt nämner han först *de åtta saligheterna.* I dessa tecknar Människosonen sin egen bild och kallar alla, höga och låga, till efterföljelse. De gyllene levnadsregler som här av Kristus själv formulerats, förtjäna att ofta begrundas och dagligen tillämpas, för att hela livet skall bliva genomträngt av det glada budskapets anda.

1. Saliga äro de i anden fattiga, ty dem hör himmelriket till.

Stor är, o Herre, motsatsen mellan ditt Evangelium och denna världens anda. Världen prisar alla dem lyckliga som få njuta livet i rikedom och överflöd, men du giver dina löften åt de fattiga och ödmjuka, som försaka världen för att vara fria inför dig. Ingångsporten till ditt rike är fattigdom i anden. Du motstår dem som högmodas i sitt hjärta, men uppenbarar dig för de små för att göra dem stora i ditt rike.

F. Det föraktade och svaga i världen utvalde Gud för att låta det visa och starka komma på skam,

Sv. På det att ingen människa skulle berömma sig inför Gud.

F. I kännen vår Herres Jesu Kristi nåd, att han, ehuru rik, vart fattig för vår skull,

Sv. På det att vi genom hans fattigdom skulle bliva rika.

F. Begagnen denna värld som om I icke begagnade den,

Sv. Ty denna världens väsende förgås.

F. För livets högfärd och allt oordnat begär,

Sv. Bevara oss, o Herre.

F. Att du så ville leda oss genom det jordiska att vi icke förlora det eviga, *Sv.* Vi bedja dig, bönhör oss.

Låtom oss bedja. Allsmäktige, evige Gud, himmelens och jordens Skapare, du har i din kärlek och vishet kallat oss till liv och ställt oss in i denna värld, för att vi skola begagna den till vårt sanna väl och till din eviga ära. Giv oss redan i tiden evighetens sinnelag. Välsigna våra företag, men lär oss att framför allt annat i hjärtats enfald söka ditt rike och dess rättfärdighet, ty du allena kan vara oss nog. Bryt ned allt självbehag, all självtillräcklighet hos oss, som i dina ögon dock intet äro och intet hava. Uppfyll våra hjärtan med din himmelska nåd och fäst oss vid dig genom din kärleks oändliga ljuvhet. Genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

2. Saliga äro de sörjande, ty de skola tröstas.

Kom ihåg, o Herre, det löfte du givit på berget, och skänk din tröst åt alla människor som lida och äro betungade. Upplys deras hjärtan genom ditt gudomliga ljus. Låt dem förstå att dina utvalda äro kallade att följa dig och lida i denna världen, och att korset är utkorelsens tecken och vägen till uppståndelsens härlighet. Må vi alla inse att vår enda

olycka är att leva fjärran från dig, och att vi icke böra sörja över något så mycket som över synden, som skilt oss från dig, den oändligt gode Guden.

F. De som skiljas ifrån Herren, skola komma på skam,

Sv. Och de som vika ifrån honom, skola skrivas i sanden.

F. Denna tidens lidanden äro icke jämförliga med den tillkommande härligheten,

Sv. Som skall uppenbaras för oss.

F. Du skall själv vara hos dem som deras Gud och avtorka alla deras tårar,

Sv. Och döden skall icke mer vara till, och ingen sorg eller klagan eller smärta skall vara mer.

F. Från all synd och allt ont

Sv. Fräls oss, o Herre.

F. Att du ville vederkvicka alla betungade med din himmelska tröst,

Sv. Vi bedja dig, bönhör oss.

Låtom oss bedja. Förbarmandets Fader och all hugsvalelses Gud, var oss när med din starka tröst, när du räcker oss lidandets kalk och låter oss smaka korsets bitterhet. Lär oss att i all vår nöd och övergivenhet lyfta vår blick upp till din Sons heliga kors. Lär oss med den lidande Kristus sörja över vår och hela världens skuld; ty se, ditt namn vanäras, din kärlek föraktas och stora förargelser hota att fördärva seder och tro. Visa ditt ansikte, o Herre, och trösta dina trogna, som bida din mäktiga hjälp. Bevara oss från ondo i denna värld och församla oss alla i det rike där du själv är dina utvaldas eviga glädje och sällhet. Genom Kristus vår Herre. *Sv.* Amen.

3. Saliga äro de saktmodiga, ty de skola ärva jorden.

Vi betrakta dessa ord, o Herre, och se i anden hur du gick omkring i det heliga landet, du som i dig själv var uppenbarelsen av all godhet och människovänlighet. Genom denna din himmelska godhet har du dragit barnen till dig, bragt dina fiender på skam och vunnit allas hjärtan. Må ditt heliga föredöme hjälpa oss att i livets alla lägen vara milda och saktmodiga. Ditt rike främjas icke genom självförhävelse och våld, utan genom tålamod och lidande för sanning och rätt.

F. Herren leder de saktmodiga rätt,

Sv. Och lär de milda sina vägar.

F. Lären av mig, ty jag är saktmodig och ödmjuk av hjärtat,

Sv. Och I skolen finna ro för edra själar.

F. Min är hämnden, säger Herren, jag skall vedergälla i rättan tid,

Sv. Herren skall skaffa rätt åt sitt folk.

F. För otålighet och vredesmod

Sv. Bevara oss, o Herre.

F. Att du ville giva oss ett saktmodigt och ödmjukt sinne.

Sv. Vi bedja dig, bönhör oss.

Låtom oss bedja. O Gud och Herre, sänd oss från himmelen mildhetens och ödmjukhetens ande, på det att vi såsom barn av ditt rike icke må vedergälla ont med ont, utan genom det goda besegra det onda i världen. Giv oss tålamod, lär oss undergivenhet och saktmod. När hårda öden drabba oss och korsets väg blir lång, befäst oss då, vi bedja dig, i en orubblig tro på din godhet, styrk oss i förtröstan på din visa försyn, och giv oss del i din kärleks rike, där alla ödmjukt tillbedja ditt majestät och uppfyllas av dig, den oändligt gode Guden. Genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

4. Saliga äro de som hungra och törsta efter rättfärdighet, ty de skola mättas.

Ditt rike, o Herre, lider våld, och endast de som begagna våld, skola rycka det till sig. Du vill att vi skola söka, bedja och klappa för att få del i dina nådegåvors rikedom. Ditt exempel i öknen, där du, innan du gick att förkunna det glada budskapet, fastade i fyrtio dagar och fyrtio nätter, visar oss att vår längtan efter ditt rikes uppenbarelse måste genomtränga både kropp och själ. I din efterföljelse bör även kroppen lida och försaka, för att i själen må vakna en outsäglig längtan efter dig, den oändlige Guden, vår tillvaros enda mål.

F. Vem har jag i himmelen utom dig, och när jag har dig, frågar jag efter intet på jorden.

Sv. Mitt hjärtas Gud är du och min arvedel i evigheten.

F. Förgätande det som ligger bakom, och sträckande mig mot det som ligger framför, ilar jag mot målet efter segerpriset i Jesus Kristus.

Sv. Vår vandel är i himmelen, varifrån vi ock vänta Frälsaren, vår Herre Jesus Kristus.

F. Vad intet öga har sett och intet öra har hört och i ingen människas hjärta har uppstigit,

Sv. Det har Gud berett åt dem som älska honom.

F. För ringaktning för ditt frälsningsverk och ljumhet i din tjänst

Sv. Bevara oss, o Herre,

F. Att du ville väcka i oss en uppriktig längtan efter din återlösning,

Sv. Vi bedja dig, bönhör oss.

Låtom oss bedja. Vår Gud och Herre, du har skapat oss för dig, och vårt hjärta finner ingen ro förrän det vilar i dig. Ännu fängslar jorden våra sinnen, men en gång skall stunden komma då vi längta efter dig såsom hjorten efter vattukällan: låt oss finna dig; giv oss hunger och törst efter din rättfärdighet, upptänd i oss en helig längtan efter den evangeliska fullkomligheten och ditt rikes ankomst i våra själar. Giv att vi, saliga genom hoppet, med glädje må vandra på den smala vägen och för oss genom den trånga porten in i vårt eviga hemland, där varje önskan uppfylles och all vår längtan blir verklighet i dig, den sanne och levande Guden. Genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

5. Saliga äro de barmhärtiga, ty dem skall vederfaras barmhärtighet.

Ditt liv, o Herre, var ett enda barmhärtighetsverk, du gjorde gott mot alla och du bjuder oss att göra sammaledes. Vi behöva det för att själva bliva värdiga din eftergift och barmhärtighet. Vi hava mångfaldigt brutit mot din lag och försummat så många av ditt Evangeliums heliga bud och råd. Om du vill tillräkna oss våra missgärningar, Herre, vem kan då bestå? Men du har visat oss barmhärtighetens väg och givit löfte om en nådig dom åt alla dem vilkas hjärtan äro fyllda av förbarmande mot andlig och lekamlig nöd.

F. Framför allt bevaren ständigt i eder kärleken till varandra,

Sv. Ty kärleken överskyler en myckenhet av synder.

F. Låt oss därför vara barmhärtiga och förlåtande mot varandra,

Sv. Såsom ock Gud i Kristus har förlåtit oss.
F. Ikläden eder, mina älskade, såsom Guds utkorade,
Sv. Välvilja, ödmjukhet och ett hjärta fullt av förbarmande.
F. För all hårdhet och hjärtlöshet,
Sv. Bevara oss, o Herre.
F. Att du en gång ville döma oss med barmhärtighetens dom,
Sv. Vi bedja dig, bönhör oss.

Låtom oss bedja. Vår Gud och Herre, din nåd är barmhärtighetens outgrundliga hemlighet. Förrän världens grund blev lagd var det ditt rådslut att genom ett verk, fullt av oändligt förbarmande, återlösa alla och draga dem till dig genom den helig- och saliggörande nåden: Värdes, o Herre, bereda oss till din frälsning, giv oss ett milt och förbarmande hjärta, så att vi må bliva värdiga att finna hos dig den nåd som helar alla våra sår och omdanar oss till din härlighets avbild. Genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

6. Saliga äro de renhjärtade, ty de skola se Gud.

Vem är värdig, o Herre, att skåda den härlighet som äges av dig, Faderns enfödde Son, full av nåd och sanning! Du är den eviga skönheten, du är återskenet av Faderns härlighet och det eviga ljusets glans. I din närhet kan intet annat bestå än oskuld och renhet, och endast de som vinnlägga sig därom, få nalkas dig. En renhet utan like, ljus och skär, omstrålade alltid din jungfruliga moder; så var hon värdig din allraheligaste närvaro. Med sina rena ögon fick hon, som ingen annan, se ditt jordiska livs djupa mysterier och din gudoms härlighet, efter vilken änglarna längta.

F. Vem får gå upp på Herrens berg, och vem får träda in i hans helgedom?

Sv. Den som har oskyldiga händer och ett rent hjärta.

F. Kristus utgav sig själv för oss för att återlösa oss från all orättfärdighet

Sv. Och bereda åt sig ett rent och välbehagligt folk.

F. Skapa i mig, o Gud, ett rent hjärta

Sv. Och förnya i mitt inre den rätta anden.

F. Från orenhetens ande

Sv. Fräls oss, o Herre.

F. Att vi städse må vandra rena inför ditt heliga anlete,

Sv. Vi bedja dig, bönhör oss.

Låtom oss bedja. Vår Gud och Herre, sänd oss från himmelen renhetens och helighetens ande, på det att vi med kysk kropp och rent hjärta må behaga dig. Befäst i oss hatet mot all synd; beskydda oskulden, uppväck syndarna och giv oss kraft att gå botens och lutt-ringens väg, på det att vi i ett rent samvete må bevara trons hemlighet. O du vår Gud, som är oss underbart nära i den omgivande naturen, och än underbarare i din Kyrkas hemligheter, giv oss nåden att träda fram inför dig, så att vi, skådande din härlighet, alltmer må förvandlas till din bild, från klarhet till klarhet, till dess vi evigt få glädjas åt din salighet i himmelen. Genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

7. Saliga äro de fridstiftande, ty de skola kallas Guds barn.

Herre, du bör prisas salig framför alla andra, ty dina vägar här på jorden voro fridens vägar, och genom ditt livsverk har du försonat himmel och jord. Vid din födelse i

Betlehem förkunnade änglarna frid på jorden, och sedan allt var fullbordat, hälsade du de dina på påskdagen: 'Frid vare med eder.' Denna din fridshälsning, o Herre, gäller för alla tider och är verksam från släkte till släkte. Ditt heliga föredöme må lära oss att i din efterföljelse tänka fridens tankar och fullborda fridens verk.

F. Hans namn skall vara Väldig Gud, Fridsfurste.

Sv. Hans herradöme skall varda stort, och frid skall råda utan ände.

F. Varen ens till sinnes och haven frid inbördes,

Sv. Så skall fridens och kärlekens Gud vara med eder.

F. Ära vare Gud i höjden

Sv. Och på jorden frid åt människor som hava hans välbehag.

F. För tvedräkt och hämndlystnad

Sv. Bevara oss, o Herre.

F. Att du ville låta din frid råda i ditt rike,

Sv. Vi bedja dig, bönhör oss.

Låtom oss bedja. Vår Gud och Herre, skänk oss din frid i våra dagar, denna frid som världen icke kan giva. Uppfyll våra hjärtan med din kärleks eld, och gör oss till din frids förkunnare i en värld, så fylld av strid och hat. Hjälp oss att i ord och gärning främja enhet och sämja, styrk oss, att vi i det dagliga livet må undvika allt som sår split och tvedräkt och skiljer hjärtan. För oss in i ditt rike, där barnaskapets nåd förenar oss till en evig gemenskap i dig, den sanne och levande Guden. Genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

8. Saliga äro de som lida förföljelse för rättfärdighetens skull, ty dem hör himmelriket till.

Herre, vem kan fatta dessa ord! Du kallar oss till ljuset och manar oss att kämpa mot mörkrets makter utan att akta på sår. Du fordrar här martyrers mod och förespår dina vänner som jordisk lön förakt, hat och förföljelse. Sannerligen, dina tankar äro icke våra tankar! Men du är Sanningen, du allena lär oss sann storhet, vägen som för till livet. Du är Mästaren, vår salighet och vårt livs värde består däri att vi gå i dina fotspår och leva efter ditt Evangelium för att bliva nya människor, som icke längre äro av denna värld. Och om världen skulle hata oss för ditt namns skull, saliga äro vi, ty vårt livsöde har blivit likt ditt. Säll är den som bekänner dig och ditt Evangelium inför människorna, ty du skall bekänna honom inför Fadern och hans änglar, när du kommer på himmelens skyar.

F. Lärjungen är icke förmer än mästaren,

Sv. Och tjänaren är icke över sin herre.

F. Saliga ären I, när människorna hata eder, och när de smäda eder för Människosonens skull.

Sv. Glädjen och fröjden eder på den dagen; ty se, eder lön är stor i himmelen.

F. Var trogen intill döden,

Sv. Så skall jag giva dig livets krona.

F. För feghet i din tjänst och all blygsel för ditt Kors och Evangelium

Sv. Bevara oss, o Herre.

F. Att du ville göra oss trogna i din efterföljelse,

Sv. Vi bedja dig, bönhör oss.

F. Att du ville göra oss saliga i ditt rike,

Sv. Vi bedja dig, bönhör oss.

Låtom oss bedja. Allsmäktige, evige Gud, hör nådeligen våra böner och fullända det verk som du börjat i oss: Sänd från himmelen din Helige Ande, ty han allena kan förvandla vår ringa dygd till fullkomlighet och förhärliga den Korsfäste i våra själar. Giv oss trons mod och kärlekens eld, att vi må älska varandra och i vårt dagliga liv visa oss som sanna kristna, som jordens salt och världens ljus. Gör oss till vittnen för din Kyrkas sanning och helighet. Styrk oss, att vi må bliva värdiga denna världens hat och den oändliga kärlek som du uppenbarar i din Son. — Vår Gud och Herre och allas Fader, fullända ditt verk i Jesus Kristus, som du har sänt; upplys genom hans ord och exempel de människor s n du skapat; omdana dem genom hans nåd til lina barn och till arvingar av det rike, där (utan början och utan slut med samme din Son i den Helige Andes enhet lever och regerar, en Gud i evighet. *Sv.* Amen.

Bön om nåd till Jesu Kristi efterföljd.

(S:t Franciskus av Assisi.)

Allsmäktige, evige, rättfärdige och nåderike Gud, giv oss arma syndare nåd att kunna rätt fatta det som är din vilja, och att städse vilja det som behagar dig, på det att vi, i våra hjärtan renade och upplysta, brinnande av den Helige Andes eld, må kunna efterfölja din Son, vår Herre Jesus Kristus, och sålunda komma till dig, o Allrahögste, allsmäktige Gud, som i fullkomlig Trefald och odelad Enhet lever och regerar i härlighet ifrån evighet till evighet. Amen.

Faste- och Passionstiden.

Fastetiden är den egentliga förberedelsen till påsk. Av vördnad för Kristi fastande i öknen och i lydnad mot Kyrkans bud skola de kristna under fyrtio dagar genom försakelse, stillhet och bön, genom ivrigt bevistande av Kyrkans gudstjänster och andra goda gärningar anropa Guds barmhärtighet om riklig nåd för sin egen själs helgelse och för hela Guds Kyrka. Fastetiden fordrar framför allt inre, övernaturlig ånger och bot, men även kroppen, som ofta är syndens verktyg, måste fasta — allt detta med tanke på Kristi bittra lidande och död. Enligt liturgien skall denna heliga tid bli till en förnyelse av dopets nåd, en förnyelse som når sin fulländning vid mottagandet av botens och Altarets heliga sakrament under påsktiden.

Botpsalmen Miserere.

Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam.	Förbarma dig över mig, o Gud, efter din stora barmhärtighet.
Et secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam.	Och utplåna min missgärning efter din misskundsamhets rikedom.
Amplius lava me ab iniquitate mea: et a peccato meo munda me.	Två mig mer och mer från min orättfärdighet, och rena mig från min synd.
Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: et peccatum meum contra me est semper.	Ty jag känner min missgärning, och min synd är alltid inför mig.
Tibi soli peccavi et malum coram te feci: ut justificeris in sermo-	Mot dig allena har jag syndat och gjort, vad ont är inför dig, på

nibus tuis, et vincas, cum judicaris.	det att du må finnas rättfärdig i din dom och vinna seger, när man bedömer dig.
Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: et in peccatis concepit me mater mea.	Ty se, i orättfärdighet är jag avlad, och i synd har min moder avlat mig.
Ecce enim veritatem dilexisti: incerta et occulta sapientiae tuae manifestasi mihi.	Se, du älskar sanning; din vishets hemliga och fördolda ting har du uppenbarat för mig.
Asperges me hyssopo, et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.	Bestänk mig med isop, så skall jag varda ren; två mig, så skall jag varda vitare än snö.
Auditui meo dabis gaudium et laetitiam: et exultabunt ossa humiliata.	Låt mig förnimma glädje och fröjd, så skola de ben som du krossat fröjda sig.
Averte faciem tuam a peccatis meis: et omnes iniquitates meas dele.	Vänd bort ditt ansikte från mina synder och utplåna alla mina missgärningar.
Cor mundum crea in me Deus: et spiritum rectum innova in visceribus meis.	Skapa i mig ett rent hjärta, o Gud, och förnya i mitt inre den rätta anden.
Ne projicias me a facie tua: et spiritum sanctum tuum ne auferas a me.	Förkasta mig icke från ditt ansikte och tag icke din helige ande från mig.
Redde mihi laetitiam salutaris tui: et spiritu principali confirma me.	Giv mig åter fröjd över din frälsning och gör mig stark med en fullkomlig ande.

Docebo iniquos vias tuas: et impii ad te convertentur.

Då skall jag lära de orättfärdiga dina vägar, och de ogudaktiga skola omvända sig till dig.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: et exultabit lingua mea justitiam tuam.

Fräls mig från blodskuld, Gud, min frälsnings Gud, så skall min tunga med glädje prisa din rättfärdighet.

Domine, labia mea aperies: et os meum annuntiabit laudem tuam.

Öppna, Herre, mina läppar, så skall min tunga förkunna ditt lov.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: holocaustis non delectaberis.

Ty om du ville hava offer, skulle jag gärna frambära sådana; i brännoffer har du icke behag.

Sacrificum Deo spiritus contribulatus: cor contritum et humiliatum, Deus, non despicies.

Ett offer för Gud är en förkrossad ande; ett ångerfullt och ödmjukt hjärta skall du, Gud, icke försmå.

Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: ut aedificentur muri Jerusalem.

Gör väl Herre, mot Sion i din godhet, att Jerusalems murar må varda uppbyggda.

Tunc acceptabis sacrificium justitiae, oblationes et holocausta: tunc imponent super altare tuum vitulos.

Då skall du undfå rätta offer, gåvor och brännoffer; då skall man frambära offer på ditt altare.

Gloria Patri.

Ära vare Fadern.

Askonsdagen.

Den vigda askan utdelas med orden:

Memento, homo, quia pulvis es et in pulverem reverteris.

Kom ihåg, människa, att du är av stoft och åter skall varda till stoft.

Botböner.

1.

O Gud, du har ingen lust till syndarens död, utan vill att han vänder om från sin väg och lever. Du har sagt genom din profet: I behaglig tid skall jag bönhöra dig; på frälsningens dag skall jag hjälpa dig. Herre, nu är en välbehaglig tid, då vi med botfärdigt sinne och förkrossat hjärta komma till dig. Nu är frälsningens tid, då vi (beströ våra huvud med aska och) ödmjukt bekänna, att vi äro av stoft och åter skola varda till stoft.

Vi bekänna inför dig, helige Gud, att vi hava syndat. Vi erkänna att vi gjort oss skyldiga till dina straffdomar. Det smärtar oss, att vi med otack lönat dig, vår störste välgörare, att vi så ofta och så mycket förolämpat dig, vår Herre och Gud. Vi äro icke värdiga att lyfta våra ögon till dig, men du, o Herre, förbarmar dig över alla och hatar intet av det som du skapat. Du har överseende med människornas synder för botens skull. Skona, o Herre, skona ditt folk; vänd dig till oss, och vi skola omvändas. Bönhör oss, o Herre, och förbarma dig över oss efter din stora barmhärtighet.

Förläna oss, o Herre, botfärdighetens ande. Giv att vi efter Kyrkans bud i denna nådens tid genom återhållsamhet i mat och dryck, i njutningar och förströelser, må bringa vår till synden böjda natur under andens herravälde. Giv att vi i tillbakadragenhet genom inre samling, ivrig bön och andäktig betraktelse av Frälsarens lidande och död må bereda våra själar till att vinna försoning och nåd. Vi bedja dig därom, himmelske Fader, genom hans för-

tjänster, som själv fastade fyrtio dagar i öknen och så lämnade oss ett föredöme, att vi måtte vandra i hans fotspår: Jesus Kristus, som med dig i Andens enhet lever och regerar från evighet till evighet. Amen.

2.

F. Herre, vi ha syndat. Vi visste att du är vår Herre och vi dina tjänare. Vi kände dina bud, och ändock ha vi överträtt dem. Vi blygas, när vi tänka på, hur ovärdigt vi ha handlat gentemot dig, och hur usla och straffvärda vi därigenom ha blivit i dina heliga ögon. Vad annat kunna vi nu göra än att anropa din godhet och övermåttan stora barmhärtighet.

Gud Fader, du som har skapat oss till din avbild, förbarma dig över dina händers verk, och låt oss icke gå förlorade för evigt!

Sv. Herre, förbarma dig över oss!

F. Gud Son, du som har frälst oss genom ditt dyrbara blod, befria oss ur fiendens våld, på det att ditt lidande icke må vara förspillt på oss!

Sv. Kristus, förbarma dig över oss!

F. Gud Helige Ande, du som har heliggjort oss genom din nåd, kom och besök ditt tempel och rena det från varje orenhet.

Sv. Herre, förbarma dig över oss!

F. Herre, hör min bön,

Sv. Och låt mitt rop komma till dig.

Låtom oss bedja. Gud, du som icke förskjuter någon, utan tager även den störste syndare till nåder, när han gör bot, hör vår ödmjuka bön och omvänd våra hjärtan till dig. Tillgiv oss våra synder, och tag barmhärtigt emot oss, dina ångerfulla barn, genom Jesus Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

F. Gudomlige Frälsare, Jesus Kristus, du har stigit ned från himmelen för att söka och sa-

liggöra det som var förlorat; du har stigit ned från höjden och har här på jorden gått dina fötter trötta under sökandet efter de vilsegångna fåren. Du säger själv, att du icke har kommit för att kalla de rättfärdiga, utan för att frälsa syndarna. Du är den barmhärtige samariten, som gjuter olja och vin i själens sår och ingiver mod åt försagda och sargade hjärtan, så att de åter leva och känna glädje. På dig lita vi, din barmhärtighet anropa vi som ha förtörnat din helighet och rättfärdighet. Gode herde, våra själars Frälsare, gör med oss, vad din egen misskund uppmanar dig att göra, fria oss ur syndens snår och stickande törnen, för oss tillbaka till din hjord, och låt oss höra orden: Dina synder äro dig förlåtna. Vi vilja aldrig mer övergiva dig, utan hädanefter vandra inför dig i rättskaffenhet och helig förtröstan och i hoppet, att vi må bliva värdiga att lovprisa din barmhärtighet i all evighet. *Sv.* Amen.

Andakt till Jesu heliga lidande.

Korsfäste Frälsare, jag arma syndare faller på knä för dig för att andäktigt betrakta och tacksamt vörda din bittra pina och död. Låt mig med ångerfullt hjärta och medlidsamt sinne i anden ledsaga dig på ditt bittra lidandes väg från Oljeberget ända till Golgata. Giv mig nåden, att jag genom att betrakta din oändliga kärlek så må befästas i kärlek till dig, att ingenting mer kan skilja dig ifrån mig. *Sv.* Amen.

1. Jesus på Oljeberget.

F. Vi tillbedja dig, Herre Jesus Kristus, och prisa dig,

Sv. Ty genom ditt heliga kors har du återlöst världen.

F. Fruktan och bävan har kommit över mig.

Sv. Min själ är bedrövad intill döden.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, genom din blodiga ångestsvett på Oljeberget och genom all den skymf och misshandling, som du led i den natten, då du förråddes av Judas, fängslades av judarna och släpades till Jerusalem, bedja vi dig, giv oss ångerns tårar, att vi må begråta orsaken till ditt lidande. Befria oss från syndens bojor och fäst oss vid dig med kärlekens starka band, du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

F. Jag erkänner min missgärning.

Sv. Och min synd är alltid inför mig.

2. Jesus inför Pilatus.

F. Vi tillbedja dig...

F. De uppläto sin mun emot mig.

Sv. De hädade mig och gladde sig över min nöd.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, domare över levande och döda, bunden som en förbrytare blev du förd inför Pilati domstol och falskt anklagad av gudlösa präster, medan folket ropade sitt 'korsfäst'. Vid denna orättvisa anklagelse bedja vi dig, var oss nådig, när du kommer för att hålla dom över människosläktet, på det att vi ej med de gudlösa må fördömas, utan med dina trogna tjänare må upptagas i ditt rike, du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

F. Gå icke till doms med din tjänare, o Herre.

Sv. Ty inför ditt ansikte skall ingen människa bestå.

3. Jesus hudflänges och krönes med törnen.

F. Vi tillbedja dig...

F. Herren har lagt på honom allas våra missgärningar.

Sv. Han har blivit sargad för våra synders skull och slagen för våra missgärningars skull.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, du oskyldiga Guds lamm, för våra synders skull blev du bunden vid en pelare, gisslad till blods och krönt med törnen, hånad och begabbad och av en orättrådig domare dömd till korsets nesliga död. Vid dessa dina bittra lidanden bedja vi dig, förläna oss nåden att döda kroppens lustar och tåligt bära livets vedermödor för att så varda värdiga lemmar i dig som är vårt törnekrönta huvud, du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

F. Veten I icke, att I ären den Helige Andes tempel?

Sv. Den som vanärar detta tempel, honom skall Gud fördärva.

4. Jesus korsfästes.

F. Vi tillbedja dig...

F. Lik ett får fördes han bort att offras.

Sv. Och han teg lik ett lamm inför den som klipper det.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, dina händer och fötter blevo grymt utsträckta, genomborrade med grova spikar och fästade vid korsets skymfliga träd. Upphöjd mellan himmel och jord hänger du korsfäst mellan tvenne missgärningsmän, ett föremål för allas hån och förakt. Vi bedja dig, för dessa grymma kvals skull sönderriv våra synders skuldebrev, rena våra hjärtan från syndens fläckar och giv, att vi städse må tacksamt minnas och andäktigt vörda dina heliga sår såsom tecken och underpant på vår frälsning, du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

F. Fjärran vare det från mig att berömma mig av något annat än av vår Herres Jesu Kristi kors.

Sv. Genom honom är världen korsfäst för mig och jag för världen.

5. Jesus dör.

F. Vi tillbedja dig...
F. I dina händer, o Herre, anbefaller jag min ande.
Sv. Du har återlöst oss, Herre, sanningens Gud.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, evige, odödlige Gud, du har blivit lydig intill döden, ja intill döden på korset. Sedan allt var fullbordat, anbefallde du din ande i din himmelske Faders händer, nedböjde huvudet och dog. Vi bedja dig genom denna din heliga död, giv oss det sanna livet och förläna oss nåden att dö bort från världen och all egenkärlek. Låt oss hädanefter leva för dig och din heliga tjänst, ända till dess vi i vår dödsstund med heligt förtroende få anbefalla våra själar i dina heliga händer, du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

F. Kristus är mitt liv,
Sv. Och döden är min vinning.

6. Jesus nedtages från korset.

F. Vi tillbedja dig...
F. Ett svärd skall genomborra din själ.
Sv. Stor som havet är din smärta.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, världens ljus och liv, efter din död ville du nedtagas från korset och läggas i din heliga moders sköte. Vi bedja dig, låt städse din nåd och kärlek härska i våra hjärtan. Giv oss, att vi aldrig må avlägsna oss från ditt heliga kors, ända till dess vi, befriade från kroppens band och syndens faror, genom din kärleksfulla moder framställas inför dig i ditt himmelska rike, du som

lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

F. Vi berömma oss av vår Herres Jesu Kristi kors.

Sv. Ty i korset är frälsning, uppståndelse och liv.

7. Jesus nedlägges i graven.

F. Vi tillbedja dig...

F. Mitt kött skall vila i förhoppning.

Sv. Ty du skall icke låta din Helige se förgängelsen.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, den levande Gudens Son, du ville att din livlösa kropp tillreddes till begravning och nedlades i en ny grav. Förläna oss nåden att genom samvetets renhet, ödmjukhet och sann fromhet bereda dig en värdig boning i våra hjärtan. Låt oss i liv och död genom kärlekens band vara förenade med dig, och uppväck oss på yttersta dagen till evigt liv, du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

F. För alla har Kristus dött,

Sv. På det att de vilka leva icke mer må leva för sig, utan för honom som för dem har dött och uppstått från de döda.

Ära vare Fadern.

Första korsvägsandakten.

Förberedelsebön.

Såsom fordom Isak på sin rygg bar offerveden upp till berget Moria, så ville du, gudomlige Frälsare, bära det tunga korset från Pilati domstol upp till Kalvarieberget. Huru många smädelser och kval har du icke utstått på denna långa, tunga vandring! Du led även för mina synder; de tyngde som en svår börda på dig.

Se, jag ångrar och avskyr dem av hjärtat, emedan de voro orsaken till ditt lidande. Du gick för mig i döden; även jag vill hellre dö än åter genom synden skilja mig från dig. Var mig därför nådig och låt mig få höra det trösterika ordet: Var vid gott mod; dina synder äro dig förlåtna.

Till din ära och min själs fromma vill jag nu i anden följa dig på din smärtsamma väg till Golgata. Jag förenar mig med din heliga moder och offrar dig de grymma smärtor, som söndersleto hennes själ, när hon mötte dig på vägen och såg dig dö på korset. Jag begär genom denna andakt för mig fullkomlig ånger över mina synder och en lycksalig död, för syndarna omvändelsens nåd, för de liknöjda iver i din tjänst, för själarna i skärselden eftergift av deras straff. I denna avsikt ber jag, att du tilldelar dem all den avlat, som jag genom denna fromma andaktsövning kan vinna.

1. stationen. Jesus dömes till döden.

F. Vi tillbedja dig, Herre Jesus Kristus, och prisa dig,

Sv. Ty genom ditt heliga kors har du återlöst världen.

Med denna växelbön inledes betraktelsen vid varje station.

Den oskyldige Jesus dömes av Pilatus till korsets nesliga död. För att gälla för kejsarens vän, utlämnar Pilatus Jesus i hans fienders händer. Vilken orättvisa att döma oskulden till döden för att icke misshaga människor!

Låtom oss bedja. Oskyldige Jesus, icke du, utan jag har förtjänat döden, ty jag har syndat. Men för att rädda mitt liv, underkastar du dig villigt dödsdomen. För vem skall jag då

hädanefter leva, om icke för dig och din heliga tjänst? Så länge jag söker att behaga människor, kan jag icke vara din tjänare. Jag vill därför hellre förlora människors gunst än din nåd och vänskap. — Fader vår.

F. Korsfäste Herre Jesus Kristus.

Sv. Förbarma dig över oss och fräls de arma själarna i skärselden.

Med denna växelbön avslutas betraktelsen vid varje station.

2. st. Jesus tager korset på sig.

Då Jesus varseblev korset, utsträckte han sina blodiga armar efter det. Han omfamnade dödens redskap och lade det villigt på sina sargade skuldror.

Låtom oss bedja. Skulle jag väl vara en vän till Kristus, om jag vore en fiende till hans kors? O ljuva kors, jag omfamnar, jag kysser dig: jag mottager dig med glädje från min Frälsares hand. Fjärran vare det från mig att berömma mig av något annat än av min Herres Jesu Kristi kors, genom vilket världen är korsfäst för mig och jag för världen.

3. st. Jesus faller första gången under korset.

Då Jesus bar korset genom Jerusalems gator, föll han under den tunga bördan till marken. Det var våra synder, som gjorde korset så tungt för honom.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, du har burit mina synders tunga börda. Varför skulle jag vägra att taga på mig dina buds ok, på det att vi må bära varandras börda? Din börda är lätt, och ditt ok är ljuvt. Villigt, ja, med glädje tager jag ditt ok på mig för att bära det, så länge jag lever.

4. st. Jesus möter sin heliga moder.

Vilken sorglig syn var det icke för Maria, när hon mötte sin älskade Son! Hon såg honom, betäckt med sår och blod, nedtyngd av det tunga korset, obarmhärtigt pådrivas av den grymma bödelshopen. Vilka kval har hon då icke utstått i sitt modershjärta!

Låtom oss bedja. O Jesus, o Maria, även jag är skuld till dessa kval, som sönderslita edra älskade hjärtan! O, att även jag finge del i edra lidanden! Smärtuppfyllda moder, jag beder dig innerligt, anbefall mig åt din gudomlige Son och kom med honom mig till mötes, när jag skall anträda den svåra färden till evigheten.

5. st. Simon från Cyrene hjälper Jesus att bära korset.

Simon från Cyrene nödgas av soldaterna att hjälpa Jesus att bära korset. Ehuru han gör det blott motsträvigt, antager dock Jesus hans hjälp. Även dig skulle Frälsaren gärna antaga till följeslagare på sin korsväg. Han inbjuder dig, då han säger: Den som vill vara min lärjunge, han tage sitt kors på sig och följe mig efter. Men kanske vägrar du liksom Simon och bär blott nödtvungen korset!

Låtom oss bedja. O Herre, du har sagt: Den som icke tager sitt kors på sig och följer mig efter, han är mig icke värd. Se, för att bliva dig värdig, vill jag nu av fri vilja taga mitt kors på mig och troget följa dig på korsets konungsliga väg ända till mitt livs slut.

6. st. Veronika räcker Jesus svetteduken.

Full av medlidande räcker Veronika Jesus sin svetteduk till att avtorka sitt av spott och

blod vanställda ansikte. Då Frälsaren återlämnar duken, är därpå avtryckt hans bild. En stor belöning för en så ringa tjänst! Och du, min själ, vilka tjänster gör du din Frälsare? Ångra din otacksamhet och överlägg, vad du kan göra för Frälsaren och de odödliga själar, för vilka han utgjutit sitt heliga blod.

Låtom oss bedja. O Jesus, huru kan jag visa mig tacksam för allt, vad du gjort och lidit för mig? Se, jag skänker dig mitt hjärta. Sätt ditt insegel därpå och tryck din bild däri, så att jag alltid med kärlek må tänka på dig och du i evighet ej må glömma dina händers verk.

7. st. Jesus faller andra gången under korset.

Under korsets tyngd faller Frälsaren för andra gången till marken. De grymma bödelsknektarna unna honom icke ett ögonblicks vila. Ryckande i de rep varmed han är bunden, tvinga de honom med hugg och slag att resa sig och fortsätta sin vandring. Orsaken till Frälsarens lidande äro våra synder; orsaken till hans förnyade fall äro våra återfall i synden. Och jag kunde ännu ha lust att synda?

Låtom oss bedja. O Jesus, förbarma dig över mig, räck mig en hjälpsam hand och stöd mig med din nåd, att jag icke mera återfaller i mina gamla synder. Jag ångrar och avskyr dem; hellre dö än åter begå dem! Styrk mig, o Herre, med din nåd; ty utan dig förmår jag intet.

8. st. Jesus talar till de gråtande kvinnorna.

Fromma kvinnor gråta vid anblicken av den lidande Frälsaren. Han vänder sig till dem och säger: I Jerusalems döttrar, gråten icke över

mig, gråten hellre över eder och edra barn; ty om detta sker med det gröna trädet, vad skall då icke ske med det torra? — Gråt även du över dig och dina synder. Det gives intet nyttigare för dig än ångerns tårar.

Låtom oss bedja. O att mina ögon vore en tårekälla, så att jag kunde gråta dag och natt över ditt bittra lidande och mina synder. Vid de tårar, som Jerusalems döttrar utgjutit av medlidande med dig, beder jag dig, gudomlige Frälsare, lär mig känna mina synder; giv mig riklig nåd att hjärtligt ångra och uppriktigt bekänna dem; hjälp mig att genom ivrig botgöring avvända dina rättvisa straffdomar.

9. st. Jesus faller tredje gången under korset.

Då Jesus, smärtornas man, anlände till Kalvariebergets fot, störtade han för tredje gången till marken. Vilken tung börda är icke synden, som så ofta störtar Frälsaren till jorden och som för länge sedan skulle störtat många i helvetets avgrund, om icke Herrens långmodighet haft fördrag med dem.

Låtom oss bedja. Barmhärtige Frälsare, jag hembär dig oändlig tack, att du icke låtit mig dö i mina synder, utan lämnat mig tid till att göra bot. Låt mig icke mera förlora din nåd eller än en gång återfalla i synd. Styrk mig i allt gott, att jag troget må tjäna dig i detta liv och efter min död får tillträde till din härlighets rike.

10. st. Jesus berövas sina kläder.

Vilken blygsel, vilka smärtor känner icke Frälsaren, då kläderna som hade fastnat vid hans blodiga sår, våldsamt slitas från honom. Han berövas sina kläder för att naken dö på

sitt hårda kors. Huru lugnt skulle jag icke dö, om jag före min död hade avklätt mig den gamla människan med hennes lustar och begär.

Låtom oss bedja. Må det så ske, o Herre! Jag skall avkläda mig den gamla syndiga människan och ikläda mig en ny, som är skapad i rättfärdighet och helighet. Vad det än må kosta mig, skall jag icke skona min natur, ty jag åstundar ingenting högre än att dö bort från synden för att leva för dig och din kärlek.

11. st. Jesus fästes vid korset.

Sedan Jesus blivit berövad sina kläder lades han ned på korset. Hans händer och fötter utsträcktes, genomborrades med stora spikar och fästes vid korsets bjälkar. Vilka smärtor, vilka kval känner icke Frälsaren! Men han lider tyst och undergiven, ty han lider för mig för att frälsa mig från eviga kval.

Låtom oss bedja. Evig tack vare dig, korsfäste Frälsare, för de gruvliga marter, du lidit för mig. Korsfäst nu mitt kött med dess lustar och onda begär. Låt mig nu genom kors och lidanden gottgöra för mina synder. Jag underkastar mig helt och hållet din heliga vilja. Skona mig blott i evigheten.

12. st. Jesus dör på korset.

Tre långa timmar hänger Frälsaren under grymma kval på korset, till dess han böjer huvudet och uppgiver anden. Han dör en skymflig och plågsam död, på det att jag skall leva och undgå den eviga döden. Huru stor är icke hans kärlek till oss syndiga människor; men huru illa blir den icke ofta besvarad!

Låtom oss bedja. Älskade Frälsare, då jag icke kan dö för dig, giv mig åtminstone nåden att av kärlek till dig dö bort från synd och

värld för att uteslutande leva för dig. Upptag mig i den tillflyktsort du berett mig efter din död, i ditt heliga hjärta, och låt mig aldrig mer skiljas ifrån dig.

13. st. Jesus nedtages från korset.

Jesus ville icke nedstiga från korset, utan härda ut därpå ända till slutet. När hans livlösa kropp blivit nedtagen, ville han vila i sin jungfruliga moders sköte. Framhärda även du vid Jesu kors, ty den som uthärdar ända till slutet, han skall varda salig.

Låtom oss bedja. O Jesus, jag ber dig ödmjukt, låt mig icke ryckas bort från ditt heliga kors. Vid korset önskar jag att få leva och dö, ty korset är Guds vishet och kraft, och genom korset skola vi varda saliga.

14. st. Jesus lägges i graven.

Kristi kropp lägges i en främmande grav. Den som under sitt liv icke ägt ett ställe, där han kunde vila sitt trötta huvud, har i döden icke ens en egen grav, ty han var icke av denna värld. Men du som hänger fast vid världen, hennes ägodelar och njutningar, är du icke av denna värld? Lösslit ditt hjärta från världen, att du icke med henne må förgås.

Låtom oss bedja. Herre, du har skapat mig för himmelen. Varför skall jag då fästa mitt hjärta vid jorden? Vik därför bort från mig, o värld, vik bort med alla dina lockelser. Utan att tröttna vill jag vandra vidare på korsets konungsliga väg och rikta mina steg mot det himmelska fäderneslandet, där jag i förening med min Frälsare skall bo i evighet. Amen.

Slutbön sid. 268.

Andra korsvägsandakten.

Inledningsbön.

Herre Jesus Kristus, vår Gud och Frälsare, vid tillbedja dig. Du har återlöst oss genom ditt dyrbara blod. Med det tunga korset bar du alla våra synder upp på Kalvarieberget och utplånade all vår skuld, då du på detta heliga kors dog den bittra döden.

Och allt detta har du gjort av fri vilja, driven av en ofattbar kärlek till oss syndiga människor. Aldrig kunna vi nog tacka dig för denna din kärlek. För att i någon mån visa vår tacksamhet, och fast beslutna att göra bot för våra synder, vilja vi nu i anden följa dig på din korsväg. Gör denna din sista smärtfyllda vandring så levande för oss, och inprägla bilden av ditt bittra lidande så djupt i våra hjärtan, att vi rätt må kunna fatta, huru förfärligt syndens elände är, och huru mäktig och stark din gudomliga kärlek.

Genom denna andakt utbeder jag för mig själv en fullkomlig ånger över mina synder och en salig död och för syndarna omvändelsens nåd, för de liknöjda förnyad iver i din tjänst och för själarna i skärselden eftergift av deras straff. I denna avsikt ber jag, att du ville tilldela dem all den avlat som jag genom denna fromma andaktsövning kan vinna.

Upprätta oss genom din djupa förnedring, styrk vår svaga vilja genom ditt heliga och hjältemodiga föredöme, och giv oss del i den gudomliga kärlek, som drev dig att för oss lida så bitter pina och död. Du som lever och regerar med Fadern och den Helige Ande, en Gud i evighet. *Sv.* Amen.

1. st. Jesus dömes till döden.

F. Vi tillbedja dig, Herre Jesus Kristus, och prisa dig.

Sv. Ty genom ditt heliga kors har du återlöst världen.

Med denna växelbön inledes betraktelsen vid varje station.

F. Jesus, vår Frälsare, står inför den hedniske landshövdingens domstol. Han har helt överlämnat sig i sina fienders våld. De ha gripit och bundit honom och på allt sätt hånat och misshandlat honom, men icke ens den förfärliga hudflängningen och den skymfliga törnekröningen ha mildrat deras hat. De kräva nu att Jesus skall korsfästas. Pilatus förstår och erkänner, att Jesus är oskyldig, men av feg människofruktan och för att icke löpa fara att förlora kejsarens gunst, dömer han Jesus till döden på korset. — Jesus, rättfärdigheten och heligheten själv, dömes till döden, för att vi skulle kunna vinna det eviga livet. För ett så högt pris ha våra själar blivit friköpta.

F. Herren har icke skonat sin enfödde Son.

Sv. Han har utgivit honom för oss alla.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, det är våra synder, som hava dömt dig till döden. För att vi, de skyldiga, icke skulle dömas till den eviga döden, har du villigt tagit emot den grymma och orättfärdiga dödsdomen. För denna din stora kärleks skull bedja vi dig, förbarma dig över oss och giv oss nåden att ångerfullt och botfärdigt döma oss själva för våra synder, så att vi en gång må finna nåd inför din domstol. *Sv.* Amen.

F. Korsfäste Herre Jesus Kristus.

Sv. Förbarma dig över oss, och fräls de arma själarna i skärselden.

Med denna växelbön avslutas betraktelsen vid varje station.

2. st. Jesus tager korset på sig.

Pilatus har avkunnat den orättfärdiga dödsdomen över Jesus och överlämnat honom åt

bödlarna, för att de skulle korsfästa honom. De föra honom till den plats, där korset ligger redo: Han skall själv bära sitt lidandes redskap upp till Golgata. Med bävande hjärta men utan tvekan inför sin fruktansvärda uppgift träder Jesus fram till korset, sträcker ut sina händer mot detsamma som mot ett efterlängtat mål och lägger det beredvilligt på sina sargade skuldror. — Med korset tager Herren på sig våra synder och de straff, som vi genom synden förtjänat.

F. Herren har lagt alla våra missgärningar på honom.

Sv. För våra synders skull har han blivit straffad.

Låtom oss bedja. Herre Jesus, du har offrat dig av kärlek till oss, och du har på dina heliga skuldror lagt det tunga kors, som vi med våra synder berett dig. Vi tacka dig för denna din ofattbara kärlek och bedja dig, hjälp oss, att även vi beredvilligt taga emot varje kors och varje lidande, som den himmelske Fadern i sin vishet behagar pålägga oss. *Sv.* Amen.

3. st. Jesus faller första gången under korset.

Jesus har börjat sin korsväg. Som en förbrytare föres han genom Jerusalems gator. Korset är tungt, och Herren är utmattad av de svåra lidanden han redan utstått. Så har då vår korsbärande Frälsare icke hunnit långt på sin smärtfyllda vandring, förrän han faller till marken under sin börda. — Även denna smälek har han tagit på sig för vår skull. Mänskligheten hade genom sin synd sjunkit ned i timligt och evigt elände. För att upprätta den ur dess djupa fall ligger Jesus i stoftet under sitt kors.

F. Han blev slagen för våra missgärningars skull.

Sv. På sina skuldror har han burit våra synder.

Låtom oss bedja. O Jesus, det var våra synder, som tyngde dig till jorden, när du föll under korsets börda. Hur ångra vi icke nu, att vi ha begått dem! Förlåt oss för din kärleks skull, och hjälp oss att icke mer återfalla i synd. Må den förödmjukande kraftlöshet, som du i din oändliga godhet har lidit för oss, bliva oss en källa till andlig starkhet och ståndaktighet mot det onda. *Sv.* Amen.

4. st. Jesus möter sin heliga moder.

Maria har hört, att hennes Son blivit fängslad och dömd till döden. Hon vet, att nu skall fullbordas allt, som blivit förutsagt om Människosonen. Som den goda moder hon är, vill hon vara hos sin Son i hans svåraste timmar. Med aposteln Johannes står hon vid vägen till Golgata. Då ser hon sin Son komma dignande under korset. Vem kan fatta smärtan i Marias själ i detta ögonblick? Den välsignade bland kvinnor ser sitt gudomliga barn föras liksom en förbrytare till avrättsplatsen. Så uppfylles den gamle Simeons profetia:

F. Denne är satt till fall och upprättelse för många i Israel.

Sv. Och din egen själ skall genomborras av ett svärd.

Låtom oss bedja. O Jesus, o Maria, jag är skuld till de kval, som sönderslita edra heliga hjärtan. O, att jag aldrig hade syndat. Maria, Jesu moder, jag beder dig vid det smärtans svärd, som genomborrade ditt modershjärta, utverka mig nåden, att mitt hårda hjärta må röras till sann ånger över mina synder. Hjälp,

att jag icke sviker, när Kristus fordrar offer och självförnekelse av mig. *Sv.* Amen.

5. st. Simon från Cyrene hjälper Jesus att bära korset.

Även Jesu fiender följa med på vägen till Golgata. De vilja tillfredsställa sin hämndlystnad genom att se Herren dö på korset. Då de nu märka, att Jesu kraftlöshet blir allt större, börja de frukta, att han skall dö på vägen. Därför tvinga de en främmande man, Simon från Cyrene, som just kommer förbi, att bära korset åt Jesus. — Det, som för Simon i första ögonblicket ter sig som en förödmjukelse, blir sedan till hans livs största lycka, ty vem kan tänka sig större nåd än att få taga korset från Jesu skuldra. — För oss alla gälla Herrens ord: Den som vill vara min lärjunge, han tage sitt kors på sig och följe mig.

F. Vi vilja icke berömma oss av annat än av Kristi kors.

Sv. Ty det är vår frälsning, vårt liv och vår uppståndelse.

Låtom oss bedja. Gudomlige Frälsare, huru ofta inbjuder du icke oss att bära korset efter dig! Varje motgång, varje lidande är ett kors, som du ger oss att bära. Vi borde vara lyckliga att liksom Simon från Cyrene få vandra lidandets väg med dig, men vi knota och klaga över varje kors, som du lägger på våra skuldror. Hjälp oss att bära vårt kors med samma glädje, som om det vore ditt. Giv oss din nåd därtill, Herre Jesus. *Sv.* Amen.

6. st. Veronika räcker Jesus svetteduken.

Jesus går vidare på sitt lidandes väg, beklagansvärd i sin stora nöd. Då gripes en from

kvinna av ett djupt medlidande med honom. Utan att bry sig om den fientliga hop, som omgiver Jesus, tränger hon sig fram för att giva Herren någon liten lindring i hans kval. Hon räcker honom en linneduk, så att han kan torka svett och blod från sitt ansikte. Det är en ringa tjänst, men den göres med mod och av kärlek. Med en tacksam blick lämnar Jesus tillbaka svetteduken, och då är hans bild avtryckt på den. Så belönar vår Herre med oanad välsignelse den ringaste tjänst, framsprungen ur ett uppriktigt och gott hjärta.

F. Vänd icke dina blickar från oss, o Herre.

Sv. Och dölj icke ditt anlete för dina barn.

Låtom oss bedja. Jesus, vår Frälsare, vi bedja dig, inprägla bilden av ditt smärtfyllda ansikte och din bittra pina så djupt i våra hjärtan, att vi aldrig kunna glömma, vad du lidit för oss. Låt oss i varje lidande medmänniska se din avbild och, obekymrade om världens dom, trösta och hjälpa för din skull. Låt den gripande bilden av dig som den lidande Frälsaren särskilt då framträda för min själs öga, när världens lust och syndiga begär vilja locka mig att överträda något av dina bud. *Sv.* Amen.

7. st. Jesus faller andra gången under korset.

Jesus är Gud även i sitt lidande; men gudomens härlighet är nu dold. Den lindrar icke smärtorna, den minskar icke kraftlösheten. Trots den lättnad och vederkvickelse, som kommit Jesus till del, faller han åter till jorden under korset. Vilken tung börda äro icke världens synder, som komma den Allsmäktige att digna. Ju mindre vi bry oss om Guds vilja, och ju lättare vi taga Guds vrede över våra synder,

desto hårdare tynger korset på vår Frälsares skuldror.

F. Jag förtrampas i stoftet såsom en mask.

Sv. Mitt folk föraktar mig, och de ondas hop hånler över mig.

Låtom oss bedja. Herre, huru måste vi icke blygas, när vi åter se dig ligga i stoftet under korsets alltför tunga börda. Vi falla så ofta i synd, emedan vi först i lättsinnig förmätenhet utsätta oss för faror och sedan nedtyngas av modlöshet och den onda vanans makt. Du faller under korset för att upprätta oss. Vi bedja dig, låt oss icke bli alltför modfällda, när vi fallit. Räck oss din starka hand, att vi åter kunna resa oss. Hjälp oss i våra ansträngningar att bryta syndens vana. Din svaghet blive vår styrka. *Sv.* Amen.

8. st. Jesus talar till de gråtande kvinnorna.

En skara kvinnor stå med sina barn vid vägen, där Jesus kommer förbi. Då de få se honom i hans stora elände, gripas de av medlidande, klaga och gråta. Men Jesus säger till dem: I Jerusalems döttrar, gråten icke över mig, gråten hellre över eder och edra barn; ty om detta sker med det gröna trädet, vad skall då icke ske med det torra? — Om vårt medlidande med den korsbärande Frälsaren är sant och uppriktigt, så måste det driva oss till sann bot och i vår själ väcka en djup avsky för våra synder, som äro skuld till Jesu bittra pina. Ett sådant medlidande, som är verksamt i allvarlig omvändelse och livets omdaning, vill Frälsarens gripande ord uppmana oss till.

F. Vi vilja vända oss bort från de ogudaktigas vägar,

Sv. Då skall Herren förbarma sig över oss och förlåta oss våra överträdelser.

Låtom oss bedja. Gudomlige Frälsare, vid de manande ord, som du riktat till Jerusalems döttrar, bedja vi dig, giv att vi genom anblicken av ditt bittra lidande måtte förstå, vilken stor olycka synden är; giv oss ett förkrossat hjärta och en djup, helig ånger, så att vi må vinna din nåd och förmildra de straff, som synden drager ned över världen. *Sv.* Amen.

9. st. Jesus faller tredje gången under korset.

Vid foten av Kalvarieberget, där vägen begynner stiga brantare uppåt, störtar Jesus för tredje gången till jorden. Hans kropp skälver av utmattning, kraftlöshet präglar hela hans gestalt. Vilken gripande syn! Guds Son, genom vilken allting är skapat, och i vilken allt har bestånd, ligger hjälplös på marken i sina grymma fienders åsyn. — Med dessa upprepade fall gör Jesus bot för den viljelöshet, som kommer oss att gång på gång falla tillbaka i samma synder.

F. Vi se honom som Smärtornas man, förödmjukad och föraktad.

Sv. Liksom en, som känner svaghet, och av blygsel döljer sitt anlete.

Låtom oss bedja. O Jesus, våra upprepade synder äro skuld till, att du gång på gång faller under korset. Vi hava så ofta lovat att bättra oss men återfalla ständigt i synd. Men du har haft fördrag med oss, ännu leva vi och kunna göra bot. Vi tacka dig, o Herre, för din långmodighet och barmhärtighet. Vi vilja icke missbruka din nåd och kärlek. Därför bedja vi dig, hjälp oss att nu med allvar begagna alla medel, som kunna hindra oss att återfalla i synd. Befäst oss i denna heliga föresats. *Sv.* Amen.

10. st. Jesus berövas sina kläder.

Det sorgliga tåget har nu kommit fram till avrättsplatsen. Bödelsknektarna göra de sista förberedelserna för korsfästelsen. De gripa Jesus som nu låter dem göra med sig vad de vilja. Grymt och hänsynslöst riva de kläderna av honom, och alla hans sår bryta upp på nytt. Vilken smärta, vilken skam, vilka själskval vållar icke allt detta den renaste Jungfruns Son! — Sedan giva de honom myrrhavin, men han vill icke dricka därav. — Det är sinnlighetens, oblyghetens och övermodets synder, som här blivit sonade av Guds människovordne Son.

F. Han föres till slaktbänken lik ett lamm.

Sv. Som icke upplåter sin mun.

Låtom oss bedja. Jesus, härlighetens konung, du som kläder liljorna på marken, vi se dig här i den djupaste fattigdom och förnedring. Vi tillbedja dig för din fullkomliga undergivenhet och din gudomliga kärlek. Vi bedja dig, befria oss ur den onde fiendens snaror som äro ögonens lust, köttets lust och livets högfärd. Hjälp oss att bryta alla band, som fasthålla oss i synden och hindra oss att utföra din vilja och bliva fullkomliga. Giv, att vi må avlägga den gamla människan, vinna Guds barns inre frihet och mer och mer bliva värdiga att bära den heliggörande nådens klädnad. *Sv.* Amen.

11. st. Jesus fästes vid korset.

Bödlarna gripa Jesus och lägga honom på korset. Han sträcker ut sina armar, och de fästa honom vid korsets trä med stora spikar genom händer och fötter. En outsäglig smärta går genom Herrens lekamen, en smärta, som oavlåtligt stegras, ända tills döden kommer. Offerlammet hänger på korset; det stora för-

soningsoffret fullbordas. — När vi hemsökas av ett kortvarigt lidande, klaga vi och knota; men vad har Jesus Kristus icke måst lida för att frälsa oss!

F. De hava genomborrat mina händer och fötter.

Sv. De hava räknat alla mina ben.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, av kärlek till oss har du låtit dig spikas fast vid korsets träd. Vid dina grymma kval bedja vi dig, uppfyll våra hjärtan med helig fruktan och kärlek, så att vi korsfästa vårt kött med dess onda lustar och begär och sålunda bliva förenade med dig, vår korsfäste Frälsare. *Sv.* Amen.

12. st. Jesus dör på korset.

Tre långa timmar hänger Jesus på korset vid de spikar, som slagits genom hans händer och fötter. Han känner sig övergiven av sin himmelske Fader. Hans fiender håna honom intill det sista. I gengäld höra vi honom tala ord, som äro fulla av ömhet och kärlek. Efter tre timmars namnlösa kval ropar han med hög röst: Det är fullbordat. — Fader, i dina händer befaller jag min ande. Så böjer han ned huvudet och dör. Guds ende Son, som är det eviga livet, dör som ett offerlamm för våra synder. Vår evige överstepräst har framburit sitt offer och återlöst världen.

F. Kristus har blivit lydig intill döden.

Sv. Intill döden på korset.

Låtom oss bedja. Var hälsad, du vår Frälsare Jesus Kristus, på korsets heliga altare, där du lider det straff, som vi hade förtjänat, och med din offerdöd borttager världens synder. Du är upphöjd på korset för att draga alla till dig, ditt huvud är nedböjt under döden för att giva oss evigt liv, din sida är öppnad

för att blotta ditt heliga hjärta, som brustit i döden av kärlek till oss. Så komma vi till ditt kors och skänka dig i gengäld vårt hjärta, för att vi helt må höra dig till. För dig vilja vi leva och dö; ty för oss har du levat, och för oss har du dött. *Sv.* Amen.

13. st. Jesus nedtages från korset.

Blek och blodig hänger Jesu livlösa lekamen på korset. De skräckinjagande tecken, som åtföljde Jesu död, hava skingrat folkhopen. Det har blivit stilla på Golgata. En soldat har genomborrat Jesu sida med sin lans och öppnat hans heliga hjärta; blod och vatten strömmade ut. Josef av Arimatea och Nikodemus taga vördnadsfullt Jesu lekamen från korset och lägga den i Marias sköte. Jesu lidande är slut; men hans moders hjärta blöder, då hon riktigt ser de förskräckliga såren på sin älskade Sons kropp, och ingen finnes, som tröstar henne. Så blev hon utan blodsutgjutelse martyrernas upphöjda drottning.

F. Vem skall jag likna dig vid, du Sions dotter?

Sv. Stor som havet är din smärta.

Låtom oss bedja. Maria, smärtuppfyllda moder, du måste se din älskade Son dö, utan att kunna komma honom till hjälp i hans lidande. Nu håller du hans döda lekamen i dina armar; den är vanställd och berövad all skönhet. Detta ha människornas synder bragt över din älskade Son. Vid all den nöd och bittra sorg, som du för vår skull utstått under Jesu kors, bedja vi dig, martyrernas drottning, lär oss att älska din Son av hela vårt hjärta med en osviklig trohet, som giver allt, liksom du har givit allt. *Sv.* Amen.

14. st. Jesus lägges i graven.

Den lilla skaran av Jesu trofasta vänner bereda hans kropp till begravningen. De smörja den med välluktande smörjelse, svepa den i fint linne och lägga den i en ny klippgrav i Josefs trädgård. Till sist vältra de en stor sten för ingången till graven. Där vilar nu Herren, sedan han fullbordat sitt verk för människosläktets frälsning. Han vilar från sitt arbete och sitt lidande. — Även vår livsväg slutar vid en grav. Var och när vet Gud allena; blott ett är säkert, vid graven kommer all jordisk glädje och sorg, hopp och fruktan att upphöra. Måtte vi förtröstansfullt kunna säga med vår gudomlige Frälsare:

F. Min kropp skall vila i frid,

Sv. Och min grav skall bliva härlig.

Låtom oss bedja. Fulla av tacksamhet knäböja vi, Herre Jesus, vid din heliga grav, där du nu vilar ut efter ditt mödosamma liv och efter ditt svåra och bittra lidande. Ur denna din grav skall du snart uppstå i härlighet. Förunna oss för ditt livs och din döds skull den nåden, att vi må troget vandra i dina fotspår på korsets heliga och konungsliga väg, till dess vi, när vårt liv är slut, få läggas till vila under det kors, som skall smycka vår grav. Låt vårt sista vilorum bliva härligt därigenom, att du en gång kallar oss fram ur jordens sköte i förklarad gestalt, så att vi få skåda dig i din härlighet. *Sv.* Amen.

Slutbön.

Herre Jesus Kristus! I din stora kärlek har du velat lida korsets skymfliga död för att sona våra många synder. Mottag, vi bedja dig, den andakt vi nu ha förrättat, hur ofullkomlig den än är, som en tacksägelse för din barmhärtig-

het och som en lovprisning av din kärlek, som en bot för våra synder och till lindring för de arma själarna i skärselden. Du har gått korsets väg för att frälsa oss. Må vi därför frimodigt vandra genom livet såsom dina sanna lärjungar och dagligen bära vårt kors, liksom du har burit ditt. Och när vårt liv en gång lider mot sitt slut, förunna oss då, att vi förtröstansfullt kunna anbefalla vår själ i dina händer, vilka ännu i din härlighet bära märkena efter den kvalfulla död, du lidit för oss. Du som lever och regerar med Fadern och den Helige Ande, en Gud i evighet. *Sv.* Amen.

O helga kors.

O helga kors, var hälsat, * Från döden du oss frälsat; * På dig, för vad vi brutit, * Guds Son sitt blod har gjutit.

Du helga träd, är givet * Åt oss till tröst i livet; * Till dig, till dig vi ila * Att vid din fot få vila.

O kors, högtheligt är du * Och livets frukter bär du. * Led oss på pilgrimsfärden * Igenom denna världen.

Du skall det tecken vara, * Som skyddar oss från fara. * Krist skall i dig allena * Oss segerns palm förläna.

Då han en gång oss alla * Till slutlig dom skall kalla, * O kors, oss då försvara * Mot domens skräck och fara!

Betraktelse över Jesu sju ord på korset.

1. Korsfäste Herre Jesus Kristus, medan du under förfärliga kval hängde på korset, bad du för dina mördare, som hånade och begabbade dig, till din himmelske Fader och sade: F a d e r, f ö r l å t d e m; t y d e v e t a i c k e v a d d e g ö r a. Giv oss nåden, att vi av kärlek till dig förlåta våra fiender och bedja för dem som hata och förfölja oss, på det att din himmelske Fader må förlåta oss våra skulder, såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro.

F. Vi tillbedja dig, Herre Jesus Kristus, och prisa dig.

Sv. Ty genom ditt heliga kors har du återlöst världen. — Ära vare Fadern.

Dessa växelböner upprepas efter varje bön.

2. Korsfäste Herre Jesus Kristus, när den botfärdige rövaren, som hängde på korset vid din högra sida, anropade dig om nåd, sade du till honom: S a n n e r l i g e n s ä g e r j a g d i g: i d a g s k a l l d u v a r a m e d m i g i p a r a d i s e t. Förbarma dig även över oss; kom ihåg oss, då du kommit i ditt rike; skänk oss riklig nåd att begråta våra synder och föra ett fromt, botfärdigt liv, på det att även vi i vår sista stund må höra de tröstерika orden: I dag skolen I vara med mig i paradiset.

3. Korsfäste Herre Jesus Kristus, då du såg din älskade moder stå under korset, sade du till henne: K v i n n a, s e d i n s o n! Och därefter sade du till din sörjande apostel Johannes: S e, d i n m o d e r! Giv, att vi må ära och älska din heliga moder såsom vår egen moder för att alltid bliva delaktiga av hennes moderliga beskydd.

4. Korsfäste Herre Jesus Kristus, övergiven av Gud och människor, utropade du: M i n G u d, m i n G u d, v a r f ö r h a r d u ö v e r-

givit mig? Giv oss ett uppriktigt förtroende till din himmelske Fader, så att vi i farans och nödens stund förtröstansfullt må utropa: Fader, förbarma dig över oss; övergiv oss icke i denna stund; i synnerhet övergiv oss icke i livets sista strid, i vår dödsstund.

5. Korsfäste Herre Jesus Kristus, för att försona vår omåttlighet och för att visa din brinnande längtan efter vår frälsning, led du på korset törstens bittra kval, så att du i din pina ropade: Jag törstar. Giv, att vi aldrig förnedra oss genom omåttlighet, och upptänd i våra hjärtan en helig längtan efter din återlösnings dyrbara frukter.

6. Korsfäste Herre Jesus Kristus, sedan du fullgjort din himmelske Faders vilja och fulländat återlösningsverket, ropade du: Det är fullbordat. Giv, att även vi i allt må fullgöra din himmelske Faders vilja och fullborda vårt levnadslopp i din nåd och kärlek.

7. Fader, i dina händer befaller jag min ande, så ropade du, korsfäste Frälsare, med hög röst, böjde ned huvudet och gav upp andan. Vid detta ditt sista ord bedja vi dig om nåden att få sluta vårt liv med samma ord och få höra dig säga, när du återkommer till domen: Kommen, I min Faders välsignade, och tagen i besittning det rike, som är eder tillrett från världens grundläggning. *Sv.* Amen.

Andakt till Jesu heliga fem sår.

Korsfäste Frälsare, i djupaste ödmjukhet faller jag ned inför ditt heliga kors. Såsom Maria Magdalena omfamnar jag förbannelsens träd, som genom dig förvandlats till livets träd. Jag kysser i anden de heliga sår, som kärleken till oss syndiga människor tillfogat dig. Huru mycket borde jag icke älska dig, o Herre! För att icke glömma dina händers verk har du skri-

vit mitt namn i dina händer och fötter och i din heliga sida. Du själv har ju sagt: Om än en moder kunde förgäta sitt barn, så skall dock jag icke förgäta dig; ty se, jag har skrivit dig i mina händer. Måtte även jag aldrig förgäta dig och din kärlek! Låt dina heliga sår bliva för mig en outtömlig källa till kärlek och liv. *Sv.* Amen.

1. *F.* Var hälsat, du välsignade sår i Frälsarens högra hand. Vid detta heliga sår beder jag dig, o Jesus, giv mig riklig nåd mot mina synliga och osynliga fienders angrepp. Ställ mig på den yttersta dagen på din högra sida, och låt mig med dina utvalda få höra de glädjerika orden: Kommen till mig, I min Faders välsignade, och tagen i besittning det rike som är eder tillrett från världens grundläggning.

Sv. I detta heliga sår nedlägger jag alla goda gärningar, som jag genom din nåd under mitt liv någonsin förrättat. Förena dem, o Herre, med dina heliga verk, ersätt genom dina förtjänster allt som fattas hos dem, och frambär dem åt din himmelske Fader. — Ära vare Fadern.

2. *F.* Var hälsat, du välsignade sår i Frälsarens vänstra hand! Vid detta heliga sår beder jag, o Jesus, förbarma dig över min svaghet och obeständighet. Styrk mig i mina goda föresatser och låt mig så åtnjuta din kärlek, att jag förtröstansfullt kan säga: Hans högra hand stöder mig, och hans vänstra skall omfamna mig.

Sv. Här vid detta heliga sår nedlägger jag alla mina synder, kända och okända. Utplåna dem, o Jesus, med ditt dyrbara blod, att de icke må anklaga mig inför din domstol och ådraga mig den eviga fördömelsens straff. — Ära vare Fadern.

3. *F.* Var hälsat, du välsignade sår i Fräl-

sarens högra fot! Vid detta heliga sår beder jag dig, o Jesus, lär mina fötter vandra på dina buds vägar, så att jag må framskrida från dygd till dygd, till dess jag får skåda dig, min Herre och Gud, i de saligas rike.

Sv. I detta heliga sår nedlägger jag all den välgång och lycka, varav din heliga försyn gjort mig delaktig. Bevara mig, att jag icke må förhäva mig över lyckans gåvor och förtörna dig, mitt högsta goda. — Ära vare Fadern.

4. *F.* Var hälsat, du välsignade sår i Frälsarens vänstra fot! Vid detta heliga sår beder jag dig, o Jesus, fräls mina fötter från de snaror som mina fiender utlagt för mig, och bevara mig från återfall i synd. Låt mig icke vandra på högfärdens stigar, utan i ödmjukhetens ande följa dig på korsets törnbeströdda väg.

Sv. I detta heliga sår nedlägger jag, o Herre, alla mina kors och lidanden och förenar dem med din bittra pina och död. Giv mig riklig nåd att av kärlek till dig villigt bära mitt kors och i allt underkasta mig din heliga vilja. — Ära vare Fadern.

5. *F.* Var hälsat, du välsignade sår i Frälsarens sida! Hell dig, kärlekens levande källa, alla nådegåvors skattkammare, tillflyktsort och viloplats för min själ, hell dig! Träd fram, min själ, till Jesu heliga hjärta, och gå in i den helgedom som Frälsarens kärlek öppnat för dig. Nedlägg där alla dina sorger och bekymmer; vila ut där ifrån dina mödor och hämta vederkvickelse i dina lidanden. Barmhärtige Frälsare, förlåt mitt hjärtas köld och trolöshet. Rena det med ditt hjärtas blod från syndens fläckar och upptänd i detsamma din kärleks heliga eld, att jag må älska dig över allting och allt annat endast enligt din heliga vilja.

Sv. I detta heliga sår, o Jesus, nedlägger jag mitt hjärtas alla önskningar och begär. Förena mitt hjärta så med ditt heliga hjärta, att det aldrig skiljes därifrån, och jag i sanning kan säga med aposteln: Vem skall skilja oss från Kristi kärlek? Betryck eller trångmål, hunger eller nakenhet, fara, förföljelse eller svärd? Ingenting kan skilja oss från Guds kärlek, som är i Kristus Jesus, vår Herre.

F. Han blev sårad för våra synders skull.

Sv. Han blev slagen för våra missgärningars skull.

Låtom oss bedja. O Gud, du som återupprättat det fallna människosläktet genom det blod, som flutit från din enfödde Sons sår, giv oss, att vi som här på jorden tacksamt ära dessa heliga sår, en gång i himmelen få åtnjuta frukten av det dyrbara blod, som flutit ur dem, genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Bön till det heliga korsets ära.

F. Var hälsat, heliga kors, som burit världens Frälsare, och var hälsat, ädla träd, som blivit bestänkt med påskalammets blod. Var hälsat, höga altare, på vilket vår överstepräst framburit försoningsoffret för världens synder. Vi hälsa dig, välsignade stam, på vilken det nya förbundets medlare fastnaglat den handskrift, som vittnade emot oss. Vi hälsa dig, du Frälsarens härskarestav, som krossat den ondes välde och besegrat dödens makt. Vi hälsa dig, du höga tron, från vilken världens konung skall härska. Hell dig, heliga standar, som bådar seger åt alla som kämpa under din skugga, och hell dig, kristenhetens banér, fordom smälekens, nu ärans sinnebild. Hell dig, människosonens tecken, som skall synas på himmelen, när han för andra gången kommer med makt och majestät.

Med hela kristenheten vörda vi dig, heliga kors, som vår ädlaste klenod, som vår dyrbaraste skatt; ty du är vårt hopp i livet, vår tillflykt i döden, en säker underpant på vår uppståndelse till härlighet. Vi skola därför av intet annat berömma oss än av vår Herres Jesu Kristi kors. *Sv.* Amen.

F. Fräls oss, o Herre, genom korsets kraft.

Sv. I korsets tecken, rädda oss från våra fiender.

F. Herre Jesus Kristus, du är vår överstepräst, som på korset framburit dig själv såsom ett obesmittat offer åt din himmelske Fader för att rena oss ifrån onda gärningar, på det att vi med rena hjärtan måtte tjäna den levande Guden. Från ett träd i paradiset kom genom satans list synd och fördärv över oss alla; på korsets heliga träd har du besegrat satan, synd och död, och återförvärvat oss evigt liv och himmelens salighet. Jag hälsar ditt heliga kors, det nya förbundets altare, på vilket du offrat dig till världens försoning.

Såsom fordom Isak burit offerveden upp till berget Moria, så bar du själv det tunga korset upp till Kalvarieberget. Vilka plågor har du icke känt, när man genomborrade och vid korset fastnaglade dina heliga händer och fötter. Vilka marter har du ej lidit, när dina heliga lemmar våldsamt utsträcktes och vredos ur lederna! Jag är lik vatten, som utgjutes, klagar du själv genom psalmistens mun; alla mina ben hava skilts åt; mina händer och fötter hava de genomborrat, alla mina ben hava de räknat. Du har lidit alla dessa grymma plågor för att i ditt blod utplåna den handskrift, som vittnade mot oss. Du röjde den ur vägen genom att fastspika den på korset.

Det var för mig och mina synder, du led korsets bittra pina. För ditt heliga kors' skull

beder jag dig, korsfäste Frälsare, gör mig delaktig av ditt lidandes förtjänster, och låt dem komma över min själ, att jag må renas från mina synder. Upplåt för mig dina heliga sår, att jag må få en tillflyktsort mot frälsningens fiender. Till dig, o Herre, står ju allt mitt hopp; dig älskar jag mer än allt annat i himmelen och på jorden; av kärlek till dig ångrar och avskyr jag alla mina synder. Korsfäst därför mitt kött och alla dess lustar, döda mitt högmod och min egenkärlek och tillintetgör i mitt hjärta varje böjelse, som misshagar dig. Skapa i mig ett nytt hjärta och den rätta anden. Giv mig mod och kraft att bruka våld på mig för att förneka mig själv och tåligt bära mitt kors. Framför allt giv mig nåden att älska dig och ditt heliga kors och i denna kärlek framhärda intill min död. *Sv.* Amen.

F. Vi tillbedja dig, Herre Jesus Kristus, och prisa dig.

Sv. Ty genom ditt heliga kors har du återlöst världen.

Låtom oss bedja. O Gud, som genom din enfödde Sons död på korset blivit försonad med världen, giv oss på vår ödmjuka bön, att vi som på jorden lärt oss känna korsets hemlighet, i himmelen må åtnjuta dess hälsosamma frukter, genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Litania till den lidande Kristus.

Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, förbarma dig över oss.
Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, hör oss.
Kristus, bönhör oss.
Gud Fader i himmelen: ***Förbarma dig över oss.***
Gud Son, världens Frälsare,

Gud Helige Ande,
Heliga Treenighet, en ende Gud.
Jesus, du som för våra synders skull svettades blod,
Jesus, du som i dödskampen framhärdade i bön,
Jesus, du som styrktes av en ängel,
Jesus, du som såldes för trettio silverpenningar,
Jesus, du som av Judas förråddes genom en kyss,
Jesus, du som övergavs av alla dina lärjungar,
Jesus, du som släpades inför dina fienders, överstepästernas domstol,
Jesus, du som falskt anklagades och grymt misshandlades,
Jesus, du som begabbades inför Herodes,
Jesus, du som på det grymmaste hudflängdes,
Jesus, du som kröntes med törnen och hånades av folket,
Jesus, du som aktades ringare än Barabbas,
Jesus, du som för våra synders skull dömdes till döden,
Jesus, du som bar det tunga korset till avrättsplatsen,
Jesus, du som korsfästes mellan två rövare,
Jesus, du som på korset hånades och hädades,
Jesus, du som bad för dina fiender om nåd och förskoning,
Jesus, du som lovade paradiset åt den botfärdige rövaren,
Jesus, du som från korset anbefallde din moder åt Johannes och Johannes åt din moder,
Jesus, du som befallde din ande i din Faders händer,
Jesus, du som led för våra synders skull,
Jesus, genom vars sår vi äro helbrägda,
Jesus, vars död är vårt liv,
Var oss nådig: *Förskona oss, o Herre.*
Var oss nådig: *Bönhör oss, o Herre.*

Från allt ont: *Fräls oss, o Herre.*
Från all synd,
Från otålighet i lidanden,
Från fiendskap mot nästan,
Från allt för stor fruktan för lidande och död,
Från obotfärdighet och förhärdelse,
Från den eviga döden,
Genom din bittra pina och död,
Vi arma syndare: *Vi bedja dig, bönhör oss.*
Att vi med ödmjuk undergivenhet må underkasta oss din heliga vilja,
Att ditt lidande och din död må hjälpa oss till ståndaktighet och tålamod,
Att vi genom ödmjukhet och självförsakelse må taga del i dina lidanden,
Att vi icke genom ett syndigt liv må förnya ditt lidande,
Att ditt lidande och din död må förvärva oss det eviga livet,
Guds lamm, som borttager världens synder: *Förskona oss, o Herre.*
Guds lamm... *Bönhör oss, o Herre.*
Guds lamm... *Förbarma dig över oss, o Herre.*

F. Kristus har för oss blivit lydig intill döden,
Sv. Intill döden på korset.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, du har genom ditt lidande och din död frälst världen och givit oss det yppersta exempel, huru vi skola förhålla oss i våra lidanden och i vår dödsstund; förläna oss nåd att alltid ha din lära och föresyn för ögonen, städse följa densamma, och sålunda bliva delaktiga i återlösningens saliggörande frukter, du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

Bön om korsets vishet.

(Kardinal Newman.)

Herre Jesus, jag tror och vill med din nåd alltid tro och bekänna, — jag vet, att det är

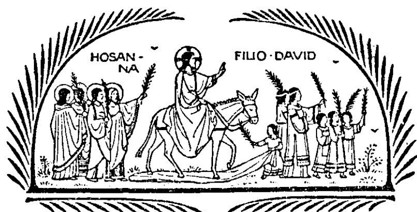
sant och ända till världens ände alltid skall förbliva sant, — att intet stort sker i världen utan lidande och förödmjukelse, och att genom dessa medel allt är möjligt. Jag tror, o min Gud, att fattigdom är bättre än rikedom, smärta bättre än nöje, förakt bättre än ära, en låg och oansenlig ställning bättre än glans och rykte. Herre, jag ber dig icke att lägga dessa prövningar på mig, ty jag vet icke, om jag skulle kunna uthärda dem; men jag vill åtminstone tro, att det är sant, må sedan lycka eller olycka vara mig beskärd. Jag vill icke sätta min förtröstan till rikedom, ära, anseende eller makt. Jag vill icke fästa mitt hjärta vid framgångar och fördelar i denna värld. Icke heller vill jag önska mig det som människorna pläga kalla livets goda. Med din nåd vill jag snarare värdera dem som man ser över axeln och föraktar, respektera de fattiga, ära de lidande, beundra dina bekännare och helgon, och söka min andel bland dem och i världens förakt. O Gud och Herre, om jag också är så svag, att jag icke kan utbedja mig lidandet såsom en nåd, och icke skulle ha kraft att bära det, så ber jag dig åtminstone om den nåden, att jag må på rätt sätt mottaga lidandet, om du i din vishet och kärlek vill skicka mig sådant. Må jag fördraga smärta, hån, förakt, smälek, ångest och ovisshet så som du, min Jesus, väntar av mig, och så, som du har lärt mig genom ditt eget lidande. Jag lovar dig att jag, med din nåd, aldrig mer skall framhålla mig själv, att jag icke skall söka någon särskild ställning och icke heller förvärva någon höghet i världens ögon, utan jag vill stå tillbaka för andra och förbliva obemärkt. Jag önskar att ödmjukt fördraga orättvisor och förolämpningar och att vedergälla ont med gott. I allt skulle jag vilja förödmjuka mig, endast med stillatigande svara på elaka ord,

och bevara tålamod i bekymren, om lidandet blir långvarigt; allt detta av kärlek till dig och ditt heliga kors, och i medvetandet, att jag på detta sätt skall vara värdig löftena om evigt liv. Amen.

Epistlar och evangelier för dymmelveckan.

Veckan före påsk kallas i liturgien den Stora veckan. På *palmsöndagen* firas Kristi intåg i Jerusalem. Vid palmvigningen läses 2 Mos. 15:27, 16: 1—7; Matt. 21:1—9, i högm. Fil. 2:5—11, passionshistorien Matt. 26 och 27. De vigda kvistar som utdelas i kyrkan, anbringas i hemmen över krucifixet som en ständig påminnelse om Kristi seger på korset. *Måndagen:* Jesaja 50:5—10; Joh. 12:1—9. *Tisdagen:* Jeremias 11:18—20; passionshistorien Mark. 14 och 15. *Onsdagen:* Jesaja 62:11, 63:1—7; Jesaja 53:1—12; passionshistorien Luk. 22 och 23. — På *skärtorsdagen* firas instiftelsen av Altarets heliga sakrament. I högm. 1 Kor. 11:20—32; Joh. 13:1—15. Efter gudstjänsten förvaras Sakramentet i ett särskilt tabernakel (den heliga graven), högaltarets tabernakel står tomt, altaren berövas sina linnedukar och alla prydnader. — *Långfredagen* är ingen högtids- utan Kyrkans största bot- och sorgedag. Korsbilden som giver dagens gudstjänst dess särprägel, skall hela dagen draga de troendes blickar och hjärtan till sig. Gudstjänstens särskilda ordning se sid. 291. Osee 6:1—6, 2 Mos. 12:1—11; passionshistorien Joh. 18 och 19. — *Påskaftonens* gudstjänst är en påsk-otta. Den nya elden och påskljuset välsignas, påskens lovsång *Exultet* sjunges, dopvattnet inviges. I högm. Kol. 3:1—4, Matt. 28:1—7.

Gör dymmelveckan till en stor vecka för din själ. Deltag i Kyrkans gudstjänster, ägna även hemma tid åt enskild andakt. Fira uppståndelsen med Kristus genom en ångerfull bikt och värdig påskkommunion.

Fröjda dig, du dotter Sion, se, din konung kommer.

Den Stilla veckan.

Palmsöndagen.

Hyllningsbön.

Herre Jesus Kristus, himmelens och jordens konung, vi hälsa dig med glädje på denna dag, då du i triumf intågat i Jerusalems stad. Folkskarorna, som gingo framför dig, lade sina kläder och strödde blommor och grönskande kvistar på din väg. Hela folket hyllade dig, höga och låga, gamla och unga och barnens glada skaror. Med palmer i händerna följde de dig och ropade: Hosanna, Davids Son; välsignad vare han, som kommer i Herrens namn. Välsignat vare vår fader Davids rike! Hosanna i höjden!

Se, Herre, vi förena våra röster med Jerusalems troende. Vi hälsa och hylla dig såsom Israels konung, som sitter på din fader Davids tron för att härska i Jakobs hus till evig tid. Vi hälsa och hylla dig såsom vår Messias, vår konung och vår Gud. Vi glädja oss, att ditt rike, nådens och sanningens rike, kommit till oss; vi glädja oss, att vi äro barn i det världsomfattande samfund, som du stiftat på jorden. Beskydda, styrk och utvidga detsamma och för

oss efter en salig död in i din härlighets rike. Amen.

F. Frukta icke, Sions dotter.

Sv. Se, din konung kommer till dig saktmodig, sittande på en åsninnas fåle.

Herre Jesus Kristus, i förening med Israels troende, som vid ditt högtidliga intåg i Jerusalem hyllade dig med glädjerop, i förening med din heliga Kyrka, som på denna dag uppstämmer jubelsånger till din ära, lova, prisa och tacka vi dig, i det vi med henne säga:

Lov och ära och pris * vi bringa dig, Kristus, vår konung, * dig som av Israels barn * hälsats med jubel och sång. — Du är Israels konung * och Davids frejdade ättling, * du som i Herrens namn * nådigt kommer till oss. — Himmelens saliga kör * och jordens dödliga släkte, * allt som har ande och liv, * prisar ditt heliga namn. — Israels utvalda folk * med palmer i handen dig mötte; * se, med bön och med lov * glada vi komma till dig. — Skarorna hyllade dig, * när du gick döden att möta. * Högre vi sjunga ditt lov, * då du besegrat dess makt. Nådigt du hörde på Israels lov; * hör nådigt vår lovbön, * gode, barmhärtige drott, * som i allt gott har behag.

F. Välsignad vare han, som kommer i Herrens namn.

Sv. Hosanna i höjden!

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, vid ditt intåg i den heliga staden beredde ditt folk vägen framför dig genom att lägga sina kläder på den och beströ den med blommor och kvistar; giv genom din nåd, att även vi må bereda vägen för din ankomst genom att avlägsna syndens stötestenar och smycka våra hjärtan med dygdens doftande blommor, du som lever och regerar från evighet till evighet. Amen.

Profeten Jeremias' klagovisor.

(Urval.)

Dessa klagovisor — lamentationes — äro en karakteristisk del i dymmelveckans liturgiska officium; de sjungas mot aftonen onsdag, torsdag och fredag före påsk. De skildra det utvalda folkets brott och straff, Jerusalems och templets förstöring. — Kristi lekamen, Guds heligaste tempel, har för världens synders skull blivit nedbrutet och förstört. (Jfr Joh. 2:19, 21.)

Aleph. Huru övergiven sitter hon icke, den folkrika staden! Hon har blivit lik en änka. Hon som var så mäktig bland folken, en furstinna bland länderna, hon måste nu göra trältjänst. — *Beth.* Bittert gråter hon i natten, och tårar rinna utför hennes kinder. Ingen finnes, som tröstar henne, bland alla hennes vänner. Alla hennes närmaste hava varit trolösa mot henne; de hava blivit hennes fiender. — *Ghimel.* Juda har måst gå i landsflykt efter att hava utstått elände och svåra vedermödor; hon bor nu bland hedningarna och finner ingen ro. Alla hennes förföljare hava fallit över henne mitt i hennes trångmål. — *Daleth.* Vägarna till Sion ligga sörjande, då nu ingen kommer till högtiderna. Alla hennes portar äro öde, hennes präster sucka. Hennes jungfrur äro bedrövade, och själv sörjer hon bittert. — *He.* Hennes ovänner hava fått övermakten, för hennes fiender går allt väl. Ty Herren har sänt henne bedrövelse för hennes många överträdelsers skull. Hennes barn hava måst gå i fångenskap, bortdrivna av ovännen. — *Lamed.* Går detta eder ej till sinnes, I alla, som dragen vägen fram? Akten härpå och sen till: Kan någon plåga vara lik den, varmed jag har blivit hemsökt, den varmed Herren har bedrövat mig på sin glödande vredes dag?

Jerusalem, Jerusalem, omvänd dig till Herren, din Gud.

Jod. Sions äldste sitta där stumma på marken, de hava strött stoft på sina huvuden och höljt sig i sorgdräkt; Jerusalems jungfrur sänka sina

huvuden mot jorden. — *Caph.* Mina ögon äro förtärda av gråt, mitt innersta är upprört, min lever är såsom utgjuten på marken för dotterns, mitt folks skada; ty barn och spenabarn försmäkta på gatorna i staden. — *Mem.* Vad jämförligt skall jag framlägga för dig, du dotter Jerusalem? Vilket liknande öde kan jag draga fram till din tröst, du jungfru, dotter Sion? Din skada är ju stor såsom ett hav; vem kan hela dig? — *Nun.* Dina profeters syner voro falskhet och flärd, de blottade icke för dig din missgärning, så att du kunde bliva upprättad; de utsagor, de förkunnade för dig, voro falskhet och förförelse. — *Samech.* Alla vägfarande slå ihop händerna, dig till hån; de vissla och skaka huvudet åt dottern Jerusalem: Är detta den stad som man kallade 'skönhetens fullhet', 'hela jordens fröjd'?

Jerusalem, Jerusalem, omvänd dig till Herren, din Gud.

Tänk, Herre, på vad som har vederfarits oss; skåda ned och se till vår smälek. Vår arvedel har kommit i främlingars ägo, våra hus i utlänningars. Vi hava blivit värnlösa, vi hava ingen fader; våra mödrar äro såsom änkor. Vattnet, som tillhör oss, få vi dricka allenast för penningar; vår egen ved måste vi betala. Våra förföljare äro oss på halsen; huru trötta vi än äro, unnas oss dock ingen vila. Vi hava måst giva oss under Egypten, under Assyrien, för att få bröd till att mätta oss med. Våra fäder hava syndat, de äro icke mer, vi måste bära deras missgärningar. Trälar få råda över oss; ingen finnes, som rycker oss ur deras våld. Med fara för vårt liv hämta vi vårt bröd, bärga det undan svärdet i öknen. Vår hud är glödande såsom en ugn, för brännande hungers skull. Kvinnorna kränkte man i Sion, jungfrurna i Juda städer.

Jerusalem, Jerusalem, omvänd dig till Herren, din Gud.

Skärtorsdagen.

Kristus tvager sina lärjungars fötter.

Välsignade vare de sista timmar, som du, o Jesus, tillbragte i dina apostlars krets. Du visste, att din stund var kommen att gå från denna värld. Du hade alltid älskat de dina som voro i världen; du älskar dem nu intill det yttersta. Du har alltid lärt dem ödmjukhet och kärlek; du giver dem nu ett oförgätligt föredöme i dessa dygder; du, deras Herre och Mästare, tvår dina lärjungars fötter; du, Guds Son, faller på knä framför stoftets barn, ja, framför fördärvets son, som redan var besluten att förråda dig, och förrättar slavens förnedrande tjänst. O ödmjukhet, o kärlek utan like! Du ville lämna åt oss ett föredöme; därpå skulle man igenkänna dina lärjungar, att de älska varandra, såsom du älskat dem. Kärleksfulle, ödmjuke Mästare, huru mycket sakna vi icke kännemärket på att vara dina sanna lärjungar; huru måste vi icke blygas, när vi betrakta ditt föredöme! Se, vi avsäga oss nu all kärlekslöshet och allt högmod; såsom du skola vi härefter vara kärleksfulla och ödmjuka av hjärtat.

F. Jag, eder Herre och Mästare, har givit eder ett föredöme,

Sv. På det att även I skolen göra, såsom jag gjort eder.

Låtom oss bedja. Allsmäktige, evige Gud, du ville, att din enfödde Son skulle antaga den mänskliga naturen och lida döden på korset, på det att vi måtte efterfölja det föredöme av ödmjukhet han givit oss; förläna oss även nåden att taga hans tålamod till förebild för att få del i hans ärorika uppståndelse, genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Kristus instiftar Altarets heliga sakrament.

Aftonen före sitt lidande tog Jesus brödet i sina heliga och vördnadsvärda händer, upplyfte sina ögon till dig, o Gud, sin allsmäktige Fader, välsignade, bröt och gav det åt sina lärjungar, sägande: Tagen och äten alla härav; ty detta är min lekamen, som utgivits för eder. Sammalunda tog han kalken i sina heliga och vördnadsvärda händer, välsignade och gav den åt sina lärjungar, sägande: Tagen och dricken alla härav; ty detta är kalken med mitt blod, vilket för eder och för många varder utgjutet till syndernas förlåtelse. Gören detta till min åminnelse.

F. Herren har stiftat ett minne av sina underverk,

Sv. Han har givit föda åt dem som frukta honom.

Lovad och prisad vare du, vår Herre och Frälsare, för den outsägliga kärlek, med vilken du instiftat detta heliga Sakrament för att ständigt framhålla för oss din återlösnings underverk. Lovad och prisad vare du, att du i detta heliga Sakrament givit oss dig själv till själens näring, på det att vi här och i evighet måtte vara förenade med dig.

F. Bröd ifrån himmelen har du givit dem,

Sv. Som innehåller all ljuvlighet.

Lovad och prisad vare du, vår Herre och Frälsare, vår överstepräst enligt Melkisedeks ordning, att du i och med detta heliga Sakrament anordnat det Nya förbundets oblodiga offer, stiftat din trohets eviga förbund och efterlämnat ett bevis på din faderliga omsorg om oss, dina barn.

F. Så ofta I äten av detta bröd och dricken av denna kalk,

Sv. Skolen I förkunna Herrens död, till dess han återkommer.

Låtom oss bedja. O Gud, som i detta underbara Sakrament lämnat oss ett minne av ditt lidande, vi bedja dig, giv oss nåden att så ära din lekamens och ditt blods heliga hemligheter, att vi alltid inom oss må känna din återlösnings frukter, du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

Jesu Kristi översteprästerliga bön.

Joh. 17.

Därpå upplyfte Jesus sina ögon mot himmelen och sade: Fader, stunden har kommit. Förhärliga din Son, på det att ock din Son må förhärliga dig; såsom du har givit honom makt över allt kött, på det att han må giva det eviga livet åt alla dem, som du har givit honom. Och detta är det eviga livet, att de känna dig, den ende sanne Guden, och den, som du har sänt, Jesus Kristus. Jag har förhärligat dig på jorden, jag har fullbordat det verk, som du har givit mig att utföra. Och nu förhärliga mig du, Fader, hos dig själv med den härlighet, som jag hade hos dig, förrän världen var. Jag har uppenbarat ditt namn för de människor, vilka du har givit mig från världen. De voro dina, och du har givit dem åt mig, och de hava hållit ditt ord. Nu förstå de, att allt vad du har givit mig, är ifrån dig. Ty de ord, som du har givit mig, har jag givit dem; och de hava mottagit dem och i sanning förstått, att jag har utgått från dig, och de hava trott, att du har sänt mig. Jag beder för dem; för världen beder jag icke,* utan för

---

* I denna stund gäller Jesu bön icke världen, utan apostlarna.

dem, som du har givit mig; ty de äro dina. Och allt mitt är ditt, och ditt är mitt, och jag är förhärligad i dem. Jag är icke mer i världen, men de äro i världen, och jag kommer till dig. Helige Fader, bevara dem, vilka du har givit mig, i ditt namn, på det att de må vara ett, såsom ock vi. När jag var hos dem, bevarade jag dem i ditt namn; jag vaktade dem, som du har givit mig, och ingen av dem har gått förlorad, utom fördärvets son, på det att skriften skulle uppfyllas. Men nu kommer jag till dig och talar detta i världen, på det att de tillfullo må hava min glädje i sig. Jag har givit dem ditt ord, och världen har hatat dem, emedan de icke äro av världen. Icke beder jag, att du skall taga dem bort ifrån världen, utan att du må bevara dem från det onda. De äro icke av världen, såsom ock jag icke är av världen. Helga dem i sanning; ditt ord är sanning. Såsom du har sänt mig i världen, så har även jag sänt dem i världen; och jag helgar mig själv för dem, på det att även de må helgas i sanning. Men jag beder icke allenast för dessa, utan ock för dem, som genom deras ord komma att tro på mig: att de alla må vara ett, såsom du, Fader, är i mig och jag i dig, på det att även de må vara ett i oss, för att världen må tro, att du har sänt mig. Och jag har givit dem den härlighet, som du har givit mig, på det att de må vara ett, såsom ock vi äro ett: jag i dem och du i mig, på det att de må vara fulländade till ett, och världen må förstå, att du har sänt mig och älskat dem, såsom du har älskat mig. Fader, jag vill, att där jag är, där skola ock de vara med mig, vilka du har givit mig, på det att de må se den härlighet, som du har givit mig; ty du har älskat mig före världens grundläggning. Rättfärdige Fader, världen har icke känt dig, men

jag har känt dig; och dessa hava känt, att du har sänt mig. Och jag har kungjort för dem ditt namn, och jag skall kungöra det på det att den kärlek, varmed du har älskat mig, skall vara i dem, och jag i dem.

Kristus lider dödsångest på Oljeberget.

Vår Herre och Mästare, sedan du i din översteprästerliga avskedsbön anbefallt dina lärjungar åt din himmelske Fader, gick du med dem över bäcken Cedron till oljeberget för att börja ditt blodiga lidande. O Jesus, min kärlek, i vilket tillstånd ser jag dig icke i Getsemanes trädgård! Dödstystnad råder runt omkring, och med rysning förnimmer jag dina klagoord: Min själ är bedrövad intill döden. Jag ser ditt ansikte blekna, dina händer darra, dina fötter vackla; du faller på ditt ansikte till marken. Outsäglig bedrövelse, förfärlig ängslan sammanpressa ditt hjärta; dödsångest kommer över dig, blodig svett rinner ned över ditt ansikte och fuktar jorden. Jag hör dig bedja: Fader, om det är möjligt, låt denna kalk gå ifrån mig; men ske dock icke min vilja, utan din!

Huru stora måste icke de fasor hava varit, som stormade mot dig, o Herre! Det judiska folkets förblindelse och den hårda straffdom, som skulle drabba det, svävade för dina ögon; de fasansfulla kval, som förestodo dig, voro i alla sina enskildheter närvarande för din ande; du såg dig belastad med hela världens synder, missgärningar och brott, för vilka du skulle tillfyllestgöra; du såg, huru gagnlöst ditt lidande skulle vara för så många människor; du såg alla de missgärningar, med vilka människorna i sin stora otacksamhet skulle på nytt korsfästa dig. Allt detta gjorde, att ditt hjärta

försänktes i ett hav av bedrövelse. O Jesus, din bittra dödsångest skall från denna stund förljuva för mig mitt eget lidandes kalk; den skall styrka mig i min egen dödskamp.

F. Kristus har lidit för oss och lämnat oss ett föredöme,

Sv. Att vi skolå träda i hans fotspår och följa honom efter.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, den levande Gudens Son, ställ ditt lidande, ditt kors och din död mellan din dom och våra själar, nu och i vår dödsstund. Förläna din Kyrka frid och endräkt, de avlidna den eviga vilan och oss syndare himmelens salighet och härlighet, du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

O heliga Kors,
härliga tecken på nådens himmel,
som sänder strålar, mäktigare än solens,
över en skuldmedveten jord;
Människosläktets hopp och förtröstan,
världsalltets höga altare,
utvalt att bära
försoningsoffret för världens synd!
O ljuva träd, som på grymma spikar
bar så kostelig börda,
välsigna de kristnas trogna skara,
som samlas här till ditt lov!
Amen.

Fornkristen korshymn.

Långfredagen.

Långfredagens gudstjänst har en särskild ordning: 1. Läsningarna inkl. passionshistorien enligt Johannes. 2. De Stora förbönerna. 3. Korsets avtäckande och hyllning. 4. Missa präsanctificatorum = de förut förvandlade offergåvornas mässa.

De Stora förbönerna.

De börja med orden: *Oremus, dilectissimi — låtom oss bedja, högtälskade.* Vid varje bön faller man på knä vid orden *Flectamus genua.*

Låtom oss bedja, högtälskade, för Guds heliga Kyrka, att vår Gud och Herre måtte nådigt bevara henne i fred och enighet över hela världen, underlägga henne alla furstendömen och makter och förunna oss att i ett stilla och fridfullt liv prisa Gud, den allsmäktige Fadern.

Allsmäktige, evige Gud, du som i Kristus har uppenbarat din härlighet för alla folk, beskydda din barmhärtighets verk, på det att din över hela jorden utbredda Kyrka med orubblig tro må fasthålla vid bekännelsen av ditt namn. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

Låtom oss också bedja för vår Helige fader, påven N., att vår Gud och Herre, som utvalt honom till överherdeämbetet, må hålla sin hand över honom och bevara honom åt sin heliga Kyrka till att styra Guds heliga folk.

Allsmäktige, evige Gud, genom vilkens rådslut allt består, se nådigt ned till våra böner och bevara i din mildhet vår utvalde överherde, på det att det kristna folket, som efter din vilja är anförtrott åt hans ledning, under en så upphöjd överstepräst alltmer må tillväxa i trons förtjänster. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

Låtom oss också bedja för alla biskopar, präster, diakoner, subdiakoner, akolyter, exor-

cister, lektorer, ostiarier,* bekännare, jungfrur, änkor och för hela Guds heliga folk.

Allsmäktige, evige Gud, genom vilkens ande Kyrkans hela kropp helgas och styres, hör våra ödmjuka böner för alla Kyrkans stånd, att de alla, var i sin ställning, med din nåds bistånd troget må tjäna dig. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

Låtom oss även bedja för våra katekumener**, att vår Gud och Herre må öppna deras hjärtans öron och sin barmhärtighets dörr, så att de genom återfödelsens bad må undfå förlåtelse för alla sina synder och varda förenade med Kristus Jesus, vår Herre.

Allsmäktige, evige Gud, du som alltid skänker din Kyrka ny tillväxt, föröka våra katekumeners tro och insikt, så att de, återfödda genom dopets bad, må upptagas i dina utvalda barns gemenskap. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

Låtom oss bedja, högtälskade, till Gud, den allsmäktige Fadern, att han må rensa världen från alla villfarelser, avvända sjukdomar, avvärja hungersnöd, öppna fängelserna, lossa bojorna, förunna de resande hemkomst, de sjuka hälsa, de sjöfarande en säker hamn.

Allsmäktige, evige Gud, de bedrövades tröst och de betrycktas styrka, låt komma till dig alla deras böner, som i sin nöd ropa till dig, på det att de alla må glädja sig över att din barmhärtighet bistått dem i deras trångmål. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

Låtom oss även bedja för alla som lämnat Kyrkans tro och enhet, att vår Gud och Herre må befria dem från alla deras villfarelser, och

---

* Akolyter, exorcister, lektorer och ostiarier förrättade i forntiden lägre kyrkotjänster.

** De som förberedas till det heliga dopet.

att han värdes kalla dem tillbaka till deras heliga moder, den katolska och apostoliska Kyrkan.

Allsmäktige, evige Gud, du som frälsar alla och icke vill, att någon skall förgås, se i nåd ned till de genom djävulens list bedragna själarna, så att de vilsefarandes hjärtan må avlägga all kättersk förvändhet, komma till den rätta insikten och återvända till din sannings enhet. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

Låtom oss även bedja för de trolösa judarna, på det att vår Gud och Herre må borttaga täckelset ifrån deras hjärtan, att även de må erkänna Jesus Kristus, vår Herre.

Allsmäktige, evige Gud, du som icke utesluter de trolösa judarna från din barmhärtighet, hör de böner, som vi frambära för detta förblindade folk, att de må erkänna din sannings ljus, som är Kristus, och befrias från sitt mörker. Genom samme Kristus, vår Herre. Amen.

Låtom oss också bedja för hedningarna, på det att den allsmäktige Guden må borttaga orättfärdigheten från deras hjärtan, att de må övergiva sina avgudar och vända sig till den sanne och levande Guden och till hans ende Son, Jesus Kristus, vår Gud och Herre.

Allsmäktige, evige Gud som icke vill syndarnas död, utan alltid söker deras liv, upptag nådigt vår bön, befria dem från deras avgudadyrkan och förena dem med din heliga Kyrka till ditt namns pris och ära. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

Korsets hyllning.

Ecce lignum Crucis, in quo salus mundi pepéndit.	Skåden korsets träd, som världens frälsning burit.
R. Veníte adorémus.	*R.* Kommen, låtom oss tillbedja.

Improperierna eller Frälsarens klagan över hans otacksamma folk.

(291.)

F. Mitt folk, vad har jag gjort dig? eller varmed har jag bedrövat dig? Svara mig! Jag förde dig ut ur Egyptens land; och du har berett korset åt din Frälsare. — Jag ledde dig genom öknen i fyrtio år, närde dig med manna och förde dig in i ett mycket gott land; och du har berett korset åt din Frälsare. — Vad mera skulle jag hava gjort för dig, som jag icke har gjort? Jag planterade dig såsom en härlig vingård åt mig; och du har givit mig sura druvor; ty du släckte min törst med ättika och genomborrade med ett spjut din Frälsares sida.

Sv. Helige Gud, helige starke Gud, helige odödlige Gud, förbarma dig över oss.

F. Mitt folk, vad har jag gjort dig? eller varmed har jag bedrövat dig? Svara mig! Jag slog för din skull Egypten och dess förstfödde; och du har hudflängt mig och överlämnat mig åt döden. Jag befriade dig ur Egypten och nedstörtade Farao i Röda havet; och du tog mig tillfånga och överlämnade mig åt översteprästerna. Jag öppnade för dig en väg genom havet; och du öppnade med ett spjut min sida.

Sv. Helige Gud, helige starke Gud, helige odödlige Gud, förbarma dig över oss.

F. Mitt folk, vad har gjort dig? eller varmed har jag bedrövat dig? Svara mig! Jag gick framför dig i molnstoden; och du drog mig inför Pilati domstol. Jag gav dig manna att äta i öknen; och du gav mig kindpustar och gisselslag. Jag gav dig ur klippan livets vatten att dricka; och du gav mig i min törst galla och ättika.

Sv. Helige Gud, helige starke Gud, helige odödlige Gud, förbarma dig över oss.

F. Mitt folk, vad har jag gjort dig? eller var-

med har jag bedrövat dig? Svara mig! Jag slog för din skull Kanaans konungar; och du slog mig med ett rör på huvudet. Jag gav dig en konungaspira; och du satte på mitt huvud en törnekrona. Jag gjorde dig stor och upphöjde dig; och du betäckte mig med smälek och hängde mig på korsets träd.

Sv. Helige Gud, helige starke Gud, helige odödlige Gud, förbarma dig över oss.

F. Vi hylla ditt kors, o Herre,

Sv. Ty genom korset har kommit frälsning över hela världen.

Låtom oss bedja. O Gud, av vilken Judas fick straff för sitt brott och rövaren lön för sin bekännelse, låt oss komma i åtnjutande av återlösningens frukt, på det att vår Herre Jesus Kristus, som under sitt lidande gav bäggedera deras olika förtjänta vedergällning, må taga bort från oss den gamla förvillelsen och skänka oss sin uppståndelses nåd, han som med dig lever och regerar i den Helige Andes enhet, Gud från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

Bön vid Jesu kors.

Herre, himmelske Fader, se på din älskade Son, som du utgivit i döden för att rädda oss syndiga människor från den andra, den eviga döden. Under namnlösa kval, under de kringståendes hån och hädelser hänger han tre långa timmar på korset. Hans händer och fötter äro genomborrade, hans huvud sårat med spetsiga törnen, alla hans lemmar våldsamt utsträckta; hela hans kropp är söndersliten; ifrån hjässan till fotabjället finnes intet helt hos honom; allt är sår och blod. Se på det blod, som flyter ur dessa sår; se huru hans rena händer, som endast voro upplyfta till bön och välsignelse, se huru hans heliga fötter, som ständigt vandrade på fridens väg, drypa av

hans oskyldiga blod. Låt detta blod komma över oss och över våra själar, på det att vi må rentvås från våra synder och varda delaktiga av hans bittra döds frukt. Ty du, o Gud, vill icke syndarens död; du vill, att han omvänder sig från sina onda vägar och lever.

F. Gud har icke sänt sin Son i världen för att döma världen utan för att frälsa den,

Sv. På det att var och en som tror på honom, icke skall förgås utan hava evigt liv.

Korsfäste Frälsare, din heliga Kyrka är i dag försänkt i sorg; ty hon begår minnesdagen av din blodiga död. Det var kärlek till oss, som förmådde dig att gå i döden för oss. Huru kallsinniga äro vi ofta icke mot din kärlek, huru känslolösa mot din godhet, huru otacksamma för ditt lidande! Du har burit våra synders börda; och vi upphöra icke att synda. Du har ödmjukat dig för vår skull och dött en förbrytares skymfliga död; och vi förhäva oss, fulla av högfärd. Du har blivit lydig intill döden, ja, intill korsets död; och vi vägra att böja oss under dina buds ok och under din heliga lag. Du har smakat galla och i din törst fått ättika att dricka; och vi synda genom omåttlighet i mat och dryck, du hänger utsträckt mellan himmel och jord och lider grymma marter; och vi söka nöjen och njutningar. Korsfäste Frälsare, var oss nådig; var oss barmhärtig, förlåt oss våra synder. Lär oss att förneka oss själva, att korsfästa våra onda begär, att böja vårt huvud för korsets ödmjukhet och underkasta vår vilja Evangeliets heliga lag, på det att vi icke med denna värld må varda fördömda.

F. Vare det fjärran från mig att berömma mig av något annat än av min Herres Jesu Kristi kors,

Sv. Genom vilket världen är korsfäst för mig och jag för världen.

Bön vid Jesu grav.

Med djupaste vördnad, o Jesus, böjer jag knä inför dig och din heliga lekamen, som ligger i graven. För oss och vår återlösning har du dött; för oss och vår uppståndelse har du nedstigit i graven. Den bittra kalken är nu tömd; allt lidande är slut med den sista våndan, som skilde din själ från din kropp. Slutet av din djupaste förnedring är början till din upphöjelse. Den sista hädelsen mot dig har icke förstummats, förrän hela naturen erkänner dig såsom sin Skapare och Herre. Solen förmörkas, jorden skälver, klippor rämna, gravar öppna sig, döda stå upp och hövitsmannen bekänner: Sannerligen, denne man var Guds Son! Även vi, o Jesus, falla ned framför din grav, bekänna vår tro på dig, den levande Gudens Son, och tillbedja dig såsom vår Herre och Gud.

F. Hans grav skall vara härlig,

Sv. Och kring hans standar skola folken fylkas.

Din heliga själ, o Herre, uppenbarar sig i dödsriket för att bringa de rättfärdigas själar det glada budskapet, att återlösningen är fullbordad. Vilken sällhet genomströmmar icke dessa själar vid din åsyn! De skåda dig, sin Frälsare. De hälsa dig, sin befriare; de tacka dig, som inom kort öppnar för dem himmelens så länge lyckta portar; de prisa och tillbedja dig, sin Herre och sin Gud. Så böja sig för dig även deras knän, som äro under jorden. Vid denna kärlek, som förde din heliga själ till de rättfärdigas själar, beder jag dig, o Herre, låt min själ, när den skall skiljas från kroppen, då finna nåd inför ditt ansikte. Du uppstår ur graven i förklarad gestalt. Låt på yttersta dagen även min kropp uppstå i härlighet.

F. Mitt kött skall vila i förhoppning,

Sv. Ty du skall icke lämna min själ i dödsriket och icke låta din Helige se förgängelsen.

Låtom oss bedja. Vi bedja dig, o Herre, se i nåd ned till denna din familj, för vilken vår Herre Jesus Kristus icke drog i betänkande att överlämna sig i syndarnas händer och lida korsets kval, han som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

Lidandets psalm.

(Förkortad.)

Den förutsäger den lidande Kristus' bön. Vår Herre började bedja den högt, när han hängde på korset.

Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?

Jag brister ut och klagar, men min frälsning är fjärran.

Min Gud, jag ropar om dagen, men du svarar icke, så ock om natten, men jag får ingen ro.

Och dock är du den Helige, den som tronar på Israels lovsånger.

På dig förtröstade våra fäder, de förtröstade och du räddade dem.

Till dig ropade de och blevo hulpna, på dig förtröstade de och kommo icke på skam.

Men jag är en mask och icke en människa, till smälek bland män, föraktad av folket.

Alla som se mig bespotta mig, de spärra upp munnen, de skaka på huvudet:

'Han hade litat på Herren, han befrie honom, han rädde honom, ty han har ju behag i honom.'

Ja, det var du som hämtade mig ur moderlivet och lät mig vila trygg vid min moders bröst.

Var icke långt ifrån mig, ty nöd är nära, och det finnes ingen hjälpare.

Jag är lik vatten som utgjutes, alla mina

leder hava skilts åt, mitt hjärta är såsom vax, det smälter i mitt liv.

Min kraft är förtorkad och lik en lerskärva, min tunga låder vid min gom, och du lägger mig i dödens stoft. —

Mina händer och fötter hava de genomborrat. Jag kan räkna alla mina ben, de skåda därpå, de se med lust på mig.

De dela mina kläder mellan sig och kasta lott om min klädnad.

Men du, Herre, var icke fjärran, du min starkhet, skynda till min hjälp.

I som frukten Herren, loven honom; ären honom, alla Jakobs barn, och bäven för honom.

Ty han föraktade icke den betrycktes elände och höll det icke för en styggelse. Han fördolde icke sitt ansikte för honom och när han ropade till honom om hjälp, lyssnade han till honom.

Genom dig skall min lovsång ljuda i den stora församlingen, mina löften får jag infria inför dem som frukta honom.

De ödmjuka skola äta och bliva mätta, de som söka Herren, skola få lova honom, ja, edra hjärtan skola leva evinnerligen.

Alla jordens ändar skola betänka det och omvända sig till Herren. Folkens alla släkten skola tillbedja inför dig.

Ty riket är Herrens, och han råder över folken.

Ja, alla mäktiga på jorden skola äta och tillbedja. Inför honom skola knäböja alla de som måste fara ned i graven, de som icke kunna behålla sin själ vid liv.

Kommande ättled skola tjäna honom, man skall förtälja om Herren för ett annat släkte.

Man skall träda upp och förkunna hans rättfärdighet, ja, bland folk som skola födas, att han har gjort det.

Påskhögtiden.

Påskdagens morgon sänder.

(Efter den liturgiska hymnen 'Aurora coelum purpurat'.)

Påskdagens morgon sänder * Strålar mot rodnande sky, * Världsalltet brusar i jubel, * Avgrundens makter fly.

Graven, av stenen förseglad, * Brytes med ljungeldens makt. * Strålande framstiger Herren, * Stum ligger gravens vakt.

Konungen, stark och mäktig, * Bryter nu dödsrikets band, * Löser de fångnas fjättrar, * För dem till livets land.

Sorgen till glädje förvandlas, * Smärtan förbytes i fröjd. * Undret av änglar förkunnas * Mäktigt från himmelens höjd.

Jesus, du döden besegrat, * Uppstått i evighetsliv! * Styrk oss till trohet i striden, * Segrarens krona oss giv.

Jesus Krist, vårt påskalamm.

Jesus Krist, vårt påskalamm, * Offrat för oss på korsets stam! * Villigt den grymmaste döden du ljöt, * Blodet, det dyra, för syndarna flöt. * Hell dig, som segrat på Golgata, * Konung på korset, Alleluja!

Jesus Krist, vår påskafröjd! * Jublet nu stiger till stjärnors höjd; * Härligt du uppstod från korsdöd och grav, * Evighetslivet oss dödliga gav. * Hell dig, i påskdagens gloria, * Himmelens konung, Alleluja!

Jesus Krist, vårt himlabröd, * Hugnad i all vår sorg och nöd! * Här från din tron som i härlighet står, * Mäktig en livsström till själarna går. * Hell dig, du frälsningens hostia, * Altarets konung, Alleluja!

Lovbön på påskdagen.

1. Loven Herren, alla släkten, loven honom alla folk! Ty Kristus är uppstånden. Hell dig, Israels hjälte; hell dig, dödens väldige besegrare! Liv och död kämpa en underbar kamp. Livets furste dör, och döende tillintetgör han döden. Du död, var är din udd? du död, var är din seger? Döden är förintad i Herrens seger.

F. Detta är den dag som Herren har gjort. Alleluja.

Sv. Låtom oss glädjas och fröjdas. Alleluja.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, du har i dag övervunnit döden och krossat dess välde. Vi prisa dig för din seger, vi glädja oss över din uppståndelse, vi lova din makt, vi beundra din härlighet. Vid den sällhet som din själ erfor i det ögonblick, då den förenade sig med din förklarade lekamen, bedja vi dig, bevara nådens liv i våra själar, på det att vi en gång få del i din uppståndelses härlighet, du som

lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

2. Loven Herren, alla släkten, loven honom, alla folk. Ty Kristus är uppstånden. Han har i dag övervunnit synden och besegrat dess makt. Han har utplånat den handskrift som vittnade mot oss, han har röjt den ur vägen genom att fastnagla den på korsets träd. Vi voro döda i våra överträdelser, men han har uppväckt oss från syndens död till nytt liv i tro och kärlek, i rättfärdighet och helighet. Hell dig, segerherre över synden; hell dig, som brutit dess makt! Ära och lov och tack vare dig; ty du är i sanning Guds lamm som borttager världens synder.

F. Han har dött för våra synders skull. Alleluja.

Sv. Han har uppstått för vår rättfärdiggörelses skull. Alleluja.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, du har på korsets altare tillfyllestgjort för Adams skuld och för alla hans efterkommandes synder. Du har dött för våra synder, på det att även vi skulle dö från synden, du har uppstått från de döda, på det att även vi skulle uppstå från syndens död och leva ett nytt och heligt liv. Hjälp oss därför att uppstå ur syndens grav och att troget vandra på dina buds vägar, du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

3. Loven Herren, alla släkten, loven honom alla folk! Ty Kristus är uppstånden. Han har i dag besegrat djävulen och hans rike. Han är den starke hjälten som kom över denna världens furste, övervann honom, tog bort alla hans vapen och skiftade hans byte. Hell dig, lejonet av Juda stam, som vunnit seger över djävulen och hans anhang. Du har avväpnat de fientliga makterna, du har lagt alla dina fiender dig till

en fotapall. Denna världens furste är nu dömd, hans rike krossas och mitt bland folken reser sig ditt rike, ljusets, fridens och rättfärdighetens rike. Herre Jesus Kristus, segerherre över synden och döden, dig lova vi, dig prisa vi, dig förhärliga vi med himmelens änglar och helgon. Lov och pris och ära och tack vare dig nu och i evighet!

F. Herren är sannerligen uppstånden, alleluja.

Sv. Såsom han förutsagt, alleluja.

Låtom oss bedja. Gudomlige Frälsare, som övervunnit djävulen och störtat hans rike, vi prisa dig för din härliga seger och bedja dig: låt ditt heliga namn vara för oss en sköld mot den onde fiendens angrepp och försåt, på det att vi, döda för synden, må leva för dig och en gång få uppstå till det eviga livets härlighet, du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

Påskbetraktelse.

1. Kristus är uppstånden! Alleluja. Han som ödmjukat sig och blivit lydig intill korsets död, han lever och härskar i evighet. Efter outsägliga lidanden har han nu ingått i härlighetens rike, segrare över död och helvete. Återuppbyggt är, som han förutsagt, gudomens levande tempel, och på hans förklarade lekamen lysa, i underbar glans såsom segertecken, de sår som hans fienders grymhet tillfogat honom. All makt är honom nu given i himmelen och på jorden, och korset, fordom smälekens redskap, är vordet den konungsliga spira, med vilken han regerar en nyskapad värld.

Segerrike Frälsare, med innerlig glädje minnas vi din ärorika uppståndelse. Vi prisa dig i din härlighet, vi hälsa dig som vår konung, vi frambära åt dig vår ödmjuka hyllning. O att

det hade blivit oss förunnat att se dig i din förklarade gestalt! Med dina älskade lärjungar och med de fromma kvinnorna skulle vi ha fallit ned inför dig, omfattat dina fötter och i ödmjukhet tillbett dig, vår Herre och Gud.

F. Tusen sinom tusen ropade i himmelen: Lammet som är offrat är värdigt att taga makt och visdom och starkhet, pris och ära och härlighet. Alleluja.

Sv. Och allt skapat på jorden och under jorden sade: Honom som sitter på tronen, och Lammet vare pris och ära och härlighet och makt i evigheters evighet. Alleluja.

2. Kristus är uppstånden! Alleluja. Med Herrens död syntes hans verk tillintetgjort. Hans fiender triumferade, hans vänner misströstade, till och med hans lärjungar började vackla i tron, ty hoppet om Israels räddning syntes försvunnet. Men Kristus har segrat. Den döde uppstår levande ur sin grav. Fienderna råka i förvirring; lärjungarna skåda den Uppståndne i hans makt och härlighet, träda frimodigt fram för världen och förkunna överallt den Uppståndne. Uppståndelsens underverk blir till trons grundfäste och till återlösningens insegel. Hade Kristus icke uppstått, så vore vår tro fåfäng; vi vore ännu i våra synder, och förlorade vore även de som gått hädan. Men nu har du, o Herre, med stark hand brutit dödens bojor och segerrikt gått fram ur gravens natt.

Vi nedfalla inför dig, vår Herre och Gud, och tacka dig; ty genom din uppståndelse, till vilken du före din död vädjat såsom till bevis på din himmelska sändning, har du fört världen till tron på dig och ditt heliga evangelium och uppfyllt den med glädje över återlösningens fullbordan. Vi lova dig att troget bevara vår heliga tro, att frimodigt bekänna och modigt försvara den inför människor, och om så skulle

krävas, att giva vårt liv för den. Styrk oss därtill, o Herre, med din allsmäktiga nåd; ty utan dig förmå vi intet.

F. Kristus är uppstånden från de döda. Alleluja.

Sv. Han som är förstlingen bland de avsomnade. Alleluja.

3. Kristus är uppstånden! Alleluja. Han, människosläktets huvud, vilkens lemmar vi äro, har uppstått; han som själv är uppståndelsen och livet, som har dödsrikets nycklar i sin hand, är uppstånden. Han vill en gång föra även oss ur gravens mörker till livets ljus och från förgängelsens fasor till salig odödlighet. Ja, uppståndelsens dag skall även komma för oss, den dag som öppnar gravarna och ur förgängelsens stoft skapar nytt liv. Alla skola vi då framgå ur grifterna, och de bland oss som ha gjort gott, till livets uppståndelse. Vilken glädje, vilket jubel, när vi i förklarad gestalt vakna till nytt liv, till kropp och själ genomströmmade av oanad salighet! Då skall du mätta oss av ditt hus' överflöd och giva oss att dricka av din sällhets ström. Då skola vi även återfinna dem som döden ryckt ifrån oss, och ingen fruktan skall grumla vår lycka. Såsom solen skola vi glänsa i vår Faders rike, och i oändlig salighet härska med Kristus i evigheters evighet.

Må detta saliga hopp städse följa oss under vår jordiska pilgrimsfärd, förljuva Evangeliets ok och lätta det dagliga korsets börda; måtte den tanken trösta oss vid våra käras frånfälle och styrka oss på vår egen dödsbädd!

F. Kristus är uppstånden som förstling bland de avsomnade. Alleluja.

Sv. Om vi dö med honom, skola vi uppstå med honom; om vi lida med honom, skola vi förhärligas med honom. Alleluja.

Låtom oss bedja. O Gud, du som genom Jesu Kristi uppståndelse från de döda ingivit oss en levande förhoppning om vår egen uppståndelse och ett saligt liv i himmelen, förläna oss nådigt den största av alla dina välgärningar, att få dö i din nåd och kärlek och så varda delaktiga av himmelens oförgängliga arv. Genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Påskljuset — Kristi symbol.

Vid påskaftonens gudstjänst viges påskljuset. Det tändes mellan påsk- och Kristi himmelsfärdsdag vid högtidliga liturgiska gudstjänster till erinran om de fyrtio dagar som Kristus efter uppståndelsen förblev kvar på jorden. — Här följa de böner som på påskafton användas vid eldens och ljusets vigning samt påskens lovsång *Exultet.*

O Gud, du som genom din Son, den fasta hörnstenen, har givit dina trogna din klarhets ljus, vi bedja dig, att du måtte helga denna nya eld som till vårt bruk frambragts ur flintan; och förläna oss, att vi genom denna påskhögtid måtte så upptändas av himmelsk längtan, att vi med rena själar kunna uppnå det eviga ljusets högtid. Genom samme Kristus, vår Herre. Amen.

Herre Gud, allsmäktige Fader, du oförgängliga ljus som är allt det skapade ljusets upphov, välsigna denna dig helgade och vigda låga, du som har upplyst hela världen, på det att vi må upptändas av trons låga och upplysas av din klarhets ljus. Och liksom du upplyste Moses vid uttåget ur Egypten, må du så upplysa våra hjärtan och sinnen, att vi bliva värdiga att uppnå det eviga livet och ljuset. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

Helige Herre, allsmäktige Fader, evige Gud, värdigas samverka med oss, då vi lysa väl-

signelsen över denna eld i ditt och din enfödde Sons, vår Guds och Herres Jesu Kristi, och den Helige Andes namn. Var vår hjälp mot fiendens glödande pilar och upplys oss med din himmelska nåd, du som lever och regerar med samme din enfödde Son och den Helige Ande, Gud från evighet till evighet. Amen.

De fem rökelsekorn som skola intryckas i påskljuset välsignas med följande bön:

Vi bedja dig, allsmäktige Gud, låt din välsignelse rikligt utgjutas över denna rökelse, och tänd, du osynlige Nyskapare, en stråle i natten, att icke blott det offer som denna natt frambäres, må stråla genom din klarhets hemlighetsfulla utgjutelse, utan att överallt, dit något av denna välsignade och helgade eld föres, all djävulens svekfulla ondska må fördrivas och din härlighets kraft bistå oss. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

Därefter bäres det nya ljuset in i kyrkan. Därvid sjunges tre gånger *Lumen Christi, Deo gratias. Kristi ljus — Gud vare tack.* Sedan sjunger diakonen

Påskens lovsång.

Nu juble himlarnas änglaskara, nu juble de gudomliga hemligheterna och frälsningens basunljud förkunne den store Konungens seger. Må även jorden fröjdas, bestrålad av sådana ljungeldar och, belyst av den evige Konungens glans, förnimma, att mörkret som vilade över hela världen, är förgånget. Fröjdas må även vår moder Kyrkan som smyckats med en sådan ljusglans; och må detta tempel genljuda av folkskarans samfällda röst. Därför beder jag eder, högtälskade bröder, som ären församlade här omkring detta heliga ljus' underbara glans,

åkallen tillsammans med mig den allsmäktige Guds barmhärtighet; på det att han som utan min förtjänst har värdigats upptaga mig bland leviternas antal, må utgjuta över mig sitt ljus' klarhet och låta mig fullända lovsången över detta påskljus. Genom vår Herre, Jesus Kristus, hans Son som med honom lever och regerar i den Helige Andes enhet, Gud från evighet till evighet. Amen.

Det är i sanning tillbörligt och rätt att av hela vårt hjärta och all vår själ och med hög och ljudlig röst prisa den osynlige Gud Fadern allsmäktig och hans enfödde Son, vår Herre Jesus Kristus, som har betalat Adams skuld till den evige Fadern och med sitt oskyldiga blod utplånat den gamla syndens skuldebrev. Ty detta är den påskens högtid, då det sanna lammet slaktas, med vars blod de troendes dörrposter helgas. Detta är den natt, i vilken du fordom förde våra fäder, Israels barn, ur Egypten och lät dem torrskodda vandra genom Röda havet. Ja, detta är den natt i vilken eldstodens glans skingrade syndernas mörker. Detta är den natt, som nu över hela jorden skiljer dem som tro på Kristus, från denna världens laster och syndernas mörker, återgiver dem nåden och förenar dem med de heligas samfund. Detta är den natt, då Kristus bröt dödens fjättrar och som segrare uppstod ur dödsriket. Till intet gagn hade det varit oss att födas, om icke återlösningen kommit oss till del. Huru underbart har du icke visat din barmhärtighet mot oss! Huru omätlig är icke din kärleks godhet: för att återlösa tjänaren offrade du Sonen! Sannerligen, nödvändig var Adams synd som genom Kristi död har utplånats! O lycksaliga skuld, som förtjänade få en sådan, en så stor Återlösare! O du i sanning lycksaliga natt, som allena har fått veta tiden och stunden, då

Kristus uppstod från de döda! Detta är den natt, om vilken står skrivet: Och natten skall bliva ljus som dagen, och natten är ljuset i min glädje. Denna natts helighet fördriver brotten och rentvår från synderna, den återgiver oskulden åt de fallna och glädjen åt de bedrövade. Den fördriver hatet, bereder endräkten och böjer världens makter.

Mottag i denna nådens natt, helige Fader, denna rökelses aftonoffer som den heliga Kyrkan bringar dig, i det att hon genom sina tjänares händer högtidligt överlämnar detta vaxljus som bien hava frambragt. Men redan hava vi hört lovsången över den ljusstod som upptändes till Guds ära av den glimmande elden, vilken eld, även om den delas, likväl icke genom att meddela sig lider någon förminskning av sitt ljus. Ty den näres av det smältvax som biets fruktbärande id har sammanbragt som ämne till detta kosteliga ljus.

O du i sanning saliga natt, som förödde egypterna men gjorde ebreerna rika; den natt, i vilken det himmelska förenas med det jordiska, det gudomliga med det mänskliga! Vi bedja dig då, Herre, att detta vaxljus, som invigts till ditt namns ära, måtte fortfara att oförsvagat brinna, för att förjaga denna natts mörker. Må det av dig mottagas som en ljuv doft och blanda sina strålar med de himmelska ljusen. Låt morgonstjärnan finna dess låga, den morgonstjärna som icke vet av någon nedgång; som, återvänd från dödsriket, med sitt sken upplyst människosläktet. Därför bedja vi dig, Herre, att du måtte förläna oss, dina tjänare och alla prästerna och ditt troende folk samt vår Helige fader N. och vår Biskop N. fredliga tider, och att du måtte i denna påskens glädje leda, styra och bevara oss med ditt ständiga beskärm. Genom samme vår Herre, Jesus

Kristus, din Son, som med dig lever och regerar i den Helige Andes enhet, Gud från evighet till evighet. Amen.

Påsklitania.

Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, förbarma dig över oss.
Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, hör oss.
Kristus, bönhör oss.
Gud Fader i himmelen: *Förbarma dig över oss.*
Gud Son, världens Frälsare,
Gud Helige Ande,
Heliga Trefaldighet, en ende Gud,
Jesus, du som på tre dagar återuppbyggt din kropps tempel,
Jesus, du som efter ditt ord på tredje dagen uppstått ifrån de döda,
Jesus, du som genom änglar förkunnat din uppståndelse för fromma kvinnor,
Jesus, du som vid graven visade dig för Maria Magdalena,
Jesus, du som uppenbarade dig för din sörjande apostel Petrus,
Jesus, du som följde med lärjungarna, som gingo till Emmaus,
Jesus, du som på uppståndelsekvällen uppenbarade dig för dina apostlar,
Jesus, du som på ett berg i Galileen lät se dig av mer än femhundra bröder,
Jesus, du som efter din uppståndelse tröstade dina trogna och uppfyllde dem med himmelsk glädje,
Jesus, du som efter din uppståndelse fyrtio dagar vandrade bland dina lärjungar,
Jesus, vilkens uppståndelse är styrkt med tallösa vittnesbörd,
Jesus, vilkens uppståndelse apostlarna predikat och beseglat med sitt blod,

Jesus, vilkens uppståndelse är en fast grundval för vår tro,
Jesus, vilkens uppståndelse är en säker underpant på vår egen uppståndelse,
Jesus, du som uppfarit till himmelen för att bereda oss boningar i din Faders hus,
Jesus, du som vid tidernas slut skall återkomma till att döma levande och döda,
Vi arma syndare: *Vi bedja dig, bönhör oss.*
Att vi må uppstå ur syndens grav,
Att vi värdigt må hålla påsk med dig,
Att vi mer och mer må lära känna din heliga lära och troget efterfölja den i vårt liv,
Att vi i alla våra livsdagar må tjäna dig i rättfärdighet och helighet,
Att vi må trakta efter det som är ovantill, där du tronar i Faderns härlighet,
Att våra lidanden liksom dina en gång må förbytas till eviga fröjder,
Att du en gång ville uppväcka oss till livets uppståndelse,
Att du efter den allmänna uppståndelsen ville giva även våra kroppar del i din härlighet,
Guds Son,
Guds lamm, som borttager världens synder: *Förskona oss, o Herre.*
Guds lamm... *Bönhör oss, o Herre.*
Guds lamm... *Förbarma dig över oss, o Herre.*

F. Det är den dag, som Herren har gjort. Alleluja.

Sv. Låtom oss glädjas och fröjdas. Alleluja.

Låtom oss bedja. O Gud, som genom din enfödde Sons seger över döden öppnat för oss evighetens portar, vi bedja dig, ledsaga med ditt bistånd de fromma beslut, som du genom din förekommande nåd givit oss att fatta, genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Böneveckan.

Herrens bön.

1. Herre Jesus Kristus, ende medlare mellan Gud och människor, du manar ständigt gott för oss och inlägger alltjämt förbön hos din himmelske Fader. Men du vill, att även vi skola bedja, ty du har sagt till dina lärjungar: Så skolen I bedja: Fader vår, som är i himmelen. Vi tacka dig, att du har givit oss makt att bliva dina barn; vi tacka dig, att vi icke ha fått träldomens ande till räddhåga, utan barnaskapets ande, i vilken vi ropa: Abba, Fader!

F. Prisad vare Gud, vår Herres Jesu Kristi Fader,

Sv. Barmhärtighetens Fader och all hugsvalelses Gud.

F. Herre, hör min bön,

Sv. Och låt mitt rop komma till dig.

Låtom oss bedja. Herre, himmelske Fader, du som har skapat och uppehåller allt som är till, du som styr allas öden, vänd ditt faderliga ansikte till oss, hör nådigt vår bön och förnim i den din älskade Sons röst, på det att din barmhärtighets rikedom må varda uppenbar på oss, genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

2. Fader vår, som är i himmelen, helgat varde ditt namn. Genom profeten Malakias' mun har du förutsagt: Så säger härskarornas Herre: Från solens uppgång ända till dess nedgång skall mitt namn varda stort bland folken, och på alla orter skall offras åt mitt namn, och ett rent offer frambäras.

F. Loven Herren, I hans tjänare, loven Herrens namn.

Sv. Herrens namn vare välsignat nu och i evighet.

F. Herre, hör min bön,

Sv. Och låt mitt rop komma till dig.

Låtom oss bedja. O Gud, du som ifrån världens skapelse genom det som är skapat har uppenbarat ditt osynliga väsen, din eviga makt och oförgängliga härlighet, du som i var människas hjärta har tecknat ditt namn och skrivit din lag, tillåt aldrig, att vi vanhelga ditt heliga namn, utan förläna nådigt, att vi alltmer må lära känna dig, den ende sanne Guden, och den du sänt, Jesus Kristus. Bistå oss att vi i ande och sanning må tillbedja och av allt vårt hjärta älska dig, på det att våra namn må vara skrivna i livets bok, genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

3. Tillkomme ditt rike. Ditt rike, o Gud, är icke mat och dryck, utan rättfärdighet och frid och glädje i den Helige Ande.

F. Glädjens i Herren och fröjden eder, I rättfärdiga.

Sv. Och jublen I alla, som ären uppriktiga av hjärtat.

F. Herre, hör min bön,

Sv. Och låt mitt rop komma till dig.

Låtom oss bedja. Vi bedja dig, o Herre, utbred och värna med stark arm det rike som din älskade Son grundat på jorden till ditt namns förhärligande och till världens frälsning. Giv, att nådens rike alltmer må befästas i våra hjärtan, på det att vi, efter att ha tjänat och älskat dig på jorden, må bliva delaktiga av det himmelska rikets härlighet, genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

4. Ske din vilja såsom i himmelen, så ock på jorden. Herre, himmelske Fader, din enfödde Son har nedstigit från himmelen för att för oss förkunna din heliga vilja. Genom sin bön och sin gärning har han givit oss ett föredöme av trogen undergivenhet och helig lydnad intill döden.

F. Herre, sänd oss ditt ljus och styrk oss med din nåd,

Sv. Att vi må troget uppfylla din heliga vilja.

F. Herre, hör min bön,

Sv. Och låt mitt rop komma till dig.

Låtom oss bedja. O Gud, din vilja är rättvis och helig, och din försyn full av vishet och godhet. Böj därför vår vilja efter din heliga vilja, på det att vi med glädje må hålla dina bud och med undergivenhet foga oss i försynens skickelser, genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

5. Vårt dagliga bröd giv oss i dag. Herre, himmelske Fader, för att bevara oss för orolig omsorg om det dagliga brödet, har din älskade Son sagt till oss: Sörjen icke ängsligt för edert liv, vad I skolen äta. Betrakten himmelens fåglar, de så icke, de skörda icke, och eder himmelske Fader föder dem. Ären I icke mycket mer än de?

F. Herren har stiftat ett minne av sina underverk.

Sv. Han ger föda åt dem som frukta honom.

F. Herre, hör min bön,

Sv. Och låt mitt rop komma till dig.

Låtom oss bedja. Allsmäktige, barmhärtige Gud, du som uppehåller och styr hela världen, giv oss i din godhet med själens föda allt vad vi behöva för kroppen, på det att vi, fria från jordiska bekymmer, med så mycket större iver må åstunda och söka himmelens ägodelar, genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

6. Förlåt oss våra skulder, såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro. Herre, du har sagt genom profeten: Så sant jag lever, jag har icke lust till den gudlöses död, utan jag vill, att han omvänder sig och lever. Och din apostel försäkrar oss: Om vi bekänna våra synder, är Gud trofast och

rättvis. Han förlåter oss synderna och renar oss från all orättfärdighet.

F. Förbarma dig över mig, o Gud, efter din stora barmhärtighet.

Sv. Och utplåna min missgärning efter din mildhets rikedom.

F. Herre, hör min bön,

Sv. Och låt mitt rop komma till dig.

Låtom oss bedja. O Gud, du som icke försmår ett förkrossat och ödmjukt hjärta, se nådigt till oss som med ångerfullt sinne bekänna våra synder. Skänk oss i din milda barmhärtighet med syndernas förlåtelse även eftergift av de rättvisa straff, åt vilka vi hemfallit, såsom ock vi av hjärtat förlåta allt vad våra medmänniskor må ha brutit mot oss. Genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

7. Och inled oss icke i frestelse. Herre, din apostel säger: Bröder, varen nyktra och vaken! Ty eder vedersakare, djävulen, går omkring såsom ett rytande lejon och söker, vem han må uppsluka; stån honom emot, ståndaktiga i tron. — Vi hava att kämpa mot denna världens furste och mörkrets makter.

F. Från den onde fienden,

Sv. Rädda oss, o Herre.

F. Herre, hör min bön,

Sv. Och låt mitt rop komma till dig.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, själarnas herde, du som sagt: Vaken och bedjen, att I icke fallen i frestelse, kom ihåg vår svaghet och utsträck din starka arm över oss, så att vi, styrkta av din mäktiga nåd, segerrikt kunna bestå världens och den onde fiendens anfäktelser, till ditt namns förhärligande och våra själars räddning, du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

8. Utan fräls oss ifrån ondo. I din godhet tillropar du, o Gud, var och en av oss:

Åkalla mig på nödens dag, så vill jag rädda dig, och du skall prisa mig. Om än bergen vika bort och höjderna vackla, så skall min nåd icke vika ifrån dig och mitt förbund icke vackla.

F. Vår hjälp är i Herrens namn,

Sv. Som har skapat himmel och jord.

F. Herre, hör min bön,

Sv. Och låt mitt rop komma till dig.

Låtom oss bedja. Fräls oss, Herre, himmelske Fader, från allt som kan skada oss till kropp och själ. Bevara oss för sjukdomar, nöd och all olycka; skydda oss för den onde fiendens försåt; bevara oss för andlig tröghet och orenhetens ande; fräls oss från högmod, vrede och all ond vilja. Förskona oss från en plötslig och oförutsedd död, men framför allt från den eviga döden. Hjälp oss, att vi i livets alla skiften vandra på rättfärdighetens väg, på det att vi må uppnå himmelens eviga salighet, genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Litania till Alla helgon.

Helga Herrens dag — var du än är!

Vistas du om söndagen på en plats, där ingen katolsk kyrka finns, är du sjuk eller är du på annat sätt förhindrad att närvara vid det heliga mässoffret, håll då en särskild andaktsstund, om möjligt med hela familjen.

Förena dig i anden med församlingen i din kyrka och med Kristi offer på altaret; läs en mässandakt t. ex. Mässandakt för hemmet sid. 75. Överväg Kristi liv och lära med ledning av betraktelsen över de åtta saligheterna sid. 229. Vid en gemensam andaktsstund kan även Sångmässan sid. 92 begagnas.

✠VADO·PARARE
VOBIS·LOCVM

Jag går bort för att bereda eder rum.

Kristi Himmelsfärd.

Psalm 23.

Jorden är Herrens och allt vad därpå är, jordens krets och alla som bo därpå.

Ty han är den som lagt hennes grund på haven och på strömmarna berett henne fäste.

Vem får gå upp på Herrens berg? eller vem får träda in i hans helgedom?

Den som har oskyldiga händer och ett rent hjärta; den som icke fäster sitt hjärta vid fåfängliga ting och icke svär falskt mot sin nästa.

Han skall undfå välsignelse av Herren och barmhärtighet av sin frälsnings Gud.

Sådant är deras släkte som söka honom, som söka Jakobs Guds ansikte.

Höjen, I portar, edra huvuden, välven eder högt, I eviga dörrar, och härlighetens konung skall draga därin.

Vem är denne härlighetens konung? Herren, den starke och väldige, Herren, mäktig i strid.
Höjen, I portar, edra huvuden, välven eder högt, I eviga dörrar, och härlighetens konung skall draga därin.
Vem är denne härlighetens konung? Det är härskarornas Herre, han är härlighetens konung.
Ära vare Fadern.

Andakt till härlighetens Konung.

1. *F.* Låtom oss lova och tillbedja härlighetens konung, Jesus Kristus, som uppfarit till himmelen och sitter i höjden på Faderns högra sida.
Sv. Lovad, välsignad och dyrkad vare den ärekrönte Frälsaren; ty Gud har upphöjt honom och givit honom ett namn, som är över alla namn, så att i Jesu namn allas knän böja sig, deras som äro i himmelen, på jorden och under jorden, och alla tungor bekänna, att Herren Jesus Kristus är i Gud Faderns härlighet.
F. Herre Jesus Kristus, härlighetens konung, nu är din bön uppfylld: Fader, förhärliga mig med den härlighet som jag hade hos dig, förrän världen var. Nu är du krönt med ära och härlighet. Vi glädja oss med himmelens änglar och lyckönska dig till den ära och salighet, vilken din mänskliga natur nu åtnjuter i din Faders rike; vi tillbedja dig med himmelens furstar, som stå inför din tron, och säga med dem: Honom, som sitter på tronen, och Lammet vare pris och ära och härlighet och makt i evigheters evighet. *Sv.* Amen.
2. *F.* Låtom oss lova och tillbedja härlighetens konung, Jesus Kristus; ty honom är all makt given i himmelen och på jorden.
Sv. Lovad, välsignad och dyrkad vare den

ärekrönte Frälsaren; ty Herren har sagt till honom: Sätt dig på min högra sida, till dess jag lägger dina fiender dig till en fotapall.

F. Herre Jesus Kristus, härlighetens konung, du innehar nu all makt i himmelen och på jorden, är konungarnas konung och härskarnas herre. Ditt kors är nu förvandlat till en tron, det rör varmed man slog dig, till en spira, den törnekrans man tryckte på ditt huvud, till en konungakrona. Sträck då ut från det himmelska Sion ditt väldes spira och härska mitt ibland dina fiender. Led och regera med stark hand din Kyrka och skydda henne i alla faror och förföljelser. Du är vårt förklarade huvud, vi äro lemmarna på din heliga lekamen; lyft oss upp från jorden till dig och för oss till ditt rike, att vi med dig må härska i evighet. *Sv.* Amen.

3. *F.* Låtom oss lova och tillbedja härlighetens konung, Jesus Kristus, vår medlare och förespråkare hos Fadern; ty han har icke ingått i en helgedom, som är gjord av människohänder, utan i själva himmelen för att där framställa sig i Guds åsyn oss till godo.

Sv. Lovad, välsignad och dyrkad vare den ärekrönte Frälsaren; ty Herren har svurit och han skall icke ångra sig: Du är präst evinnerligen enligt Melkisedeks ordning.

F. Herre Jesus Kristus, härlighetens konung, du vår överstepräst till evig tid, som ständigt manar gott för oss hos Gud, visa din himmelske Fader märkena efter dina heliga sår, framställ oss för honom såsom dem du friköpt med priset av ditt blod, och nedlägg inför hans gudomliga majestät dina förtjänsters hela rikedom, på det att han må förlåta oss vår syndaskuld, höra våra böner och nådigt mottaga våra gåvor och offer. *Sv.* Amen.

4. *F.* Låtom oss lova och tillbedja härlighetens konung, Jesus Kristus, som vid tidernas

slut skall återkomma med sina helgon för att hålla dom över jordekretsen i rätt och rättfärdighet.

Sv. Lovad, välsignad och dyrkad vare den ärekrönte Frälsaren, världens domare, som skall återkomma såsom han sågs uppfara till himmelen; ty Fadern dömer ingen, utan han har överlämnat all dom åt Sonen, på det att alla skola ära Sonen, så som de ära Fadern.

F. Herre Jesus Kristus, härlighetens konung, inför vilkens domstol vi alla måste inställa oss, uppfyll oss med helig fruktan för den dom som väntar oss, och giv att vi må vinnlägga oss om en ostrafflig vandel, så att vi med glädje kunna motse din tillkommelse och på den stora dagen må räknas bland dina helgon. *Sv.* Amen.

5. *F.* Låtom oss lova och tillbedja härlighetens konung, Jesus Kristus, som uppfarit till himmelen för att bereda oss boningar i sin Faders hus och skall återkomma för att förvandla vår förnedrings kropp, så att den bliver lik hans härlighets kropp.

Sv. Lovad, välsignad och dyrkad vare den ärekrönte Frälsaren, som har bett: Fader, jag vill, att där jag är, skola även de vara som du givit mig på det att de må skåda den härlighet, vilken du givit mig.

F. Herre Jesus Kristus, härlighetens konung! Du har öppnat för oss himmelens port; ty din himmelsfärd är underpanten på vår egen tillkommande himmelsfärd. Du är vårt huvud. Med dig ha vi enligt apostelns ord blivit levande, med dig uppväckta, med dig upptagna i himmelen. Med dig har den mänskliga naturen blivit upphöjd ända till Guds tron. Förläna oss därför, vi bedja dig, att vi framdeles söka det som är ovantill, där du sitter på Faderns högra sida; förläna oss nådigt, att vår vandel må

vara i himmelen, där du en gång själv vill vara vår stora lön i all evighet. *Sv.* Amen.

Litanian till Jesu heliga namn sid. 208.

Pingstnovenan.

Som förberedelse till pingst hålles, enligt Guds moders och apostlarnas föredöme i Jerusalem, den s. k. pingstnovenan, en nio-dagars-andakt om den Helige Andes ankomst. Såsom bön vid denna andakt lämpar sig en av de följande hymnerna till den Helige Ande.

Några ord om bönen.

Bed alltid i Jesu namn, 'genom Kristus, vår Herre'.

Du har tid för bönen, om du blott vill taga dig tid.

Du skall naturligtvis bedja om, vad du behöver för kropp och själ, men glöm icke tacksägelsen, lovprisningen och tillbedjan: 'Vi lova dig, vi prisa dig, vi tillbedja dig, vi tacka dig för din stora härlighet'.

(Ur den hel. mässans Gloria.)

Tänk i bönen icke blott på dig själv; dina böneintentioner böra vara lika allomfattande som Guds rike.

Bönen är icke en stämningssak utan en plikt. Du måste bedja åtminstone så mycket, att du får andlig kraft att tjäna Gud och undvika svår synd.

Under bönen spelar den yttre hållningen en stor roll för den inre andakten.

Pingsthögtiden.

Hymner ur pingstveckans liturgi.

Veni Creator Spiritus.

(S:t Rabanus Maurus † 856.)

Veni, Creator Spiritus. Mentes tuorum visita, Imple superna gratia, Quae tu creasti pectora.

Qui diceris Paraclitus, Altissimi donum Dei, Fons vivus, ignis, caritas Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere Digitus paternae dexterae, Tu rite promissum Patris, Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus, Infunde amorem cordibus. Infirma nostri corporis. Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius, Pacemque dones protinus. Ductore sic te praevio Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem, Noscamus atque Filium, Teque utriusque Spiritum Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria Et Filio, qui a mortuis

Surrexit, ac Paraclito, In saeculorum saecula. Amen.

V. Emitte Spiritum tuum, et creabuntur.

R. Et renovabis faciem terrae.

Oremus. Deus, qui corda fidelium Sancti Spiritus illustratione docuisti, da nobis in eodem Spiritu recta sapere, et de ejus semper consolatione gaudere. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Kom, Helge Ande, med din tröst, * din boning tag uti vårt bröst. * Sänd riklig nåd från höjden ned, * och oss för himmelen bered.

Du Tröstarn är och ordets tolk, * Guds nådeskänk till jordens folk, * du själens balsam underbar, * du kärleks källa evigt klar.

Med dina dyra gåvor sju * Guds nådeverk fullbordar du. * Du lär med skilda tungors ljud * all världens folk att prisa Gud.

Ditt ljus i våra hjärtan tänd, * från jorden dem till himlen vänd. * De trogna stärk till helig strid, * och giv dem seger, giv dem frid.

Vår fiende ifrån oss driv, * med fridens gåva hos oss bliv. * Gör du med oss ett fast förbund, * och hjälp oss i vår prövningsstund.

Gud Fadern du oss känna lär, * du vittnesbörd om Sonen bär. * Du som av Far och Son går ut, * o stärk vår tro till livets slut.

Pris Fadern ske i alla land, * pris Sonen som bröt dödens band, * pris Anden uti härlighet * från evighet till evighet. Amen.

F. Sänd ut din Ande och allt bliver omskapat,

Sv. Och du skall förnya jordens anlete.

Låtom oss bedja. O Gud, som genom den Helige Andes upplysning undervisat de troendes hjärtan, giv oss att vi i samme Ande må förstå vad är rätt och alltid glädjas åt hans hugsvalelse, genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Veni Sancte Spiritus.

(Påve Innocentius III † 1216.)

Veni Sancte Spiritus, et emitte coelitus lucis tuae radium. Veni pater pauperum, veni dator munerum, veni lumen cordium.

Consolator optime, dulcis hospes animae, dulce refrigerium. In labore requies, in aestu temperies, in fletu solatium.

O lux beatissima, reple cordis intima tuorum fidelium. Sine tuo numine nihil est in homine, nihil est innoxium.

Lava quod est sordidum, riga quod est aridum, sana quod est saucium. Flecte quod est rigidum, fove quod est frigidum, rege quod est devium.

Da tuis fidelibus, in te confidentibus, sacrum septenarium. Da virtutis meritum, da salutis exitum, da perenne gaudium. Amen.

Helge Ande, sänd av Gud, * lyss till våra böners ljud, * kom till oss från himlen ner. * I ditt hägn du alla tar, * du vårt värn och vårt försvar, * du oss goda gåvor ger.

O du tröstekälla klar, * varmt till oss välkommen var * med din nåd och helga tröst. * Du den trötte ro beskär, * lindring åt den sjuke bär, * gjuter frid i varje bröst.

O du härlighetens sken, * med din strålglans klar och ren * led oss till rättfärdighet. * Lyste ej din helga glans, * allting som hos mänskan fanns, * vore synd och skröplighet.

Rentvå oss från ont begär, * vattna vad förtorkat är, * läk de djupa syndasår. * Du det hårda göre mjukt, * friskt och sunt vad som är sjukt, * rädda den som vilse går.

Dem som trygga sig till dig, * giv din nåd sjufaldelig, * städse dina trogna hör. * Kläd oss i din bröllopsskrud, * då vi träda fram för Gud, * oss till saligheten för. Amen.

Andakt till den Helige Ande.

1. Låtom oss lovprisa och förhärliga Gud, den Helige Ande; låtom oss ödmjukt tillbedja honom i Treenighetens outgrundliga hemlighet!

Vi prisa och tillbedja dig, Helige Ande, du den tredje personen i gudomen. I andakt höja vi våra blickar mot det otillgängliga ljus i vilket ditt väsen är höljt. Du utgår av Fadern och Sonen såsom deras eviga inbördes kärlek. I makt och härlighet är du lika med Fadern och Sonen. Du är lika evig, lika stor, lika fullkomlig. Fastän ingen jordisk bild och ingen mänsklig tanke förmår värdigt framställa din gudoms härlighet, våga vi dock prisa dig såsom det heliga band som förenar Fadern och Sonen, såsom den oändliga kärlek som evigt är mellan Fadern och Sonen, såsom den heliga Treenighetens lycka och sällhet.

F. Välsignad vare den Helige Ande tillika med Fadern och Sonen,

Sv. Lovprisad och upphöjd i evighet!

Låtom oss bedja. Allsmäktige, evige Gud, som har förunnat dina tjänare att tillbedja den Helige Andes gudom och härlighet i Treenighetens djupa hemlighet, vi bedja dig: giv att vi genom samme den Helige Andes nåd må förenas med dig i oupplöslig kärlek både här och i ditt eviga rike. *Sv.* Amen.

2. Låtom oss lovprisa och förhärliga Gud i den Helige Ande; låtom oss ödmjukt tillbedja honom såsom den Skapande Anden, som fulländar Guds verk!

F. Genom Herrens ord är himlavalvet skapat,

Sv. Och all dess prakt genom hans Ande.

Vi prisa dig, Helige Ande, och tacka dig för dina välgärningar mot hela skapelsen. Då den allsmäktige Fadern genom sin Son skapade världen, svävade du över jorden som ännu var

öde och tom; genom din underbara kraft bragte du ordning och harmoni mellan den skapade världens olika delar och smyckade himmel och jord med tusenfaldig skönhet. Därför kallar Kyrkan dig Guds finger; med mildhet och visdom har du utformat och fulländat det som frambragtes av Guds allmakt.

F. Sänd ut din Ande och allt bliver omskapat.
Sv. Och du skall förnya jordens anlete.

Låtom oss bedja. Helige Ande, skapande Ande, du som har smyckat himmelen och uppfyllt jorden med liv och fruktbarhet, du som har givit hela världen ordning och skönhet, förunna oss genom din oändliga godhet att våra hjärtan må bliva fyllda av helig frid och andlig skönhet; driv ut allt mörker ur våra själar och dämpa det onda begäret, så att intet annat än Guds vilja må härska i oss och vi må fyllas av din gudoms ljus. *Sv.* Amen.

3. Låtom oss lovprisa och förhärliga Gud i den Helige Ande; låtom oss ödmjukt tillbedja honom såsom Hugsvalaren, som Jesus Kristus har sänt oss.

F. Alla blevo uppfyllda av den Helige Ande,
Sv. Och de begynte prisa Guds storverk.

Vi tillbedja dig, Helige Ande, och tacka dig för dina nådegåvor. Fordom talade du till de troende genom profeterna, och i det Nya förbundet är du själv den gåva som Frälsaren lovade sin Kyrka. Det löfte som Herren gav sina apostlar, att efter sin himmelsfärd sända dem en annan tröstare, blev uppfyllt när du kom. Under en väldig stormvinds brus nedsteg du i eldtungor över de församlade apostlarna och uppfyllde dem med visdom, mod och kraft från höjden. Så blevo de svaga apostlarna till oförfärade vittnen om Kristus och hans gudom. Så kunde de predika Jesu lära i hela världen. Alltsedan denna första pingstdag är du Kyrkans

inre livskraft, hennes ljus och tröst; genom dig har Kyrkan blivit sanningens pelare och grundval, ty du värnar den skatt av sanningar som Faderns enfödde Son har bragt oss från himmelen; genom dig har Kyrkan blivit den fruktbara moder som frambragt den stora skaran av Guds helgon; du har smyckat Kyrkan med martyrernas purpur och med heliga jungfrurs rena liljekrans.

F. Stadfäst ifrån ditt heliga tempel vad du har verkat i oss,

Sv. Och din helgedom skall fyllas av furstliga gåvor.

Låtom oss bedja. Gud, Helige Ande, du Kyrkans liv och ljus, vi bönfalla dig om att bevara och förhärliga den heliga, katolska Kyrkan. Upplys och styrk vår överste herde, led alla biskopar och präster i ditt ljus och giv dem riklig nåd i deras ansvarsfulla kall till själarnas frälsning och till ära för honom, som är Kyrkans huvud och Herre, Jesus Kristus. *Sv.* Amen.

4. Låtom oss lovprisa och förhärliga Gud i den Helige Ande; låtom oss ödmjukt tillbedja honom som våra själars Heliggörare!

F. Kristi kärlek är utgjuten i våra hjärtan

Sv. Genom den Helige Ande som bor i oss.

I djup tacksamhet minnas vi, Gud Helige Ande, de välgärningar som envar av oss har mottagit av dig, särskilt genom de heliga sakramenten. I dopet upptog du oss i Kyrkans gemenskap och gjorde oss till levande stenar i Guds heliga stad, det himmelska Jerusalem. I bekräftelsens sakrament kommer du ned över de döpta, uppfyller dem med nåd och tager din boning i dem, så att de bliva dina levande tempel. Du som är ljusets och styrkans Ande, kommer för att hjälpa oss i kampen mot otro och vantro, för att värna dopets nåd i oss mot fiendens alla angrepp, för att fullkomna och

kröna det frälsningens verk du begynt i vår själ. Du manar oss till bot och kallar oss till helighet. Du bistår vår svaghet och lär oss att bedja i ande och sanning till Fadern i himmelen. Allt gott verkar du i oss. Utan dig förmå vi intet.

F. Kom, Helige Ande, uppfyll dina troendes hjärtan.

Sv. Och upptänd i dem din kärleks heliga eld!

Låtom oss bedja. Gud Helige Ande, du som har tagit din boning i de troendes hjärtan, vi tacka dig för all din godhet och för alla de nådegåvor som du förlänat oss. Låt oss aldrig glömma att du invigt våra själar till ditt tempel. Förbliv hos oss med ditt ljus och din nåd, även om vi äro ovärdiga din kärlek. Giv oss mod och kraft när vi frestas, och vederkvick oss med din milda tröst när vi börja tröttna i kampen för det goda. Bevara oss i din frid och led oss genom dina nådegåvor till den helighet du kallat oss till. Därom bedja vi dig vid den kärlek som förenar dig med Fadern och Sonen. *Sv.* Amen.

Bön till den Helige Ande.

1. Gud Helige Ande, som utgår av Fadern och Sonen, i djupaste ödmjukhet tillbedja vi dig med alla änglar och helgon. Du är sanningens Ande, som Fadern sänt i världen för att skingra nattens mörker; du är helighetens Ande, som renar våra själar från synd och inviger dem till den heliga Treenighetens levande tempel; du är kärlekens Ande, som utgjuter Guds kärlek i våra hjärtan; du är hugsvalelsens Ande, som Frälsaren lovat att sända oss i denna tårarnas dal. Det var på pingstdagen som du i gestalt av eldtungor kom ned över Herrens apostlar, vilka voro endräktigt församlade och med helig längtan väntade på din ankomst.

Elden var en sinnebild av den renande, lysande och värmande kraft med vilken du helgade dem; tungorna antydde att apostlarna på alla tungomål skulle tala om Guds storverk och föra evangeliets budskap till jordens alla folk.

Innerligt tack vare dig, Helige Ande, som kom över apostlarna för att inleda dem i all sanning; lov och tack vare dig att du förbliver hos dem och deras efterträdare alla dagar intill världens ände, att du städse med dina sjufaldiga gåvor helgar Kristi Kyrka och i alla stormar och förföljelser tröstar och upprätthåller henne. Kom då också till oss, kom, sanningens Ande, och lys i vår själ, så att allt dunkel försvinner; lys över oss, så att vi lära känna oss och dig, vår ringhet och hjälplöshet och din storhet och makt. Upplys oss så att vi inse alla jordiska tings förgänglighet och nödvändigheten av att rädda vår odödliga själ.

F. Kom, Helige Ande, uppfyll dina troendes hjärtan

Sv. Och upptänd i dem din kärleks heliga eld.

Låtom oss bedja. Vi bedja dig, Herre, himmelske Fader, att Hugsvalaren, som utgår av dig och din gudomlige Son, må upplysa våra själar och inleda oss i all sanning, genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

2. Kom, helighetens och helgelsens Ande, kom med din allsmäktiga nåd. Utplåna hos oss icke blott all synd, utan även all frivillig böjelse till synd; utplåna all ljumhet och halvhet i Herrens tjänst, så att vi icke längre halta mellan Kristus och världen. Upptänd i våra hjärtan brinnande iver för Guds ära och för våra själars räddning. Kom och skapa i oss ett nytt hjärta, fritt från högmod och egenkärlek; kom och omskapa våra hjärtan efter Jesu heliga hjärta, dig till en värdig och välbehaglig boning.

F. Kom, Helige Ande, uppfyll dina troendes hjärtan

Sv. Och upptänd i dem din kärleks heliga eld.

Låtom oss bedja. Upptänd, o Herre, i våra hjärtan den Helige Andes eld, så att vi må tjäna dig med kysk kropp och med rent hjärta behaga dig genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

3. Herre, himmelske Fader, din älskade Son sade före sin bortgång från världen till sina lärjungar: Jag skall bedja Fadern, och han skall sända eder en annan hugsvalare, på det att han bliver hos eder evinnerligen. I förtröstan på din Sons löfte bedja vi dig: sänd oss denne himmelske tröstare. Ja kom till oss, gudomlige Ande, du som är både en gåva och alla goda gåvors givare. Kom till våra hjärtan och dröj icke. Väl veta vi, att vi icke äro värdiga ditt besök. Men du bereder själv genom din förekommande nåd deras hjärtan som längta efter dig. Kom därför till oss, himmelske hugsvalare, själens ljuva gäst. Läska vandraren som försmäktar i jordelivets öken; vederkvick stridsmannen som dignar i stridens hetta; lindra den bedrövades sorg, torka den gråtandes tårar, gjut frid och fröjd i våra hjärtan. *Sv.* Amen.

Bön om den Helige Andes sju gåvor.

Kom, *vishetens* Ande, och lär mig uppskatta och älska himmelens ägodelar. Visa mig den väg på vilken jag med ditt bistånd kan vinna och evigt äga dem.

Kom, *förståndets* Ande, och upplys min själ, så att jag rätt förstår och med troende sinne omfattar frälsningens hemligheter.

Kom, *rådets* Ande, och bistå mig i detta skiftesrika livs alla angelägenheter. Upplys mig när jag är rådvill, och giv mig att välja det som jag skulle önska hava valt på min dödsbädd.

Kom, *styrkans* Ande, giv mitt hjärta kraft mot den onde fiendens angrepp; låt mig aldrig av fruktan för människor avvika från pliktens väg; styrk mig i jordelivets faror och lidanden, så att jag modigt vandrar på den smala väg som leder till livet.

Kom, *kunskapens* Ande, lär mig inse alla de skapade tingens förgänglighet, på det att jag må göra bruk därav endast så till vida som de lända till ditt förhärligande och till fromma för min odödliga själ.

Kom, *gudaktighetens* Ande, giv mig sund, oskrymtad fromhet, förläna mig bönens och betraktelsens anda, att jag må vandra inför Gud och bliva fullkomlig.

Kom *gudsfruktans* Ande, genomträng mitt hjärta med helig fruktan för Guds allseende öga och hans stränga dom; låt mig icke frukta dem som endast kunna dräpa kroppen, utan honom som kan störta kropp och själ i den eviga elden, på det att jag hellre må dö än synda och falla i den levande Gudens händer. — Ära vare Fadern.

Olika kyrkoböner till den Helige Ande se sid. 568.

Ingen välsignelse kan vara fullkomlig med mindre den sker genom den Helige Andes utgjutelse över själen. *(S:t Ambrosius.)*

Genom den Helige Ande förlänas oss att vi äro i välsignelsens hela fullhet såväl i den nuvarande som i den tillkommande världen. *(S:t Basilius.)*

Tacksägelsebön.

Den Helige Ande är heliggöraren. Han helgar själen i synnerhet genom dopets och bekräftelsens heliga sakrament.

Tacksägelse för dopets nåd.

F. Gud Helige Ande, nådens och helgelsens Ande, i pånyttfödelsens bad har du genom vatten och sakramentets ord renat mig från arvsynden, iklätt mig nådens vita klädnad och helgat min själ till den heliga Treenighetens levande tempel.

Sv. Lov och pris och tack vare dig därför, Helige Ande, nådens och helgelsens Ande!

F. Gud Helige Ande, i dopets heliga sakrament har du gjort mig till en levande lem på Jesu Kristi hemlighetsfulla lekamen. Jag är nu förenad med honom, såsom vinrankan är förenad med vinstocken, så att jag kan bära frukt för det eviga livet.

Sv. Lov och pris och tack vare dig därför, Helige Ande, nådens och helgelsens Ande!

F. Gud Helige Ande, i dopets heliga sakrament har du upptagit mig i Jesu Kristi ena, heliga, katolska och apostoliska Kyrka. Nu är jag medlem av Guds rike på jorden för att en gång i den eviga härligheten varda Guds arvinge, Jesu Kristi medarvinge.

Sv. Lov och pris och tack vare dig därför, Helige Ande, nådens och helgelsens Ande!

Tacksägelse för bekräftelsens nåd.

F. Gud Helige Ande, Faderns och Sonens Ande, du kom enligt Frälsarens löfte på pingstdagen ned över apostlarna. Genom deras handpåläggning och bön kom du även över den unga Kyrkans bekännare, helgade deras hjärtan och tilldelade dem underbara gåvor. På samma sätt

kommer du genom apostlarnas efterträdare, Kyrkans biskopar, till de troendes hjärtan, giver dem kraft att kämpa den goda kampen och att framhärda i tro och kärlek ända till dess en salig död kröner ett heligt liv.

Sv. Lov och pris och tack vare dig därför, Helige Ande, nådens och helgelsens Ande!

F. Du sanningens och helgelsens Ande har kommit ned även över mig. Även på mitt huvud har en av apostlarnas efterträdare under bön lagt sina helgade händer; även min panna har blivit smord med helig krisma och märkt med korsets tecken.

Sv. Lov och pris och tack vare dig därför, Helige Ande, nådens och helgelsens Ande!

F. Du har valt mitt hjärta till ditt levande tempel och med din nåd styrkt mig till strid mot det onda. Du har införlivat mig med den heliga Kyrkans stridande här, tryckt på min själ en Kristi stridsmans outplånliga särmärke.

Sv. Lov och pris och tack vare dig därför, Helige Ande, nådens och helgelsens Ande!

F. Gud Helige Ande, jag är ditt tempel och du bor i mig. Tillåt icke att jag någonsin genom synd vanärar din helgedom. I bekräftelsens heliga sakrament har du givit mig en särskild nåd att frimodigt inför världen bekänna min heliga katolska tro. Det är utan min förtjänst, det är genom din nåd som jag är ett barn av den heliga katolska Kyrkan. Giv att jag aldrig blyges för min tro, städse fritt och öppet bekänner den inför människorna, på det att även Kristus en gång må bekänna mig inför sin Fader och giva mig det eviga livets segerkrona. *Sv.* Amen.

Litania till den Helige Ande.

D nna litania innehåller en kortfattad sammanställning av det som den Heliga skrift säger om den Helige Ande, om hans natur, om hans gåvor (Es. 11:2), om hans frukter (Gal. 5:22, 23), om hans verksamhet både i den enskildes själ och i Guds Kyrka.

Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, förbarma dig över oss.
Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, hör oss.
Kristus, bönhör oss.
Gud Fader i himmelen: *Förbarma dig över oss.*
Gud Son, världens Frälsare,
Gud Helige Ande,
Heliga Trefaldighet, en ende Gud,
Helige Ande, kärleken mellan Fadern och det eviga Ordet,

Du vishetens och förståndets Ande,
Du rådets och styrkans Ande,
Du kunskapens och gudaktighetens Ande,
Du gudsfruktans Ande,
Du trons, hoppets och kärlekens Ande,
Du glädjens och fridens Ande,
Du mildhetens och tålamodets Ande,
Du godhetens och trofasthetens Ande,
Du saktmodets och återhållsamhetens Ande,
Du barnaskapets Ande,
Du som rannsakar människohjärtats djup,
Du som upplyser samvetet om synd, rättfärdighet och dom,
Du som börjar och fulländar människans frälsning,
Du som förhärligar Jesus Kristus i de rättfärdigas själar,
Du som bor i de rättfärdiga såsom i ett tempel,
Du sanningens Ande,
Du Kyrkans lärare och försvar,

Du Kyrkans enhet och helighet,
Du bönens läromästare,
Du bistånd i all nöd,
Du eviga ljus,
Du heliga glöd,
Du livets källa,
Du andens hugsvalelse,
Du gåva över alla gåvor,
Var oss nådig: *Förskona oss, Helige Ande.*
Var oss nådig: *Bönhör oss, Helige Ande.*
Från otro och vantro: *Fräls oss, Helige Ande.*
Från all motsträvighet mot sanningen,
Från förmäten förtröstan på Guds barmhärtighet,
Från misströstan och förtvivlan,
Från all kärlekslöshet,
Från förblindelse och obotfärdighet,
Från ljumhet och andlig tröghet,
Från orena tankar och begär,
Från en plötslig och olycksalig död,
Från den eviga fördömelsen,
Vi arma syndare: *Vi bedja dig, bönhör oss.*
Att du ville upphöja den heliga, katolska Kyrkan, upplysa hennes herdar och helga hennes barn,
Att du ville leda oss in i all sanning,
Att du ville påminna oss om allt vad Herren har sagt,
Att du i oss ville styrka alla kristna dygder,
Att du ville bevara vår kropp och vår själ såsom ditt heliga tempel,
Att du ville styrka oss till att vittna för Kristus,
Att du ville utrusta oss till Guds rikes försvar,
Att du ville befästa oss i din nåd,
Att du ville återföra de vilsegångna till Kyrkans enhet,
Att du ville föra alla människor till evangeliets ljus,

Att du ville förödmjuka Guds rikes fiender,
Att du med ditt ljus ville leda folkens furstar och styresmän,
Att du ville låta rättvisan och kärleken råda i människornas samliv,
Att du ville bevara oss alla från evighetens straffdomar,
Att du ville upptaga oss i dina utvaldas skara,
Guds lamm som borttager världens synder: *Förskona oss, o Herre.*
Guds lamm: *Bönhör oss, o Herre.*
Guds lamm: *Förbarma dig över oss, o Herre.*

F. Kom, Helige Ande, uppfyll dina troendes hjärtan,

Sv. Och upptänd i dem din kärleks heliga eld.

Låtom oss bedja. O Gud, för dig är varje hjärta uppenbart och varje viljas mening klar, och intet hemligt är förborgat för dig; rena genom den Helige Andes ankomst vårt hjärtas tankar på det att vi må fullkomligt älska dig och förtjäna att värdigt prisa dig, genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

O Gud, dig vill jag städse lova.

O Gud, dig vill jag städse lova, * Ty du det högsta goda är. * Jag tackar dig för livets gåva, * För varje dag du mig beskär.

Du Herre, mig din nåd bevisar * Och ger mig allt i rättan tid. * För dagens solsken jag dig prisar, * För mörka nattens stilla frid.

Jag prisar dig i fröjd och lycka, * Då glädjen jublar i mitt bröst, * Och då mig tunga sorger trycka, * Jag tackar dig, som giver tröst.

Dig prisar jag intill det sista * För all den nåd du giver mig. * Då mina ögon en gång brista, * Jag än i döden lovar dig.

Trefaldighetsfesten.

Te Deum.

Te Deum laudamus, te Dominum confitemur.
Te aeternum Patrem, omnis terra veneratur.
Tibi omnes angeli, tibi coeli et universae potestates;
Tibi cherubim et seraphim, incessabili voce proclamant:
Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt coeli et terra majestatis gloriae tuae.
Te gloriosus apostolorum chorus;
Te prophetarum laudabilis numerus;
Te martyrum candidatus laudat exercitus;
Te per orbem terrarum sancta confitetur Ecclesia:
Patrem immensae majestatis,
Venerandum tuum verum et unicum Filium,
Sanctum quoque Paraclitum Spiritum.
Tu Rex gloriae, Christe;
Tu Patris sempiternus es Filius.
Tu ad liberandum suscepturus hominem non horruisti Virginis uterum.

Tu devicto mortis aculeo aperuisti credentibus regna coelorum.

Tu ad dexteram Dei sedes, in gloria Patris.

Judex crederis esse venturus.*

Te ergo quaesumus, tuis famulis subveni, quos pretioso sanguine redemisti.

Aeterna fac cum sanctis tuis in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum, Domine, et benedic haereditati tuae,

Et rege eos et extolle illos usque in aeternum.

Per singulos dies benedicimus te,

Et laudamus nomen tuum in saeculum et in saeculum saeculi.

Dignare, Domine, die isto sine peccato nos custodire.

Miserere nostri, Domine, miserere nostri.

Fiat misericordia tua, Domine, super nos, quemadmodum speravimus in te.

In te, Domine, speravi, non confundar in aeternum.

V. Benedicamus Patrem et Filium cum Sancto Spiritu,

R. Laudemus et superexaltemus eum in saecula.

V. Benedictus es, Domine, in firmamento coeli.

R. Et laudabilis et gloriosus et superexaltatus in saecula.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum,

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus. Deus, cujus misericordiae non est numerus et bonitatis infinitus est thesaurus, piissimae majestati tuae pro collatis donis gratias agimus, tuam semper clementiam exoran-

* Under följande vers ligger man på knä.

tes, ut, qui petentibus postulata concedis, eosdem non deserens ad praemia futura disponas. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Dig, Gud, lova vi; dig, Herren, bekänna vi.
Dig, den evige Fadern, tillbeder hela jorden.
Dig lovsjunga alla änglar, dig himlarna och alla makter.
Dig prisa kerubim och serafim, oupphörligt sägande:
Helig, helig, helig är Herren, härskarornas Gud.
Fulla äro himlarna och jorden av ditt majestäts härlighet.
Dig prisar apostlarnas ärekrönta kör.
Dig lovar profeternas prisvärda skara.
Dig prisar martyrernas lysande här.
Dig bekänner över jordens rund den heliga Kyrkan:
Dig, Fader, i oändligt majestät,
Din tillbedjansvärde, sanne och enfödde Son,
Och den Helige Ande, Hugsvalaren. —
Du härlighetens Konung, Kristus!
Du är Faderns evige Son.
Du har för att frälsa människan ej försmått Jungfruns sköte.
Du har besegrat dödens udd och öppnat för de troende himlarnas rike.
Du sitter vid Guds högra sida, i Faderns härlighet.
Du skall, så lär oss tron, återkomma som domare.*
Därför bedja vi dig, bistå dina tjänare som du har återlöst med ditt dyrbara blod.
Giv att vi må räknas bland dina heliga i den eviga härligheten.
Rädda ditt folk, o Herre, och välsigna din arvedel,

* Under följande vers ligger man på knä.

Och styr dem och upphöj dem i evighet.
Alla dagar prisa vi dig,
Och lova ditt namn i evighet och i evigheters evighet.
Värdes, Herre, bevara oss denna dag för synd.
Förbarma dig över oss, Herre, förbarma dig över oss.
Din barmhärtighet råde över oss, Herre, såsom vi hava hoppats på dig.
På dig, Herre, har jag hoppats, i evighet skall jag icke komma på skam.
F. Låtom oss prisa Fadern och Sonen och den Helige Ande,
Sv. Låtom oss lova och upphöja honom i evighet.
F. Välsignad är du, Herre, i himmelens fäste,
Sv. Och lovvärd och härlig och upphöjd i evighet.
F. Herre, hör min bön,
Sv. Och låt mitt rop komma till dig.
F. Herren vare med eder,
Sv. Och med din ande.
Låtom oss bedja. O Gud, vilkens barmhärtighet är utan mått och vilkens godhet är en outtömlig skatt, vi tacka ditt huldrika majestät för alla dina gåvor, och bönfalla ständigt din mildhet, att du som på vår bön förlänar oss vad vi begära, icke ville övergiva oss, utan göra oss värdiga det tillkommande livets belöningar, genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Andakt till den heliga Trefaldigheten.

F. Låtom oss prisa och förhärliga den heliga och odelbara Trefaldigheten,
Sv. Låtom oss lovprisa och upphöja den i evighet!
Allsmäktige, evige Gud, himmelens och jordens Skapare och Herre, vi tillbedja dig! Vi

tro på dig, Gud Fader, Son och Helige Ande, trefaldig till personen, en till väsendet, du den ende, sanne och levande Guden, från vilken allt kommer och genom vilken allt är till. Du är evig, utan början och utan slut. Du är allestädes närvarande och dock upphöjd över hela världen. Din storhet är oändlig och din kraft allsmäktig, din vishet ofattbar, dina domar rättfärdiga. Din godhet är djup såsom havet, och din barmhärtighet känner icke någon gräns. Från evighet är du densamme, en treenig Ande som härskar över allt och alla i makt och härlighet.

F. Helig, helig, helig är du, härskarornas Gud,

Sv. Himmel och jord äro fulla av din härlighet.

I ödmjukhet knäböja vi inför ditt gudomliga majestät och av hela vårt hjärta underkasta vi oss din heliga vilja. Vi bedja dig, utrota ur våra hjärtan allt som misshagar dig. Församla alla människor i Kyrkans enhet, så att de må lära känna, ära och älska dig, den treenige Guden, och finna frid för sina själar. *Sv.* Amen.

---

1. *F.* Låtom oss prisa den treenige Guden, Fadern och Sonen och den Helige Ande,

Sv. Låtom oss lovprisa och förhärliga honom i all evighet.

F. Lovad och prisad vare du, Gud himmelske Fader,

Sv. Du som har skapat oss och hela världen av intet genom din allmakts ord.

F. Gud Fader i himmelen,

Sv. Förbarma dig över oss.

Förbarmandets Fader och all hugsvalelses Gud, se i nåd till oss fattiga människor som för våra många och svåra synders skull icke äro värdiga att kallas dina barn. Med förtröstan på din enfödde Sons förtjänster och med hopp

om den Helige Andes hjälpande nåd våga vi nalkas ditt gudomliga majestät. Kropp och själ och allt vad vi äga är din egendom, allt är en gåva från dig. Åt dig giva vi det åter, åt dig uppoffra vi det, helt och utan förbehåll. Mottag detta offer i förening med din Sons offer på korset. Giv att vi härnere på jorden städse må leva så, att vi kunna bestå inför ditt allseende öga. O Gud, du är vår kärlek och vår ära i tid och evighet. *Sv.* Amen.

2. *F.* Låtom oss prisa den treenige Guden, Fadern och Sonen och den Helige Ande,

Sv. Låtom oss lovprisa och förhärliga honom i all evighet.

F. Lovad och prisad vare du, Guds Son, Jesus Kristus,

Sv. Ty du har återlöst oss med ditt dyrbara blod.

F. Gud Son, världens Frälsare,

Sv. Förbarma dig över oss.

Jesus Kristus, Guds enfödde Son, världens Frälsare, du är Faderns eviga Ord, och från dig och Fadern utgår den Helige Ande av evighet. Du som är Gud av evighet, har förnedrat dig till att bliva människa, och du blev lydig intill döden på korset för att frälsa oss från syndens välde och från evig fördömelse. Kärleksfulle Frälsare, varmed kunna vi gengälda allt vad du har gjort för oss! Mottag oss såsom din egendom, bevara oss nådigt från all synd, så att vi kunna tjäna dig i ödmjuk kärlek och förbliva dig trogna till vår sista stund. Vi vilja inviga hela vårt liv till din tjänst, för att ditt blods oskattbara offer icke må vara förspillt på oss. *Sv.* Amen.

3. *F.* Låtom oss prisa den treenige Guden, Fadern och Sonen och den Helige Ande.

Sv. Låtom oss lovprisa och förhärliga honom i all evighet.

F. Lovad och prisad vare du, Gud Helige Ande,

Sv. Ty du har helgat oss och styrker oss med din sjufaldiga nåd.

F. Gud Helige Ande, vår Hugsvalare,

Sv. Förbarma dig över oss.

Gud Helige Ande, som utgår av Fadern och Sonen, och som är ett med Fadern och Sonen i evighet och härlighet, du är vår själs liv och vårt hjärtas tröst. Genom din nåds kraft äro vi heliggjorda och pånyttfödda som Guds barn. När vi lyssna till din röst och följa din ledning, gå vi framåt i det goda och kunna hoppas att en gång uppnå vårt eviga mål. Därför vilja vi överlämna oss åt din nåd som ständigt drager oss uppåt. Du, den eviga kärlekens band, förena oss innerligt med dig och därigenom även med vår himmelske Fader och hans Son, vår Frälsare. Bevara oss i din heliga kärlek, låt oss leva och dö i den, så att vi en gång få tillbedja, ära och lovprisa dig tillika med Fadern och Sonen i all evighet. *Sv.* Amen.

F. Ära vare Fadern som har skapat oss.

Sv. Ära vare Sonen som har återlöst oss.

F. Ära vare den Helige Ande som har helgat oss.

Sv. Lovad vare den heliga och odelbara Treenigheten, nu och i all evighet.

F. Den allsmäktige Gudens välsignelse, Faderns och Sonens och den Helige Andes, komme över oss och förblive alltid med oss.

Sv. Amen.

Andra böner till den heliga Trefaldigheten.

Tacksägelse för trons nåd.

Heliga Treenighet, du ende Gud, jag tackar dig av hela mitt hjärta, att du genom din en-

födde Son uppenbarat Evangeliets sanningar, och genom din heliga katolska Kyrka förkunnar dem för oss. Lov och pris och tack vare dig, att du framför så många andra människor kallat mig till den sanna tron, till din enda, heliga, katolska och apostoliska Kyrka. Det var icke min förtjänst, det var din förbarmande nåd som kallade mig till sanningens kunskap och till livets källa. Säker och trygg kan jag nu i sanningens ljus vandra på dygdens väg och med glad förtröstan ösa ur de rika nådekällor som framkvälla i din heliga Kyrka. Jag känner mitt mål och jag känner den väg som leder dit. Med mod och styrka kan jag nu bära livets prövningar och full av hopp och förtröstan emotse evigheten.

Evig tack vare dig, heliga Treenighet, för trons ovärderliga skatt. Jag tror på dig. Jag tror att du är en ende Gud i tre personer, Fader, Son och Helig Ande. Herre, himmelske Fader, jag tror att du har skapat himmel och jord, att du uppehåller och styr allt, och att du skall vedergälla var och en efter hans gärningar. Herre Jesus Kristus, jag tror att du är Guds enfödde Son, Gud av Gud, sann Gud av sann Gud. Jag tror att du av kärlek till oss syndiga människor antog vår natur, och för att frälsa oss från evigt fördärv, led och dog på korset. Jag tror att du en dag skall återkomma i makt och härlighet för att döma levande och döda. Helige Ande, livgivare och hugsvalare, jag tror att du utgår av Fadern och Sonen, och tillika med dem bör dyrkas och tillbedjas. Jag tror att du är sanningens och kärlekens Ande som alltjämt vistas hos den heliga Kyrkan för att helga henne och skydda henne mot all villfarelse. Heliga Treenighet, jag tror fullt och fast allt vad du genom den heliga katolska Kyrkan föreskriver mig att tro, emedan du,

den eviga och ofelbara sanningen, har uppenbarat allt. Lov och pris och tack vare dig för denna heliga tro. Bevara, styrk och föröka i mig trons nåd. Giv, att jag fritt och öppet bekänner min tro, och trofast följer densamma i livet, för att en gång få skåda, älska och äga dig i salighetens rike. Amen.

Uppoffring och tacksägelse.

Treenige Gud, Fader, Son och Helige Ande, mitt ursprung och ändamål, jag tror på dig, styrk min tro; jag hoppas på dig, uppliva mitt hopp; jag älskar dig av allt mitt hjärta och mer än mig själv, föröka min kärlek. Jag tillbeder dig med himmelens härskaror och med alla människor på jorden som känna ditt heliga namn. Jag överlämnar mig helt och hållet åt dig och din milda försyns ledning. Befall, såsom du finner för gott, över mig, mitt liv och allt som mig tillhör. Gör med mig vad du vill, men giv mig din nåd och din kärlek, och jag skall vara nöjd.

Jag tackar dig, heliga Treenighet, för de otaliga välgärningar som du bevisat mig från mitt livs första ögonblick ända till den närvarande stunden. Gud Fader, jag tackar dig för att du från evighet tänkte på mig och för att du skapade mig efter din avbild och upptog mig till ditt barn. Jag tackar dig för att du hittills bevarat mitt liv och alltjämt med faderlig omsorg vakar över mig. Gud Son, jag tackar dig för att du av kärlek till mig antog tjänarens skepnad, utgöt ditt blod och led den bittraste död för att frälsa mig från den eviga döden. Jag tackar dig för att du dagligen offrar dig på altaret för att tilldela mig din återlösnings frukter; jag tackar dig, för att du så ofta givit mig dig själv till själens näring och lämnat

mig en underpant på en salig uppståndelse. Gud Helige Ande, jag tackar dig för att du i det heliga dopet invigt min själ till ditt tempel, och gjort mig till himmelrikets arvtagare; du har i de heliga sakramenten så ofta renat mig från synd och helgat mig med din nåd.

Heliga Treenighet, huru skall jag väl värdigt kunna tacka dig för alla dessa välgärningar? I himmelska andar, I Guds utvalda, och framför allt du som prisas salig av alla släkten, jungfruliga moder Maria, hembären i mitt ställe den treenige Guden lov och tack och ära.

Sv. Helig, helig, helig är du Herre, härskarornas Gud, fulla äro himlarna och jorden av ditt majestäts härlighet. Ära vare Fadern, ära vare Sonen, ära vare den Helige Ande nu och i evighet. Amen.

Den athanasianska trosbekännelsen sid. 558.

Lovprisnings-litania till den treenige Guden.

Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, förbarma dig över oss.
Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, hör oss.
Kristus, bönhör oss.
Heliga Trefaldighet, en ende Gud, *Sv. Vi tillbedja och prisa dig.*
Gud, du evige Fader,
Gud Son, du eviga Vishet,
Gud Helige Ande, du eviga Kärlek,
Gud, en till väsendet, trefaldig till personerna,
Gud, ditt allmaktsord har skapat allting av intet,
Din oändliga fullkomlighet är värd allas eviga tillbedjan och kärlek,
Din underbara vishet och godhet lysa alltjämt för oss i skapelsen och återlösningen,

Din allestädes-närvaro genomtränger allt som
är till,
Gud, din sannfärdighet giver oss ofelbar ledning
på livets väg,
Din trofasthet är vårt enda stöd,
Din allvetenhet är vittne till våra hemliga tankar och uppsåt,
Din barmhärtighet är utan gräns,
Gud, din allseende dom är en evigt rättvis dom,
Din helighet skiljer för evigt de goda från de
onda,
Dina rådsslut äro oföränderliga,
Dina vägar äro outrannsakliga,
Gud, ditt väsens oändlighet är evigt outsäglig,
Du är den oändliga kärleken,
Gud, du har danat människan till din avbild,
Du förnyar alltjämt denna avbild genom återlösningen,
Du gör oss av nåd till dina barn,
Du döljer barnaskapets härlighet under korsets
smälek,
Gud, du är vår högsta förebild,
Du upplyser varje människa,
Du har rikedomar åt alla som åkalla ditt namn,
Du vill icke att någon går förlorad,
Gud, du motstår de stolta och hör de ödmjukas
bön,
Du vänder det onda till det goda,
Du leder de enskildas och folkens öden,
Du är Herren över jordens konungar och folk,
Du prövar folken i stora vedermödors eld,
Vårt samvetes Gud,
Vår frälsnings Gud,
Vår odödlighets Gud,
Alla hädangångnas Gud,
De himmelska härskarornas Gud,
Alla goda gåvors givare,
Hela skapelsens enda, eviga mål,
Alla rättfärdigas oändliga salighet,

Vi arma syndare: *Vi bedja dig, bönhör oss.*
Att du värdes giva oss en levande tro på ditt ord,
Att du värdes styrka vårt hopp på dina löften,
Att du värdes skänka oss den fullkomliga kärleken,
Att du värdes bevara oss i din heliga nåd,
Att du värdes uppfylla oss med djup vördnad för ditt oändliga väsen,
Att du värdes fullkomna vår tillbedjan,
Att du värdes giva oss en helig längtan efter dina altaren,
Att du värdes ingiva oss fruktan för dina straffdomar,
Att du värdes giva oss en fast tillit till din oändliga godhet,
Att du värdes vaka över oss med din försyn,
Att du värdes styrka oss till ditt rikes försvar,
Att du värdes lära oss att vid alla företag söka din ära,
Att du värdes lära oss att i lycka och motgång prisa ditt namn,
Att du värdes möta alla som ärligt söka dig,
Att du värdes föra alla till din heliga Kyrka,
Att du värdes bistå alla som äro i trångmål eller frestelse,
Att du värdes omvända alla som glömma, förakta eller hata dig,
Att du värdes leda alla folk på rättvisans och kärlekens väg,
Att du värdes göra oss saliga i ditt eviga liv,
Treenige Gud, Fader, Son och Helige Ande,
Guds lamm som borttager världens synder: *Förskona oss, o Herre.*
Guds lamm: *Bönhör oss, o Herre.*
Guds lamm: *Förbarma dig över oss, o Herre.*

F. Låtom oss prisa Fadern och Sonen och den Helige Ande,

Sv. Låtom oss lova och upphöja honom i evighet,

F. Välsignad är du, Herre, i himmelens fäste,

Sv. Och lovvärd och härlig och upphöjd i evighet.

F. Herre, hör min bön,

Sv. Och låt mitt rop komma till dig.

Låtom oss bedja. Allsmäktige, evige Gud, du som förlänat dina tjänare att i bekännelsen av den sanna tron få kännedom om den eviga Trefaldighetens härlighet och i ditt majestäts makt tillbedja dess enhet, vi bedja dig, låt oss genom ståndaktighet i samma tro städse vara tryggade mot allt ont. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

'Kände du Guds gåva!' Joh. 4: 10.

Betraktelse över den heliggörande nådens härlighet.

F. Förbarmandets Fader och all hugsvalelses Gud, stora äro dina verk och outgrundliga de under, som du gör i din Son, Jesus Kristus. I tidernas fullbordan har du sänt honom, att han genom sin offerdöd på Golgata skulle förnya och fullända allt och göra oss till ett heligt folk, ett konungsligt prästadöme, ett utvalt släkte, som följer korsets banér och vandrar i ljuset.

Sv. Evig tack vare dig, o Herre, för ditt verk i Jesus Kristus.

F. Gudomlige Frälsare, ditt verk är fullbordat och allt är uppfyllt som stod skrivet om Människosonen. I dig välsignas nu alla släkten och uppfyllas med din övernaturliga nåds underbara kraft, genom vilken du på hemlighetsfullt sätt kommer oss nära och omdanar vår själs inre, så att vi pånyttfödas för en högre värld och få tillträde till Fadern. Så uppstå vi till ett liv som är en avbild av ditt gudomliga liv. Din nåd är det dyrbaraste vi äga, grundvalen för hela det övernaturliga livet i oss. Genom den äro vi rättfärdiggjorda och dig väl-

behagliga, ett återsken av din gudomliga godhet och skönhet. Din nåd tecknar oss såsom Guds barn och är oss en underpant på och en första början till vår uppståndelses härlighet.

Sv. Evig tack vare dig, världens Frälsare, Jesus Kristus.

F. Genom nåden leva vi i den gudomliga vinstocken som är du själv. Så förenas vi till en gemenskap med dig och alla dina heliga, vi bliva lemmar i din mystiska lekamen och äro ett Guds heliga tempel. Din nåd är det som utgör vårt livs värde och högsta adelsmärke, den gör oss till arvtagare av frälsningens utlovade gåvor och himmelens eviga salighet.

Sv. Evig tack vare dig, världens Frälsare, Jesus Kristus.

F. Vad giva icke människorna, vad underkasta de sig icke allt av mödor och arbete för att förbättra sin samhällsställning, för att uppnå en högre rang, för att vinna rikedom, skönhet, utmärkelser! Var finnes sann rikedom, sann skönhet, verklig höghet, om icke i den heliggörande nåden som du giver oss ifrån korset. En grad högre i denna nåd betyder höjandet av vår salighet i himmelen. Hela evigheten igenom skola vi stå närmare dig i himmelen, mera känna och älska dig.

Sv. Evig tack vare dig, världens Frälsare, Jesus Kristus.

F. Underbar är din godhet, att du ställer så många nådemedel till vårt förfogande, framför allt dina heliga sakrament, på det att vi må växa i nåden och bliva dig alltmer välbehagliga. Varje bön och varje god handling som vi förrätta i nådens kraft, förökar även nåden i oss. Vid varje gott verk vinner den i djup, fasthet och styrka, så att vårt övernaturliga livs inre byggnad blir allt fastare grundlagd.

Sv. Evig tack vare dig, världens Frälsare, Jesus Kristus.

F. Ja, evig tack vare dig, gudomlige Återlösare, för din frälsnings gåva. Förläna oss ett tacksamt och ädelt sinne, så att vi, styrkta genom ditt heliga lidande, offervilligt kämpa för att bevara vad du förvärvat åt oss, och aldrig genom synd lättsinnigt förstöra vad du genom din död har fullbordat. *Sv.* Amen.

F. Gud Helige Ande, du är den oskapade kärleken, bandet mellan Fadern och Sonen, gåvan över alla gåvor. Genom nåden bor du själv i våra hjärtan. I dig skall en gång den återlösta mänskligheten vara ett med Fadern och Sonen. Bekräfta det som du har verkat i oss. Vi bära den kostbara skatten i ett bräckligt käril, ty vår mänskliga svaghet är övermåttan stor. Stå oss därför bi, att vi aldrig genom synd vanära ditt tempel, låt oss växa såsom palmträdet som är planterat vid vattenbäckar, och fortskrida på helighetens väg. Fullända den enhet du ville skapa i människosläktet, kalla jordens folk och nationer till ditt ljus, förnya genom din nåd jordens anlete, på det att alla må prisa frälsningens härlighet och en gång med obeslöjat ansikte skåda och älska Fadern och Sonen i din enhet. *Sv.* Amen.

Bön till Gud, Skaparen.

Jag vet, o Herre, att du icke är i behov av mina gåvor och lovsånger. Men om de dödligas tungor skulle tiga, skulle stenarna ropa och allt som skapat är högt förkunna din ära och uppmana varandra att prisa dig. Änglarna prisa oavlåtligen ditt namn och sjunga ditt lov. Och den synliga skapelsen, hela naturen i sin skiftande mångfald, allt vittnar om dig, att du allena är den levande Guden, du allena, den allsmäktige, den allvise, den allgode, den barmhärtige, du allena den rättfärdige och sannfärdige Guden, värd allt lov, all kärlek och till-

bedjan. Bland allt som skapat är, skall den odödliga människan upphöja och helga ditt namn. Vi som äro skapade till din avbild, skola föra skapelsen till dess mål, till dig. Store Gud, jag tackar dig av all min själ, att du icke låtit dig vara utan vittnesbörd i världen. Öppna min själs ögon, så att jag icke nöjer mig med att se på det jordiska, utan i själens stillhet höjer mig till det eviga, som icke med ögonen skådas, till betraktandet av dig, den osynlige, allestädes närvarande Guden, vilken vare ära i evighet. Amen.

Litania till Guds försyn.

Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, förbarma dig över oss.
Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, hör oss.
Kristus, bönhör oss.
Gud Fader i himmelen: *Förbarma dig över oss.*
Gud Son, världens Frälsare,
Gud Helige Ande,
Heliga Treenighet, en ende Gud,
Gud, vår Skapare och Herre,
Gud, vår kärleksrikaste Fader,
Du som uppehåller och styr allt som är till,
Du som bär faderlig omsorg även om de ringaste av dina varelser,
Du som med välsignelse uppfyller allt som andas,
Du som förbarmar dig över oss, liksom en fader förbarmar sig över sina barn,
Du som kläder liljorna på fälten och giver föda åt himmelens fåglar,
Du som räknat alla hår på våra huvud,
Du som känner alla våra behov,
Du som styr allt till vårt bästa,
Allvetande och visaste Gud,
Oändligt gode och barmhärtige Gud,

Du som ofta underbart kommer dem till hjälp som hoppas på dig,
Du som i öknen födde profeten Elias genom korpar och israeliterna med manna från himmelen,
Du, utan vilkens hjälp all människornas makt är fåfäng,
Du räddare i varje nöd och fara,
Starke och allsmäktige Gud,
Du som för våra synders skull ofta hemsöker oss med vedermödor,
Du som genom timliga lidanden manar syndarna till bättring och prövar de rättfärdiga,
Oändligt helige och rättvise Gud,
Du som lovat bönhöra dem som med förtroende åkalla dig,
Du som alltid uppfyller dina löften,
Sannfärdige och trofaste Gud,
Gud, vårt hopp och vår tillflykt,
Gud, vår Fader, vår Återlösare och Saliggörare,
Var oss nådig: *Förskona oss, o Herre.*
Var oss nådig: *Bönhör oss, o Herre.*
Från allt ont: *Fräls oss, o Herre.*
Från misströstan till din gudomliga försyn,
Från missbelåtenhet med dina heliga anordningar,
Från otålighet och klenmodighet i lidanden,
Från omåttlig omsorg om jordiska ting,
Från all människofruktan,
Från all tillit till människornas ynnest,
Från allt missbruk av dina gåvor,
Vi arma syndare: *Vi bedja dig, bönhör oss.*
Att du i oss ville väcka ett heligt förtroende till din gudomliga försyn,
Att vi alltid beredvilligt må underkasta oss din heliga vilja,
Att vi med tacksamhet må mottaga dina gåvor och njuta dem med måttlighet,

Att vi må bära vårt kors med tålamod och ståndaktighet,
Att vi i medgång icke må högmodas och i motgång icke modfällas,
Guds lamm som borttager världens synder: *Förskona oss, o Herre.*
Guds lamm: *Bönhör oss, o Herre.*
Guds lamm: *Förbarma dig över oss, o Herre.*

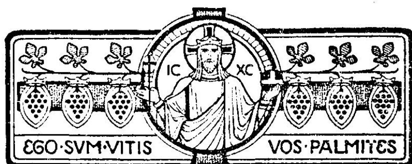
F. Allas ögon vänta på dig, o Herre, och du giver dem föda i rättan tid,

Sv. Du upplåter din hand och uppfyller med välsignelse allt som andas.

Låtom oss bedja. O Gud, vilkens försyn i sina anordningar icke kan misstaga sig, vi bedja dig ödmjukt, avvänd från oss allt som kan skada oss till kropp eller själ, och förläna oss allt som främjar vår timliga och eviga välfärd, genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Bön till Gud, Skaparen.

Allsmäktige Herre och Gud, du har skapat oss för dig, du allena är vårt eviga mål. Du omfattar alla dina verk med gudomlig kärlek och hatar intet av det du skapat, — låt oss alla tillsammans hitta hem till dig, här på jorden och i evigheten. Din Ande uppfyller jordens krets, han som omfattar allt förnimmer varje ljud, — förnim i hela skapelsens suckan allas vårt rop efter dig! Vidga mer och mer vårt väsens trånga gränser, att vi må bliva din avbild, du som omfamnar allt! Låt ditt glada budskap förkunnas överallt, där människor bygga och bo, på det att hela skapelsen må erfara din frälsning och i dig finna sin uppståndelse och eviga fulländning. Så skall du bliva den Gud som är allt i allo — här på jorden och i evigheten. Amen.

'Jag är vinstocken, I ären rankorna.'

Kristi Lekamens Högtid.

Den sakramentala välsignelsen.

Tantum ergo.

Tantum ergo sacramentum * Veneremur cernui, * Et antiquum documentuum * Novo cedat ritui. * Praestet fides supplementum * Sensuum defectui.

Genitori, Genitoque * Laus et jubilatio, * Salus, honor, virtus quoque * Sit et benedictio, * Procedenti ab utroque * Compar sit laudatio. Amen.

V. Panem de coelo praestitisti eis (Alleluia),

R. Omne delectamentum in se habentem (Alleluia).

Oremus. Deus, qui nobis sub sacramento mirabili passionis tuae memoriam reliquisti, tribue, quaesumus, ita nos corporis et sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuae fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. *R*. Amen.

Må i ödmjukhet vi ära * detta helga Sakrament! * Högre än de gamlas lära * står det nya testament. * Att oss Herren själv är nära, * hjärtat genom tron har känt.

Fadern som i höjden tronar, * lov och tack i evighet, * Sonen som vår synd försonar, * Anden pris och härlighet. * Högt så jubelsången tonar * upp till dig, Treenighet. Amen.

F. Du har givit dem bröd från himmelen (Alleluja),

Sv. Som innehåller all ljuvlighet (Alleluja).

Låtom oss bedja. O Gud, som i detta underbara Sakrament lämnat oss ett minne av ditt lidande, vi bedja, giv oss nåden att så ära din lekamens och ditt blods heliga hemligheter, att vi alltid inom oss må känna din återlösnings frukter, du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

VÄLSIGNELSEN.

Lovprisningar efter välsignelsen.

1. Prisad vare Jesus Kristus i Altarets heliga sakrament.

Och prisad vare Gud Fader i honom och Gud den Helige Ande.

I tre personer en ende Gud, välsignad i evighet. Amen.

---

2. *F.* Herre, jag tror på dig, ty du är den eviga sanningen.

Sv. Föröka min tro.

F. Herre, jag hoppas på dig, ty du är den oändliga godheten.

Sv. Styrk mitt hopp.

F. Herre, jag älskar dig, ty du är min Gud och mitt allt.

Sv. Bevara mig i din kärlek i livet och i döden.

F. Lovad vare Jesus Kristus i altarets allraheligaste Sakrament.

Sv. Nu och i all evighet. Amen.

---

3. Prisad vare Gud.

Prisat vare hans heliga namn.

Prisad vare Jesus Kristus, sann Gud och sann människa.

Prisat vare Jesu namn.

Prisad vare Jesus i altarets allraheligaste Sakrament.

Prisad vare Guds moder, den obefläckade, alltid rena Jungfrun Maria.

Prisad vare Gud i sina änglar och helgon.

Hyllningsbön till Kristus i Altarets heliga sakrament.

F. Låtom oss tillbedja Kristus i Altarets heliga sakrament.

Sv. Kommen, låtom oss tillbedja honom.

F. Stor är han, vår Gud. Genom honom äro jordens grundvalar lagda, genom honom äro himlarna skapade. Han är den evige Faderns eviga avbild och hans härlighets återsken. Han är begynnelsen och änden, den som är och som var och som komma skall. Honom tillkommer ära och härlighet i evigheters evighet.

Sv. Kommen, låtom oss tillbedja honom.

F. Låtom oss tillbedja Kristus i Altarets heliga sakrament.

Sv. Kommen, låtom oss tillbedja honom. Han är präst evinnerligen enligt Melkisedeks ordning.

F. Sedan han friköpt oss med sitt heliga blod, for han upp till himmelen och satte sig på Faderns högra sida i höjden, medlare mellan Gud och människor.

Sv. Kommen, låtom oss tillbedja honom. Han är präst evinnerligen enligt Melkisedeks ordning.

F. Han har fösonat oss genom sitt blod och stiftat fred mellan oss och Gud.

Sv. Kommen, låtom oss tillbedja honom. Han är präst evinnerligen enligt Melkisedeks ordning.

F. Han har frälst oss från mörkrets rike och kallat oss till sitt underbara ljus.

Sv. Kommen, låtom oss tillbedja honom. Han är präst evinnerligen enligt Melkisedeks ordning.

F. Han stiftade ett minne av sina under, han som är nådig och barmhärtig. Han ger föda åt dem som frukta honom.

Sv. Kommen, låtom oss tillbedja honom. Han är präst evinnerligen enligt Melkisedeks ordning.

F. Han välsignade aftonen före sitt lidande bröd och vin i det han sade: Detta är min lekamen som utgives för eder; detta är kalken med mitt blod som utgjutes för eder och för många till syndernas förlåtelse.

Sv. Kommen, låtom oss tillbedja honom. Han är präst evinnerligen enligt Melkisedeks ordning.

1. I djupaste ödmjukhet tillbedja vi dig, kärleksfulle Frälsare, under brödets gestalt som vår Herre och Gud. Med hela kristenheten lova och prisa och tacka vi dig för all den kärlek som du bevisat oss genom instiftelsen av Altarets heliga sakrament. Huru omätlig är icke din kärlek! Trettiotre år gick du omkring bland oss och gjorde väl, och när tiden var inne, dog du för oss på korset. Men du ville göra ännu mer. Du ville efterlämna oss ett evigt minne av din kärlek. Därför gjorde du denna underbara stiftelse, medan dina fiender tänkte på att döda dig. Du vill för alltid bo hos oss för att draga våra hjärtan till dig och uppfylla dem med din välsignelse. Herre, giv oss denna din välsignelse. Hör från ditt altare våra önskningar och böner, var vår hjälp i all nöd, vår tillflykt i alla faror, vår tröst i alla bekymmer. *Sv.* Amen.

2. Herre Jesus Kristus, vår medlare och

överstepräst, när hela människosläktet avvikit från Gud och nedsjunkit i synd och elände, kom du som räddare för att på korsets altare frambära dig själv såsom försoningsoffer åt din himmelske Fader. Det var det offer som verkade en evig försoning. Men för att alltid erinra oss om ditt blodiga offer och göra oss delaktiga av dess himmelska frukter, träffade du aftonen före ditt lidande den underbara anordningen, att det ända till tidernas slut på oblodigt sätt skulle förnyas på Kyrkans altaren. Då offrade du, evige överstepräst enligt Melkisedeks ordning, under brödets och vinets skilda gestalter, din heliga lekamen och ditt heliga blod åt din himmelske Fader och befallde dina apostlar och deras efterträdare i prästämbetet att göra detsamma till din åminnelse. Så har blivit uppfyllt vad profeten förutsagt: Från solens uppgång ända till dess nedgång är mitt namn stort bland folken, och överallt offras åt mitt namn och frambäres ett rent offer. — Herre, himmelske Fader, vi äga nu ett offer som är värdigt ditt gudomliga majestät. Med detta offer framträda vi inför dig för att frambära dig vår tillbedjan och tacksägelse. Vid detta offer bedja vi dig om förlåtelse för våra synder och om allt gott, varav vi äro i behov. Själva äro vi icke värdiga att framträda för ditt majestäts ögon, men vi komma med ett rent, oändligt värdefullt offer. För detta offers skull skänker du oss förlåtelse och nåd. Ty det är din älskade Sons offer, vilkens blod ropar till dig, icke om hämnd, utan om förbarmande och nåd. Förläna oss, o Gud, att vi alltid med djup vördnad, med ångerfullt sinne och helig förtröstan må övervara din Sons oblodiga offer, och i rikt mått varda delaktiga av dess himmelska frukter. *Sv.* Amen.

3. Gudomlige Frälsare, för dig var det icke

nog att dagligen offra dig åt din himmelske Fader och att dag och natt bo hos oss i tabernaklet. Du ville ingå ett innerligt förbund med oss och vara vår föda för att styrka och helga våra själar. Du giver oss allt vad din allmakt kan giva, det största som himmel och jord äga, dig själv med mandom och gudom, med kropp och själ, med kött och blod. Detta är den underbara föda som tröstar den bedrövade, vederkvicker den trötte och stärker den svage. Detta är den himmelska föda som kuvar våra onda begär, bevarar oss från synden och leder oss till allt större renhet och helighet. Detta är det himlabröd som underhåller själens liv och giver oss en underpant på salig odödlighet. Närda med detta bröd vandrade skaror av heliga jungfrur rena genom en syndig värld. Styrkta med detta bröd stodo trons hjältar oförskräckta inför sina förföljare. Det var denna föda som gav uthållighet åt de heliga bekännarna, som förlänade kraft åt alla heliga att vandra på den smala väg som leder till livet.

Var i evighet lovad och välsignad, kärleksfulle Frälsare, som tillrett oss detta himmelska gästabud. Kommen, heliga änglar, kommen Guds förklarade vänner, och förenen edra jubelsånger med vårt svaga lov. Hjälpen oss att tacka och prisa Herren, ty omätlig är hans godhet och hans nåd varar i evighet. Förläna oss, Herre Jesus Kristus, att vi ofta och värdigt, iklädda nådens bröllopsdräkt och smyckade med dig behagliga dygder, infinna oss vid ditt heliga bord. Styrk oss vid livets slut med denna himmelska föda, på det att vi utan fruktan må anträda resan till evighetens land. Låt oss härnere genom ditt underbara Sakrament vara förenade med dig, att vi må bliva värdiga att evigt förenas med dig i himmelens rike. *Sv.* Amen. — Ära vare Fadern.

Psalm 116.

F. Loven Herren, alla släkten; loven honom, alla folk.

Sv. Ty hans barmhärtighet emot oss är orubblig, och Herrens sanning varar i evighet. — Ära vare Fadern.

F. Prisad vare Jesus Kristus i Altarets heliga sakrament.

Sv. Nu och i all evighet. Amen.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, genom att instifta Altarets heliga sakrament har du älskat oss ända till övermått, ty du har icke blott utgivit dig själv till ett offer för oss, utan även till våra själars näring. Vi bedja dig, giv oss riklig nåd, att vi älska dig av allt vårt hjärta, mer än allt annat i världen, och i denna kärlek för evigt bliva förenade med dig, du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

Vi dyrka dig.

Vi dyrka dig, du sanna himlabröd, * Vår Frälsare, vår Gud, i liv och död. * Helig, helig, helig, * Du är evigt helig. * Lovad vare du alltjämt * I ditt helga Sakrament.

Förbarma dig och var de svagas stöd, * Välsigna oss och hjälp oss i all nöd. * Helig, helig, helig, * Du är evigt helig. * Lovad vare du alltjämt * I ditt helga Sakrament.

Helig, helig tusenfalt.

Helig, helig tusenfalt, * Helig, helig över allt * Är Jesus som till oss sig vänt, * Dold i sitt heliga Sakrament.

Lov ske dig, o Herre god, * Lov din kropp och lov ditt blod! * I nåd du har till oss dig vänt, * Dold i ditt heliga Sakrament.

Andakter till Altarets heliga sakrament.

Tacksägelse och lovprisning.

1. Lov, pris och tack vare dig, Herre Jesus Kristus, att du under brödets gestalt ständigt bor hos oss syndiga människor för att mottaga våra hyllningar och höra våra böner.

F. Låtom oss lova och prisa Altarets heliga sakrament.

Sv. Lovat och prisat vare Altarets allra heligaste sakrament, ty här är Jesus Kristus, vår Gud och Frälsare som älskat oss intill döden, och genom sin närvaro lämnat oss en levande underpant på sin oändliga kärlek.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, all hugsvalelses Gud, du har icke velat lämna oss övergivna, när du ur denna värld skulle gå till Fadern. I Altarets heliga sakrament förbliver du hos oss alla dagar intill världens ände. Vi tacka dig av allt vårt hjärta för detta bevis på din ömma kärlek. Hör våra böner, när vi ropa till dig och skynda till vår hjälp, när vi frestas. Trösta oss, när vi äro bedrövade och styrk oss, när vi hemsökas av bekymmer och nöd. Lär oss att med dig bära korset, på det att vi i himmelen må förhärligas med dig. *Sv.* Amen.

2. Lov, pris och tack vare dig, Herre Jesus Kristus, att du under brödets och vinets gestalter överallt från solens uppgång ända till dess nedgång frambär åt din himmelske Fader ett rent spisoffer, det Nya förbundets oblodiga offer, för att tilldela oss frukterna av ditt blodiga offer på korset.

F. Låtom oss lova och prisa Altarets heliga sakrament.

Sv. Lovat och prisat vare Altarets allra heligaste sakrament, ty här är Jesus Kristus, om

vilken psalmisten säger: Herren har svurit och han skall icke ångra sig. Du är präst evinnerligen enligt Melkisedeks ordning.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, vi tacka dig av allt vårt hjärta, att du instiftat det Nya förbundets oblodiga offer för att alltjämt frambära för oss ett värdigt lov-, tacksägelse- och försoningsoffer. Vi tacka dig av allt vårt hjärta, att du i detta heliga offer såsom medlare mellan Gud och människor ständigt beder för oss. Se, vi förena oss med detta heliga offer och bedja dig om nåd och välsignelse. *Sv.* Amen.

3. Lov, pris och tack vare dig, Herre Jesus Kristus, att du i den heliga komunionen så ofta givit mig dig själv till själens näring, för att uppehålla mitt andliga liv och lämna mig en underpant på det eviga livet.

F. Låtom oss lova och prisa Altarets heliga sakrament.

Sv. Lovat och prisat vare Altarets allra heligaste sakrament, ty här är det heliga gästabud, i vilket Kristus njutes, minnet av hans lidande förnyas, själen uppfylles med nåd, och en underpant lämnas på vår tillkommande härlighet.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, vi tacka dig av allt vårt hjärta för det himmelska manna som du giver oss i kärlekens heliga Sakrament. Låt oss städse med helig längtan och med rena hjärtan framträda till det bord du dukat för oss. Förbarma dig över oss, när tiden för vår hädanfärd kommer. Vederkvick då våra själar med ditt heliga Sakrament, på det att vi må avsomna i frid och på yttersta dagen uppstå till evigt liv. *Sv.* Amen.

Kärlek.

F. Herre Jesus Kristus, den evige Faderns evige Son, huru stor är icke din kärlek till oss människobarn! Kärleken till oss förmådde dig

att antaga vår mänskliga natur och att bära jordelivets mödor och umbäranden. Vi hade syndat, vi voro de skyldiga, och du, den oskyldige, tog på dig straffet: korset och döden. För att frälsa oss från synd och evigt fördärv, för att försona oss med din himmelske Fader och göra oss evigt saliga, dog du under namnlösa kval korsets skymfliga död. Men detta var icke nog för din kärlek. Aftonen före ditt lidande, instiftade du Altarets heliga sakrament. Däruti lämnade du oss en levande underpant på din kärlek och ett påtagligt bevis, att det är din glädje att bo hos oss människor. Huru mycket har du icke gjort och lidit för oss, o Herre! Vilket hjärta skulle vara så otacksamt, att det vid anblicken av så stor kärlek icke skulle älska dig tillbaka?

Sv. Herre, du vet allting, du vet, att jag älskar dig. Ja, jag älskar dig, min Herre och min Gud, min återlösare och min saliggörare. Jag vill älska dig mer än allt annat i himmelen och på jorden. Jag vill älska dig av allt mitt hjärta, av all min själ, av all min håg och av alla mina krafter, ty du har älskat mig först och älskat mig intill döden.

F. Kärleksrike Frälsare, du har enligt din apostels ord älskat oss ända till övermått. I Altarets heliga sakrament har du givit oss dig själv icke blott till offer utan även till våra själars föda. Vi bedja dig, skänk oss din nåds rikedomar, att vi må älska dig av allt vårt hjärta, troget hålla dina bud och för evigt förbliva i din kärlek.

Sv. Jag älskar dig, o Jesus, föröka min kärlek. Jag skänker dig mitt hjärta, omskapa det efter ditt heliga hjärta, att det må brinna av kärlek till dig och din himmelske Fader.

F. Min Gud och mitt allt, jag älskar dig icke endast därför, att du har skapat, återlöst och

helgat mig. Jag älskar dig icke endast därför, att du hittills har uppehållit mitt liv och bevisat mig tallösa välgärningar. Jag älskar dig icke endast därför, att du en gång i himmelen vill giva mig evig salighet. Framför allt älskar jag dig, o min Gud, därför, att du är det högsta, fullkomligaste goda, den allsmäktige, oändligt gode, vise och helige Guden. Jag älskar dig för din egen skull, därför att du är oändligt värd att älskas av alla änglar och människor.

O Gud, min Gud, jag älskar dig.

Sv. O Gud, min Gud, jag älskar dig, * ej blott för att du frälsar mig, * ej därför att du mäktig är, * att straffa den dig ej har kär. * Nej, att för mig på korsets stam * du offrar dig, Guds rena lamm, * som törnekronan tåligt bär, * det grunden till min kärlek är.

F. För mig du lidit ångest och kval * och smädelser förutan tal. * Ja, för min syndaskuld, min nöd, * du lidit korsets bittra död.

Sv. Ja, därför jag dig älska vill * och höra dig för evigt till, * ej tanken på mitt ve och väl * för dig, o Jesus, vann min själ. * Nej, såsom du har älskat mig, * jag älskar och skall älska dig, * emedan du min konung är, * min Gud, mitt allt, o Herre kär. Amen.

Förböner.

F. Jesus Kristus, vår gudomlige Frälsare, du har sagt: Bedjen, och eder skall varda givet, söken, och I skolen finna, klappen, och eder skall varda upplåtet; du har lovat: Allt vad I bedjen Fadern om i mitt namn, det skall varda eder givet, där två och tre äro församlade i mitt namn, där är jag mitt bland eder. — Här i Sakramentet är du själv hos oss, mitt ibland oss. Här är din heliga lekamen som du utgivit för oss, och här är ditt dyra blod som flutit

för oss till våra synders förlåtelse. Så låt oss då hoppas på Gud och utgjuta våra hjärtan inför honom, ty han, Herren, är vår hjälpare.

Sv. Kommen, låtom oss gå fram till nådens tron — att vi må undfå barmhärtighet.

F. Förbarmandets Fader och all hugsvalelses Gud, du har sänt oss din Son, Jesus Kristus, inför vilken vi här i andakt knäböja. Se i nåd ned till din församling som du älskat ifrån evighet. Ty för den har din enfödde Son frivilligt överlämnat sig i syndarnes händer och på korset utgjutit sitt dyrbara blod.

Sv. Fräls ditt folk, o Gud — och välsigna din arvedel.

F. För din älskade Sons skull som i himmelen och här från altaret ropar till dig om nåd och förbarmande för oss, avvänd från oss välförtjänta straff och alla närvarande och tillkommande faror. Framför allt befria oss med mäktig hand från all ondska och orättfärdighet på det icke synden må bliva oss övermäktig, utan vi alltmer må tillväxa i nåd och rättfärdighet inför dig.

Sv. Herre, handla icke med oss efter våra synder — och vedergäll oss icke efter våra missgärningar.

F. All godhets Gud, se på din enfödde och älskade Son, Jesus Kristus! Du har skänkt honom åt oss och allt gott med honom. Genom honom skola alla folk på jorden bliva välsignade. Må du öppna dina rika nådeskatter och låta frukterna av hans återlösning bliva alla Kyrkans stånd till välsignelse.

Sv. Evige Fader, vi offra dig vår Herres Jesu Kristi dyrbara blod — för vår heliga Kyrkas alla angelägenheter.

F. Du konungarnas Konung, välsigna alla dem som sitta såsom konungar och styresmän, upplys och styrk dem på det att de må befrämja

allt som länder till din ära och till den heliga Kyrkans välfärd. Välsigna alla jordens folk, uppfyll dem med den rätta kärleken och med vördnad för såväl världslig som andlig överhet.

Sv. Evige Fader, vi offra dig vår Herres Jesu Kristi dyrbara blod — för vår heliga Kyrkas alla angelägenheter.

F. Se i särskild nåd ned på din heliga Kyrkas styresman, vår Helige Fader. Giv honom din välsignelses fullhet, att han i vishet och kraft må fylla sin höga sändning.

Sv. Herren bevare honom, välsigne hans liv och överlämne honom icke i hans fienders händer.

F. Välsigna, o Herre, vår biskop. Uppfyll honom med din vishet, på det han genom ord och föredöme må gagna dem han styr, och med den honom anförtrodda hjorden uppnå det eviga livet. Välsigna alla Kyrkans präster. Förläna dem sann, apostolisk iver och en helig, ostrafflig vandel till ditt namns förhärligande och till dina troendes bästa.

Sv. Fräls dina tjänare, o Gud, — och välsigna dem från ditt altare.

F. Välsigna, o Herre, alla kristliga äktenskap. Bevara dem i ömsesidig kärlek och trohet, och förläna dem nåd och kraft att fostra heliga barn åt din Kyrka och värdiga arvingar till himmelens härlighet. Håll din välsignande hand över barnen och den uppväxande ungdomen. Håll fjärran från dem alla dåliga grundsatser, bevara deras oskuld och skydda dem mot allt ont, att de med kysk kropp och rent hjärta må vara dig välbehagliga. Välsigna alla våra anhöriga, våra vänner och välgörare. Tag dem i ditt hägn, avvänd ifrån dem allt ont och led dem alla på sanningens och fridens väg.

Sv. Se i nåd till dina tjänare — som du återlöst med ditt heliga blod.

F. O Gud, du som vill att alla människor skola komma till kunskap om sanningen och bliva saliga, se i nåd ned till dem som äro skilda från din heliga Kyrka och berövade din lekamens och ditt blods tillbedjansvärda Sakrament. Utgjut din välsignelses ljus i deras själar, att de må övergiva sin vantro och återvända till din Kyrkas enhet, på det att vi må varda en hjord och en herde.

Sv. Se i nåd till dina tjänare — som du återlöst med ditt heliga blod.

F. Välsigna, o Gud, hela mänskligheten, omvänd syndarna, styrk de stridande, trösta de bedrövade, hjälp de fattiga, rädda de betryckta. Giv de levande din nåd, de sjuka läkedom, de döende barmhärtighet och de avlidnas själar den eviga vilan. Genom Kristus, vår Herre.

Sv. Amen.

Litania till Altarets heliga sakrament.

Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, förbarma dig över oss.
Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, hör oss.
Kristus, bönhör oss.
Gud Fader i himmelen: *Förbarma dig över oss.*
Gud Son, världens Frälsare,
Gud Helige Ande,
Heliga Treenighet, en ende Gud,
Jesus som i Altarets heliga sakrament är närvarande såsom Gud och människa,
Jesus, du levande bröd som kommit ned från himmelen,
Jesus, du fördolde Gud och Frälsare,
Jesus, du det Nya förbundets eviga offer,
Jesus, du upphöjda lov- och tacksägelseoffer,
Jesus, du sanna försoningsoffer för levande och döda,

Jesus, du lydiga Guds lamm,
Jesus, du änglarnas bröd,
Jesus, du heliga själaspis,
Jesus, du kärlekens och fridens band,
Jesus, du de rena själarnas kraft och glädje,
Jesus, du all nåds upphovsman,
Jesus, du de bedrövades tröst,
Jesus, du syndarnas tillflykt,
Jesus, du de svagas styrka,
Jesus, du de sjukas läkedom,
Jesus, du de döendes bröd för resan till evighetens land,
Jesus, du de utvaldas eviga sällhet,
Jesus, du underpant på vår uppståndelse i härlighet,
Var oss nådig: *Förskona oss, o Herre.*
Var oss nådig: *Bönhör oss, o Herre.*
Från ovärdigt åtnjutande av din lekamen och ditt blod: *Fräls oss, o Herre.*
Från köttets begärelse,
Från ögonens begärelse,
Från livets högfärd,
Från orena tankar och begär,
Från kärlekslöshet mot nästan,
Från all synd,
Från den eviga döden,
Genom din heliga mandomsanammelse,
Genom ditt bittra lidande och din kvalfulla död,
Genom din innerliga längtan att giva oss din lekamen och ditt blod till själens näring,
Genom den oändliga kärlek, varmed du givit oss dig själv i detta heliga Sakrament,
Genom den djupa ödmjukhet, varmed du tvagit dina lärjungars fötter,
Genom de heliga fem sår som du för vår skull mottagit,
Genom ditt dyrbara blod som du efterlämnat oss på altaret,
Vi arme syndare: *Vi bedja dig, bönhör oss,*

Att du städse i oss ville bevara och föröka tron, andakten och vördnaden för detta heliga Sakrament,
Att du i oss ville utrota allt som är synd och dig misshagligt,
Att du ville bevara och styrka oss i din nåd,
Att du ville skydda oss för den onde fiendens alla försåt,
Att du genom din nåd ville rena och helga våra hjärtan,
Att du ville rikligt meddela oss detta heliga Sakraments dyrbara frukter,
Att du genom detta kärlekens Sakrament ville förena oss allt mer inbördes i helig kärlek,
Att du i oss ville uppväcka ett heligt begär att ofta mottaga dig i den heliga kommunionen,
Att du ville förläna oss nåd att genom sann bot värdigt bereda oss till denna heliga måltid,
Att du på vår dödsbädd ville styrka oss med detta himmelska bröd,
Att du i vår dödskamp ej ville övergiva oss,
Att du ville förläna oss en salig dödsstund,
Att du ville uppväcka oss till det eviga livets härlighet,
Guds Son,
Guds lamm som borttager världens synder: *Förskona oss, o Herre.*
Guds lamm... *Bönhör oss, o Herre.*
Guds lamm... *Förbarma dig över oss, o Herre.*

F. Herre, du har givit oss bröd ifrån himmelen,

Sv. Som innehåller all ljuvlighet.

Låtom oss bedja. O Gud, som i detta underbara Sakrament lämnat oss ett minne av ditt lidande, vi bedja dig, giv oss nåden att så ära din lekamens och ditt blods heliga hemligheter, att vi alltid inom oss må känna din återlösnings frukter, du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

Bön till Jesus Kristus.

Herre Jesus Kristus, vi nalkas dig med levande tro. Du som är Gud ifrån evighet, har i tiden blivit Jungfru Marias son och bott på vår jord. Du har levat ett liv i fattigdom och försakelse, och genom ditt evangelium visat oss vägen till Fadern i himmelen. Du har dött för oss på korset, du har legat i graven, du har uppstått igen ifrån de döda och sedan ingått i den härlighet, vilken du hade hos Fadern före världens grundläggning. Vi tillbedja dig och tacka dig för allt vad du oavlåtligen gör för oss. Du är den sanna vinstocken, förutom vilken ingen frälsning finnes. Låt oss alltid vara levande lemmar i din Kyrkas gemenskap och troget följa den Helige Andes ledning. Du är konungarnas Konung, ditt rike består för evig tid. Giv fred bland folken, låt enheten växa och rättvisan segra. Må alla frukta din dom, tillbedja ditt namn och prisa din gudomshärlighet. Du är vägen, sanningen och livet. Var du vår väg i jordens mörker, gör oss genom din sanning fria för dig, ståndaktiga i striden, uthålliga i frestelse och fara på det att vi, när himmel och jord förgås, och du återkommer som världsalltets domare, måtte befinnas värdiga att med dina änglar och helgon förenas i det eviga livets härlighet. Det give du, som med Fadern i den Helige Andes enhet lever och regerar, en Gud i evighet. Amen.

Bed aldrig utan fast förtröstan på Gud. Gud är din Fader, Gud är god, Gud är kärleken. Åt honom kan du med tillförsikt överlåta, huru och när han vill bönhöra dig.

Även barnen böra bedja, gärna kort men regelbundet.

Det finns även bön utan ord. 'Anden själv beder för oss med outsägliga suckar'.

På bönens träd växa härliga frukter.

Korta böner till Altarets heliga sakrament.

Tro.

O Jesus, den levande Gudens Son, jag tror fullt och fast och bekänner med hjärta och mun, att du är närvarande i Altarets heliga sakrament. I krubban dolde du din gudom under barnets älskliga gestalt. Här döljer du även din mandom under Sakramentets slöja. Mina ögon kunna icke se dig, men jag tror och bekänner, att du här är närvarande med kött och blod, med kropp och själ, med mandom och gudom så, som du tronar vid din Faders sida i himmelen. Du själv har sagt: Detta är min lekamen. Huru kunde jag tvivla därpå! Du har försäkrat: Detta är mitt blod. Huru kunde jag hysa betänklighet och förmena, att det icke är ditt blod! Du har förvandlat vatten till vin, och jag skulle tvivla på att du förvandlat vinet till ditt blod!

Se, jag håller orubbligen fast vid denna tro, som din heliga Kyrka i alla tider har bekänt och förkunnat. Det är av dig och dina apostlar som Kyrkan mottagit den. Det är under den Helige Andes ledning som Kyrkan bevarat den. I denna tro vill jag leva och dö.

F. Jag tror, o Herre,

Sv. Ty du har det eviga livets ord.

F. Jag tror, o Herre,

Sv. Ty du är den eviga, ofelbara sanningen.

F. Jag tror, o Herre,

Sv. Bevara och föröka min tro.

F. Herre, du har givit dem bröd ifrån himmelen,

Sv. Som innehåller all ljuvlighet.

Låtom oss bedja. Gud, som i detta underbara Sakrament lämnat oss ett minne av ditt lidande, vi bedja dig, giv oss nåden att så ära din leka-

mens och ditt blods heliga hemligheter, att vi alltid inom oss må känna din återlösnings frukter, du som lever och regerar från evighet till evighet. Amen.

Tillbedjan.

Herre Jesus Kristus, den evige Faderns eviga Ord, du som genom den Helige Ande antagit kött av Jungfru Maria och blivit människa, jag nedfaller vid dina fötter och bekänner med aposteln Tomas: Min Herre och min Gud! I djupaste ödmjukhet tillbeder jag dig med alla troende på jorden, med alla änglar och utvalda i himmelen. Jag erkänner och tillbeder dig såsom den eviga sanningen. Därför underkastar jag mitt förstånd och mina sinnen ditt osvikliga ord, och bekänner med hjärta och mun, att du under brödets gestalt är närvarande såsom Gud och människa. Jag erkänner och tillbeder dig såsom min Skapare och Herre som äger att efter din vishet förfoga över mig. Jag erkänner och tillbeder dig såsom min återlösare som genom ditt blod har köpt mig till din egendom. Jag erkänner och tillbeder dig såsom min tillkommande domare som för hela evigheten skall avgöra mitt öde. Jag erkänner och tillbeder dig såsom mitt sista ändamål, i vilket jag skall finna min salighet.

Jag tillbeder dig såsom himmelens och jordens konung, i vilkens hand mitt liv och min död, min tid och min evighet vila. Mottag nådeligen, o Herre, min ödmjuka hyllning. Kropp och själ, allt vad jag är och har, är en gåva av din oändliga godhet. Se, jag tillägnar dig allt som du har givit mig, och jag vill använda allt, mina sinnen och mina själskrafter till din tjänst och ditt förhärligande. Härska helt och hållet över mig och befall över mig efter din

heliga vilja, ty du är min Herre och min Gud. Amen.

Åkallan.

Min Herre och Frälsare, med fast förtröstan faller jag ned inför din nådetron. Du känner mina behov, du vet mina bekymmer, du ser mitt hjärtas önskningar. Du kan hjälpa mig, ty du är oändligt mäktig och rik. Du vill hjälpa mig, ty du är oändligt god och barmhärtig. Hör då min bön och giv mig allt som jag åstundar till min timliga välfärd och till fromma för min själ. Du som dog på korset för mig, låt ej min själ gå förlorad. Giv mig ett ångerfullt och förkrossat hjärta, förlåt mig mina synder och två min själ mer och mer från all orättfärdighet. Bevara mig från allt ont, styrk mig i uppfyllandet av mitt kalls plikter, och giv mig riklig nåd att dagligen göra framsteg i ödmjukhet, självförsakelse och kärlek till nästan. Men framför allt fäst mig vid dig genom kärlekens starka band, så att intet må skilja mig från dig, varken i livet eller i döden. Amen.

Förtroende.

Gudomlige Frälsare, du har sagt, medan du ännu vandrade på jorden: Kommen till mig I alla som arbeten och ären betungade, och jag skall vederkvicka eder. Samma ord upprepar du nu från tabernaklet. Se, med fast förtroende kommer jag till dig, ty jag litar på ditt ord, jag litar på din oändliga makt och godhet. Väl borde min ovärdighet, väl borde mina synder skrämma mig från att nalkas din tron, men ditt dyrbara blod har flutit för mig på korset och ropar nu för mig från altaret om förbarmande och nåd.

Väl vet jag att himmelriket skall lida våld,

och väl skola blott de som göra våld på sig, rycka det till sig. Men jag förmår allt i dig som styrker mig. Du själv har sakt: Äten min lekamen och dricken mitt blod, och I skolen hava livet i eder. Min Frälsare, evig tack vare dig, att du ville vara min själs föda. Skulle det då väl finnas något som jag icke förtröstansfullt kunde förvänta av dig! På dig, o Herre, har jag hoppats, i evighet skall skall jag icke komma på skam. Du är mitt stöd, mitt hopp, min tillflykt. Skynda till min undsättning och stå mig bi i striden mot mina fiender. Var mitt ljus i livet, min tillflykt i döden, min salighet i evigheten, där jag uppfylld av tacksamhet skall prisa dig, och där ingen mer skall taga min glädje ifrån mig. Amen.

Avbön.

Med djupaste vördnad tillbeder, lovar och prisar jag dig, o Jesus, i Altarets heliga sakrament. Genom denna hyllning önskar jag gottgöra så många kristnas köld, vilka så sällan besöka och tillbedja dig i dina heliga tempel, där du dag och natt vistas för att mottaga våra hyllningar och höra våra böner.

F. Lov och pris må ske alltjämt
Sv. Kristus i Altarets sakrament!

Med djupaste vördnad tillbeder, lovar och prisar jag dig, o Jesus, i Altarets heliga sakrament. Genom denna hyllning önskar jag gottgöra all den vanvördnad, till vilken så många kristna göra sig skyldiga vid bevistandet av den heliga mässan, i vilken du på oblodigt sätt förnyar det offer som du på Golgata framburit till vår frälsning.

F. Lov och pris må ske alltjämt
Sv. Kristus i Altarets sakrament!

Med djupaste vördnad tillbeder, lovar och pri-

sar jag dig, o Jesus, i Altarets heliga sakrament. Genom denna hyllning önskar jag gottgöra all den kallsinnighet och liknöjdhet, med vilken så många otacksamma kristna mottaga dig i den heliga kommunionen, och framför allt för de bittra sår som tillfogas ditt kärleksfulla hjärta av kristna, vilka i dödssyndens tillstånd våga framträda till ditt heliga bord.

F. Lov och pris må ske alltjämt
Sv. Kristus i Altarets sakrament!

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, du som instiftat Altarets heliga sakrament för att alltjämt bo hos oss, offra dig för oss och giva dig till föda för våra själar, vi tacka dig för detta övermått av kärlek. Vi ångra av allt vårt hjärta, att vi så illa lönat din kärlek. Glöm vår otacksamhet och förlåt vår liknöjdhet. Giv oss riklig nåd att så ära och mottaga dig i detta heliga Sakrament, att vi efter vårt jordeliv med alla dina helgon må få skåda dig i din härlighets rike. Amen.

Bön vid ett kyrkobesök.

S:t Alfons av Liguori.

Min Herre Jesus Kristus, av kärlek till oss människor vistas du dag och natt i Altarets heliga sakrament och väntar och välkomnar kärleksfullt alla dem som komma att besöka dig. Jag tror, att du här är närvarande; jag tillbeder dig ödmjukt i känslan av min ringhet; jag tackar dig för alla dina nådebevisningar, framför allt för att du har skänkt mig dig själv i detta heliga Sakrament, och att du har givit mig din heliga moder Maria till förespråkerska, och kallat mig att besöka dig i denna kyrka. Jag hälsar och hyllar ditt heliga hjärta, först för att tacka dig för det heliga Sakramentets instiftande; men även för att

gottgöra för alla förolämpningar, som dina fiender tillfogat dig i detta Sakrament; och slutligen för att tillbedja dig på alla de orter, där du i detta Sakrament är minst ärad och mest försummad. O Jesus, jag älskar dig av allt mitt hjärta. Det smärtar mig, att jag så ofta kränkt din oändliga godhet; med din nåd föresätter jag mig att hädanefter icke mer förolämpa dig. I förtröstan på din kärlek skänker jag mig helt åt dig, med kropp och själ. Jag helgar åt dig min vilja, mina känslor, mina önskningar, allt vad jag äger. Förfoga över mig och allt som tillhör mig, efter ditt välbehag. Allt vad jag önskar och begär, är din heliga kärlek och nåden att fullkomligt uppfylla din vilja och framhärda i din nåd intill livets slut. Jag anbefaller dig själarna i skärselden, särskilt dem som haft den största andakten till det heliga Sakramentet och till din heliga moder Maria. Likaså anbefaller jag dig alla arma syndare. Jag förenar alla mina önskningar med ditt hjärtas önskningar och uppoffrar dem åt din evige Fader, bedjande honom att han i ditt namn och för din skull ville mottaga och uppfylla dem. Amen.

Tillbedjan och åkallan.

Gudomlige Frälsare Jesus Kristus, vid den sista nattvarden välsignade du brödet och kalken och sade: Detta är min lekamen — detta är mitt blod. Vi tillbedja dig ödmjukt och tacksamt i din kärleks sakrament som vår Herre och Gud, som vår Frälsare och eviga mål. Föröka i oss trons ljus. Uppfyll oss med det kristna hoppets tillförsikt. Upptänd i oss den Helige Andes kärlek. Giv oss kraft till ett liv i enlighet med ditt heliga evangelium. Styrk oss genom ditt heliga kors på det att vi må kunna

verka, strida och lida för ditt rike, dag efter dag, år efter år, tills du en gång kallar oss hädan i vår sista timma. Giv oss till sist andel i de heligas arvslott i ljuset, där du lever och regerar med Fadern i den Helige Andes enhet, Gud från evighet till evighet. Amen.

Sacris solemniis.

Heliga sånger må jublande skalla, * lovande, prisande världarnas Gud. * Allt det föråldrade bort nu må falla, * Nytt vare hjärtat, nytt lovsångens ljud.

Heliga måltiden firad här bliver, * såsom för fäderna bjudet det var. * Kristus åt bröderna påsklammet giver, * osyrat bröd han ock räcker envar.

Sedan den måltiden slutad är vorden, * det som i bild den betecknat, nu sker: * han som vårt påskalamm blivit på jorden, * själv sin lekamen apostlarna ger.

Döden, den fruktade, makt ej mer äger, * himmelens konung har slagit den ner. * Heliga kalken han räcker och säger: * dricken, mitt blod jag här giver åt er.

Stiftat det heliga offret så blivit, * prästerna bjudits förvalta det så, * att se'n de tagit vad Herren dem givit, * må genom dem hans församling det få.

Heliga undret ej äger sin like, * ty såsom Herrens barmhärtighet bjöd, * mättas de fattiga liksom de rike * av hans lekamen, det himmelska bröd.

Nådigt till oss må ditt anlet' du vända, * lyssna till lovsångens jublande ljud. * Ljus uti själen din Ande må tända. * Hör oss, du milde, treenige Gud. Amen.

Jesu heliga Hjärtas Fest.

Högtidlig invigningsbön till Jesu hjärta.

(464.)

Mildaste Jesus, människosläktets Frälsare, i djupaste ödmjukhet falla vi på knä och tillbedja dig som på ett så underbart sätt vill bo ibland oss i Altarets heliga sakrament. Vi tro orubbligen, att du är sannerligen, verkligen och väsentligen närvarande här på altaret både som Gud och som människa. Vi tillbedja dig sålunda nu som vår Herre, på vilken vi tro, som vår Frälsare, på vilken vi hoppas, som det högsta goda, vilket vi älska över allt annat. Vi hylla dig som vår härskare som vi alltid vilja åtlyda, som den gudomlige lärare, vars evangelium vi bekänna, som världens ljus, vilket vi ha att tacka för den sanna trons kostbara nådegåva.

Herre, kärleksfulle Gud, vänd nu dina huldrika blickar till oss, Sveriges katoliker, och mottag oss nådefullt, då vi i dag vilja nalkas ditt majestät med en särskild undersåtlig hyllning. Vi vilja samfällt ära och prisa dig. Med vår tacksamhet och hängivenhet vilja vi trösta dig i din ensamhet och övergivenhet. Vi vilja göra allt för att uppfylla din brinnande önskan att äga våra hjärtan.

Se, därför vilja vi alla med tacksamhet och innerlig glädje ställa oss under ditt eukaristiska hjärtas herravälde. Vi äro och vi vilja vara din egendom. Vi vilja tillhöra dig allena nu och i all evighet. Av fri vilja och fritt val helga vi oss nu, var och en för sig, åt ditt tillbedjansvärda hjärta. Du skall vara konung över våra hjärtan och över våra hem. Högtidligt lova vi dig i denna stund: Hädanefter vilja vi helt och odelat leva av dig, för dig och i dig och trofast

lyda alla dina bud. Vi vilja uppbygga våra hem på dina heliga grundsatser och din välsignelse, undvika all synd och fly all världslighet och allt som kunde bedröva ditt kärleksfulla hjärta.

Härska över vårt förstånd genom en orubblig och levande tro. Härska över våra hjärtan genom en allt förtärande kärlek till dig. Härska över vårt minne genom en tacksam och outplånlig hågkomst av din bittra pina och död. Härska slutligen över våra själar genom din heliggörande nåd ända till vårt sista andedrag. Var och förbliv oss genom din nåd och ditt Sakrament en underpant på en härlig uppståndelse och salig odödlighet.

Åt ditt heliga hjärta inviga vi nu hela den katolska Kyrkan i Norden och bedja dig innerligt: Utsträck dina händer, o Herre, och välsigna oss. Bevara dina troende i ditt namn, i din lära, i din bekännelse i din kärlek. Lov och ära och pris och makt och härlighet vare dig, o Jesus, och ditt heliga hjärta i Altarets heliga sakrament nu och i all evighet.

Men det är icke blott v å r invigning som du åstundar, vår Herre och vår Gud. Det finnes ju tusenden och miljoner som aldrig ha känt dig, så många som ha överträtt dina bud och försmått din kärlek. Vi bedja dig, mildaste Jesus, hav förbarmande med dessa olyckliga och för dem alla med mäktig hand till ditt gudomliga hjärta. Skänk dem alla riklig nåd, att de må finna vägen från mörkret till ljuset och till Guds rike, till dig, den gode herden, att de icke måtte förgås av elände och hunger.

Härska som konung också över dem som vantro och irrläror avlägsnat från din Kyrka. Herre, du vet, att dessa måste sakna din närvaro i sina tempel, att de måste undvara ditt heliga offer vid sin gudstjänst, livets bröd och sanningens fasta stöd i livets kamp och nöd.

Ja, Herre, var konung också över dessa våra vilsefarna bröder och för dem med förbarmande kärlek tillbaka till sanningens hamn, till trons enhet och kärlekens frid, så att det snart måtte varda en hjord och en herde.

Ja, härska som konung, o Herre, över oss alla. Bliv hos oss och välsigna oss. Välsigna Sveriges land och folk. Vi släppa dig icke med mindre du välsignar oss.

Förläna din Kyrka frihet, trygghet och helighet. Förläna alla folk lugn och ordning, förläna din frid åt varje själ. Giv att från världens ena ände till den andra snart denna enda röst må återljuda:

Alleluja! Herren vår Gud har tagit sitt rike i besittning! Låtom oss jubla och fröjdas och giva honom äran. Prisat och lovat vare det gudomliga hjärtat som har bragt oss frälsning. Det vare lov och ära i all evighet. Amen.

Tillbedjan.

F. Herre Jesus Kristus, den levande Gudens Son, du har älskat oss från evighet och utgivit dig själv till vår frälsning, vi tillbedja dig, vi lovprisa dig, vi tacka dig, för att du uppenbarat ditt heliga hjärtas härlighet för oss.

Sv. Lovat, prisat och förhärligat — vare Jesu allra heligaste hjärta.

F. Vem skulle väl våga närma sig ditt heliga hjärta, om du icke själv öppnat denna din kärleks helgedom för oss? Gudomlige Frälsare, efter din död på korset lät du din sida genomborras av soldatens lans, så att vägen till ditt heliga hjärta blev öppnad. Ur din Kyrkas mun lyder nu städse din kärleksrika inbjudan att komma och ösa ur denna nådens källa. Det är din, den gode herdens stämma, som talar till oss. Vi dragas av din kärlek och följa din in-

bjudan. Vi komma och hälsa med vördnad och tillbedjan ditt allra heligaste hjärta.

Sv. Lovat, prisat och förhärligat — vare Jesu allra heligaste hjärta.

F. Jesus, vi tillbedja ditt hjärta, danat i den jungfruliga moderns sköte. Vi glädjas över ditt hjärta som är det största undret av gudomlig allmakt och kärlek. Ty din heliga lekamen, o Herre, är sannerligen det Nya förbundets härliga tempel, i vilket gudomens hela fullhet bor. Och dess innersta helgedom är icke längre dold för våra blickar genom en ogenomtränglig förlåt. Nej denna har rämnat, och alla ha vi tillträde dit. Framför oss skåda vi ditt heliga hjärta, det gyllene altaret i templets mitt, från vilket oavlåtligen frambäres åt Gud, den Allrahögste, fullkomlig tillbedjan och tillfyllestgörelse. Vi tillbedja dig, du frälsningens sol, varifrån nådens ljus och barmhärtighetens värme stråla ut över alla till upplysning och vederkvickelse. Vi tillbedja dig, du alla hjärtans medelpunkt, du alla gångna seklers åtrå och längtan.

Sv. Lovat, prisat och förhärligat — vare Jesu allra heligaste hjärta.

F. Vi hylla ditt tillbedjansvärda hjärta, o Jesus! Hur underbar och mänskligt mild är du icke i din kärlek. Du drog omkring i det Heliga landet, du den gode mästaren, och gjorde väl. Du lade din hand på de sjuka och botade dem. Du antog dig barnen och välsignade dem. Du förbarmade dig över folket som följde dig ut i öknen, och gav dem undrets bröd att äta. Du grät vid vännens grav och över den obotfärdiga staden. En kärlekens blick från dig omvände Petrus, och ett ömt ord från din mun uppfyllde Maria Magdalena med jubel.

Sv. Lovat, prisat och förhärligat — vare Jesu allra heligaste hjärta.

F. Gode och milde Jesus, du som blivit oss

lik i allt, synden undantagen, vi prisa oss lyckliga över att äga en Frälsare som har medlidande med vår svaghet och som ömkar sig över vårt elände. Med helig förtröstan sätta vi vår tillit till ditt milda och heliga hjärta, som är vår konungs hjärta, en väns och en broders hjärta.

Sv. Lovat, prisat och förhärligat — vare Jesu allra heligaste hjärta.

F. En av soldaterna öppnade hans sida med ett spjut,

Sv. Och se, blod och vatten strömmade ut därifrån.

F. Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, du som för din Kyrka värdigats uppenbara ditt underbara hjärtas överströmmande rikedom, förunna oss, dina tjänare, att oavlåtligen få hämta styrka och vederkvickelse ur denna nådekälla. Du som lever och regerar i all evighet. *Sv.* Amen.

Bön om Jesu hjärtas förnämsta dygder.

F. Jesus Kristus, vår Frälsare och Återlösare, du som gjort ditt heliga hjärta till en dygdens förebild för oss, förläna oss nåden, att så efterlikna dig i all gudomlig dygd, att vårt hjärta i allt fogar sig efter ditt hjärta.

Sv. Jesus, dana vårt hjärta efter ditt hjärta.

F. Kärleksfulle Jesus, du som från evighet älskat oss, du som av kärlek till oss utgjutit ditt dyrbara blod och städse vill bo hos oss i Altarets heliga sakrament, upptänd i oss din kärleks eld, på det att vi helt och hållet må tillhöra dig, såsom du vill tillhöra oss.

Sv. Kärleksfulle Jesus, dana vårt hjärta efter ditt hjärta.

F. O Jesus, från vilken all hjärtats renhet återspeglas och leder sitt ursprung, du som aldrig känt den minsta dragning till synd, för-

läna oss den stora nåden att förbliva rena och kyska till kropp och själ, för att sålunda helt och hållet undgå okyskhetens fördärv.

Sv. Jesus, du renhetens mest upphöjda förebild, dana vårt hjärta efter ditt hjärta.

F. Lydigaste Jesus, du som från första ögonblicket av din gudamänskliga tillvaro ända tills ditt hjärta vid din korsdöd upphörde att slå, endast åstundade att uppfylla den himmelske Faderns vilja, särskilt i Nasaret, där du i ödmjuk lydnad underkastade dig även människors vilja, lär oss vara underdåniga till sinnes, så att vi städse lyda dem det tillkommer oss att lyda.

Sv. Lydigaste Jesus, dana vårt hjärta efter ditt hjärta.

F. Ödmjukaste Jesus, du som aldrig sökte din ära, utan i stället städse med glädje fördrog ringaktning, skymf, otack och förödmjukelse, gör oss ödmjuka till hjärtat, så att vi alltid giva Gud äran och ej förhäva oss i stolthet och egenkärlek, i det vi visa förakt för våra medmänniskor. Giv, att vi i stället äro hovsamma och förekommande mot envar.

Sv. Jesus, ödmjuk av hjärtat, dana vårt hjärta efter ditt hjärta.

F. Mildaste Jesus, du som tålmodigt och med kärlek alltid fördrog förolämpningar, skymf, spe och hån, skänk oss ett försonligt hjärta, så att vi tygla vår vrede och vår hämndlystnad, förlåta våra fiender och städse äro tålmodiga och fridsamma.

Sv. Jesus, saktmodig av hjärtat, dana vårt hjärta efter ditt hjärta.

F. Låtom oss bedja. Vår Herre, Jesus Kristus, vi bedja dig, smycka oss med ditt heligaste hjärtas dygder, och ingjut i oss ditt sinnelag, så att vi må efterlikna dig, du förebild för all fullkomlighet. Du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

Kärlek.

F. O Jesus, människosläktets Frälsare, du har uppenbarat ditt hjärtas kärlek för oss och sagt: Se, detta hjärta som älskar människorna så högt, men får så ringa kärlek i gengäld. Du vår Herre och Gud, står inför oss och uppmanar oss till genkärlek. Giv oss då, o Herre, att vi allt mer och mer må lära känna ditt heliga hjärta, så att vi fatta både vidden och höjden och djupet av denna kärlek. Må ej heller vi, efter att så hava lärt känna ditt heliga hjärtas outtömliga kärlek, sätta någon gräns för vår kärlek till dig.

Sv. Jesu hjärta, brinnande av kärlek till oss — upptänd våra hjärtan med kärlek till dig.

F. När vi tänka på ditt heliga hjärta, o Herre, då är det din kärlek vi betrakta. När vi tillbedja ditt hjärta, då tillbedja vi den eviga, oändliga kärlek som bor i gudomens djup och uppflammar i den Helige Ande. Han, den outgrundliga kärleken, har sänkt sig ned till jorden i förbarmande över människornas elände, och har för vår frälsnings skull danat ditt hjärta till att vara en uppenbarelse av den gudomliga kärleken. Vi lovprisa ditt heliga hjärta, vi lovsjunga din kärlek som ingen dödlig mäktar nog beundra, ty den är den oändligt helige Gudens kärlek till sina ovärdiga, syndiga, skapade varelser. Sannerligen, din barmhärtighet övergår alla dina gärningar!

Sv. Jesu hjärta, brinnande av kärlek till oss — upptänd våra hjärtan med kärlek till dig.

F. Jesu hjärta, du är den kärleks källa, ur vilken det heliga blod flutit som bragt oss frälsning. Vad har det icke kostat dig att återlösa oss! Vi minnas din bittra sorg i Getsemane. Vi minnas dina kval i denna ensamma natt, då dödsångesten pressade fram blod på din panna,

så att det föll som droppar ned till jorden. Vi minnas den skam och vanära som tillfogades dig av orättfärdiga domare, och den förödmjukelse du fick utstå hos översteprästen, då en tjänare slog dig i ansiktet. Vi tänka på den bittra smärta du kände under gisselslagen och törnekröningen. Vi betrakta den övergivenhet och tröstlöshet som fyllde ditt heliga hjärta, då du utkämpade din sista strid på korset. Med stilla sorg, men även med innerlig tröst, se vi blod och vatten strömma ut från ditt heliga hjärtas sår till tecken på att du offrat allt av kärlek till oss.

Sv. Jesu hjärta, brinnande av kärlek till oss — upptänd våra hjärtan med kärlek till dig.

F. Kunde du väl, o Herre, ha gjort mera för oss än att giva ditt liv! Men du har gjort än mer. Under hela ditt jordeliv gömde du på en hemlighet som din kärlek och vishet hade uttänkt, en hemlighet som ingen människa skulle kunnat ana: Altarets heliga sakrament, avskedsgåvan till de dina här på jorden. Vid din bortgång ville du icke lämna oss ensamma som övergivna barn. Du har lämnat jorden och dock förblivit hos oss. I din kärleks Sakrament bor du hos oss, dina barn, dold i hostians ringa gestalt. Där slår ditt heliga hjärta för oss alla. På Kyrkans altaren förnyas dagligen korsets heliga offer och framväller på nytt från ditt heliga hjärta den frälsningens källa som renar oss från synd och styrker våra själar till att kämpa den goda kampen. Till ditt altare komma vi och mottaga dig, änglarnas bröd, och förenas med dig, så att vi kunna tala till dig, hjärta till hjärta, till dig, vår Gud, vår milde Frälsare.

Sv. Jesu hjärta, brinnande av kärlek till oss — upptänd våra hjärtan med kärlek till dig.

F. Måtte vi aldrig, kärleksrike Frälsare, glömma din oändliga kärlek till oss. Inpränta i djupet

av vår själ bilden av ditt hjärta som brinner av gudomlig kärlek, som krönes av korset, det största beviset för din kärlek, och som omgives av törnekransen, tecknet på människornas otacksamhet. Låt denna heliga bild aldrig utplånas ur vår själ, utan städse förebrå oss vår synd och mana oss till genkärlek. Måtte ditt heliga hjärta vara vår tillflykt i varje fara och frestelse, vårt säkra värn i dödens sista stund och vår eviga lycka i himmelens härlighet.

Sv. Jesu hjärta, brinnande av kärlek till oss — upptänd våra hjärtan med kärlek till dig.

F. Förunna oss, o Gud, att Kristus genom tron må leva i våra hjärtan,

Sv. Att vi må känna djupet av hans kärlek — som övergår all vår kunskap och vishet.

F. Låtom oss bedja. Allsmäktige Gud, vi tillbedja din älskade Sons heliga hjärta och betrakta de stora välgärningar som han i sin kärlek bevisat oss. Förläna oss nådeligen att vi som glädjas över denna hans kärleks fullbordan, även må njuta dess frukter. Genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Helga gåva.

Allgode Gud, du är mig när / I brödsgestalt. / I ringa tjäll du rymmes här, / Som skapat allt.

O värdes komma, snart hos mig / Din boning tag. / Jag hoppas och jag tror på dig, / Dig älskar jag.

Jag syndig är, du frälsar mig / I dina sår. / Ditt kors ger frid. Blir tung min stig, / Du med mig går.

Till Fadern hem mig en gång led, / O herde min. / Då skall i Andens salighet / Jag vara din.

Helga gåva, offerhåva, dig vi lova. / De starkas bröd, vårt värn, vårt stöd i liv och död.

Avbön.

F. Vår Gud och Frälsare, Jesus Kristus, du är av evighet hela skapelsens härskare, människosläktets Konung och Herre. Du har även velat förvärva dig våra själars kärlek, då du gav ditt heliga hjärtas sista blodsdroppe för att frälsa oss, och då du stiftade din Kyrka att vara ett sanningens och nådens rike på jorden. Men i trots av allt detta leva dock miljoner människor, vilka icke känna ditt namn, icke erkänna din makt och icke älska ditt heliga hjärta. Se, gode Frälsare, vi vilja tillbedja dig även i deras ställe och vi bedja dig mottaga denna vår hyllning.

Sv. Se i nåd till dem, Herre, — och sänd dem hjälp från ditt heliga altare!

F. Hur mycken synd, hur mycken egenkärlek och olydnad finnes icke även bland dem som bära ditt namn och kalla sig kristna. Kyrkan, din mystiska lekamen, har med sorg och smärta måst se, huru många av hennes lemmar genom villfarelser och irriga läror blivit bortslitna från hennes enhet. Vilken vanära beredes icke ditt namn genom kristenhetens ödesdigra splittring, genom kristna som motarbeta din önskan om de troendes enhet i dig.

Sv. Förlåt dem, Herre, ty de veta icke vad de göra.

F. Gudomlige Frälsare, hur mycken synd måste du icke se även inom din heliga Kyrka. Huru många Kyrkans barn framleva, trots all din stora nåd, sitt liv i dödssyndens tillstånd! Och hur ofta missbrukas icke din största kärleksgåva till oss människor! Från din nådetron i Altarets heliga sakrament får du se ut över så mycken liknöjdhet och kallsinnighet, över så många hjärtan, vilka icke ha en uppriktig vilja att omvända sig till dig.

Sv. Förbarma dig över oss, Herre, — och vedergäll oss icke efter våra missgärningar.

F. Till vår sorg måste vi bekänna, att också vi i mångt och mycket misskänt din godhet och med otack besvarat din kärlek, att vi ofta försummat dig i din kärleks Sakrament och kränkt ditt heliga hjärta. Men se, Herre, upplysta av din nåd och rörda av din gränslösa kärlek, ligga vi nu på knä inför dig för att göra avbön för alla de förödmjukelser som vi själva och andra människor tillfogat dig, i synnerhet i denna din kärleks hemlighet.

Sv. Förbarma dig över oss, Herre, — och vedergäll oss icke efter våra missgärningar.

F. Till försoning för allt som vi och alla andra hava syndat emot dig, lova vi att för framtiden med din nåd göra allt för att tjäna dig och ära ditt heliga hjärta. Ju mer vi se dig föraktad och misskänd,

Sv. desto mer vilja vi ivra för din ära.

F. Ju mer du försummas och kränkes i din kärleks Sakrament,

Sv. desto innerligare vilja vi älska ditt heliga hjärta — och omgiva din sakramentala nådetron.

F. Ju mer evangeliets sanningar förnekas,

Sv. desto fastare skola vi tro på dem, Jesu gudomliga hjärta.

F. Ju mer otron söker att beröva oss hoppet om ett tillkommande liv,

Sv. desto ivrigare skola vi längta efter himmelen, Jesu heliga hjärta.

F. Ju mer kärleken kallnat i människornas hjärtan,

Sv. desto mer skola vi älska dig, Jesu heliga hjärta.

F. Ju mer gudlösheten angriper din gudom, Herre,

Sv. desto ivrigare skola vi dyrka dig, Jesu gudomliga hjärta.

F. Ju mer dina och din Kyrkas heliga bud glömmas och överträdas,

Sv. desto trognare skola vi hålla dem, Jesu heliga hjärta.

F. Ju mer dina heliga sakrament ringaktas och försummas,

Sv. desto oftare skola vi med vördnad och tacksamhet mottaga dem, Jesu heliga hjärta.

F. Ju mer ditt hjärtas dygder glömmas,

Sv. desto ivrigare vilja vi öva dem, Jesu hjärta, alla dygders förebild.

F. Ju mer mörkrets makter arbeta på själarnas fördärv,

Sv. desto mer vilja vi uppbjuda all vår kraft att rädda dem, Jesu hjärta, ivrare för själarnas frälsning.

F. Ju mer högmod och njutningslystnad hota att förstöra känslan för plikt och självförsakelse,

Sv. desto trognare skola vi uppfylla våra plikter och förneka oss själva, Jesu offervilliga hjärta.

F. Ju våldsammare Guds fiender söka att förstöra din heliga Kyrka,

Sv. desto trognare skola vi fasthålla vid henne och hennes lära.

F. Ju mer människorna genom egenkärlek och självviskhet söndra sig från varandra,

Sv. desto mer skola vi såsom barn av den stora gudsfamiljen älska varandra i dig, Jesu heliga hjärta.

F. Låtom oss bedja. Allsmäktige, evige Gud, se på din älskade Sons hjärta och på den lovprisning och tillfyllestgörelse som det i syndarnas namn frambär åt dig, och förläna nådigt åt dem som anropa din barmhärtighet, förlåtelse i samme din Sons, Jesu Kristi, namn,

vilken med dig lever och regerar i den Helige Andes enhet, Gud från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

En familjs invigning till Jesu hjärta.

Jesu heliga hjärta, vi komma i dag till dig, för att högtidligt erkänna och öppet bekänna ditt oinskränkta herravälde över oss och alla medlemmar av vår familj. Du, o Jesus, är vår Skapare, vi äro dina händers verk, du är vår Herre, vi äro dina tjänare. Du har köpt oss med ditt hjärtas blod, vi äro din egendom. Handla därför med oss efter ditt välbehag, förfoga över oss efter din heliga vilja. Fjärran vare från oss allt världsligt sinnelag som endast söker sitt och icke det som tillhör dig. Vi vilja hädanefter leva för dig och ditt förhärligande. Troget vilja vi efterfölja dig och ditt hjärtas dygder för att ära dig och finna ro för våra själar.

Härska därför över oss och hela vår familj. Mottag vårt förstånd som vi böja under trons lydnad. Mottag vår vilja som vi böja under din heliga lag. Mottag vårt hjärta som vi skänka dig utan förbehåll. Tänd i det kärlekens eld och håll den brinnande genom att ofta komma till oss i din kärleks Sakrament. Vid ditt hjärtas kärlek bedja vi dig, o Jesus, välsigna vår familj. Välsigna våra andaktsövningar, välsigna våra arbeten, välsigna alla våra företag. Trösta oss i våra lidanden, lätta våra bekymmer, skingra våra sorger, helga våra fröjder.

Kom och tag in hos oss såsom du fordom tog in i Sakei hus, på det att frälsning må vederfaras även vårt hus. Var mitt ibland oss, när vi äro tillsammans, och stanna för alltid hos oss. Skulle någon av oss genom synd förolämpa dig, erinra honom då, att ditt hjärta är fullt av förbarmande mot en ångerfull syndare. Giv

honom riklig nåd att han snart må försona sig med dig, på det att vi alla må vara förenade i ditt heliga hjärta. Kommer då den timme, då döden sprider sorg bland oss, så skola vi finna tröst i den tanken, att det kommer också en dag, då vi åter skola förenas hos dig i din härlighets rike för att aldrig mera skiljas.

Heliga Maria, vår himmelska moder, och du, helige Josef, de kristliga familjernas skyddshelgon, må ni se huldrikt till vår familj och frambära till Frälsarens tron vår invigning till hans heliga hjärta. Bedjen honom med oss, att han värdes mottaga denna vår hyllning och välsigna vår familj och alla dess medlemmar för tid och evighet. Amen.

Avbön.

Föreskriven för Jesu hjärtas fest.

Mildaste Jesus, vars kärlek till oss människor blivit vedergälld med så mycken likgiltighet, förakt och otacksamhet, vi knäböja här inför ditt altare. Genom en särskild hyllning vilja vi gottgöra den syndiga kallsinnighet och de förolämpningar, som människor från alla håll tillfoga ditt kärleksfulla hjärta.

Vi äro medvetna om att även vi gjort oss skyldiga till sådana förolämpningar. Vi ångra det uppriktigt och djupt och bönfalla dig framförallt om barmhärtighet för oss själva. Vi äro redo att genom frivillig bot och genom denna offentliga försoningsakt göra avbön för våra egna synder. Men vi göra det även för dem som avvikit från frälsningens väg, antingen de framhärda i sin otro och vägra att erkänna dig som sin herde och ledare, eller de missakta sina doplöften och neka att taga på sig dina buds milda ok.

Se, vi föresätta oss i dag att söka sona alla

dessa synder. Vi äro fast beslutna att göra allt för att gottgöra dem, i synnerhet för all den lättsinnighet och tygellöshet i leverne och sedvänjor som dragit så många oskyldiga själar i fördärvet, — för allt missbrukande av dina sön- och helgdagar, — för alla smädelser mot dig och dina helgon, — för alla förnärmelser mot din ståthållare på jorden och mot det prästerliga ståndet, — för allt vanhelgande av den gudomliga kärlekens Sakrament genom vanvördnad eller fruktansvärda helgerån, — och slutligen för alla uppenbara förbrytelser av de folk som motsätta sig din Kyrkas rättigheter och läromyndighet.

Vi önska, att vi med vårt eget blod kunde sona alla dessa förolämpningar. Men därtill oförmögna, frambära vi åt dig, till försoning för alla kränkningar av din gudomliga ära, det tillfyllestgörelsens offer som du en gång på korset framburit åt din himmelske Fader och alltjämt dagligen frambär på våra altaren. Med detta offer förena vi även din jungfruliga moders, alla helgons och alla kristtrognas avbön och bot. Vi lova av hela vårt hjärta att till gottgörelse för de synder som vi och andra begått samt för all likgiltighet mot din stora kärlek, ära dig genom orubblig tro, genom renhet i handel och vandel och genom fullkomlig trohet mot Evangeliets lag, främst mot budet om kärleken, allt i den mån vi förmå genom din nåd. Sammaledes lova vi att framgent efter våra krafter göra allt för att förhindra förolämpningar mot dig, samt att söka föra så många människor som möjligt till att följa dig.

Vi bedja dig, mildaste Jesus, att du genom den heliga Jungfru Marias förbön, tillika med hennes gottgörelse värdes mottaga även denna vår avbön och uppriktiga vilja att tillfyllestgöra som vi av hjärtats djup bjuda dig. För-

läna oss nåden att med trohet och hängivenhet uthärda i din tjänst, till dess vi alla en gång få komma hem till ljusets boning, där du med Fadern och den Helige Ande lever och regerar, Gud från evighet till evighet. Amen.

Personlig invigning till Jesu heliga hjärta sid. 117.

Litania till Jesu heliga hjärta.

Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, förbarma dig över oss.
Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, hör oss.
Kristus, bönhör oss.
Gud Fader i himmelen,*
Gud Son, världens Frälsare,
Gud Helige Ande,
Heliga Trefaldighet, en ende Gud,
Jesu hjärta, Guds Sons tillbedjansvärda hjärta,
Jesu hjärta, av den Helige Ande danat i den jungfruliga moderns sköte,
Jesu hjärta, förenat med det gudomliga Ordet,
Jesu hjärta, det oändliga Majestätets hjärta,
Jesu hjärta, Guds heliga tempel,
Jesu hjärta, den Allrahögstes tabernakel,
Jesu hjärta, Guds hus och himmelens port,
Jesu hjärta, kärlekens glödande härd,
Jesu hjärta, rättfärdighetens och kärlekens hemvist,
Jesu hjärta, fullt av godhet och kärlek,
Jesu hjärta, alla dygders omätliga djup,
Jesu hjärta, högst värdigt alla lov,
Jesu hjärta, alla hjärtans konung och medelpunkt,
Jesu hjärta, i vilket vishetens och kunskapens alla skatter finnas,
Jesu hjärta, i vilket gudomens hela fullhet bor,

* *Förbarma dig över oss.*

Jesu hjärta, i vilket Fadern har sitt välbehag,
Jesu hjärta, av vars fullhet vi alla hava mottagit,
Jesu hjärta, de eviga höjdernas åtrå,
Jesu hjärta, tålmodigt och fullt av förbarmande,
Jesu hjärta, rikt för alla som åkalla dig,
Jesu hjärta, källa till liv och helighet,
Jesu hjärta, försoningsoffer för våra synder,
Jesu hjärta, mättat med smälek,
Jesu hjärta, sårat för våra missgärningars skull,
Jesu hjärta, som blivit lydigt intill döden,
Jesu hjärta, genomborrat med ett spjut,
Jesu hjärta, källa till all hugsvalelse,
Jesu hjärta, vårt liv och vår uppståndelse,
Jesu hjärta, vår frid och vår försoning,
Jesu hjärta, försoningsoffer för syndarna,
Jesu hjärta, deras räddning som hoppas på dig,
Jesu hjärta, deras hopp som dö i dig,
Jesu hjärta, alla heligas sällhet,
Guds lamm som borttager världens synder: *Förskona oss, o Herre.*
Guds lamm... *Bönhör oss, o Herre.*
Guds lamm... *Förbarma dig över oss, o Herre.*

F. Jesus, saktmodig och ödmjuk av hjärtat,
Sv. Dana våra hjärtan efter ditt hjärta.

Låtom oss bedja. Allsmäktige, evige Gud, se på din älskade Sons hjärta och på den lovprisning och tillfyllestgörelse som det i syndarnas namn frambär åt dig, och förläna nådigt åt dem som anropa din barmhärtighet, förlåtelse i samme din Sons Jesu Kristi namn, vilken med dig lever och regerar i den Helige Andes enhet, Gud från evighet till evighet. Amen.

Längtan efter Herrens hus.

(404.)

Huru ljuvliga äro icke dina boningar, härskarornas Herre!

Min själ längtar och trängtar efter Herrens gårdar, min själ och min kropp jubla mot den levande Guden.

Ty sparven finner ett hus och svalan ett bo åt sig, där hon kan lägga sina ungar: jag har dina altaren, härskarornas Herre, min konung och min Gud!

Saliga äro de som bo i ditt hus, de lova dig beständigt.

Saliga äro alla de som i dig hava sin starkhet, de vilkas håg står till dina vägar.

När de vandra genom öknens dal, göra de den rik på källor, och vårregnet höljer dem med välsignelser.

De gå från kraft till kraft, tills de träda fram inför Gud i Sion.

Herre, härskarornas Gud, hör min bön, lyssna du Jakobs Gud.

Gud, vår sköld, hör mig och akta på din smordes ansikte.

Ty en dag i dina gårdar är bättre än eljest tusen. Jag vill hellre vänta vid dörren i min Guds hus än dväljas i syndarnas hyddor.

Ty Gud, Herren, är värn och sköld, Herren giver nåd och barmhärtighet.

Han vägrar icke något gott åt dem som vandra ostraffligt. Herre, härskarornas Gud, salig är den människa som förtröstar på dig.

F. Se här Guds hus och kraftens boning, grundad fast på klippans fäste.

Sv. Helighet höves ditt hus, o Herre, för alla dagar.

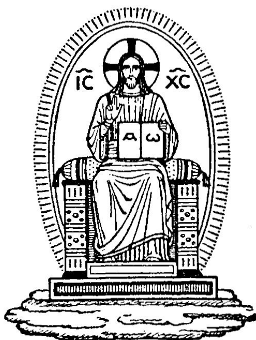
F. Herre, jag älskar ditt hus' skönhet och den plats, där din härlighet bor.

Sv. Jag vill tillbedja dig i ditt heliga tempel, jag vill lova ditt namn evinnerligen. Amen.

Präfationen

för Kristkonungens fest.

Det är i sanning tillbörligt och rätt, riktigt och gagneligt, att vi alltid och allestädes tacka dig, helige Herre, allsmäktige Fader, evige Gud. Ty du har smort din enfödde Son, vår Herre Jesus Kristus, den evige prästen och världsalltets konung med glädjens olja, för att han på korsets altare skulle frambära sig själv såsom ett obefläckat och fridbringande offer och därigenom fullborda vår återlösnings heliga hemlighet. En gång, när hela skapelsen blivit underkastad hans herradöme, skall han överlämna åt ditt oändliga majestät det eviga och alltomfattande riket: sanningens och livets rike, helgelsens och nådens rike, rättvisans, kärlekens och fridens rike. Därför sjunga vi med änglar och ärkeänglar, med troner och herradömen och med hela den himmelska härskaran din härlighets lov, i det vi oavlåtligt säga: Helig — Helig — Helig.

Kristkonungens Fest.

Vår Gud och Konung.

Vår Gud och Konung, Jesus Krist, * Du drott för alla tider, * All syndens trots, all ondskans list * Mot dig förgäves strider. * Om allt förgår, * Ditt rike står, * Din makt ej skiftning lider.

Fast står din tron i gudoms glans, * Dit inga skuggor hunnit, * Dock här på jord i törnens krans * Du kungakronan funnit. * På korsets stam * Har du, Guds lamm, * Dig alla hjärtan vunnit.

Nu frälsta själar utan tal * Ditt namn och märke bära, * Och änglakör från jordens dal * Ett jubelrop få höra: * Från pol till pol, * Från sol till sol: * Vår Konung Krist i ära!

Andakt till Jesus Kristus, Konungen.

F. Jesus Kristus, vår konung, vi tillbedja dig. Du är härskaren, vilken skall framgå ur Jakobs hus. Du är av Fadern satt över Sion, hans heliga berg och mottager folken såsom din arvedel och jordens gränser till egendom. Din tron, o Gud, består evinnerligen och en rättvis spira är ditt rikes spira.

Sv. Jesus Kristus, vår konung, vi tillbedja dig.

F. Jesus Kristus, vår konung, du är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern, utom genom dig. Därför tro vi fast och orubbligt, vad du har uppenbarat och genom din heliga Kyrka lär oss att tro. Varje förstånd måste böja sig för dig och med aposteln bekänna: Du har det eviga livets ord, och vi hava trott och insett att du är Kristus, den levande Gudens Son. — Ju mer en högfärdig och olydig värld ropar: Vi vilja icke att denne härskar över oss! — desto högre bekänna vi:

Sv. Jesus Kristus, vår konung, du allena skall härska över oss!

F. Jesus Kristus, vår konung, din mänskliga vilja var på fullkomligaste vis underkastad den gudomliga viljan. Gör också vår fria vilja som är så svag och obeständig, genom din allsmäktiga ledning och nåd dig underdånig. Stärk och befäst den till ett heligt liv. — Ju mer en ohörsam och gudlös värld vänder sig bort från dig och dina heliga bud, desto högre vilja vi lova:

Sv. Jesus Kristus, vår konung, du allena skall härska över vår vilja!

F. Jesus Kristus, vår konung, du sade: När jag blir upphöjd från jorden, skall jag draga allt till mig. Se, ingen har såsom du hittills blivit så högt älskad av människorna, och ingen skall någonsin älskas såsom du. Du är

våra hjärtans konung genom din kärlek som övergår alla begrepp, genom ditt saktmod och din mildhet, varigenom du drager alla hjärtan till dig. — Ju mer en kall och hjärtlös värld försmår din kärlek och trampar den under fötterna, desto högre ropa vi:

Sv. Jesus Kristus, vår konung, du allena skall härska över alla hjärtan!

F. Jesus Kristus, vår konung, du sade: Jag är en konung, men mitt rike är icke av denna världen. Förgör den ondes rike och mörkrets makt. Lär oss avstå från denna världens syndiga grundsatser och giv att vi älska varandra såsom du har älskat oss. Hjälp oss att vi hungra och törsta efter din övernaturliga nåd, att vi förneka oss själva och villigt bära vårt kors, tecknet på ditt konungsliga följe.

Sv. Jesus Kristus, vår konung, dig efterfölja vi!

F. Värdigt är Lammet som blivit offrat att mottaga makt och gudom

Sv. och visdom och styrka och ära.

F. Honom tillkommer härligheten och herradömet

Sv. i evigheternas evighet.

F. Gud, giv åt Konungen din domaremakt

Sv. och din rättfärdighet åt Konungasonen.

F. Han skall härska från hav till hav

Sv. och från floden ända till jordens yttersta gräns.

F. Alla jordens konungar skola tillbedja honom,

Sv. alla folk skola tjäna honom.

F. Hans makt är evig makt som icke skall fråntagas honom,

Sv. och hans rike skall icke sönderfalla.

F. Han skall kallas: konungarnas Konung och härskarnas Herre.

Sv. Komme hans rike. Amen.

Låtom oss bedja. Allsmäktige, evige Gud, som i din älskade Son, världsalltets konung, velat förnya allt, giv nådeligen att alla folk och nationer, vilka genom syndens elände blivit splittrade, måtte underkasta sig dens mildaste herradöme, vilken med dig lever och regerar i den Helige Andes enhet, Gud från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

Bön av den heliga Birgitta.

O min Herre Jesus Kristus, du är sannerligen alla änglars och människors överhuvud och en värdig konungarnas Konung och alla herrars Herre, eftersom du förrättar alla dina verk av sann och outsäglig kärlek. Emedan du har låtit kröna ditt välsignade huvud med en törnekrona, därför vare ditt huvud prisat, och skall kosteligen smyckas med det kejserliga diademet. Och himmel och jord, havet och allt som skapat är, måtte i evighet vara ditt herravälde och din makt underdånigt och lydaktigt. Amen.

Hyllningsbön.

Jämte litanian till Jesu heliga hjärta föreskriven för Kristkonungens fest.

Mildaste Jesus, / människosläktets Frälsare, / vänd dina nåderika blickar till oss / som här i all ödmjukhet knäböja inför ditt altare. Dina äro vi / och dina vilja vi vara. För att allt fastare knyta det band / som förenar oss med dig, / helga vi oss i dag var för sig / av fri vilja åt ditt heliga hjärta. Huru många människor hava aldrig känt dig, / huru många hava överträtt dina bud och försmått dig! Hav förbarmande med dem, milde Jesus, / och för dem alla med mäktig hand till ditt heliga hjärta. Härska, o Herre, såsom konung, / icke blott över de troende / som aldrig avlägsnat sig från dig, /

utan även över de förlorade barn som övergivit dig. Giv att de snart må återvända till fädernehuset / för att icke gå under av elände och hunger. Härska såsom konung även över dem / som följa falska läror / eller genom tvister skilt sig från din Kyrka. Återför dem till sanningens hamn och till trons enhet, / att det snart må vara en hjord och en herde. Härska såsom konung även över dem / som framhärda i muhammedanismens och hedendomens mörker, / och för dem nådigt från mörkret till ljuset och till Guds rike. Vänd slutligen dina ögon i misskund till det släkte / som en gång varit ditt utvalda folk, / och giv att det blod som de nedkallat över sig, / måtte i stället varda dem ett pånyttfödelsens bad till liv och frälsning. Förläna, o Herre, frihet, trygghet och helighet åt din Kyrka, / lugn och ordning åt alla folk. / Giv att från världens ena ände till dess andra / denna enda röst må återljuda: Lovat vare det gudomliga hjärtat / som bragt oss frälsning. Det vare pris och ära i all evighet. Amen.

Bön för hednamissionen.

F. Herre Jesus Kristus, vi tillbedja dig i Altarets heliga sakrament. Vi tro fullt och fast att du här under brödets gestalt är närvarande såsom du tronar i himmelen.

Sv. Föröka i oss, o Herre, denna heliga tro.

F. Gudomlige Frälsare! Din fröjd är det att bo ibland människobarnen. Därför har du instiftat detta heliga Sakrament, i vilket du städse bliver mitt ibland oss, alltjämt frambär dig såsom offer för oss, och i den heliga kommunionen blir vår själs föda.

Sv. Innerligt tack vare dig för denna ditt gudomliga hjärtas kärlek!

F. Men, Herre, så många människor i den vida världen känna ännu icke ditt heliga

Sakrament, visa det ingen ära och få icke del av dess oändliga välsignelse och nåd. Vi vilja i dag anbefalla även dessa åt din barmhärtighet, och vi uppoffra denna vår tillbedjan särskilt för hedningarnas omvändelse.

Sv. O Frälsare, hör nådigt våra böner, och välsigna din heliga Kyrkas missionsarbete.

F. Jesus, du ljus till hedningarnas upplysning, låt ditt heliga hjärtas sol sända sina strålar in i hedningarnas natt och mörker.

Sv. Hela jorden må tillbedja dig och lovsjunga ditt heliga namn.

F. Jesus, du evighetens konung! Du har lovat genom profeten Malakias: Från solens uppgång intill dess nedgång skall mitt namn vara stort bland folken, och på alla orter skall offras åt mitt namn och ett rent spisoffer frambäras; ty stort skall mitt namn vara bland folken, säger härskarornas Herre. Vi bedja dig, låt detta löfte snart gå i uppfyllelse. Låt hednafolken övergiva sina avgudaaltaren för att samlas omkring dina altaren. Låt dem med oss få del i din nåderika närvaro i det heliga Sakramentet, i det heliga mässoffrets och den heliga kommunionens välsignelse.

Sv. Loven Herren, alla släkten, prisen honom alla folk!

F. Gudomlige Frälsare, du vår Skapare och Återlösare! Förbarma dig över de arma hednafolken, och lyft deras blickar upp till de eviga boningarna, för vilka du har skapat dem. Låt dem icke så försjunka i det jordiska, att de gå förlustiga den eviga glädjen. Välsigna Kyrkans missionsarbete och våra missionärers alla mödor och offer. Låt alla folk församlas i din heliga Kyrka för att stärka sig vid hennes nådekällor på resan till evighetens land.

Sv. Saliga äro de som äro bjudna till Lam-

mets bröllopsmåltid! Gud själv skall vara deras övermåttan stora lön.

F. Gudomlige Frälsare! När du lämnade denna värld, lovade du dina apostlar, dina första sändebud till hednavärlden: Jag skall bedja Fadern, att han skall sända eder en annan tröstare, sanningens Ande, på det han må bliva hos eder i evighet. Vi bedja dig enträget, sänd denna gudomlige Ande ned över din Kyrkas missionsverksamhet, så att han uppfyller alla missionärer med samma kärlek till själarna som brinner i ditt gudomliga hjärta.

F. Sänd ut din Ande, och allt bliver omskapat,

Sv. Och du skall förnya jordens ansikte.

Låtom oss bedja. O Gud och Herre, sänd ut din Helige Ande, på det att alla de som du skapat och återlöst, må upplysas genom Evangeliets ljus, och vinna det eviga livet. Genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Kyrkoinvigningsfesten.

Bön.

F. Kommen, låtom oss prisa Gud, då vi fira den helige(a)... fest!

Sv. Kommen, låtom oss tillbedja honom och anropa hans heliga namn!

F. Gud Fader i himmelen, *Sv.* förbarma dig över oss.

F. Gud Son, världens Frälsare, *Sv.* förbarma dig över oss.

F. Gud Helige Ande, *Sv.* förbarma dig över oss.

F. Heliga Trefaldighet, en ende Gud, *Sv.* förbarma dig över oss.

F. Heliga Maria, *Sv.* bed för oss.

F. Alla Guds helgon, *Sv.* bedjen för oss.

F. Helige(a)..., vår kyrkas skyddshelgon,
Sv. bed vid Guds tron för vår församling.
F. Helige(a)..., vår kyrkas skyddshelgon,
Sv. bed vid Guds tron för Kyrkan i Sverige.
Låtom oss bedja.

(Här läses dagens kyrkobön.)

F. Huru ljuvliga äro icke dina boningar, o Herre, härskarornas Gud!
Sv. Min själ längtar och trängtar efter Herrens gårdar.
F. Mitt hjärta och min kropp jubla mot den levande Guden,
Sv. mot dina altaren, min Konung och min Gud.
Låtom oss bedja. O Gud, du låter oss varje år fira minnet av denna kyrkas invigning och församlar oss här omkring ditt altare: vi bedja dig, välsigna detta tempel, där din härlighet bor, och församla dem som här anropa ditt namn, en gång med de utvalda i ditt eviga rike. Genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Lovsången.

F. Loven Herren, alla släkten, loven honom, alla folk,
Sv. ty mäktigt råder hans godhet över oss, och Herrens sanning varar i evighet.
F. Äre vare Fadern och Sonen och den Helige Ande,
Sv. såsom det var i begynnelsen, så nu och alltid och i alla evighet. Amen.
F. Låtom oss bedja för våra avlidna församlingsmedlemmar. — Herre, giv dem den eviga vilan, *Sv.* Och låt det eviga ljuset lysa för dem. *F.* Må de vila i frid, *Sv.* Amen.

Psalmen 'Huru ljuvliga äro icke dina boningar' sid. 396.

Helgonens fester.

MARIA GUDS MODER.

V
I
R
G
O

M
A
T
E
R

Nos cum prole pia — Benedicat virgo Maria.

Med barnet du på armen bär,
Välsigna oss, o moder kär.

Lauretanska litanian.

Kyrie eleison.	Herre, förbarma dig över oss.
Christe eleison.	Kristus, förbarma dig över oss.
Kyrie eleison.	Herre, förbarma dig över oss.
Christe, audi nos.	Kristus, hör oss.
Christe, exaudi nos.	Kristus, bönhör oss.
Pater de coelis Deus:	Gud Fader i himmelen:
Miserere nobis.	*Förbarma dig över oss.*

Fili Redemptor mundi Deus,	Gud Son, världens Frälsare,
Spiritus Sancte Deus,	Gud Helige Ande,
Sancta Trinitas, unus Deus,	Heliga Trefaldighet, en ende Gud,
Sancta Maria: Ora pro nobis.	Heliga Maria: *Bed för oss.*
Sancta Dei Genitrix,	Heliga Guds Moder,
Sancta Virgo Virginum,	Heliga Jungfru över alla jungfrur,
Mater Christi,	Kristi Moder,
Mater divinae gratiae,	Den gudomliga nådens Moder,
Mater purissima,	Du renaste Moder,
Mater castissima,	Du kyskaste Moder,
Mater inviolata,	Du oförsvagade Moder,
Mater intemerata,	Du obefläckade Moder,
Mater amabilis,	Du älskvärda Moder,
Mater admirabilis,	Du underbara Moder,
Mater boni consilii,	Du det goda rådets Moder,
Mater Creatoris,	Du Skaparens Moder,
Mater Salvatoris,	Du Återlösarens Moder,
Virgo prudentissima,	Du visaste Jungfru,
Virgo veneranda,	Du ärevördiga Jungfru,
Virgo praedicanda,	Du prisvärda Jungfru,
Virgo potens,	Du mäktiga Jungfru,
Virgo clemens,	Du milda Jungfru,
Virgo fidelis,	Du trogna Jungfru,
Speculum justitiae,	Du rättfärdighetens spegel,
Sedes sapientiae,	Du vishetens säte,
Causa nostrae laetitiae,	Du vår fröjds upphov,
Vas spirituale,	Du andliga käril,
Vas honorabile,	Du ärorika käril,
Vas insigne devotionis,	Du andaktens utmärkta käril,
Rosa mystica,	Du hemlighetsfulla ros,
Turris Davidica,	Du Davids torn,

Turris eburnea,	Du elfenbenstorn,
Domus aurea,	Du gyllene hus,
Foederis arca,	Du förbundets ark,
Janua coeli,	Du himmelens port,
Stella matutina,	Du morgonstjärna,
Salus infirmorum,	Du de sjukas räddning,
Refugium peccatorum,	Du syndarnas tillflykt,
Consolatrix afflictorum,	Du de bedrövades tröstarinna,
Auxilium Christianorum,	Du de kristnas hjälp,
Regina Angelorum,	Du änglarnas drottning,
Regina Patriarcharum,	Du patriarkernas drottning,
Regina Prophetarum,	Du profeternas drottning,
Regina Apostolorum,	Du apostlarnas drottning,
Regina Martyrum,	Du martyrernas drottning,
Regina Confessorum,	Du bekännarnas drottning,
Regina Virginum,	Du jungfrurnas drottning,
Regina Sanctorum omnium,	Du alla heligas drottning,
Regina sine labe originali concepta,	Du drottning, avlad utan arvsyndens fläck,
Regina sacratissimi rosarii,	Du drottning av den heliga rosenkransen,
Regina pacis,	Du fridens drottning,
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi: Parce nobis, Domine.	Guds lamm . . . *Förskona oss, o Herre,*
Agnus Dei etc: Exaudi nos, Domine.	Guds lamm... *Bönhör oss, o Herre.*
Agnus Dei, etc: Miserere nobis.	Guds lamm... *Förbarma dig över oss, o Herre.*

F. Bed för oss, heliga Guds moder.
Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.
Låtom oss bedja. Låt oss, dina tjänare, vi bedja dig Herre, vår Gud, beständigt glädjas åt både själens och kroppens hälsa, och giv på den heliga alltid rena Jungfrun Marias förbön, att vi måtte befrias ifrån närvarande bedrövelse och få njuta den eviga glädjen. Genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Adventstiden.

Antifonen 'Alma Redemptoris mater'.

(Från första söndagen i advent till och med kyndelsmässan.)

Alma Redemptoris mater, quae pervia coeli Porta manes et stella maris, succurre cadenti, Surgere qui curat populo: tu quae genuisti, Natura mirante, tuum sanctum Genitorem. Virgo prius ac posterius: Gabrielis ab ore Sumens illud Ave, peccatorum miserere.

Frälsarens moder, du ljuva, som är och städse förbliver Himmelens härliga port och havets strålande stjärna, Uppres de arma som fallit, från svaghet led oss till seger! Du, som till skapelsens häpnad på jorden din Skapare födde, Renaste jungfru dock var och förblev, medan undret dig skedde, Såsom dig Gabriel sagt med sitt frälsningsbådande Ave, Heliga Jungfru och Moder, o, bed för oss syndare. Amen.

V. Angelus Domini nuntiavit Mariae.

F. Herrens ängel kom till Maria med bebådelsen,

R. Et concepit de Spiritu Sancto.

Sv. Och hon har undfått av den Helige Ande.

Oremus. Gratiam tuam, quaesumus Domine, mentibus nostris infunde: ut qui angelo nuntiante Christi Filii tui incarnationem cognovimus, per passionem ejus et crucem ad resurrectionis gloriam perducamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. *R*. Amen.

Låtom oss bedja. Vi bedja dig, o Herre, utgjut din nåd i våra hjärtan, på det att vi som genom ängelns bebådelse fått kunskap om Kristi, din Sons, mandomsanammelse, genom hans pina och kors må komma till uppståndelsens härlighet. Genom samme Kristus, vår Herre. *Sv*. Amen.

(Från julafton till och med 2 februari.)

V. Post partum, virgo, inviolata permansisti.

R. Dei Genitrix, intercede pro nobis.

Oremus. Deus, qui salutis aeternae beatae Mariae virginitate foecunda humano generi praemia praestitisti: tribue quaesumus, ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus, per quam meruimus auctorem vitae suscipere, Dominum nostrum Jesum Christum, Filium tuum. *R*. Amen.

F. Efter din Sons födelse förblev du, o Jungfru, obefläckad.

Sv. Guds moder, bed för oss.

Låtom oss bedja. O Gud, som genom den heliga Jungfrun Marias fruktsamhet förlänat människosläktet den eviga salighetens gåva, vi bedja dig, giv att vi må erfara hennes förbön, genom vilken vi blivit värdiga att undfå livets upphovsman vår Herre Jesus Kristus, din Son. *Sv*. Amen.

Maria Immaculata festen.

Bön till den obefläckade Jungfrun.

Hell dig, Maria, full av nåd; välsignad är du ibland alla människor. Du allena har icke syndat

i Adam; du allena har aldrig varit under djävulens välde. När han hade överlistat den första kvinnan, sade Herren Gud till honom: 'Jag skall sätta fiendskap mellan dig och kvinnan, mellan din säd och hennes säd, och hon skall söndertrampa ditt huvud.' Från evighet har Gud utkorat dig till sin enfödde Sons moder. Och han bevarade dig från arvsyndens förbannelse, på det att icke ens en skugga av synd skulle vidröra dig, för din Sons skull. Jag tror och bekänner, att du aldrig varit ett vredens barn, att du aldrig suckat under syndens ok och satans välde; jag tror och bekänner med hela Guds Kyrka, att Herren Gud har smyckat din själ ända från första ögonblicket av din tillvaro, med nådens dyrbara gåva. Liksom den första Eva har du obefläckad framgått ur den Allsmäktiges hand. Därför hälsar jag dig, liljan bland törnen, och säger till dig med Höga Visans ord: 'Alltigenom skön är du, hos dig finnes ingen fläck. Du stiger upp lik en morgonrodnad, skön som månen, strålande som solen.'

Hell dig, undfången utan synd! Jag lyckönskar dig till denna oförlikneliga nåd, som kommit dig till del för din Sons skull. Jag prisar dig salig med alla jordens släkten. Jag tillropar dig med den heliga Kyrkan: Alltigenom skön är du, Maria, icke ens arvsyndens fläck finnes i dig; Du Jerusalems ära, du Israels fröjd, du vårt folks heder och stolthet. I sanning, den Mäktige har gjort stora ting med dig: han har störtat de mäktiga från tronen och upphöjt de ringa.

Undfången utan syndens fläck och prydd med nådens himmelska gåva, har du, ärorika Jungfru, städse troget samverkat med Herrens nåd. Så vandrade du oavlåtligen på rättfärdighetens och helighetens väg, till dess du lyckligt uppnått Sions heliga berg, det himmelska Jerusalem. Nu är du krönt med ära och härlighet,

upphöjd över kerubim och serafim, stående närmast din gudomlige Sons tron. Hell dig, Jungfru, avlad utan arvsyndens fläck; hell dig, du andra Eva, som förvandlat den första Evas förbannelse till välsignelse.

Sv. Till dig ropa vi, Evas landsflyktiga barn; till dig sucka vi sörjande och gråtande i denna tårarnas dal. Vänd därföre, du vår förespråkerska, vänd dina ömma blickar till oss, och efter denna landsflykt visa oss Jesus, din välsignade livsfrukt. O milda, o hulda, o ljuva Jungfru Maria!

F. I din avlelse har du förblivit obefläckad.

Sv. Guds moder, bed för oss.

Kyrkobön. O Gud, som i den obefläckat undfångna Jungfrun berett din Son en värdig boning, vi bedja dig, att du, som genom samme din Sons förutsedda död bevarat henne fri från all fläck, genom hennes förbön ville låta även oss komma rena till dig. Genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Jultiden.

Hälsning till Maria.

Hell dig, Maria, renaste bland jungfrur; hell dig, Maria, lyckligaste bland mödrar; hell dig, Maria, jungfru och moder på en gång! Vi hälsa dig, välsignade Jungfru, som i ditt liv undfått den Allrahögstes Son; vi hälsa dig, underbara moder, som fött oss världens Frälsare; vi hälsa dig, Jungfru-moder, som på dina armar burit himmelens och jordens Herre. Heliga Maria, Guds moder, var även vår moder, och anbefall oss åt din gudomlige Son, du som är syndarnes tillflykt, de bedrövades tröstarinna och de betrycktas hjälp. — Hell dig, Maria...

Hell dig, Maria! Vi hälsa och älska dig i för-

ening med den kärlek, varmed den himmelske Fadern älskat dig, så att han utvalt dig till att föda hans Son på jorden; vi hälsa och älska dig i förening med den kärlek, varmed Guds Son älskat och i all evighet skall älska dig såsom sin moder; vi hälsa och älska dig i förening med den kärlek, varmed den Helige Ande har utkorat och helgat dig till sin brud. Utverka åt oss, goda moder, hos kärlekens Ande nåden att älska den treenige Guden av allt vårt hjärta, av all vår själ, av alla våra krafter, och att i denna kärlek söka och finna vår lycka för tid och evighet. — Hell dig, Maria...

Hell dig, Maria! Vi hälsa dig och prisa dig salig med alla släkten på jorden; vi hälsa och ära dig med alla änglar och helgon i himmelen; vi hälsa och välsigna dig med den treenige Guden, som utvalt dig till att bliva det eviga Ordets moder. Hell dig, ty du har funnit nåd inför Gud, ja du är full av nåd, du har fött världens Frälsare. Bed för oss syndare, att även vi må finna nåd hos förbarmandets Fader och all hugsvalelses Gud, hos din älskade Son, vår Herre och Frälsare, och hos den Helige Ande, vilken med Fadern och Sonen vare lov, pris och ära i all evighet. Amen. — Hell dig, Maria...

Den glädjerika rosenkransen.

Betraktelse över 'Ave Maria'.

Hell dig, Maria, full av nåd, Herren är med dig. Med himmelens ängel hälsa vid dig, heliga Jungfru, och säga till dig: Ave Maria, hell dig, Maria! Med denna hälsning bringa vi dig en gärd av vördnad och kärlek; med denna hälsning vilja vi ära dig, såsom den himmelske Fadern har ärat dig. *Ty du är full av nåd.* Från början av din tillvaro var din själ smyckad med

nådens ljusa dräkt; genom din trogna samverkan med nåden har du uppnått nådens fullhet, så att du, ensam bland alla Evas döttrar, har funnit nåd inför Gud. *Herren är med dig,* icke blott med sin närvaro och sin allmakt, såsom han är hos alla sina skapade varelser; Herren är med dig, icke blott med sin nåd, såsom han är i alla rättfärdigas hjärtan; Herren är med dig på ett enastående sätt. Ty om den himmelske Fadern säger om sin enfödde Son: Du är min Son, av evighet har jag fött dig; så kan du säga om samme Son: Du är min Son, i tiden har jag fött dig. Det är därför vi hälsa dig, o himmelska Jungfru, och säga: Hell dig, Maria...

Hell dig, Maria! *Välsignad är du ibland kvinnor, och välsignad är din livsfrukt, Jesus.* Ja, välsignad är du bland alla jordens kvinnor. Ty du har undfått i ditt liv, du har fött den Allrahögstes Son, världens Frälsare. Uppfylld av den Helige Ande, har du själv sagt: Se, hädanefter skola alla släkten prisa mig salig. Vi, Kyrkans barn, uppfylla denna profetia och prisa dig salig. Vi prisa dig salig för din egen skull; vi prisa dig salig, emedan vi saligprisa din livsfrukt Jesus, för vilken allas knän måste böja sig, deras som äro i himmelen, på jorden och under jorden. Det är därför vi hälsa dig, o himmelska Jungfru, och säga: Hell dig, Maria...

Heliga Maria, Guds moder, bed för oss syndare nu och i vår dödsstund. Hell dig, Guds moder! Denna din titel är en säker grund för vårt förtroende till dig. Du har en moders rättigheter över din gudomlige Son. Vad skulle han kunna vägra dig? Du är vår moder. Vad skulle du kunna vägra oss? Bed därför, bed för oss syndare. Ja, vi äro syndare. Att vara syndare är en stor nöd, är den största nöd, som måste röra ditt kärleksfulla hjärta. Därför, bed

för oss nu under vår jordevandring, denna prövningens, stridens och farans tid; men bed för oss framför allt i vår dödsstund, denna viktiga stund, som avgör vårt eviga öde, på det att vi i Herrens nåd må skiljas hädan i dina och din gudomlige Sons armar. Det är därför vi ropa till dig, o himmelska Jungfru, och säga: Hell dig, Maria...

Hell dig, o drottning.
Lauretanska litanian.

Marie trolovning.

(23 januari.)

Kyrkobön. Vi bedja dig, o Herre, förläna dina tjänare den himmelska nådens gåva, så att vi, för vilka den heliga Jungfruns födelse betyder frälsningens början, på hennes trolovningsdags fest må tillväxa i frid. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

Kyndelsmässodagen.

(2 februari.)

Bön till Guds moder.

Heliga Guds moder, du har (på denna dag) i templet i Jerusalem framburit din ende Son åt den himmelske Fadern till ett välbehagligt offer. Du visste, vad detta offer betydde; ty enligt profeternas förutsägelser skulle Messias genom en kvalfull död frälsa vårt släkte från synd och evigt fördärv. Därför sade den åldrige Simeon till dig, att din Son skulle varda till fall eller till upprättelse för många, och att ett smärtans svärd skulle genomborra ditt hjärta. Icke dess mindre frambar du din Son till offer för vår frälsning. Goda moder, då du gjort så mycket för våra själars räddning, höves det mig, att jag sätter mitt hopp till dig. Jag kommer där-

för med full förtröstan till dig, barmhärtighetens moder. Tag mig under ditt moderliga beskydd, och anbefall min själ åt din gudomlige Son, på det att hans bittra lidande och död må lända mig till frälsning.

Du har (på denna dag) framburit det käraste du ägde, din ende Son. Se, även jag vill lägga ett offer på Herrens altare, det bästa jag äger, mitt hjärta. Men jag fruktar, att Gud icke finner behag i detta offer, ty det är icke rent och obefläckat. Men han tager förvisso emot det, som dina rena händer erbjuda honom. Frambär därför du mitt hjärta åt den himmelske Fadern, och bed honom, att han värdes mottaga det för din gudomlige Sons förtjänster och för den kärlek han hyser till dig. Må han själv rena och helga mitt hjärta, att det varder honom till en välbehaglig offergåva.

Du framställde (i dag) efter Mose lag din förstfödde och ende Son inför Herren och friköpte honom från tempeltjänsten med de fattigas offergåva. Goda moder, framställ även mig inför Gud. Jag vill helga hela mitt liv åt Herren i det stånd, vartill hans försyn har kallat mig. Nedkalla över mig himmelens välsignelse, att hela mitt liv genom syndfri vandel, ren avsikt och helig kärlek må varda till en oavbruten gudstjänst till Herrens förhärligande och min själs räddning. *Sv.* Amen.

F. Efter din Sons födelse förblev du, o Jungfru, obefläckad.

Sv. Guds moder, bed för oss.

Kyrkobön. Allsmäktige, evige Gud, vi bönfalla ödmjukt hos ditt majestät, att liksom (på denna dag) din enfödde Son i vår mänskliga natur blivit framställd i templet, även vi med renade hjärtan må framställas inför dig. Genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Antifonen 'Ave Regina coelorum'.

(Från kyndelsmässodagen till skärtorsdagen.)

Ave Regina coelorum, Ave Domina Angelorum, Salve radix, salve porta, Ex qua mundo lux est orta. Gaude, Virgo gloriosa, Super omnes speciosa; Vale, o valde decora Et pro nobis Christum exora.

Hell dig, drottning, underbara, över himlens änglahär! Du, vår morgonrodnad klara, Världens Ljus till jorden bär. Hell dig, moder, jungfrurs ära, ibland törnen lilja skön! Vi dig bedja: Värdes bära inför Kristus fram vår bön!

V. Dignare me laudare te, Virgo sacrata.

F. Värdes mottaga mitt lov, heliga Jungfru!

R. Da mihi virtutem contra hostes tuos.

Sv. Giv mig kraft mot dina fiender.

Oremus. Concede, misericors Deus, fragilitati nostrae praesidium: ut, qui sanctae Dei Genitricis memoriam agimus, intercessionis ejus auxilio a nostris iniquitatibus resurgamus. Per eundem Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Låtom oss bedja. Förläna oss, barmhärtige Gud, hjälp i vår svaghet, och låt oss, som fira minnet av Guds heliga moder, genom hennes förbön få kraft att resa oss ur våra synder. Genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Den heliga Jungfruns uppenbarelse i Lourdes.

(11 februari.)

Kyrkobön. O Gud, som i den obefläckat undfångna Jungfrun berett din Son en värdig boning, förläna oss, vi bedja dig, att vi, som fira hennes uppenbarelse, må ernå kroppens och själens hälsa. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

Fastetiden.

Andakt till Marie sju smärtor.

1. *F.* Heliga Maria, smärtornas moder, med uppriktigt deltagande minnas vi den bittra sorg ditt ömma hjärta kände, då du vid ditt gudomliga barns frambärande i templet ur den vördnadsvärde Simeons mun fick höra orden: Denne är satt till fall eller till upprättelse för många i Israel och till ett tecken, som skall motsägas, och även din själ skall genomborras av ett svärd.

Sv. Vid detta ditt lidande bedja vi dig, o moder, tag oss i livets alla skiften, i synnerhet när vi hemsökas av sorg eller nöd, i ditt moderliga beskydd, på det att vi liksom du alltid må förbliva Gud hängivna och ståndaktigt framhärda i hans heliga tjänst. Amen.

Efter varje avdelning, Hell dig Maria, Ära vare Fadern.

2. *F.* Heliga Maria, smärtornas moder, med uppriktigt deltagande minnas vi den bedrövelse och ångest ditt hjärta kände, när en ängel förkunnade för din helige brudgum, att Herodes traktade efter det gudomliga barnets liv, och bjöd honom att med dig och barnet fly till Egypten.

Sv. Vid den stora bedrövelse och all den oro och nöd, som du utstod på den långa resan och under vistelsen i det främmande, hedniska landet, bedja vi dig, älskade moder: utbed oss hos din gudomlige Son nåden, att vi städse må betrakta oss såsom främlingar i denna värld och, oberörda av dess lockelser och dårskap, må sträva efter himmelen, som är vårt sanna fädernesland. Amen.

3. *F.* Heliga Maria, smärtornas moder, med uppriktigt deltagande minnas vi den stora ångest och bedrövelse, som ditt ömma modershjärta kände, när du i Jerusalem förlorade din gudom-

lige Son och under tre dagar med ängslan sökte honom.

Sv. Vid denna din stora bedrövelse bedja vi dig, barmhärtighetens moder, utverka oss hos din gudomlige Son nåden att aldrig genom en svår synd förlora honom, eller om vi skulle hava förlorat honom, genom uppriktig ånger snart återfinna honom och hans nåd. Amen.

4. *F.* Heliga Maria, Guds moder, med uppriktigt deltagande minnas vi de bittra kval, som söndersleto ditt ömma modershjärta, när du såg, huru din älskade Son såsom en förbrytare blev tillfångatagen och bunden, obarmhärtigt hudflängd och krönt med törnen, dömd till döden och belastad med det tunga korset förd till avrättsplatsen.

Sv. Vid denna din Sons bittra pina och de kval, som brände din egen själ, bedja vi dig, syndarnas tillflykt, avvänd ifrån oss genom din mäktiga förbön de straff, som vi förtjänat för våra synder, och utverka oss nåden att taga vårt kors på oss och följa din Son efter, på det att vi med förtröstan kunna möta honom, när han kommer för att döma världen. Amen.

5. *F.* Heliga Maria, Guds moder, med uppriktigt deltagande minnas vi, att enligt Simeons profetia ett smärtans svärd genomborrade ditt hjärta, när du såg din Son i outsäglig vånda hänga på korset och under folkets spe och hån uppgiva andan.

Sv. Vid det hav av smärta, i vilket du då blev försänkt, och vid din oövervinneliga själsstyrka bedja vi dig, de döendes tröstarinna, förvärva oss nåden att genom ett äkta kristligt liv göra oss värdiga att under ditt och din gudomlige Sons bistånd lugnt och stilla avsomna i Herrens frid. Amen.

6. *F.* Heliga Maria, Guds moder, med uppriktigt deltagande minnas vi den bittra pina, ditt

ömma modershjärta kände, när du efter att din älskade Son nedtagits från korset tog hans livlösa kropp i ditt sköte och vid betraktandet av hans heliga sår fuktade honom med tårar av ömmaste kärlek.

Sv. Vid detta ditt lidande och din oförlikneliga undergivenhet under Guds vilja bedja vi dig, kärleksfulla förespråkerska vid Guds tron, utverka oss nåden, att vi i allo underkasta oss Guds goda och visa försyn och aldrig vackla i övertygelsen, att Gud låter allt lända till vårt bästa. Amen.

7. *F.* Heliga Maria, Guds moder, med uppriktigt deltagande minnas vi den stora övergivenhet, som ditt ömma modershjärta kände, när din älskade Sons döda lekamen lades i graven, och dina ögon för sista gången sågo föremålet för din innerliga kärlek.

Sv. Vid denna hjärtesorg bedja vi dig, barmhärtighetens moder, låt vårt hjärta, i vilket din älskade Sons levande lekamen så ofta i den heliga kommunionen nedlägges, städse vara honom en värdig boning, och giv, att vi i denna himmelska föda finna kraft och styrka att liksom du genom fast förtröstan på Gud övervinna all tröstlöshet och klenmodighet. Amen.

Litania till den smärtorika Guds moder.

Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, förbarma dig över oss.
Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, hör oss.
Kristus, bönhör oss.
Gud Fader i himmelen: *Förbarma dig över oss.*
Gud Son, världens Frälsare,
Gud Helige Ande.
Heliga Trefaldighet, en ende Gud,
Heliga Maria, smärtorika moder: *Bed för oss.*
Du de bekymrades och betrycktas föredöme,

Du de bedrövades tröstarinna,
Du de klenmodigas styrka,
Du syndarnes tillflykt,
Du de sjukas räddning,
Du de döendes förhoppning,
Vid din smärta vid Simeons profetia.
Vid dina lidanden under flykten till Egypten,
Vid ditt ängsliga sökande efter ditt barn,
Vid din djupa smärta vid mötet på korsvägen,
Vid ditt hjärtas vånda vid Jesu korsfästelse,
Vid det smärtans svärd, som vid Jesu död genomborrade ditt hjärta,
Vid din övergivenhet vid Jesu grav,
Vid din fullkomliga undergivenhet under Guds heliga vilja,
Vid din underbara ståndaktighet i alla lidanden,
Du martyrernas drottning,
I all vår nöd,
I sjukdom och smärta,
I elände och övergivenhet,
I klenmodighet och försagdhet,
I vår dödsstund,
På domedagen,
Guds lamm, som borttager världens synder: *Förskona oss, o Herre.*
Guds lamm... *Bönhör oss, o Herre.*
Guds lamm... *Förbarma dig över oss, o Herre.*

F. Bed för oss, smärtorika moder Maria.

Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.

Låtom oss bedja. O Gud, vid vilkens lidande enligt Simeons profetia den ärorika jungfrun och modern Marias älskliga själ genomborrades av smärtans svärd, förläna oss nådigt, att vi, som vördnadsfullt minnas hennes smärtor, må skörda salig frukt av ditt lidande, du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

Den smärtorika rosenkransen. — Stabat mater sid 449.

Marie bebådelse.

Under den katolska medeltiden Sveriges särskilda skyddsfest.

Hyllningsbön.

Allsmäktige Gud, Herre himmelske Fader, vi tillbedja och prisa dig; vi tacka dig av allt vårt hjärta, att du i tidens fullbordan uppfyllt det löfte, som du i paradiset givit våra stamföräldrar, det löfte, som du så ofta förnyat för patriarkerna och slutligen genom profeten förkunnat med orden: Se, en jungfru skall undfå och föda en son, och han skall kallas Emmanuel. Du sände din helige ängel till Jungfrun i Nasaret med det glada budskapet, att hon skulle bliva den så länge efterlängtade Frälsarens moder. Lov och pris och tack vare dig för detta nåderika budskap! Lov och pris och tack vare dig för den oändliga kärlek, som förmått dig att sända din enfödde Son i värl-

den för att frälsa oss från synd och evigt fördärv.

F. Så älskade Gud världen, att han utgav sin enfödde son,

Sv. På det att var och en, som tror på honom, icke må förgås, utan hava evigt liv.

Vi tillbedja och tacka dig, Herre Jesus Kristus, den evige Faderns eviga Ord. Vi tacka dig av allt vårt hjärta, att du för oss människor och för vår frälsnings skull nedsteg från himmelen, antog kött av Jungfru Maria och vart människa. Du var i Guds gestalt och ansåg icke för rov att vara jämlik med Gud; men du utblottade dig själv, antog tjänarens gestalt och vart lik människor och till det yttre funnen såsom en människa. Du, Guds Son, antager en mänsklig kropp och en mänsklig själ för att i denna dödliga natur genom ditt bittra lidande och din blodiga död försona oss med Gud och för oss öppna himmelens stängda portar. Det var av kärlek till oss, som du nedsteg från himmelens tron för att bliva människa i Jungfruns rena sköte. Lov och pris och tack vare dig för denna oändliga kärlek!

F. Och Ordet vart kött och bodde bland oss.

Sv. Och vi hava sett hans härlighet, en härlighet som Faderns Enfödde har, full av nåd och sanning.

Helige Ande, kärlekens, nådens och helighetens Ande! Vi tillbedja, prisa och tacka dig av allt vårt hjärta, att du medverkat till Guds Sons mandomsanammelse. I tidernas begynnelse svävade du såsom livgivande kraft över vattnen för att utveckla och fullända skapelsens verk. Du, den Allrahögstes kraft, överskyggade Jungfrun i Nasaret, på det att hon skulle undfå i sitt liv och föda en son, som skulle kallas Guds Son och frälsa världen från dess synder. Det var kärlek till oss, stoftets barn, vilka du genom

honom ville rättfärdiggöra, helga och saliggöra. Lov och pris och tack vare dig för denna din frälsningsbringande kärlek!

F. Den Helige Ande skall komma över dig, och den Högstes kraft skall överskygga dig.

Sv. Därför skall ock det heliga, som skall födas av dig, kallas Guds Son.

Heliga Jungfru Maria, vi hälsa dig och lyckönska dig till den stora nåd, som den treenige Guden bevisat dig; vi glädja oss, att du blivit upphöjd till den högsta värdighet, till vilken en skapad varelse kan upphöjas. Vilken glädje kände du icke i ditt hjärta, när ängeln Gabriel i synlig gestalt trädde inför dig, hälsade dig vördnadsfullt och förkunnade för dig, att du genom den Helige Andes överskyggande, utan kränkning av din jungfruliga renhet, skulle undfå Guds Son och varda moder till världens Frälsare. Vi påminna oss, med vilken glädje och ödmjukhet du sade till ängeln: Se, jag är Herrens tjänarinna, varde mig efter ditt ord! Vilken ära, vilken lycka att bland alla Evas döttrar utkoras till Guds Sons moder! Med rätta hälsade dig ängeln: Full av nåd, välsignad bland alla kvinnor. Med rätta utropar du själv: Högt prisar min själ Herren, och min ande jublar i Gud, min Frälsare; ty den Mäktige har gjort stora ting med mig; se, hädanefter skola alla släkten prisa mig salig. — Hela kristenheten, jord och himmel, uppfyller detta profetiska ord. Även vi, dina barn, förena oss med den heliga Kyrkan, med himmelens änglar och helgon och instämma i ditt lov, i det vi säga: Hell dig, Maria...

Påsktiden.

Antifonen 'Regina coeli'.

(Från påskaftonen till aftonen före trefaldighetssöndagen.)

Regina coeli, laetare, alleluia. Quia quem meruisti portare, alleluia, Resurrexit, sicut dixit, alleluia. Ora pro nobis Deum, alleluia.	Gläd dig, du himmelens drottning, alleluja. Ty den du värdig var att bära, alleluja, har uppstått, som han sagt, alleluja. Bed Gud för oss, alleluja.
V. Gaude et laetare, Virgo Maria, alleluia.	*F.* Fröjda dig och jubla, Jungfru Maria, alleluja.
R. Quia surrexit Dominus vere, alleluia.	*Sv.* Ty Herren är sannerligen uppstånden, alleluja.
Oremus. Deus, qui per resurrectionem Filii tui Domini nostri Jesu Christi mundum laetificare dignatus es: praesta, quaesumus, ut per ejus Genitricem Virginem Mariam perpetuae capiamus gaudia vitae. Per eundem Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.	*Låtom oss bedja.* O Gud, du som genom din Sons, vår Herres Jesu Kristi, uppståndelse nådeligen fröjdat världen, vi bedja dig, giv att vi genom hans moders, Jungfru Marias förbön, må uppnå det eviga livets fröjder. Genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Bön till Maria.

Gläd dig himmelens drottning! — O Maria, främst av alla människor erfor du påskens jublande fröjd. Det härliga, glädjerika Frid vare med eder, varmed den Uppståndne hälsade sina apostlar, ljöd i påskdagens arla morgonstund först i din stilla kammare och i ditt hjärta. När

jag hade mycket bekymmer i mitt hjärta, har din tröst fröjdat min själ. (Ps. 93, 19.) Efter dina smärtors mångfald och storlek kunna vi mäta den fröjd och lycksalighet, som nu uppfyller dig. Din omätliga smärta har efter din Sons uppståndelse vänts i en övermåttan djup tröst och frid. När därför vår heliga Kyrka vid påskhögtiden anslår glädjens jubelackord, sjunger hon dagligen ånyo: Gläd dig, du himmelens drottning, alleluja. Orubblig i tron, stark i hoppet, brinnande i kärleken som aldrig tillförne, stod du under korset på Golgata. I sanning, efter storleken av din tro, ditt hopp och din kärlek har Frälsaren på påskmorgonen glatt ditt hjärta. Genom Kristi, den Uppståndnes, nåd fick du skåda och förstå hans hjärtas hemligheter. Du var medveten om, att din Sons påskglädje aldrig skulle taga slut, att den skulle komma alla dem till del, som trott på honom, i det rike han grundade för evig tid. — Himmelens drottning, för den glädjes skull som du erfarit på påskmorgonen, bedja vi dig, trösta även oss. Utverka åt oss hos din förklarade Son tillväxt i tron, hoppet och kärleken, och var vår förespråkerska hos den Uppståndne, på det att även vi en gång på den yttersta dagen må uppstå i förklaringens härlighet. *Sv.* Amen.

Den ärorika rosenkransen.

Majandakter.

Hälsning till Maria.

Hell dig, o Jungfru! Vi hälsa dig med den heliga Kyrkan såsom morgonstjärnan, vår fröjds upphov och himmelens port. Du är *morgonstjärnan* på den nya skapelsens himmel, ty du har föregått och bebådat uppgången av rättfärdighetens Sol, Kristus, vår Herre. Lys oss med ditt milda ljus på livets stormiga

hav, på det att vår bräckliga farkost ej må stranda på världens farliga klippor. Du är *vår fröjds upphov,* ty du har fött oss världens Frälsare, vår fröjd i liv och död och i all evighet. Bed för oss, att vi genom ett gott samvete alltid må få glädja oss i Herren. Du är *himmelens port.* Genom Eva har himmelen blivit stängd; genom dig och din gudomlige Son har den åter blivit öppnad. Utverka åt oss riklig nåd, att vi må vandra på den smala vägen och genom den trånga porten ingå i det eviga livet. Hell dig, Maria...

Hell dig, o Jungfru! Vi hälsa dig med den heliga Kyrkan såsom syndarnas tillflykt, såsom vishetens säte och rättfärdighetens spegel. Du är *syndarnas tillflykt,* ty du är barmhärtighetens moder. Hav medlidande med oss, arma syndare, och utverka åt oss hos din gudomlige Son förlåtelse för våra synder och riklig nåd att aldrig mer återfalla i dem. Du är *vishetens säte,* ty i ditt sköte har den eviga Visheten vilat, och på dina armar har du burit honom, den Allrahögstes Son. Må vi genom din förbön få sann, himmelsk vishet, som skingrar mörkret i våra själar och lär oss att föredraga Gud och himmelens ägodelar framför alla skatter på jorden. Du är *rättfärdighetens spegel,* ty i ditt liv skåda vi såsom i en spegel glansen av alla de dygder, som utgöra rättfärdighet och helighet. Bed för oss, att vi må hungra och törsta efter rättfärdighet och alltjämt vandra på rättfärdighetens väg. Hell dig, Maria...

Hell dig, o Jungfru! Vi hälsa dig med den Heliga Kyrkan såsom *de sjukas räddning, de bedrövades tröstarinna och de kristnas hjälp.* Du är vår moder och vi äro dina barn. Hur kunde en moder vara känslolös för sina barns lidande till kropp och själ? Hjälp oss genom din mäktiga förbön vid Guds tron att vi må befrias

från vårt elände, eller om det icke är Guds vilja, att med tålamod och undergivenhet bära vårt kors. Såsom Kristi moder är du hans bröders, de kristnas, moder, deras förespråkerska i himmelen, deras beskyddarinna på jorden. Vänd därföre, du vår förespråkerska, vänd dina ömma blickar till oss, dina landsflyktiga barn, och trösta oss i denna tårarnas dal. Försmå icke våra böner i vår nöd, utan fräls oss från alla faror, du ärorika och välsignade Jungfru! Hell dig, Maria...

Anbefallning i Marias beskydd.

Heliga Maria, barmhärtighetens moder, vänd ej dina ögon från mig, ditt ovärdiga barn. Jag är en syndig människa och fruktar att framträda till den oändligt rättvise Guden, som jag så ofta förolämpat. Därför kommer jag till dig och anbefaller min själ åt din moderliga godhet, på det att jag på din mäktiga förbön må få uppriktig ånger över och full förlåtelse för alla mina synder. I ditt moderliga beskydd anbefaller jag mitt förstånd, mitt minne, min vilja och mitt hjärta, på det att hädanefter mina tankar och avsikter, mina önskningar och begär, mina ord och gärningar icke må åsyfta något annat än din gudomlige Sons förhärligande och min odödliga själs räddning. — Hell dig, Maria...

Heliga Maria, barmhärtighetens moder! Åt din moderliga godhet anbefaller jag min kropp med alla dess sinnen. Du vet, att jag är utsatt för många faror och frestelser, för världens lockelser och mitt eget hjärtas onda begär. Bed för mig, att jag alltid må besinna, att min kropp är Guds tempel, och att den Helige Ande bor i mig. Bed för mig om styrka och uthållighet, att jag aldrig må vanära Guds tempel utan

hålla min kropp i tukt och ära. Bed för mig att jag må begagna alla mina sinnen, mina ögon, mina öron, min mun, mina händer och fötter till Guds förhärligande och min själs välfärd. — Hell dig, Maria...

Heliga Maria, barmhärtighetens moder! Åt din moderliga godhet anbefaller jag slutet av mitt liv. Förskaffa mig genom din mäktiga förbön den största bland alla nådegåvor, en salig död i Guds nåd och kärlek. Bed för mig, goda moder, nu och i min dödsstund, så att jag med glädje kan emotse din Sons tillkommelse och med förtröstan på hans barmhärtighet kan förvänta en nådig dom och en salig uppståndelse till evigt liv. *Sv.* Amen. — Hell dig, Maria...

Invigningsbön.

Heliga Maria, renaste Jungfru, den himmelske Faderns dotter, Guds enfödde Sons moder, den Helige Andes välsignade brud, alla troendes drottning, alla syndares tillflykt och alla rättfärdigas förebild, ehuru ovärdiga att framträda inför dig, våga vi dock att välja dig till vår moder och beskyddarinna. Åt dig överlämna vi oss helt och hållet, åt dig viga vi kropp och själ med allt vårt görande och låtande. Du de troendes goda Moder, värdes upptaga oss som dina barn; försona oss med din Son och bevara oss i hans kärlek. Heliga Jungfru Maria, förskjut oss icke från ditt ansikte, och vänd ej dina blickar, så fulla av moderlig omsorg, ifrån oss. Övergiv oss icke, på det att vi aldrig må övergiva din Son, vår Herre och Frälsare, utan med dig uthärda vid hans heliga kors i barnslig kärlek ända till våra dagars slut. *Sv.* Amen.

(S:t Frans av Sales.)

Korta betraktelser.

Hell dig, ärorika Jungfru, vår frälsnings morgonrodnad, Guds enfödde Sons moder, full av nåd och sanning! Vi glädja oss över din stora härlighet, till vilken själva himmelens änglar med helig undran och salig hänryckning blicka upp; vi älska och ära ditt ljuva namn, vilket likt ett nytt ljus lyser i mörkret och gläder alla Kyrkans barn, vilka prisa dig som Guds höga Moder. Se därför, du välsignade Jungfru, med din milda barmhärtighet till oss, dina barn, och mottag nådigt vår lovprisning och våra böner. — Hell dig, Maria...

1. *Maria, den renaste Jungfrun.*

Ren från all synd och all ond begärelse framgick din själ, välsignade Jungfru, ur Skaparens hand. Rent och obefläckat såsom en ängels var ditt liv, och ingen skugga av synd fördunklade din själs skönhet. Därför har den Mäktige, vars namn är heligt, gjort stora ting med dig.

F. Huru skön är en kysk släkt i härlighetens glans!

Sv. Odödlig är dess åminnelse och erkänd hos Gud och människor.

Renaste Jungfru, som av Guds Helige korats till moder, bed för oss syndare, att vi ståndaktigt må motstå alla okyska begär och genom kroppens och själens renhet alltid vara värdiga Guds välbehag. *Sv.* Amen.

2. *Maria, Herrens tjänarinna.*

Genom de härliga gåvor och företräden, som Gud förlänat dig, är du, heliga Jungfru, lik ett palmträd, som höjer sig över alla träd. Likväl var du i dina egna ögon ringa och kallade dig i själva det ögonblick, då du upphöjdes till din höga värdighet, Herrens tjänarinna. Din öd-

mjukhet, Maria, är lika djup, som din värdighet är stor.

F. Gud motstår de högmodiga och stolta.

Sv. Han giver de ödmjuka sin nåd.

Ödmjuka Jungfru, måtte ditt höga föredöme ingiva oss avsky för högfärd och kärlek till ödmjukhet, så att vi erkänna, att varje god gåva kommer från ovan, och städse av all vår själ säga: Icke åt oss, o Herre, icke åt oss giv äran, utan åt ditt heliga namn. *Sv.* Amen.

3. *Maria, andaktens utmärkta käril.*

O Maria, redan från barndomen ägnade du dig åt Herrens heliga tjänst. Att betrakta hans lag, att i ditt hjärta upptaga och gömma hans ord var ditt ivrigaste bemödande. Att i bön upplyfta din själ till Gud var din ljuvaste vederkvickelse, din sällhet och din enda åtrå att fullgöra Herrens vilja. Du var städse förenad med Gud, och din rena själ var ett altare, från vilket lovprisningens och tacksägelsens offer, likt doftande rökelse, oavlåtligt uppsteg till den Högstes tron.

F. Högt prisar min själ Herren,

Sv. Och min ande jublar i Gud, min Frälsare.

Gudaktiga Jungfru, andaktens utmärkta käril, utverka åt oss nåden att efter ditt föredöme alltmer lära känna och älska Gud såsom vårt högsta goda, att hålla oss till honom och genom intet i världen låta skilja oss från hans kärlek. *Sv.* Amen.

4. *Maria, Guds moder.*

Bland alla kvinnor på jorden blev du, Maria, av härskarornas Herre utvald till den höga värdigheten att bliva moder till hans enfödde Son. Med alla århundradens kristna, med hela Guds Kyrka bekänna vi med glädje, att du är Guds moder, moder till vår Herre Jesus Kristus, som

har skapat världsalltet och genom sin död på korset förvärvat oss evig återlösning.

F. Moder, se din son!

Sv. Son, se din moder.

Heliga Maria, Guds moder, upptag oss till dina barn och vänd dina barmhärtiga ögon till oss, för vilka din gudomlige Son utgjutit sitt heliga blod. Utverka hos honom upprättelse åt de fallna, förlåtelse för de botfärdiga, ståndaktighet för de rättfärdiga; visa dig som moder för oss alla. *Sv.* Amen.

5. *Maria, martyrernas drottning.*

O Maria, huru törnbeströdda voro icke de vägar, på vilka Guds faderliga hand förde dig genom livet! Vem kan fatta din smärta, när du såg din älskade Son, blödande ur tusen sår, övergiven av Gud och människor, under outsägliga kval kämpa med döden! I sanning, stor som havet var din smärta.

F. Denne är satt till fall och till upprättelse för många.

Sv. Och även din själ skall genomborras av ett svärd.

Heliga Maria, smärtornas moder och martyrernas drottning, bed för oss som lida för våra synders skull, att vi lära oss att med tålamod och undergivenhet bära, vad Gud ådömer oss till straff för synden och till vår egen bättring. Hjälp de nödställda, trösta de bedrövade, bistå de klenmodiga och låt oss alla erfara din moderliga förböns makt. *Sv.* Amen.

6. *Maria, himmelens drottning.*

Efter ett liv fullt av prövningar och hemsökelser kommer slutet av din levnad, du ståndaktiga, beprövade Jungfru, och därmed slutet på alla dina lidanden. Ditt hjärtas längtan skall nu stillas och du skall återfinna din älskade Son

i de levandes land för att aldrig mer förlora honom. Ditt öga sluter sig i dödens sömn. Änglarnas ljusa skara kommer dig till mötes och för dig med jubel in i din Sons rike. Han kommer dig till mötes och kröner dig med ära och härlighet till himmelens drottning. Hell dig, Maria, Herren är med dig i all evighet.

F. Många döttrar hava samlat rikedomar.
Sv. Men du har överträffat dem alla.

Heliga Jungfru Maria, drottning över alla änglar och helgon, se huldrikt ned till oss som ännu vandra i tårarnas dal. Bed för oss till din gudomlige Son, att vi oskadda må gå genom jordelivets faror och frestelser och vid slutet av vår pilgrimsfärd upptagas i salighetens rike för att med dig evigt älska, lova och förhärliga Gud: Fadern och Sonen och den Helige Ande. Amen. — Hell dig, Maria. — Ära vare Fadern.

Pingsttiden.

Bön till Maria.

Var hälsad, Maria, du den Helige Andes upphöjda brud, apostlarnas drottning, du vår heliga Kyrkas moder. På pingstdagen skåda vi dig, omgiven av apostlarna, försänkt i bön. Med samma åtrå och längtan med vilken du en gång väntade på Gudabarnet, längtar du nu efter den Helige Andes ankomst. Din bön genomtränger himmelen, och Fadern och Sonen sända den Helige Ande. Han sänker sig ned och uppfyller med sin kraft, sitt ljus och sin kärlek dig och alla som i förening med dig längta efter honom. Du ser, huru pingstundret utbredes i den heliga staden. Män av olika tungomål, av alla folk under himmelen, uppfyllas med den Helige Ande och församlas till trons enhet. Stor var din glädje att se, huru din Son förhärligades i så många människor, vilka nu i Andens kraft voro

ett hjärta och en själ. Kyrkan hade börjat att förnya jordens ansikte och välsigna världens alla folk, och du var som allas moder. Du är det ännu i dag. Bed för oss, att vi må framhärda i trons enhet, att Andens kraft må visa sig i oss, att Kyrkan må växa bland folken till din Sons förhärligande. O Maria, du Andens brud, utverka oss nåden att uppfyllas av honom, som är enhetens band, Faderns och Sonens kärlek ifrån evighet till evighet.

Sv. Amen.

Antifonen 'Salve Regina'.

(Från trefaldighetssöndagen till advent.)

Salve Regina, Mater misericordiae, vita, dulcedo, et spes nostra, salve. Ad te clamamus exules filii Evae. Ad te suspiramus gementes et flentes in hac lacrymarum valle. Eja ergo, advocata nostra, illos tuos misericordes oculos ad nos converte. Et Jesum, benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exilium ostende. O clemens, o pia, o dulcis Virgo Maria.

V. Ora pro nobis, sancta Dei Genitrix.

R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Oremus. Omnipotens, sempiterne Deus, qui gloriosae virginis ma-

Hell dig, o drottning, barmhärtighetens moder; vårt liv, vår fröjd, vårt hopp, hell dig! Till dig ropa vi, Evas landsflyktiga barn; till dig sucka vi sörjande och gråtande i denna tårarnas dal. Vänd därför, du vår förespråkerska, vänd dina ömma blickar till oss, och efter denna landsflykt visa oss Jesus, din välsignade livsfrukt. O milda, o hulda, o ljuva Jungfru Maria!

F. Bed för oss, heliga Guds moder!

Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.

Låtom oss bedja. Allsmäktige, evige Gud, du som genom den Helige

tris Mariae corpus et animam, ut dignum Filii tui habitaculum effici mereretur, Spiritu Sancto cooperante, praeparasti: da, ut cujus commemoratione laetamur, ejus pia intercessione, ab instantibus malis, et a morte perpetua liberemur. Per eundem Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Andes medverkan berett den ärorika Jungfrun och modern Marias kropp och själ till din Sons värdiga boning, giv att vi som med glädje fira hennes åminnelse, genom hennes fromma förbön må befrias från allt förestående ont och från den eviga döden. Genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Marie besökelses fest.

(2 juli.)

Kyrkobön. Vi bedja dig, o Herre, förläna dina tjänare den himmelska nådens gåva, på det att vi, för vilka den heliga Jungfruns födelse betyder frälsningens början, på hennes besökelses fest, må tillväxa i frid. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

Marie himmelsfärd.

(15 augusti.)

Hyllning till Maria, himmelens drottning.

Hell dig, Maria, himmelens drottning. Vi hälsa dig med jubel denna dag, då vi fira minnet av din upptagning i den eviga glädjen. Hur förtärdes du icke av helig längtan, sedan din gudomlige Son lämnat jorden för att återvända till Fadern. Men en salig död i apostlarnas krets öppnade också för dig himmelens portar. Och din jordiska kropp, det heliga tempel varur Guds Son framgått, skulle icke se dödens förgängelse. Så upptogs du med kropp och själ i himmelens härlighet.

Vilken sällhet kände icke ditt hjärta, då du under änglars och helgons jubel intågade i himmelen, då du återsåg din älskade Son i hans majestäts härlighet och av honom kröntes till himmelens drottning! Se, vi dina barn glädja oss över din härlighet. Vi prisa dig för den salighet, som du nu åtnjuter. Salig är du som har trott. Nu har täckelset fallit, du skådar den Oändlige i all hans skönhet och godhet och härlighet ansikte mot ansikte. Nu är allt lidande förvandlat till glädje, all jordens sorg till himmelsk fröjd. Du, den Högstes moder, kallade dig i din ödmjukhet Herrens tjänarinna. Nu hylla dig himmelens änglar som sin drottning, och alla jordens släkten prisa dig salig. Om du på jorden var full av nåd, är du i himmelen nu full av härlighet, ty himmelens gloria svarar mot nådens glans. Det förbliver evigt sant, att du är Kristi moder, moder till Guds Son. Om den himmelske Fadern från evighet säger om honom: Du är min Son, i dag har jag fött dig, så kan du säga om honom: Du är min Son, i tiden har jag fött dig. Som Herrens moder står du närmast hans tron, ett återsken av hans härlighet faller på dig, och i högre grad än alla himmelens furstar deltager du i hans salighet.

Se, vi åkalla dig och fly under ditt beskärm, heliga Guds moder, ty du är även vår moder. Det har ännu aldrig blivit hört, att någon som tagit sin tillflykt till dig, anropat din hjälp och åstundat din förbön, har blivit övergiven. Vänd därför dina barmhärtiga ögon till oss, Evas landsflyktiga barn, som ännu vandra i tårarnas dal. Utverka hos din gudomlige Son nåden, att vi alltmer må lösslita våra hjärtan från jorden, med dess förgängliga skatter och bedrägliga fröjder. Bed för oss, att vi må vända vår håg dit, där den sanna glädjen är, till det himmelska Jerusalem, på det att vår vandel redan nu

må vara i himmelen. Men framför allt utverka oss nåden att skiljas från detta liv, smyckade med nådens bröllopsdräkt, så att vi må inkomma i den himmelska bröllopssalen, där vi med dig och alla helgon i oändlig salighet skola skåda, älska och förhärliga den treenige Guden, vilken vare lov och ära i all evighet. *Sv.* Amen.

F. Bed för oss, heliga Guds moder,

Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.

Låtom oss bedja. Vi bedja dig, o Herre, tillgiv oss, dina tjänare, våra synder, på det att vi som med våra gärningar icke kunna behaga dig, må frälsas genom förbön av henne som har fött din Son, vår Herre, vilken med dig lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

Marie födelse.

(8 september.)

Ditt inträde i världen, heliga Jungfru, liknar morgonrodnaden som bebådar solens snara uppgång, ankomsten av rättfärdighetens Sol, Kristus, vår Gud. (Jag hälsar dig på din födelsedag, jag lyckönskar dig, såsom ett gott barn lyckönskar sin moder på hennes hedersdag.) Lovad vare Gud, som sände dig i världen. Välsignad vare den dag, då du föddes, som av den Allrahögste var utvald till att bliva Frälsarens moder.

Se, heliga Jungfru, med barnsligt förtroende kommer jag till dig (i dag, då vi med glädje fira din nåderika födelse). Jag hälsar dig som havets stjärna, jag hyllar dig som min härskarinna. Jag flyr till ditt moderliga beskydd, jag anförtror dig min kropp och min själ. Du blev född till människosläktets välsignelse. Genom en kvinna kom döden, genom en kvinna kommer livet; genom Eva kom fördärvet, genom dig, Maria, kommer välsignelse. Därför är du

välsignad bland alla kvinnor, och välsignad är den dag, då du inträdde i denna värld. Utverka åt mig nåden att bliva återfödd till ett nytt, heligt liv, fullt av iver i Herrens tjänst. Genom din födelse har du bragt fröjd åt hela världen; låt även mig få del av denna himmelska fröjd, av denna andliga glädje, på det att jag må förakta världens fröjder, tjäna Herren med glatt hjärta och så vinna himmelens salighet. *Sv.* Amen.

F. Din födelse, jungfruliga Guds moder Maria, har bragt fröjd åt hela världen.

Sv. Ty av dig har utgått rättfärdighetens Sol, Kristus, vår Gud.

Låtom oss bedja. Vi bedja dig, o Herre, förläna oss, dina tjänare, den himmelska nådens gåva, på det att vi, för vilka den heliga Jungfruns moderskap blivit begynnelsen till frälsning, genom att fira hennes födelses fest må tillväxa i frid, genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Marie namns fest.

(Inom oktaven av Marie födelse.)

Kyrkobön. Vi bedja dig, allsmäktige Gud, giv att dina trogna, som glädja sig åt den heliga Jungfru Marias namn och beskydd, på hennes förbön måtte befrias från allt ont på jorden och förtjäna att bliva delaktiga av himmelens eviga fröjder. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

Rosenkransfesten.

(Första söndagen i oktober.)

Rosenkransbönen förenar den muntliga med den inre eller betraktande bönen. Under det man läser nedanstående muntliga böner, betraktar man nämligen huvudhändelserna i Kristi och hans heliga moders liv, lidande och förhärligande för att i hjärtat uppväcka motsvarande fromma känslor och

dygdeakter samt fatta goda föresatser. — Alltefter de hemligheter man betraktar, kallas rosenkransen den *glädjerika*, den *smärtorika* eller den *ärorika*.

Såsom inledning läser man den apostoliska trosbekännelsen, Ära vare Fadern, Fader vår och tre gånger Hell dig, Maria. Vid 1:sta Hell dig, Maria, tillägges efter ordet 'Jesus': *som föröke i oss tron;* vid 2:dra: *som styrke i oss hoppet;* vid 3:dje: *som upptände i oss kärleken.* Inledningen avslutas med Ära vare Fadern. Så följer den egentliga rosenkransen. För var och en av de fem hemligheter, man ämnar betrakta, läses 1 gång Fader vår, 10 gånger Hell dig, Maria, och 1 gång Ära vare Fadern. Vid varje Hell dig, Maria, plägar man efter ordet Jesus inskjuta ett av nedanstående tillägg, som betecknar den hemlighet man betraktar. Rosenkransen kan även läsas utan dessa tillägg till Hell dig, Maria.

För att underlätta betraktelsen, anföras härnedan för varje hemlighet ställen ur den Heliga Skrift och för de bägge sista hemligheterna korta förklaringar.

Den glädjerika rosenkransens hemligheter.

1. Vilken du, o Jungfru, har undfått av den Helige Ande.
2. Vilken du, o Jungfru, har burit till Elisabet.
3. Vilken du, o Jungfru, har fött.
4. Vilken du, o Jungfru, har framburit i templet.
5. Vilken du, o Jungfru, har återfunnit i templet.

1. Marie bebådelse.

I sjätte månaden sändes ängeln Gabriel av Gud till en stad i Galileen, benämnd Nasaret, till en jungfru, som var trolovad med en man av Davids hus, vilken hette Josef; och jungfruns namn var

Maria. Och ängeln gick in till henne och sade: Hell dig, full av nåd; Herren är med dig; välsignad är du bland kvinnor. Se, du skall undfå i ditt liv och föda en son, och du skall giva honom namnet Jesus. Den Helige Ande skall komma över dig, och den Högstes kraft skall överskygga dig; därför skall ock det heliga, som skall födas av dig, kallas Guds Son.

Då sade Maria: Se, jag är Herrens tjänarinna; varde mig efter ditt ord! (Luk. 1:26—38.)

Och Ordet vart kött. (Joh. 1:14.)

2. Marie besök hos Elisabet.

I de dagarna stod Maria upp och begav sig skyndsamt till bergsbygden till en stad i Juda. Och hon gick in i Sakarias' hus och hälsade Elisabet. Och det hände, när Elisabet hörde Marias hälsning, att barnet spratt till i hennes liv, och Elisabet vart uppfylld med den Helige Ande. Och hon ropade med hög röst och sade: Välsignad är du ibland kvinnor, och välsignad är din livsfrukt. Och vadan händer mig detta, att min Herres moder kommer till mig? Salig är du, som har trott; ty det, som blivit sagt till dig av Herren, skall gå i fullbordan. Och Maria sade: Högt prisar min själ Herren, och min ande jublar i Gud, min Frälsare; ty han har sett till sin tjänarinnas ringhet. Se, hädanefter skola alla släkten prisa mig salig. Maria stannade hos Elisabet vid pass tre månader och återvände så till sitt hem. (Luk. 1:39—56.)

3. Jesu födelse.

Och hon födde sin son, den förstfödde, insvepte honom i lindor och lade honom i en krubba; ty för dem fanns icke plats i härbärget. Och det var i samma nejd herdar, som voro ute på fältet och om natten höllo vakt över sin hjord. Och se, en Herrens ängel stod bredvid dem, och Guds här-

lighet kringsken dem, och de grepos av stor fruktan. Men ängeln sade till dem: Frukten icke; ty se, jag bådar eder stor glädje, som skall vederfaras hela folket: I dag, i Davids stad är eder född Frälsaren, som är Kristus, Herren. Och plötsligt visade sig omkring ängeln en mängd av den himmelska härskaran, som lovade Gud och sade: Ära vare Gud i höjden och på jorden frid åt människor, som hava hans välbehag. Och herdarna kommo brådskande och funno Maria och Josef och barnet, som låg i krubban. (Luk. 2:7—16.)

4. Jesu frambärande i templet.

Sedan Marias reningsdagar efter Mose lag voro fullbordade, förde de barnet till Jerusalem för att framställa det inför Herren och frambära offret, såsom det är sagt i Herrens lag: ett par turturduvor eller två unga duvor. Och då föräldrarna buro in barnet Jesus, tog Simeon det på sina armar, prisade Gud och sade: Herre, nu låter du din tjänare fara i frid efter ditt ord; ty mina ögon hava sett din frälsning, vilken du har berett inför alla folks åsyn: ett ljus till hedningarnas upplysning och till ditt folk Israels förhärligande. Och Simeon välsignade dem och sade till hans moder Maria: Se, denne är satt till fall och till upprättelse för många i Israel; och ett svärd skall gå igenom din egen själ. (Luk. 2:22—35.)

5. Den tolvårige Jesus i templet.

Och hans föräldrar gingo vart år vid påskhögtiden till Jerusalem. Och när Jesus hade blivit tolv år gammal, drogo de efter högtidens sedvänja upp till staden. Och då de efter dagarnas slut återvände, blev Jesus kvar i Jerusalem, och hans föräldrar märkte det icke. Och det hände, att de efter tre dagar funno honom i templet, sittande mitt ibland lärarna, hörande och frågande dem. Och

alla som hörde honom, häpnade över hans förstånd och svar. När de sågo honom, förundrades de; och hans moder sade till honom: Son, varför har du gjort oss detta? Se, din fader och jag hava sökt dig med smärta. Då sade han till dem: Varför haven I sökt mig? Visste I icke, att jag bör vara i det, som hör min Fader till? Och han drog ned med dem och kom till Nasaret; och han var dem underdånig. (Luk. 2:41—51.)

Den smärtorika rosenkransens hemligheter.

1. Som för oss har svettats blod.
2. Som för oss har blivit hudflängd.
3. Som för oss har blivit krönt med törnen.
4. Som för oss har burit korset.
5. Som för oss har blivit korsfäst.

1. Jesu dödsångest på Oljeberget.

Och han gick ut och begav sig efter sin sedvana till Oljeberget; även lärjungarna följde honom. Då han kommit till stället, sade han till dem: Bedjen, att I icke mån falla i frestelse. Och han skildes ifrån dem så mycket som ett stenkast, föll på knä, bad och sade: Fader, vill du, så tag denna kalk ifrån mig; ske dock icke min vilja, utan din. Då syntes för honom en ängel från himmelen, som styrkte honom. Och då han överfölls av dödsångest, bad han ännu enträgnare. Och hans svett vart såsom blodsdroppar, som föllo ned på jorden. Och han stod upp från bönen, kom till sina lärjungar och fann dem insomnade av sorg. Då sade han till dem: Varför soven I? Stån upp och bedjen, att I icke mån falla i frestelse. (Luk. 22:39—46.)

2. Jesu hudflängning.

Och Pilatus kallade tillhopa översteprästerna, rådsherrarna och folket och sade till dem: I haven

fört till mig denne man, såsom den vilken uppviglar folket; och se, jag har förhört honom i eder närvaro men icke funnit hos honom något av de brott, för vilka I anklagen honom, ej heller Herodes. Därför vill jag tukta och frigiva honom. Han måste nämligen vid högtiden giva dem en fånge lös. Men hela hopen skrek på en gång och sade: Bort med denne, och giv oss Barabbas lös! Åter talade Pilatus till dem, emedan han ville giva Jesus lös. Men de ropade emot och sade: Korsfäst, korsfäst honom! (Luk. 23:13—21.)

Pilatus sade till dem: Vad ont har han då gjort? Men de skriade ännu mer: Korsfäst honom! Och Pilatus, som ville göra folket till viljes, frigav Barabbas och lät gissla Jesus. (Mark. 15:14, 15.)

3. Jesu törnekröning.

Därpå togo landshövdingens soldater Jesus in i rättens hus och församlade hela truppen omkring honom. Och de avklädde honom och kastade en scharlakansmantel över honom. Och de flätade en krona av törnen, satte den på hans huvud och gåvo honom ett rör i högra handen. Och de böjde knä inför honom, begabbade honom och sade: Hell dig, judarnas konung! Och de spottade på honom, togo röret och slogo honom på huvudet. (Matt. 27:27—30.)

Och Jesus gick ut, bärande törnekronan och purpurmanteln. Då sade Pilatus till dem: Se människan! När nu översteprästerna och tjänarna sågo honom, ropade de och sade: Korsfäst, korsfäst honom! Då överlämnade han Jesus åt dem till att korsfästas. (Joh. 19:5, 6, 16.)

4. Jesu korsbärande.

Då togo de Jesus och förde honom ut. Och han bar sitt kors och gick ut till det ställe, som kallas huvudskalleplatsen, men på hebreiska Golgata. (Joh. 19:16, 17.)

Och då de förde honom bort, grepo de en viss Simon från Cyrene, som kom från sin lantgård, och lade korset på honom, att han skulle bära det efter Jesus. Och efter Jesus följde en stor hop folk och kvinnor, vilka jämrade sig och gräto över honom. Då vände sig Jesus om till dem och sade: I Jerusalems döttrar, gråten icke över mig, utan gråten över eder själva och över edra barn! Ty gör man så med det gröna trädet, vad skall då icke ske med det torra? Och det fördes med honom även två andra, som voro missgärningsmän, till att avlivas. (Luk. 23:26—32.)

5. Jesu korsfästelse.

Och då de kommo till det ställe, som kallas huvudskalleplatsen, korsfäste de honom och missgärningsmännen, den ene på hans högra sida och den andre på hans vänstra. Då sade Jesus: Fader, förlåt dem; ty de veta icke, vad de göra. Och det var vid sjätte timmen, och det kom ett mörker över hela jorden ända till nionde timmen. (Luk. 23:33—44.)

Och vid Jesu kors stodo hans moder och hans moders syster Maria, Kleofas hustru, och Maria Magdalena. När nu Jesus såg sin moder och den lärjunge, som han älskade, stå där, sade han till sin moder: Kvinna, se, din son! Sedan sade han till lärjungen: Se, din moder! (Joh. 19:25—27.)

Och Jesus ropade med hög röst och sade: Fader, i dina händer befaller jag min ande. Och då han hade sagt detta, uppgav han anden. (Luk. 23:46.)

Den ärorika rosenkransens hemligheter.

1. Som har uppstått ifrån de döda.
2. Som har uppfarit till himmelen.
3. Som har sänt oss den Helige Ande.
4. Som har upptagit dig, o Jungfru, i himmelen.

5. Som har krönt dig, o Jungfru, i himmelen.

1. Jesu uppståndelse.

Vid sabbatens slut, i gryningen till första dagen i veckan, kommo Maria Magdalena och den andra Maria för att se på graven. Och se, det uppkom en stor jordbävning; ty en Herrens ängel steg ned från himmelen, närmade sig, bortvältrade stenen och satte sig på den. Och ängelns utseende var såsom ljungeld och hans klädnad såsom snö. Och väktarna skälvde av fruktan för honom och voro såsom döda. Men ängeln tilltalade kvinnorna och sade: Rädens icke, ty jag vet, att I söken Jesus, som blivit korsfäst. Han är icke här, ty han har uppstått, såsom han har sagt. Kommen och sen stället, där Herren varit lagd. Och gån skyndsamt och sägen hans lärjungar, att han är uppstånden; och se, han går före eder till Galileen; där skolen I se honom. (Matt. 28:1—7.)

2. Jesu himmelsfärd.

Och han förde dem ut till Betania och upplyfte sina händer och välsignade dem. Och det hände, under det han välsignade dem, att han skildes från dem och uppfor till himmelen. (Luk. 24:50, 51.)

Och då de blickade efter honom, under det han uppfor till himmelen, se, då stodo två män hos dem i vita kläder och sade: I män från Galileen, varför stån I och sen upp mot himmelen? Denne Jesus, som från eder har blivit upptagen i himmelen, skall återkomma på samma sätt, som I haven sett honom uppfara till himmelen. Sedan vände de tillbaka till Jerusalem från det berg, som kallas oljeberget, vilket ligger nära Jerusalem, en sabbatsväg därifrån. (Ap. G. 1:10—12.)

3. Den Helige Andes utgjutande.

När pingstdagen hade ingått, voro de alla endräktigt församlade. Då kom plötsligt ett dån ifrån himmelen, såsom av en framfarande väldig vind och uppfyllde hela huset, där de sutto. Och för dem syntes tungor såsom av eld, vilka fördelade sig och satte sig på var och en av dem. Och de uppfylldes av den Helige Ande och började tala på olika tungomål, allteftersom den Helige Ande förlänade dem att tala; och det fanns i Jerusalem bosatta judar, gudfruktiga män av alla folk under himmelen. Då nu detta ljud hördes, strömmade mängden tillsammans och blev utom sig av häpnad; ty var och en hörde dem tala på sitt eget språk. Och alla häpnade, förundrade sig och sade: Vi höra dem på våra egna tungomål tala om Guds storverk. (Ap. G. 2:1—11.)

4. Marie himmelsfärd.

Den heliga Jungfrun, som i livet hade delat alla Kristi öden, skulle även i döden vara lika med honom. Hennes kropp som hade varit den Helige Andes underbara tempel skulle icke se dödens förgängelse. Utan minsta skugga av synd hade hon alltid varit, därför skulle hon heller icke drabbas av syndens sista straff. Hon dog och lades i graven, men snart förenades hennes själ åter med kroppen, och hon upptogs i himmelen för att evigt få glädja sig i sin Sons oändliga härlighet. Upptagen är Maria i himmelen, däröver glädja sig änglarna, och i gemensam lovsång prisa de Guds Son. (Festmässans liturgi.)

5. Marie kröning i himmelen.

Om 'rättfärdighetens krona är förvarad för alla dem som älska Herrens tillkommelse' (2 Tim. 4:8), huru härlig måste då icke den krona ha varit, varmed Herren krönte den heliga Jungfrun

vid hennes inträde i himmelen! Hon var full av nåd; hon var upphöjd till den högsta värdighet, till värdigheten av Guds moder. I denna dubbla egenskap kröntes hon av sin gudomlige Son med ära och härlighet såsom himmelens, såsom människornas och änglarnas drottning. Icke utan skäl tillämpa därför de heliga fäderna på Maria den syn, som aposteln Johannes såg i himmelen: en kvinna klädd med solen, och månen under hennes fötter, och på hennes huvud en krona av tolv stjärnor. (Upp. 2:10.)

Marie första tempelgång.

(21 november.)

Kyrkobön. O Gud, som har velat att den saliga, alltid rena Jungfru Maria, den helige Andes helgedom, i dag skulle framställas i templet, förläna oss på hennes förbön, vi bedja dig, att även vi en gång må förtjäna att bliva framställda i din härlighets tempel. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

Slutbön.

Herre Jesus Kristus, du är vägen, sanningen och livet, förläna oss nådigt, att vi genom din heliga moders, den allrasaligaste Jungfru Marias, förbön måtte vandra på dina buds vägar och sålunda uppnå det eviga livet: Du som lever och regerar från evighet till evighet. Amen.

Maria-psalmer.

Att älska Maria.

Att älska Maria, min sällhet det är, * Att henne få tjäna mit hjärtas begär; * I sorg och i glädje för henne det slår, * Och i denna kärlek min lycka består.

Maria, jag böjer här knä vid din fot * Och ber dig att taga min kärlek emot. * Du heliga moder, ditt barn vill jag bli; * Jag vet, att du vill i all nöd stå mig bi.

Om nu jag ej älskar och tjänar dig rätt, * Så värdes mig lära det riktiga sätt; * Ja, lär mig att vara i allt det du vill; * I liv och i död vill jag höra dig till.

Välsignelse sig gjutit.

Välsignelse sig gjutit * Utöver Davids hus; * Ur knoppen blomman skjutit * I morgonrodnans ljus.

Gud kommer nu till jorden * Att krossa mörkrets makt * Och fylla löftesorden, * Som han i Eden sagt.

Han snart sitt folk förlossar * Ur all dess nöd förvisst: * En kvinna ormen krossar * Trots all hans onda list.

Den kvinna är Maria, * Hon föder Jesus Krist * Som jorden skall befria * Trots all vår synd och brist.

Så låt oss Herren lova * För hans barmhärtighet * Och för hans nådegåva * I tid och evighet.

Hell dig, Maria väna.

Hell dig, Maria väna, * Du morgonstjärna klar, * Vars glans, den starka, rena, * Oss solen bådat har. * Du är från evighet * Till Herrens moder korad. * Dig gläd, o kristenhet.

Han själv till dig sig vände, * Din Skapare och Gud. * Han Gabriel dig sände * Med detta glädjebud: * 'Hell, Jungfru, ren och skär, * Guds välbehag dig hälsar, * Av nåd du uppfylld är.

Se, över dig skall flöda * Den Helge Andes makt, * Fast Jungfru, skall du föda, * Som förr profeten sagt. * Från fader Davids tron * Med rätt och nåd skall härska * Ditt barn som är Guds Son.'

'Kan sådan nåd jag finna, * Hur skall då detta ske? * Se, Herrens tjänarinna, * Beredd till korsets ve.' * Då blev Guds helga Ord * Med blodets band vår broder * Och bodde på vår jord.

Ja, du är utvald vorden, * O, Jungfru, moder kär, * Guds sanne Son på jorden * Du i ditt sköte bär. * Du Andens helga brud, * Du underbara moder, * O bed för oss till Gud.

Stabat Mater.

Modern stod med krossat hjärta * vid det kors, där gränslös smärta * Sonen led för syndig värld. * Gruvlig ångest henne brände, * och hon modershjärtat kände * genomborrat av ett svärd.

Huru sorgsen, hur bedrövad, * övergiven, tröst berövad, * var Guds moder i sin nöd! * Vem kan fatta vad hon lidit, * huru hennes hjärta svidit * under Sonens bittra död!

Kan du stå vid hennes sida * utan att med henne lida * under folkets spe och hån? * Kan du tårlös se den smärta, * vilken sargar moderns hjärta, * lidande med älskad Son?

För oss fallna mänskor plågad, * smärtans kalk, till brädden rågad, * hon nu Sonen tömma ser. * Och hon hör emellan ropen * av den grymma pöbelhopen, * huru han till Fadern ber.

Jesu moder, kärleks källa, * då jag ser dig tårar fälla, * vill jag gråta ock med dig. * Dina kval må mig förtära! * Honom älska, honom ära, * o Maria, lär du mig.

Helga moder, lär mig känna * Jesu kval, att de må bränna * djupt sig in uti min själ. * Han i smärta har sig vridit, * han för mig har döden lidit. * Låt mig i hans kval få del.

Moder, låt med dig mig gråta, * ty att Gud mig må förlåta, * syndens straff din Son nu bär. * Låt vid korset mig få dröja. * Ödmjukt där jag knä vill böja * vid din sida, moder kär.

Helga Jungfru, ärorika, * skulle mina krafter svika, * hjälp du mig att härda ut. * Dina kval må mig förtära, * ödmjukt vill jag korset bära, * tåligt intill livets slut.

Låt mig känna Jesu smärta, * kärlek brinne i mitt hjärta * för hans kors och för hans blod. * Var mig när i varje fara, * mig från evig död bevara, * helga moder, huld och god.

Låt mig korset trofast bliva, * det allena kan mig giva * hjälp uti min sista nöd: * Så att fri från stoftet anden * svävar till de sälla landen, * där ej finnes någon död. Amen.

Marie rosenkrans

Av fagra rosor små * En krans jag binda må * I vit och röd och gyllne glans: * Guds moders rosenkrans.

De vita rosors snö * Är du, Maria mö, * Är lyckans skimmer i din barm * Av barnet på din arm.

De röda rosors blod * Är dina smärtors flod, * Din sorg och djupa hjärtenöd * Vid Jesu bittra död.

De gyllne rosors prakt * Förtäljer Sonens makt, * Hans seger över död och grav * Och kronan, han dig gav.

Med kransen för din fot * Min andakt tag emot, * Att jag som du av Herren må * Min segerkrona få.

Du drottning över Nordens land.

Du drottning över Nordens land, * Vi hälsa dig, Maria! * Välsigna med din milda hand * Ditt folk, som förr, Maria. * Då Norden korat Jesus Krist, * Din Son, till drott, Maria, * Du Nordens drottning blev förvisst * Till evig tid, Maria.

Din bild då prydde väg och torg * Allt landet runt, Maria. * I hem och tempel, by och borg * Din tron var rest, Maria. * I kraft av gamla löftens lag * Är riket ditt, Maria, * Kom med din Son och spiran tag * Som drottning än, Maria.

Då klingar högt från fjord till fjäll * Med vårstorms makt, Maria, * Var nordmän bo i slott och tjäll, * Din hyllningssång, Maria. * Den bärs med djupa skogars sus * Från bygd till bygd, Maria, * Vid tusen forsars orgelbrus: * 'Hell drottning, hell Maria!'

Havets stjärna.

Havets stjärna klara, * *Hell Maria vän!* * Strålglans underbara, * *Hell Maria vän!* * *Vår tröst i storm och nöd,* * *Vårt hopp i natt och död.*
Havets böljor rasa; * Kring oss djupets fasa. Medan stormen ryter, * Milt ditt ljus frambryter. Hoppet återvänder, * Du oss räddning sänder. Jungfru utan like, * Drottning i Guds rike. Se med modersöga * Ned från himlen höga. Trygghets fyr i hamnen, * Med Guds Son i famnen.

Salve Mater.

Salve mater misericórdiae, * Mater Dei et mater véniae, * Mater spéi et mater grátiae, * Mater plena sanctae laetítiae, * O Maria!

Salve decus humáni géneris, * Salve Virgo dígnior céteris, * Quae vírgines omnes transgrederis * Et áltius sedes in súperis, * O Maria!

Salve felix Virgo puérpera: * Nam qui sedet in Patris déxtera, * Caelum regens, terram et aéthera, * Intra tua se clausit víscera, * O Maria!

Esto mater nostrum solátium, * Nostrum esto tu, Virgo, gáudium; * Et nos tandem post hoc exsílium * Laetos junge choris caeléstium. * O Maria!

Hell dig, barmhärtighetcn moder, Guds moder och mildhetens moder, du hoppets och nådens moder, den heliga glädjens ljuva moder, o Maria!

Hell dig, vårt släktes heder, Jungfru över alla Jungfrur. Hell dig i din renhets höga värdighet, På himlens konungsliga tron, o Maria!

Hell dig, Jungfru, Kristi moder, ty han som sitter på Faderns högra hand och härskar över himmel, jord och ljusets rymd, slöt ödmjukt in sig i ditt sköte, o Maria!

Var du, o moder, vår hjälp och tröst. Var du, o Jungfru, vårt hjärtas fröjd. Och sist, när vår landsflykt ändats, förena oss sälla med himmelens körer, o Maria!

Andra helgon. Änglar.

Jesus Kristus, vår Frälsare och ende medlare, har genom sin död och sin uppståndelse blivit all nåds källa. Såsom den sanna vinstocken är han den livgivande och enande kraften i de heligas samfund. Genom honom stå de troende på jorden i förbindelse med himmelens helgon.

De katolska kristna tillbedja varken Jungfru Maria eller något annat helgon; de anropa dem om deras mäktiga förbön hos Gud. Det som är ädelt mänskligt, upphör icke utan förädlas och fullkomnas i Guds rike. Så förklåras katolikens beundran för och kärlek till de heliga män och kvinnor, som med hjältemodig offervilja följt Kristus efter; vördnad för deras bilder och reliker är blott en självfallen konsekvens.

3 december.

S:t Franciskus Xaverius.

† 1552. Kyrkans store banbrytare i Indien och Japan. Det katolska missionsarbetets skyddshelgon.

Kyrkobön. O Gud, du som genom den helige Franciskus' predikan och underverk velat föra Österns folk till din heliga Kyrka, förläna oss nådigt, att vi, som fira hans oförlikneliga gärning, även må följa hans lysande föredöme. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

26 december.

S:t Stefanus.

Kyrkans förste martyr; jfr Apostlagärningarna kap. 6.

Helige Stefanus, du blev av den unga Kyrkan i Jerusalem utsedd till diakon, till tjänare i helgedomen, och av apostlarna genom handpåläggning och bön vigd till helig tjänst. Gud själv

vittnar om dig, att du var full av tro och den Helige Ande, full av nåd och kraft. Du åter vittnade för Kristus med sådan framgång, att ingen kunde motstå den vishet och ande, som talade ur dig. Herren stadfäste ditt ord genom de stora under och tecken, som du gjorde bland folket. Men sanningen föder hat. Sanningens fiender släpade dig inför Stora rådet. Där vittnade du inför domstolen, att i Jesus från Nasaret Moses' förutsägelse gått i fullbordan. Dina domare se ditt ansikte lysa såsom en ängels ansikte, när du ser upp mot himmelen och får se Guds härlighet och Jesus, stående på Guds högra sida. De kunna icke vederlägga dig. De ropa med hög röst, hålla för sina öron, rusa mot dig och driva dig ut ur staden för att stena dig. Översköljd av blod faller du på knä och ropar: Herre Jesus, tag emot min ande. Och liksom Frälsaren bett på korset: Fader, förlåt dem, så var ditt sista ord en bön för dina bödlar: Herre, tillräkna dem icke denna synd.

Så levde, så dog du som Herrens trogne lärjunge. Du offrade med glädje ditt unga liv, du var den förste, som utgöt sitt blod för Kristus, den förste bland alla kristna blodsvittnen. Nu är du för alltid förenad med honom i salighet och härlighet. Så bed då för mig vid Guds tron, att även jag må vittna för Kristus; bed för mig, att jag såsom apostlarna må glädja mig, när jag befinnes värdig att lida smälek för Jesu namn; bed för mig, att jag bekänner Kristus och hans gudom icke allenast med munnen, utan även genom ett äkta kristligt liv.

F. Bed för oss, helige Stefanus.

Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.

Kyrkobön. Förläna oss, o Herre, att efterfölja vad vi vörda, på det att vi må lära oss att älska

även våra fiender, då vi fira dens minne, som icke tvekade att för sina fiender bedja till vår Herre Jesus Kristus, din Son, vilken lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

18 januari.

S:t Petri Cathedra.

Dagen firas till minne av att aposteln Petrus varit biskop i Rom.

Kyrkobön. O Gud, som givit din helige apostel Petrus himmelrikets nycklar och med dem den överstepästerliga fullmakten att lösa och binda, giv att vi, understödda av hans förbön, måtte befrias från våra synders bojor, du som lever och regerar från evighet till evighet. Amen.

19 januari.

S:t Knut, konung och martyr.

S:t Knut har slutfört Danmarks kristnande. † 1086, begraven i Odense.

Kyrkobön. O Gud, du, som till din Kyrkas förhärligande har värdigats utmärka den salige konung Knut med martyrpalmen och med härliga underverk, förläna nådeligen, att, såsom han var Kristi efterföljare uti dennes lidande, även vi måtte träda i Kristi fotspår, och så varda värdiga att ingå i den eviga saligheten. Genom samme Kristus, vår Herre. Amen.

S:t Henrik, biskop och martyr.

S:t Henrik var biskop av Uppsala och följde med S:t Erik på dennes korståg till Finland. Därefter biskop av Åbo. Martyr i Finland på 1150-talet.

Kyrkobön. Allsmäktige, evige Gud, som givit din helige martyr och biskop Henrik martyrdödens härliga segerkrona, giv, att även vi genom hans dygder och förbön må varda del-

aktiga av din nåd och härlighet. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

21 januari.

S:ta Agnes, jungfru och martyr.

† i Rom omkring 250.

Kyrkobön. Allsmäktige, evige Gud, du som utväljer de svaga i världen för att komma de starka på skam, förläna oss nådigt, att vi, som fira minnet av din heliga jungfru och martyr Agnes, må röna hennes mäktiga beskydd. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

25 januari.

S:t Pauli omvändelse.

Jfr: Apostlagärningarna kap. 9.

Kyrkobön. O Gud, som har upplyst världen genom din helige apostel Pauli predikan, förläna oss, vi bedja dig, att vi, som fira hans omvändelses högtidsdag, må följa hans exempel och sålunda komma till dig. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

3 februari.

S:t Blasius, biskop och martyr.

† 316.

På hans festdag utdelas den s. k. Blasiusvälsignelsen såsom särskilt skydd mot halssjukdomar. Prästen säger vid välsignelsen:

Genom den helige biskopen och martyren Blasius' förbön bevare dig Herren för varje halssjukdom och allt annat ont. I Faderns och Sonens och den Helige Andes namn. Amen.

Kyrkobön. O Gud, du som varje år gläder oss genom din salige martyr och biskop Blasius' fest, förläna oss nådigt, att vi, som fira hans minne, även få glädja oss över hans beskydd. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

3 februari.

S:t Ansgarius, Nordens apostel.

† 865 som ärkebiskop av Hamburg-Bremen.

F. Låtom oss prisa Gud, den Treenige, som är all helighets ursprung och lön.

Sv. Honom vare tack och lov och tillbedjan i all evighet!

F. Allsmäktige Gud, du evighetens konung, vi tillbedja dig. Vi prisa dig med innerlig glädje på denna festdag, då vi fira minnet av din store biskop och bekännare, vår fader i tron, den helige Ansgarius. Du korade honom i nåd till de nordiska folkens apostel, din barmhärtiga Försyn ledde honom från hans barndoms hem till ett okänt land, och från klostrens stilla frid till apostoliska arbetens möda. Din var kallelsen, från dig utgick nåden, i vilkens kraft han bar Evangeliets ljus till fjärran kust och grundade Kristi Kyrka i Norden. Dig, vår Gud och Herre, tacka vi av hjärtat för all den välsignelse, du låtit komma Norden till del genom den store helige Ansgarius.

Sv. Dig vare tack och lov och tillbedjan i all evighet!

F. Folken, som vandrade i mörkret, sågo dagen gry.

Sv. Och ljuset lyste för dem, som bodde i dödsskuggans dal.

Helige Ansgarius, av himmelen utvald till att bära fram Guds namn inför Nordens folk, med tacksamhet minnas vi ditt heliga liv och din självförglömmande iver för Kyrkan i Norden. Med ödmjuk glädje lydde du Guds röst, som genom dina överordnade kallade dig till apostlaämbetet; med hänförelse följde du kallelsen till den härliga men svåra gärningen. Du unnade dig ingen vila, förrän du nått fram till det vilda, ogästvänliga land, som anförtrotts i

dina händer, och fylld av nitälskan för själarnas frälsning begynte du din sändnings mödosamma arbete.

F. Helige Ansgarius, brinnande av iver att följa Guds sändning.

Sv. Bed, att vi må likna dig, som är vår fader i tron!

Helige Ansgarius, vilken glädje och tacksamhet fyllde icke din själ, då du efter många svåra umbäranden och faror äntligen kunde bära fram Kristi namn och glada budskap till själva hjärtat av den nordiska hedendomen, plantera Kristi kors på klippans höjd, synligt långt ut över land och sjö, och bygga den första kristna kyrkan i Norden. Du tröstade fångna trälar, gjorde gott mot alla och samlade en kristen menighet, som under långa tider förblev Gudsrikets yttersta bålverk i Norden. Helige Ansgarius, i anden skåda vi ditt minnesmärke i Norden och din livsgärnings symbol, och tacka Gud med jublande glädje, att vi äga den tro, du här predikat, att vi tillhöra den Kyrka, som sände dig till detta land.

F. Helige Ansgarius, omstrålad av apostolisk kraft och härlighet.

Sv. Bed, att vi må likna dig, som är vår fader i tron!

Helige Ansgarius, vi minnas med vördnad ditt heliga tålamod i motgångens dagar. Du såg törnen och tistlar växa fram, där du sått kärlek och tro; förföljelse och misshandel skördade du från deras sida, som skulle ha varit dina tacksamma lärjungar. Men även i landsflykten bad, led och verkade du oavbrutet för de folk och de länder, som anförtrotts åt dig. Och du upphörde icke att hoppas intill ditt livs afton. Då först förunnades dig att skåda en ljusare tids gryning; du kunde ännu utsända dina lärjungar till att skörda, vad du en gång sått i

möda och motgång. Så var din livsgärning fullbordad, och du fick som den gode och trogne tjänaren ingå i din Herres glädje.

F. Helige Ansgarius, stark och ödmjuk i motgång och lidande.

Sv. Bed, att vi må likna dig, som är vår fader i tron.

Helige Ansgarius, Nordens apostel, vår förespråkare vid Guds tron, vi bedja dig på denna din minnesdag, att du värdes se ned till Nordens länder, som du älskat och alltjämt älskar med helig kärlek. Vi bedja dig, att du ville föra ditt verk till slutlig seger. Se ned till den lilla hjord, som är lycklig att hålla fast vid den tro, som du förkunnat. Välsigna vår Biskop i hans mödosamma arbete, välsigna våra präster, att deras skörd må bliva rik, bed för våra församlingar, att de må växa till i tro och antal! Bed för oss alla, att vi må visa oss som dina sanna lärjungar och som värdiga medlemmar av den heliga Kyrkan, vars trofasta sändebud och store biskop du var här på jorden, och vars stolthet och prydnad du är i himmelen, där du är vår förespråkare hos Jesus Kristus, som med Fadern och den Helige Ande lever och regerar, en Gud i all evighet. *Sv.* Amen.

F. Bed för oss, helige Ansgarius.

Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.

Låtom oss bedja. O Gud, du som givit Nordens folk din tjänare, den helige Ansgarius, till Evangeliets förste förkunnare och apostel, förläna oss nådigt på hans förbön, att vi genom ståndaktighet i tro och kärlek må uppnå det eviga livets härlighet, genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

15 februari.

S:t Sigfrid, biskop.

Anglosaxisk missionär.; Sveriges andre apostel. En vitt spridd kult knuten till hans namn.

Kyrkobön. O Gud, genom vars nåd den helige Sigfrid, din bekännare, blev utvald att predika ditt heliga Evangelium, förläna oss, vi bedja dig, på hans mäktiga förbön, att den lära han predikat måtte upplysa och hans förbön beskydda oss. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

19 mars.

S:t Josef.

Jungfru Marias brudgum, Jesu fosterfader.

Bön om den helige Josefs beskydd.

Helige Josef, Jesu fosterfader och Marias kyske brudgum, jag utkorar dig i dag till min beskyddare och förespråkare vid Guds tron. Jag beder dig, bistå mig i alla mina företag och skydda mig mot alla faror till kropp och själ. Vid den faderliga omvårdnad du haft om Jesus och Maria, vid din heliga renhet beder jag dig, föreställ mig för din gudomlige fosterson, och för hans heliga moder, din jungfruliga brud. Utverka mig nåden att aldrig falla i synder mot hjärtats renhet. När du ser mig stadd i frestelse eller fara att synda, avlägsna från mig alla orena tankar och begär. Uppfyll mitt hjärta med helig gudsfruktan, med tanken på döden och evigheten, med hågkomsten av Jesus, den korsfäste, och av Maria, hans smärtorika moder.

Helige Josef, var du min trogne ledsagare på livets pilgrimsfärd och låt mig aldrig avvika från Guds vägar. Var mitt stöd i livets vedermödor, mitt skydd i alla faror, min tröstare i

lidanden och bekymmer. Skydda mig troget, till dess jag under din ledning uppnått de levandes land, där jag med dig och din heliga brud och alla himmelens helgon evigt skall glädja mig i Gud, min Frälsare. Amen.

Andakt till den helige Josef.

1. Den heliga Jungfruns brudgum.

Helige Josef, bland alla män av Davids kungliga släkt blev du av Gud korad till Marias jungfrulige brudgum. Du älskade henne för hennes egen och hennes gudomlige Sons skull och helgade åt henne näst efter Jesus alla dina krafter. Vi tacka dig för all den omvårdnad du ägnat vår Herres moder och alla de lidanden du utstått med och för henne.

F. Ängeln Gabriel sändes av Gud till Jungfru Maria i Nasaret.

Sv. Som var trolovad med en man av Davids hus, vilkens namn var Josef.

Helige Josef, såsom du älskade den heliga Jungfrun för hennes innerliga gemenskap med Jesus, så älskar du alla själar allt efter graden av deras förening med Jesus. Vi bedja dig, utverka åt oss hos din gudomlige fosterson nåden att avlägga all oordnad kärlek till världen och oss själva; giv, att vi uppriktigt älska honom, dagligen tillväxa i denna kärlek och sålunda komma till innerlig gemenskap med honom. *Sv.* Amen.

2. Jesu fosterfader; Kyrkans skyddshelgon.

Helige Josef, framför alla har Gud utvalt dig till fosterfader åt sin älskade Son Jesus Kristus. Du icke blott såg honom, vilken många profeter och konungar önskat se; du bar honom på dina armar, du gav honom föda och kläder, honom som uppehåller och uppfyller med väl-

signelse allt som andas. Du vårdade och beskyddade honom, som bär allt med sin arms makt. Världsalltets skapare, himmelens och jordens Konung, kallade dig fader och var dig underdånig. Ödmjukt tillbedja vi med dig Guds människoblivne Son, som så djupt förödmjukade sig; men på samma gång prisa vi dig salig, dig som av Gud blivit upphöjd till så stor värdighet.

F. Och Jesus var omkring trettio år gammal.

Sv. Och ansågs för Josefs son.

Helige Josef, för din stora värdighets skull har Kyrkan utmärkt dig, näst efter din heliga brud, framför alla helgon; i tider av nöd och förföljelse vände hon sig till dig såsom till sin store förespråkare vid Guds tron; i dessa sista tider har hon högtidligen valt dig till sin skyddsherre. Du, som älskade Jesus med en faders kärlek, tager även innerlig andel i hans Kyrkas öden. Hon är ju hans rike, hans hjord, hans brud, hans hemlighetsfulla lekamen. Antag dig därför med faderlig kärlek den heliga Kyrkan. Bed för henne vid din gudomlige fostersons tron, att han må försvara sitt arv, utbreda sitt rike, luttra och helga alla lemmar på sin hemlighetsfulla lekamen och föra dem till himmelens rike. Bed för Kyrkans överste herde, vår Helige fader N., för Kyrkans biskopar och präster, för alla Kyrkans barn, på det alla må leva efter evangeliets föreskrifter och alltmer varda värda Herrens löften. *Sv.* Amen.

3. Den heliga familjens huvud.

Helige Josef, den heliga familjens huvud, det hus, som du i Nasaret förestår, är ringa och lågt, men större än alla konungapalats på jorden, större än Jerusalems härliga tempel; ty himmelens och jordens Herre bor i ditt hem. Med djup vördnad inträda vi i anden i det heliga

huset i Nasaret och se med beundran den lycka, frid och salighet, som råder därinne.

F. Han satte honom till herre över sitt hus.

Sv. Och till härskare över all sin egendom.

Helige Josef, beskydda våra familjer och församlingar. Måtte de likna den heliga familjen i Nasaret! Måtte den kärlek och frid, det ömsesidiga deltagande och den beredvilliga hjälpsamhet, som utmärkte densamma, härska i alla kristna familjer! Frambär, helige Josef, denna vår önskan inför Frälsaren, som efterlämnat oss sin frid såsom ett heligt arv och betecknat ömsesidig kärlek som kännemärke på sina trogna. *Sv.* Amen.

4. Arbetarnas föredöme.

Helige Josef, mönster av samvetsgrannhet och trohet i ditt kall, ringa inför världen, var du stor inför himmelen, ty du var rik på dygd och helighet. Vi beundra din rättfärdighet och renhet, din lydnad mot Gud, din kärlek till ett arbetsamt och tillbakadraget liv, ditt tålamod och din förnöjsamhet. Du visar oss, att man i ett mödosamt kall, vid yttre sysslor, kan vara Herrens trogne tjänare, att man kan verka för andra och likväl i allt troget hålla Herrens lag. Vi önska av hjärtat att häruti efterfölja dig. Var du vårt skyddshelgon och förläna oss din mäktiga hjälp.

F. Gån till Josef,

Sv. Och gören vad han säger eder.

Helige Josef, hjälp oss att välja vårt sanna kall och troget uppfylla vår kallelses plikter. Må vi i allt vara rättvisa som du och alltid rena till kropp och själ; må vi efter ditt föredöme göra allt av kärlek till Jesus och Maria och icke söka att behaga världen, utan Gud. Vi fatta i dag den fasta föresatsen att i medgång och motgång troget följa ditt föredöme. Bed för oss,

att den som givit den goda viljan, må giva oss kraft att även sätta den i verket. *Sv.* Amen.

5. De döendes skyddshelgon.

Helige Josef, förebild för alla, som dö i Herren; din kärlek till Jesus och Maria belönades städse med innerlig genkärlek. Huru glänsande måste denna kärlek icke hava visat sig, när du på Guds kallelse skulle skiljas från detta liv. Din heliga brud står hjälpande vid din sida; Guds Son, den tillkommande domaren, intalar dig mod och tröst och tillsluter som trogen fosterson dina ögon. Vi försätta oss i anden till din dödsbädd och prisa dig salig, du som fick avsomna i Jesu och Marie armar.

F. Må vi en gång dö de rättfärdigas död.

Sv. Och må vår hädanfärd varda lik deras.

Helige Josef, du som hade lyckan att dö i Jesu och Marie armar, kom mig till hjälp, när döden skall sluta min jordiska levnadsbana, i det avgörande ögonblick, varpå min evighet beror. Bed för mig till din gudomlige fosterson, att jag icke må dö utan Kyrkans heliga sakrament. Utverka åt mig den största bland alla nådegåvor, att avsomna i Herrens frid att utandas min själ i Jesu och Marie armar. Jesus, Maria, Josef, åt eder skänker jag mitt hjärta och min själ; i edra händer anbefaller jag min ande i livet och i döden. *Sv.* Amen. Ära vare Fadern.

S:t Josef, Kyrkans skyddshelgon.

Tredje onsdagen efter påsk.

Helige Josef, mäktigast bland patriarker, hela Katolska kyrkans skyddshelgon, du som av henne alltid åkallats i trångmål och nöd, se från din härlighets upphöjda tron kärleksfullt ned på den katolska världen. Måtte ditt faderliga

hjärta röras vid anblicken av Kyrkan, Kristi heliga brud, och hans ståthållare på jorden, vilka med smärta måste se, hur mäktiga fiender söka riva ned Guds heliga verk. För de stora sorgers skull, som du känt på jorden, bistå huldrikt vår Helige fader i hans ansvarsfulla arbete, beskydda honom mot alla fiender och inlägg ditt förord hos den, som giver frid och kärlek, på det att den heliga Kyrkan, befriad från alla trångmål och alla irrläror, i fullkomlig frihet må kunna tjäna Gud, den högtlovade. Amen.

Bön till den helige Josef.

(Att läsas efter rosenkransandakten.)

(568.)

Till dig, helige Josef, fly vi i vår nöd. Sedan vi anropat din renaste brud om hjälp, bedja vi även förtröstansfullt om ditt beskydd. För den kärleks skull som förenade dig med Guds moder, den obefläckade Jungfrun,' och för den faderliga kärleks skull med vilken du omfamnade Jesusbarnet, bedja vi dig, se nådigt till den kostbara arvedel som Jesus Kristus har köpt med sitt dyrbara blod. Kom oss till hjälp med din mäktiga förbön, du den heliga familjens säkra skydd och trogna stöd. Vaka över oss, Jesu Kristi utvalda släkte och folk. Håll fjärran från oss, kärleksrike fader, all villfarelsens smitta och fördärv. Bistå oss, du vår starke beskyddare, i vår kamp mot mörkrets makter, och liksom du en gång har räddat Jesusbarnet ur den yttersta livsfara, så försvara nu Guds heliga Kyrka mot alla fienders angrepp och försåt. Tag oss i ditt hägn på det att vi efter ditt föredöme och med din hjälp må leva ett heligt liv, dö en salig död och uppnå den eviga saligheten i himmelen. *Sv.* Amen.

Litania till den helige Josef.

Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, förbarma dig över oss.
Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, hör oss.
Kristus, bönhör oss.
Gud Fader i himmelen,[1]
Gud Son, världens Frälsare,
Gud Helige Ande,
Heliga Trefaldighet, en ende Gud,
Heliga Maria,[2]
Helige Josef,
Du Davids frejdade ättling,
Du glänsande ljus bland patriarkerna,
Du Guds moders brudgum,
Du den renaste Jungfruns beskyddare,
Du Guds Sons fosterfader,
Du Kristi ivrige beskyddare,
Du den heliga familjens huvud,
Josef, du rättfärdige man,
Josef, strålande i kyskhetens glans,
Josef, mönster av klokhet,
Josef, du starke hjälte,
Josef, lydnadens mönster,
Josef, trohetens förebild,
Du tålamodets spegel,
Du armodets vän,
Du arbetarnas föredöme,
Du det husliga livets förebild,
Du jungfrurnas värn,
Du familjernas stöd,
Du de olyckligas tröstare,
Du de sjukas hopp,
Du de döendes skyddshelgon,
Du de onda andarnas skräck,
Du den heliga Kyrkans skyddsherre,
Guds lamm, som borttager världens synder: *Förskona oss, o Herre.*
Guds lamm: *Bönhör oss, o Herre.*
Guds lamm: *Förbarma dig över oss, o Herre.*

F. Han satte honom till herre över sitt hus.
Sv. Och till härskare över all sin egendom.

---

[1] *Förbarma dig över oss.* [2] *Bed för oss.*

Låtom oss bedja. O Gud, du har i din outgrundliga försyn huldrikt utkorat den helige Josef till din heliga moders brudgum, vi bedja dig om nåden, att vi förtjäna hava honom till förespråkare i himmelen, då vi på jorden ära honom som beskyddare, du som lever och regerar från evighet till evighet. Amen.

22 mars.

S:ta Katarina av Vadstena, jungfru.

Den heliga Birgittas dotter. † 1381.

Kyrkobön. O Gud, du som prytt din Kyrka med din heliga jungfru Katarinas ypperliga förtjänster och förhärligat densamma med hennes underbara gärningar, förläna oss, dina tjänare, att vi genom hennes föredöme må bättra vårt liv och genom hennes beskydd må bevaras för allt ont. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

27 april.

S:t Petrus Canisius.

Präst i Jesu Sällskap, kyrkolärare under reformationstiden. † 1597.

Kyrkobön. O Gud, du som har utrustat den helige bekännaren och kyrkoläraren Petrus Canisius med kraft och lärdom att försvara den katolska tron: giv nådeligen, att genom hans föredöme och förmaningar de vilsegångna må återfinna vägen till frälsning och de troende framhärda i sanningens bekännelse. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

4 maj.

S:ta Monika.

Den helige Augustinus' moder. † 387 i Ostia.

En moders bön för sina barn.

Heliga Monika, du var själv moder; du vet, att jag älskar mina barn och önskar dem allt gott till kropp och själ. Skulle något av mina barn gå vilse, så låt mig icke förtröttas i bönen, till dess jag från syndens väg återfört det till frälsningens stig. Du har genom din bön och din kärleksfulla hängivenhet förvandlat en syndig son till ett stort helgon. Han stod vid ditt sjukläger, dina slocknande ögon blickade med glädje på honom som dina tårar fött på nytt. För denna bönhörelses skull beder jag dig, utverka åt mig hos Gud en särskild nåd. Må han, den Allgode, när jag kommer att sluta mina ögon till den eviga vilan, låta barn stå vid mitt läger, om vilka jag kan hysa den fasta förtröstan, att de skola framhärda i Guds heliga tjänst och en gång följa efter mig till himmelens härlighet för att där vara min berömmelse och krona i all evighet. Amen.

F. Bed för oss, heliga Monika.

Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.

Kyrkobön. O Gud, de sörjandes hugsvalare och alla deras räddare, vilka sätta sitt hopp till dig, du som barmhärtigt tog emot den heliga Monikas fromma tårar för hennes son Augustini omvändelse, giv oss på bägges förbön, att vi må begråta våra synder och av din barmhärtighet vinna förlåtelse, genom Kristus, vår Herre. Amen.

'Min kropp få Ni begrava var som helst — Ni skola ej göra er något bekymmer för den — blott en sak ber jag er om: ihågkommen mig vid Herrens altare, var Ni än äro.' *(S:ta Monika.)*

18 maj.

S:t Erik, konung och martyr. Sveriges skyddshelgon.

† 1160 i Uppsala.

1. Hell dig, helige Erik! Vi hälsa dig med förtroende som vårt skyddshelgon. Vi fira med glädje ditt minne, ty du är vår mäktige förespråkare vid Guds tron. Född till glans och ära var du Herrens ödmjuke och trogne tjänare; rättvisans höge väktare och värn, skipade du oväldigt lag och rätt och upprätthöll med stark arm de visa lagar du stiftat för att befordra dina undersåtars timliga och eviga välfärd. Bed för oss vid Guds tron, att rätt och frihet, ordning och trygghet må råda i det land, över vilket du fordom härskat. Bed för oss, att de, vilka äro kallade att styra riket, må göra det med vishet och kraft, till den Högstes ära och vårt bästa, ihågkommande att de en gång inför konungarnas Konung måste avlägga räkenskap för sin förvaltning. Bed för oss, att vi må ära överheten och lyda dess lagar, vetande att varje rättmätig överhet är av Gud, och att den, som motsätter sig överheten, motsätter sig Gud. Bed för oss, att de mäktiga i landet icke missbruka sin makt till de svagas förtryck; att de, som arbeta i sitt anletes svett, icke i bitterhet och hätskhet uppresa sig mot dem, som skaffa tillfälle till arbete och underhåll. Bed för oss, att välviljans och endräktens band måtte förena oss alla till fäderneslandets bästa och Guds förhärligande. *Sv.* Amen.

2. Hell dig, helige Erik, mönster av kristlig fullkomlighet! Du kan nu med aposteln tillropa oss från himmelens höjd: Varen mina efterföljare, såsom ock jag var Kristi efterföljare. Genom ditt äkta kristliga liv, genom att troget hålla Kristi lag och vår heliga moders, Katolska

kyrkans bud, var du ett lysande föredöme för ditt folk. Ivern för Herrens hus förtärde dig. Du reste tempel ur gruset, du grundade nya kyrkor. Väpnad med trons sköld drog du ut mot Herrens fiender och tände i hednavärldens natt Kristi strålande ljus, villig att offra liv och gods för att utbreda Herrens rike. I sanning, du levde av tron, och tron var verksam i dig. Bed för oss, dina skyddslingar, att vi såsom vår största skatt må bevara och försvara den tro, för vilken du levde och stred; bed för oss, att vi genom äkta katolskt liv må göra den aktad och älskad, så att vårt ljus lyser för människorna, och de, som hava god vilja, må prisa Fadern, som är i himmelen, och med glädje återvända till den ena, heliga, katolska och apostoliska Kyrkan. *Sv.* Amen.

3. Hell dig, helige Erik, Kristi ärorike martyr! Efter ett liv, helgat genom tro och kärlek, genom stränghet mot dig själv och godhet mot alla, efter ett liv, besjälat av helig nitälskan för den Högstes ära och själarnas frälsning, kom det ögonblick, då du skulle utbyta jordens spira mot himmelens krona. Det var den dag, på vilken den heliga Kyrkan firar Kristi himmelsfärd. Dina fiender nalkades. Du låg på knä i helgedomen för att med det Nya förbundets offer lägga ditt liv som offer på Herrens altare. Fienderna kommo, och du dog som martyr för din heliga tro.

Du kunde säga med psalmisten: Jag älskade rättfärdighet och hatade orättfärdighet. Du blev ett offer för orättvis förföljelse. Du föll i striden, men gick som segrare över till ett bättre land för att taga i besittning det rike, som Herren tillrett dig från världens grundläggning. Nu är du, helige konung och martyr, krönt med ära och härlighet; nu lever du hos härlighetens Konung ett liv av oändlig sällhet; nu härskar

du med Kristus och hans helgon i himmelen. Men även på jorden lever ditt minne i välsignelse. Vi älska ditt namn; vi hålla dina reliker i ära; vi vörda och åkalla dig som vårt lands skyddshelgon. Se nådigt till oss, dina barn, och upphör icke att bedja för vårt fädernesland och alla dess barn. Bed särskilt för oss, som här äro församlade, att vi efter ett heligt liv och en salig död må vinna det eviga livets krona. *Sv.* Amen.

F. Dyrbar är i Herrens ögon,
Sv. Hans heligas död.
F. Bed för oss, helige Erik.
Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.

Låtom oss bedja. O Gud, du som förlänat den helige Erik, din konung och martyr, segerpalmen och det himmelska rikets härlighet, giv oss nådigt genom hans förtjänster och förbön, att vi må övervinna alla hinder och lyckligt uppnå härlighetens krona i himmelen. Genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

12 juni.

S:t Eskil, biskop och martyr.

Anglosaxisk missionär. Södermanlands apostel och förste biskop. Martyr omkr. 1080. Begraven i Eskilstuna.

Kyrkobön. O Gud, efter vars vilja din helige biskop Eskil för trons utbredande har ljutit martyrdöden, förläna, vi bedja dig, att alla de, som åkalla hans förböns hjälp, må erfara dess hälsosamma verkan. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

13 juni.

S:t Antonius av Padua, bekännare.

† 1231.

Kyrkobön. O Gud, låt din Kyrka glädjas på din helige bekännare Antonius' årliga högtid,

så att hon alltid måtte vara utrustad med andligt bistånd och bliva värdig att få njuta den eviga glädjen. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

21 juni.

S:t Aloisius av Gonzaga, bekännare.

Ungdomens skyddshelgon, död i Rom 1591, 23 år gammal, till följd av sjukdom ådragen vid pestsjukas värd. — Kyrkan anbefaller alla, i synnerhet ungdomen, de s. k. sex aloisianska söndagarna: å sex på varandra följande söndagar mottager man den heliga kommunionen och anbefaller sig därvid i den helige Aloisius' förbön.

Bön om hjärtats renhet.

Helige Aloisius, du som utmärkte dig genom änglalik renhet, ehuru ovärdig, kommer jag till dig och anropar dig med förtroende om din mäktiga förbön. Synnerligast anbefaller jag dig mitt hjärtas och min själs renhet. På dig har uppfyllts Herrens ord: Saliga äro de renhjärtade, ty de skola se Gud. För din änglalika renhets skull beder jag dig, hjälp mig att bevara mitt hjärta rent från all synd. När du ser mig stadd i fara att falla, avlägsna ur min själ alla orena tankar och begär; uppväck i mitt hjärta känslan av helig fruktan för Gud, hågkomsten av döden, domen och evigheten, men framför allt tanken på Jesus Kristus, den korsfäste, vars heliga kropp måste lida de grymmaste kval för att försona orenhetens synder. Anbefall mig åt honom och hans jungfruliga Moder i frestelsens stund, på det att jag må kämpa den goda kampen och vinna livets krona. Amen.

24 juni.

S:t Johannes Döparen.

Helige Johannes, Herrens store förelöpare, hur underbart är icke ditt kall, ditt liv och din

död! En himmelens furste förkunnar i Herrens helgedom din ankomst och giver dig ditt namn; han förutsäger, att du allt ifrån moderlivet skall uppfyllas med den Helige Ande och i Elias' kraft och ande gå före Herren för att bereda hans väg. Med under och tecken blev din födelse bebådad, med glädje och fruktan firad. Ehuru oskyldig och helig, gjorde du sträng bot och tillbragte ditt liv under bön och försakelse i öknens enslighet ända till den dag, då du skulle visa dig för Israel. När den tiden kommit, trädde du fram för folket och predikade med eldigt nit botens dop till syndernas förlåtelse. Du ropade med heligt allvar: Gören bot, ty himmelriket är nära! Varje dal skall fyllas, varje berg skall sänkas; det krokiga skall rätas, och det ojämna skall varda slät väg; och allt kött skall se Guds frälsning.

Det var du, store helige Johannes, som döpte Jesus från Nasaret. Du såg himmelen öppen; du såg den Helige Ande i en duvas gestalt komma ned över Guds Son och hörde den himmelske Faderns röst: Denne är min älskade Son, i vilken jag har mitt välbehag. Så uppenbarades för dig den heliga Treenigheten, kristendomens största hemlighet. Du vittnade om Jesus inför de skriftlärdes sändebud, du vittnade om honom inför hela folket; och han åter vittnade om dig. Han vittnade om ditt stränga, botfärdiga liv, om din höga värdighet: Du var en profet, ja mer än en profet, du var Herrens ängel, som skulle bereda hans väg. Du icke blott bebådade honom, som komma skulle, du såg honom, pekade på honom och sade: Se Guds lamm, som borttager världens synder.

Inför höga och låga förkunnade du Messias; höga och låga manade du att göra bot och bereda vägen för hans ankomst. Såsom fordom profeten trädde inför konung David och sade:

Du är den mannen, du är brottslingen, så trädde du inför den vällustige tyrannen, och fängelse och en våldsam död blev din lön.

Store helige Johannes, profet, apostel och martyr, bed för mig, att jag med ord och gärning må vittna om Kristus, såsom du gjort. Bed för mig, att jag genom ett oskyldigt och botfärdigt liv må vinna livets krona. Amen.

F. Bed för oss, helige Johannes Döparen,

Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.

Kyrkobön. O Gud, som gjort denna dag till en högtid för oss genom den helige Johannes' födelse, giv ditt folk den andliga glädjens nåd och vänd alla dina trognas sinnen till den eviga salighetens väg. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

29 juni.

De heliga apostlafurstarna Petrus och Paulus.

S:t Petrus korsfäst, S:t Paulus halshuggen under kejsar Nero den 29 juni, sannolikt år 67. Begravna i Rom i var sin världsberömda basilika.

F. Apostlarnas Mästare, vår Herre och Frälsare Jesus Kristus, vilja vi tillbedja,

Sv. Honom vare lov och pris i evighet!

1. *F.* Helige Petrus, dig prisa vi salig, ty du är klippan, på vilken Herren har byggt sin Kyrka,

Sv. Och helvetets portar skola icke övervälldiga henne.

F. I ditt livs största ögonblick, helige Petrus, då du högtidligt hade bekänt din tro på Jesus, att han är Kristus, den levande Gudens Son, då prisade han själv, Herren och Mästaren, dig salig, gjorde dig till sin Kyrkas klippgrund och gav dig makt att binda och lösa med giltighet inför himmelens Gud. Detta är Herrens egna

ord, därför tro vi fast, att du är klippan, på vilken Kristi Kyrka är byggd.

Sv. Och helvetets portar skola icke överväldiga henne.

F. Salig är du, helige Petrus, och värdig allt lov för den särskilda utkorelses skull, med vilken Frälsaren utmärkt dig alltifrån den stund, då han först kallade dig och bjöd dig att övergiva allt och kasta ut ditt nät efter människor. Du blev Mästarens vän, du kunde fråga honom om himmelrikets hemligheter; du såg hans härlighet på Tabor och hans dödsångest i örtagården. Sedan du avtvagit din förnekelses syndaskuld med ångerns bittra tårar, fick du försona din svaghet genom att tre gånger bedyra din kärlek till Herren, varefter du anförtroddes att vakta Herrens får och lamm, hela den hjord, som blivit återlöst med sin Herdes dyrbara blod. Salige apostel, helige Petrus, bed för oss, att vår tro icke må försvagas utan bestå mot helvetets alla angrepp; bed för oss till vår själs Herde, Jesus Kristus, att han i sin nåd ville leda oss genom denna värld, så att vi utan fruktan kunna lämna den, då stunden är inne att vi skola mottaga våra gärningars lön.

F. Bed för oss, helige Petrus,

Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.

Låtom oss bedja. Gud, du som genom att skänka din salige apostel Petrus himmelrikets nycklar har givit honom den översteprästerliga makten att binda och lösa, förunna oss, att vi genom hans förbön må bliva lösta från våra synders band. Genom Kristus, vår Herre.

Sv. Amen.

2. *F.* Helige apostel Paulus, du var Guds Sons utvalda redskap,

Sv. Till att förkunna hans namn för hednafolk och konungar och Israels barn.

F. I sanning stor har Herrens misskundsamhet varit mot dig, helige Paulus! Då du ännu förföljde Kyrkan, väntade han på dig vid Damaskus med sin förbarmande nåd. Han visade sig för dig, som icke kände honom, han övermäldigade dig, som icke bett därom, med sin nåds allt övervinnande klarhet, och fyllde dig med himmelsk kraft, så att du, som förr varit Kyrkans förföljare, blev ett utvalt redskap,

Sv. Till att förkunna hans namn för hednafolk och konungar och Israels barn.

F. Helige Paulus! Guds nåd har icke förgäves blivit dig given. Med iver och trofasthet har du samverkat med nåden. Du sparade icke dig själv, utan från stad till stad, från land till land har du förkunnat Jesu lära under förföljelser och trångmål och faror från alla sidor. Du ville för alla vara allt, för att vinna alla för Kristus, och medan du överallt predikade Jesus Kristus, den korsfäste, bar du själv lidandets märken på din kropp.

Helige Paulus, bed för oss, att våra hjärtan må brinna liksom ditt av kärlek till Frälsaren, och att vi efter ditt exempel må kämpa den goda kampen, bevara tron och, efter att hava fullbordat vårt levnadslopp. uppnå rättfärdighetens krona.

F. Bed för oss, helige apostel Paulus,

Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.

Låtom oss bedja. Gud, du som har undervisat hednafolken genom din helige apostel Paulus' predikan, giv att vi, som fira hans minne, även må erfara hans mäktiga förbön. Genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

3. *F.* Heliga apostlafurstar Petrus och Paulus, som älskade varandra här i livet,

Sv. Och icke skildes från varandra i döden.

F. Edert minne är som ett heligt, levande band, vilket knyter alla rättrogna hjärtan med

förtröstansfull glädje till den eviga staden, till Rom. I haven bragt Frälsarens milda namn till jordkretsens hårda betvingare. Genom eder har den stad, som förr var all villfarelses ursprung, blivit sanningens lärjunge och förkunnare; edert blod, som utgöts på korset och under svärdet, har helgat de höjder, varifrån våra själar stärkas och ledas, och edra gravar beskydda ingångarna till den stad, vars mest strålande smycken de hava blivit.

F. I som älskade varandra här i livet.

Sv. Haven ej heller blivit skilda från varandra i döden.

Låtom oss bedja. Allsmäktige Gud, vi prisa dig för den nåd, som du förunnar oss i din heliga Kyrka. Vi tacka dig framför allt därför, att du har givit oss en härlig och för alla synlig medelpunkt i den romerska Kyrkans primat. Vi tacka dig för den säkerhet och trygghet, i vilken vi kunna leva under din ställföreträdare, som talar till oss med samma myndighet som de heliga apostlarna Petrus och Paulus. Bevara den romerske biskopen och hela den romerska Kyrkan i orubblig trohet mot ditt heliga ord. Låt ditt Evangeliums ljus stråla ut från denna kristenhetens medelpunkt till alla dem, som ännu sitta i mörkret och dödens skugga. Bevara oss alla i den läras enhet och renhet, för vilken dina heliga apostlar Petrus och Paulus hava arbetat, stridit och lidit.

F. Bedjen för oss, heliga apostlafurstar Petrus och Paulus,

Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.

Låtom oss bedja. Gud, du som har helgat den romerska Kyrkan genom den martyrdöd, som dina heliga apostlar Petrus och Paulus hava lidit, giv att din Kyrka i allt må följa deras lära, genom vilken hon först har mottagit tron. Genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

9 juli.

Sveriges Skyddshelgons Fest.

Helige Ansgarius, helige Erik, heliga Birgitta och alla Sveriges skyddshelgon, som nu bedjen för oss vid den Högstes tron, I haven kämpat den goda kampen, bevarat tron och fullbordat loppet. I haven ingått i Herrens glädje och åtnjuten nu en salighet och härlighet, om vilken aposteln skriver: Vad intet öga sett och intet öra hört och vad i ingen människas hjärta har uppstigit, det har Gud berett dem, som älska honom. Vi glädja oss över eder sällhet, vi lyckönska eder till den härlighet, varmed Herren har krönt eder. I haven förkunnat Evangeliets glada budskap för våra fäder, I haven prytt detta land med edra dygders glans, I haven vittnat för Kristus genom edert heliga liv och eder heliga död. Arvingar till eder tro och eder kärlek komma vi med förtroende till eder och åkalla eder, att I vid den Högstes tron fällen förbön för oss och våra familjer, för våra släktingar och vänner, för våra församlingar och för hela vårt land. Utbedjen oss i synnerhet riklig nåd att aldrig avvika från det Evangelium, på vilket I trott, att fritt och öppet bekänna den tro, för vilken I levat och dött.

Genom eder tro haven I övervunnit världen och dess tredubbla lust; brinnande av kärlek till Kristus haven I följt honom efter, som är vägen, sanningen och livet; besjälade av helig längtan efter himmelens salighet haven I samlat skatter, som mal och rost icke förtära och tjuvar icke kunna stjäla. Bedjen för oss, att vi i tro och kärlek, i världs- och självförsakelse, i längtan och strävan efter himmelens skatter varda edra efterföljare, såsom I voren Kristi efterföljare. Höjen edra röster vid den Allgodes tron och nedkallen hans rika välsignelse

över detta land och dess inbyggare, över denna stad och dess invånare, på det att alla, som hava god vilja, må komma till sanningens och kärlekens rike, på det att vi alla en gång må komma dit, där I nu med Kristus och alla hans utvalda härsken i evig salighet. Amen.

Heliga Maria,*
Helige Johannes Döparen,
Heliga apostlafurstar Petrus och Paulus,
Helige Laurentius,
Helige Nikolaus,
Alla de gamla svenska templens skyddshelgon,
Helige Ansgarius, Nordens apostel,
Helige Rimbert,
Helige Uno,
Helige Sigfrid,
Helige Eskil,
Helige David,
Helige Staffan,
Alla Guds Kyrkas sändebud till Norden,
Helige Botvid,
Helige Erik,
Helige Henrik,
Helige Brynolf,
Alla Sveriges heliga bekännare och martyrer,
Heliga Helena,
Heliga Ingrid,
Heliga Birgitta,
Heliga Katarina,
Alla Sveriges heliga jungfrur och änkor,
Alla Sveriges heliga män och kvinnor,
Alla Guds helgon,

F. Bedjen för oss, Sveriges alla skyddshelgon,
Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.

Låtom oss bedja. Värdes, o Herre, nådeligen se till vår svaghet med din mildhets ögon, och låt alla de straff, som vi genom våra synder

* *Bed (bedjen) för oss.*

rätteligen ha förtjänat, genom dina helgons, vårt fosterlands skyddspatroners förböner nådeligen avvändas från oss. Genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

15 juli.

S:t David, biskop.

Anglosaxisk munk. Västmanlands apostel, den förste biskopen i Västerås. † 1082. Begraven i Munktorp vid Västerås.

Kyrkobön. O Herre, må din helige biskop David bedja för oss hos dig, på det att vi genom hans förbön må uppnå, vad vi av egen förtjänst icke kunna erhålla. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

26 juli.

S:ta Anna.

Den heliga Jungfruns moder.

Kyrkobön. O Gud, du som värdigats förläna den heliga Anna nåden att föda till världen din enfödde Sons moder, förunna oss nådeligen att vi, som fira hennes högtid, må bliva hjälpta genom hennes förbön hos dig. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

28 juli.

S:t Botvid, martyr.

S:t Botvid var av sörmländsk stormannasläkt; trons främjare i Södertörn. † omkr. 1120. Begraven i Botkyrka vid Stockholm.

Kyrkobön. Låt nådeligen, o Herre, våra hjärtan upplysas genom den sanna trons klarhet, och giv, att din helige martyr Botvids mäktiga förbön måtte bevara oss från alla hotande faror. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

29 juli.

S:t Olav, konung och martyr.

S:t Olav satte sig Norges kristnande som mål. Hans strävanden fullbordades med hans död vid Sticklestad den 29 juli 1030. Begraven i Nidarosdomen, fordom den katolska Nordens förnämsta vallfärdskyrka.

Kyrkobön. O Gud, du konungarnas krona och martyrernas seger, förläna oss nådigt, att vi genom din helige konung och martyr Olavs beskydd och förbön må vinna den överflödande nåd, som vi uti hans lidande prisa, och så uppnå den livets krona, som du utlovat dem som älska dig. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

30 juli.

S:ta Elin av Skövde.

Martyr omkr. 1160.

Kyrkobön. Vi bedja dig, Gud, förläna oss på din heliga martyr Helenas förbön våra synders tillgift, och giv att vi, som fira hennes minne, genom hennes mäktiga bön i himmelen måtte undfå hjälp från ovan. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

31 juli.

S:t Ignatius av Loyola.

Jesuitordens stiftare. † 1556 i Rom.

Kyrkobön. O Gud, du som till ditt namns större ära genom den helige Ignatius har stärkt din stridande Kyrka med nya hjälpkrafter, förläna oss att med hans bistånd och efter hans föredöme så kämpa härnere på jorden, att vi förtjäna att krönas med honom i himmelen. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

2 augusti.

S:t Alfons av Liguori.

Stiftare av redemptoristernas kongregation. † 1787.

Kyrkobön. O Gud, du har genom din helige bekännare och biskop Alfons Maria, som var uppfylld av brinnande iver för själarna, givit din Kyrka ny tillväxt, vi bedja dig, låt oss upplysta av hans hälsosamma förmaningar och styrkta genom hans föredöme nå fram till dig. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

4 augusti.

S:t Dominikus.

Dominikanordens stiftare. † 1221.

Kyrkobön. O Gud, som värdigats upplysa din Kyrka genom din helige bekännare Dominikus' förtjänster och undervisning, förläna genom hans förbön att Kyrkan aldrig må sakna timlig hjälp och ständigt tillväxa i andlig kraft. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

9 augusti.

S:t Johannes Vianney.

Kyrkoherde i Ars (Frankrike). † 1859. Själasörjarnas skyddshelgon.

Kyrkobön. Allsmäktige och barmhärtige Gud, du som givit den helige Johannes Maria en beundransvärd iver i själavårdsarbetet och en glödande kärlek till bönen och boten, förläna oss, vi bedja dig, hans förböns hjälp, på det att vi enligt hans föredöme må vinna våra bröders själar för Kristus och med dem uppnå den eviga härligheten. Genom samme Kristus, vår Herre. Amen.

10 augusti.

S:t Laurentius, martyr.

S:t Lars.

Diakon i Rom. † 258. Såsom i hela Kyrkan så även i Sverige högt vördad under medeltiden. Med förkärlek utvald till kyrkornas titularhelgon, t. ex. domkyrkorna i Lund, Uppsala m. fl.

Kyrkobön. Vi bedja dig, allsmäktige Gud, giv oss nåden att kunna kväva våra lidelsers glöd, liksom du har förlänat den helige Laurentius kraft att övervinna sitt martyriums lågor. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

16 september.

S:ta Eugenia, jungfru.

Abbedissa i klostret Hohenburg, Elsass. † omkr. 836. (S:ta Eugenia kyrka i Stockholm är Sveriges första katolska tempel [1837] efter reformationstiden.)

Kyrkobön. O Gud, som lärt den heliga jungfrun Eugenia att endast leva för dig, förläna oss på hennes förbön, att vi må förakta denna värld och vinna Kristus. Genom samme Kristus, vår Herre. Amen.

2 oktober.

Skyddsängelsfesten.

Firas i Sverige första söndagen i september.

Helige ängel, som Guds godhet givit mig till beskyddare på min jordiska pilgrimsfärd, jag tackar dig för all den trogna kärlek, som du hittills visat mig, och för alla de tjänster, du så troget gjort min själ under hela min levnad. Du älskar mig mer, än en vän på jorden kan älska sin vän; ty du älskar Gud och därför även den, han anförtrott åt din omsorg. Det är du, som så ofta varnat mig för det onda och

uppmuntrat mig till det goda; det är du, som tröstat mig i sorg och lidande; det är du, som beskyddat mig i alla faror till kropp och själ. Tyvärr har jag icke alltid lyssnat till din röst, och icke alltid följt dina råd; till min blygsel måste jag tillstå, att jag icke sällan följt den onde fiendens lockelser. Förlåt mig, helige Guds ängel! Jag ångrar min trolöshet och lovar att i framtiden troget följa din ledning.

Psalmisten har sagt: Herren har givit sina änglar befallning om dig, att de skola bevara dig på alla dina vägar; de skola bära dig på händerna, att du icke stöter din fot mot någon sten. Besanna detta ord, min himmelske vän; var mig även i framtiden en trogen ledsagare genom livet. Vaka vid min sida, då jag sover; led mina steg, då jag är vaken. Upplys mig, då ljuset fördunklas och det blir mörkt i min själ; trösta mig, när mitt hjärta är oroligt och bedrövat, och min själ är lik ett land utan vatten. Beskydda mig mot den onde fiendens snaror och bevara mig från att falla för stundens frestelser. Särskilt beder jag dig, låt mig icke sjunka i ljumhetens dvala. När du ser, att jag vill bliva liknöjd för Herrens tjänst och min själs räddning, uppväck i mitt hjärta en helig fruktan och upptänd i min själ den förra kärleken.

Helige ängel, jag beder dig, visa mig den sista tjänsten när min sista stund kommer. Låt mig icke dö utan att hava bekänt min tro på den heliga katolska Kyrkan, låt mig icke dö utan fullkomlig ånger över mina synder och utan en innerlig kärlek till Gud. Bevara mig för en plötslig död. Gör, att jag i rätt tid får mottaga Kyrkans heliga sakrament. Bistå mig i själva dödsstunden. Mottag min själ och ledsaga den till himmelens boningar, där jag evigt skall tacka dig för all din kärlek och i

förening med dig lova och prisa den allgode Guden, som genom dig fört mig till sin saliggörande åskådning. *Sv.* Amen.

Litania till de heliga änglarna.

Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, förbarma dig över oss.
Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, hör oss.
Kristus, bönhör oss.
Gud Fader i himmelen: *Förbarma dig över oss.*
Gud Son, världens Frälsare,
Gud, Helige Ande,
Heliga Treenighet, en ende Gud,
Helige Mikael: *Bed för oss.*
Helige Gabriel,
Helige Rafael,
Heliga änglar och ärkeänglar,
Heliga kerubim och serafim,
Alla himmelens furstar,
Alla de saliga andarnas körer,
Heliga änglar, I som alltid skåden Guds ansikte,
I som alltjämt sjungen Herrens lov,
I som utfören alla Herrens befallningar,
I som inför Gud frambären våra böner,
I som genom eder förbön kommen oss till hjälp,
Heliga änglar, utsända till deras tjänst, som skola varda saliga,
I som glädjens över vår bot och omvändelse,
I som för världen förkunnat Kristi födelse,
I som tjänat Herren i öknen,
I som tröstat Herren i örtagården,
I som förkunnat Kristi uppståndelse,
I som på den yttersta dagen skolen skilja de rättfärdiga från de ogudaktiga,
I som skolen föra oss inför Guds tron,
Var oss nådig: *Förskona oss, o Herre.*

Var oss nådig: *Bönhör oss, o Herre.*

Från all synd och all frestelse till synd: *Fräls oss, o Herre.*

Från den onde fiendens fördolda angrepp,

Från okyska tankar och begär,

Från pest, hungersnöd och krig,

Från otro och all villfarelse i tron,

Från en plötslig död,

Från den eviga pinan,

Genom dina heliga änglars förbön,

Vi arme syndare: *Vi bedja dig, bönhör oss.*

Att du ville förskona oss,

Att du ville regera och styra din heliga Kyrka,

Att du ville beskydda vår Helige fader, påven N., din ståthållare på jorden, och Kyrkans alla stånd,

Att du ville förläna alla kristliga furstar fred och sann endräkt,

Att du ville förunna alla avlidna troende den eviga vilan,

Guds lamm, som borttager världens synder: *Förskona oss, o Herre.*

Guds lamm... *Bönhör oss, o Herre.*

Guds lamm... *Förbarma dig över oss, o Herre.*

F. Loven Herren alla hans krafter.

Sv. Loven honom alla hans änglar.

Låtom oss bedja. O Gud, som i din underbara försyn värdigas utsända dina heliga änglar till vårt beskydd, giv oss på vår ödmjuka bön, att vi genom deras hjälp alltid må bevaras från allt ont, och en gång tillsammans med dem evinnerligen få njuta den eviga glädjen. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

3 oktober.

S:ta Teresia av Lisieux, jungfru.

Född 1873, † 1897. Det katolska missionsarbetets skyddshelgon.

Kyrkobön. Herre, du som sagt: Om I icke omvänden eder och bliven såsom barn, skolen I icke ingå i himmelriket, förläna oss, vi bedja dig, att så följa din jungfru Teresias väg i hjärtats ödmjukhet och enfald, att vi må bliva delaktiga av den eviga lönen. Du som lever och regerar från evighet till evighet. Amen.

4 oktober.

S:t Franciskus av Assisi.

'Det serafiska helgonet'. Franciskanordens stiftare. † 1226 i Assisi.

Kyrkobön. O Gud, du som genom den helige Franciskus' förtjänster alltjämt skänker din Kyrka tillväxt i helighet, förunna oss att efter hans föredöme ringakta allt jordiskt och städse med glädje få del i de himmelska gåvorna. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

Franciskus' stigmatisation firas den 17 sept.

Antifon. Fjärran vare det från mig att berömma mig av något annat än av vår Herres Jesu Kristi kors, genom vilken världen är korsfäst för mig och jag för världen.

F. Herre, du har tecknat din tjänare Franciskus.

Sv. Med återlösningens heliga märken.

Kyrkobön. Herre Jesus Kristus, när världen höll på att kallna, ville du för att i våra hjärtan tända din kärleks eld, på den helige Franciskus' kropp förnya märkena efter dina sår; förläna oss nådigt genom hans förtjänster och förbön, att vi städse må taga korset på oss och bära botens värdiga frukter, du som lever och regerar från evighet till evighet. Amen.

7 oktober.

S:ta Birgitta, Sveriges skyddshelgon.

Född på Finsta gård i Uppland 1303 eller 1304, död 23 juli 1373 i Rom.

Hymn.

(av Nikolaus Hermanni, biskop av Linköping, † 1391.)

Rosa rorans bonitatem,
Stella stillans claritatem,
Birgitta, vas gratiae!
Rora caeli pietatem,
Stilla vitae puritatem
In vallem miseriae.

Ros, som idel godhet andas,
stjärna, i vars strålar blandas
nådens under utan tal!
Gjut din helgd, i ljuvlig enhet
med ditt milda hjärtas renhet,
ner till oss i sorgens dal.

Christus ductor, dulcis doctor,
Te dilexit, te direxit
In aetate tenera.
Tuque mitis, virens vitis
Profecisti et crevisti,
Florens supra sidera.

Kristus, herden, gode herden,
för dig beder och dig leder
i din ålders späda vår.
Ranka gröna, milda sköna,
hur de skina, hjärtblad dina,
där bland stjärnorna du står!

Mentem mundans, fidem fundans
Amor cinxit et te vinxit
In sancto proposito.
Tota decens, tota recens.

Kärlek renar tron och enar
håg och sinne, att där inne,
födas heliga beslut. —
Ödmjukt hjärta, nyfött hjärta

Christum amas, Christum clamas	Kristusbruden ende Guden
Toto vitae stadio.	ägnar helt till livets slut.

Böner till den heliga Birgitta.

Heliga Birgitta, Sveriges stora dotter, jungfru, maka, moder och änka strålar du i alla dygders glans. Du som levde i familjens sköte och i världens vimmel, vid ett fördärvat hov och i klosterlig ensamhet, i rikedomens överflöd och i armodets betryck, du är oss alla en lysande förebild. Ifrån barndomen fann du din glädje i umgänget med Gud, i bön och betraktelse; du besjälades av levande tro och brann av helig kärlek till Gud. Du älskade Kristus, den korsfäste; han var din själs brudgum, föremålet för all din kärlek. Därför förtärdes du av iver för hans ära och hans rike. Du vilade icke, förrän du återfört hans ståthållare på jorden från fångenskapen till Petri stol i kristenhetens huvudstad. Du sökte att i människohjärtat upptända kärlek till den gudomliga Mästaren och iver för hans heliga Kyrka. Vad du själv icke kunde göra, sökte du uppnå genom den orden, som du på Herrens tillskyndan grundat; genom den har du spritt välsignelse över vårt land, ja, över hela Kyrkan; genom den fortlever och verkar du alltjämt för Guds rike. Bed vid Guds tron, att din stora stiftelse åter må uppstå i sin forna glans och bära riklig frukt i Guds Kyrka.

Heliga Birgitta, du har förhärligat Gud, och Gud förhärligade dig i livet och efter döden. I livet lät han dig skåda in i framtiden och uppenbarade för dig himmelens hemligheter; under ditt liv och efter din död vittnade han om din helighet genom under och tecken. Med

rätta ärar dig därför även hans Kyrka. Hon prisar dig som stjärnan, som vänligt lyser vandraren på livets mörka stig; hon liknar dig vid en ros, som med sin skönhet gläder ögat och med sin doft fröjdar hjärtat; hon jämför dig med ett härligt träd i Guds trädgård, vilket bär dyrbara frukter. Med rätta sjunger hon om dig: Kristus älskade du, om Kristus vittnade du; konungens brud, brann du av nit för konungens rike.

Heliga Birgitta, vår mäktiga förespråkerska vid Guds tron, vi glädjas över och med dig, vi lyckönska dig till den härlighet, som du nu åtnjuter hos Kristus. Se huldrikt ned till oss från himmelens höjd. Vi bebo samma land, som sett dig födas och för vilket du hyst så innerlig kärlek; vi bekänna samma tro, för vilken du levat och kämpat; vi hysa samma hopp, som upprätthöll dig i livets stormar och motgångar. Bed Kristus för oss, att samma kärlek, som lågade i ditt hjärta, må brinna i våra själar; bed honom att din iver för hans rike och för odödliga själars räddning må tändas i våra hjärtan.

Heliga Birgitta, du är vårt lands stora skyddshelgon. Nu står du inför den Allgodes tron. Du har icke glömt din forna kärlek. Bed för det land, som du så innerligen älskat, bed för det folk, för vilket du så troget arbetat. Bed, att alla, som hava god vilja, må lämna sina villomeningar och inrotade fördomar mot Kristi Kyrka; bed, att sanningens ljus må lysa för dem; bed, att de få andlig kraft att utan hänsyn till människors gunst eller illvilja följa sin övertygelse och återvända till sina fäders tro, på det att Kristi ord må besannas: Alla må vara ett i mig. Amen.

Åkallan.

Hell dig, Birgitta, lysande stjärna på Kyrkans himmel; hell dig, Nordens stora sierska, för vilken Herren uppenbarat himmelska hemligheter. Låt ditt ljus som fordom lysa över detta land; nedkalla Guds välsignelse över dess inbyggare, på det att vi alla i trons enhet må tillbedja den ende sanne Guden och den, som han sänt, Jesus Kristus. Bed för oss, att vi rätt må besinna Evangeliets sanningar och göra oss förtrogna med trons hemligheter.

Hell dig, Birgitta, Kristi utkorade brud! Utverka åt oss riklig nåd hos din himmelske brudgum, att vi troget må efterlikna dig och dina dygder, såsom du har efterliknat Kristus; bed för oss, att vi i allt må tillväxa i honom, som är vårt huvud, Kristus. I Kyrkans trädgård liknar du en ros, strålande av skönhet och doftande av godhet. Utverka åt oss hos den Allrahögste själens skönhet och hjärtats godhet, att vi, enligt apostelns ord, må vara Kristi vällukt inför Gud, både bland dem som skola varda frälsta och bland dem som skola gå förlorade.

Hell dig, Birgitta, vårt lands stora skyddshelgon! Fulla av förtröstan anbefalla vi åt din mäktiga förbön vårt fosterland, den andliga och världsliga överheten, våra anhöriga, släktingar, vänner och välgörare, oss själva, vår timliga och eviga välfärd. Upphör icke, goda moder, att bedja för oss. Framför allt bed för oss om en salig dödsstund, på det att vi efter att ha lämnat vårt jordiska fädernesland må upptagas i de eviga hyddorna för att med dig och alla helgon i salig fröjd evigt lova och förhärliga den treenige Guden. Amen.

Litania till den heliga Birgitta.

Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, förbarma dig över oss.

Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, hör oss.
Kristus, bönhör oss.
Gud Fader i himmelen: *Förbarma dig över oss.*
Gud son, världens Frälsare,
Gud, Helige Ande,
Heliga Trefaldighet, en ende Gud,
Heliga Maria: *Bed för oss.*
Heliga Birgitta, den himmelske Faderns älskade dotter,
Heliga Birgitta, Frälsarens utkorade brud,
Heliga Birgitta, den Helige Andes lysande tempel,
Heliga Birgitta, strålande ljus i Kristi Kyrka,
Heliga Birgitta, furstinna efter Guds hjärta,
Heliga Birgitta, Guds trogna tjänarinna under världslivets frestelser och faror,
Heliga Birgitta, gudaktighetens läromästarinna,
Heliga Birgitta, brinnande av kärlek till den korsfäste Frälsaren,
Heliga Birgitta, mönster av ödmjukhet och försakelse,
Heliga Birgitta, med Kristus frivilligt fattig,
Heliga Birgitta, föredöme för kristlig lydnad.
Heliga Birgitta, mönster av tålamod och undergivenhet,
Heliga Birgitta, brinnande av hänförelse för Guds förhärligande,
Heliga Birgitta, besjälad av iver för själarnas räddning,
Heliga Birgitta, lysande föredöme av kristlig fullkomlighet,
Heliga Birgitta, benådad med Guds härligaste gåvor,
Heliga Birgitta, uppfylld av profetians ande,
Heliga Birgitta, benådad med himmelska uppenbarelser,
Heliga Birgitta, utrustad med makten att göra underverk,

Heliga Birgitta, av himmelen förhärligad genom under och tecken,
Heliga Birgitta, stora ordensstiftarinna,
Heliga Birgitta, mäktiga förespråkerska vid Guds tron,
Heliga Birgitta, milda beskyddarinna av alla dem, som taga sin tillflykt till dig,
Heliga Birgitta, vårt lands och folks mäktiga skyddshelgon,
Guds lamm, som borttager världens synder: *Förskona oss, o Herre.*
Guds lamm... *Bönhör oss, o Herre.*
Guds lamm... *Förbarma dig över oss, o Herre.*

F. Bed för oss, heliga Birgitta.

Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.

Låtom oss bedja. Herre, vår Gud, du som genom din enfödde Son uppenbarat himmelska hemligheter för den heliga Birgitta, giv oss, dina tjänare, på hennes fromma förbön, att vi en gång få glädja oss åt uppenbarelsen av din eviga härlighet. Genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

17 oktober.

S:ta Margareta Maria Alacoque, jungfru.

Mottog de stora Jesu hjärta-uppenbarelserna. † 1690.

Kyrkobön: Herre Jesus Kristus, du som på underbart sätt för den heliga jungfrun Margareta Maria har uppenbarat ditt hjärtas outgrundliga rikedomar, låt oss erfara hennes heliga livs välsignelse; lär oss följa hennes exempel, så att även vi i allt och över allting älska dig och sålunda i ditt hjärta finna varaktig vila för våra själar. Du som lever och regerar från evighet till evighet. Amen.

5 november.

Uppsaladomens och de övriga svenska templens relikfest.

Bön. O Gud, som genom dina helgons reliker verkar under, hör de förböner, som dina förklarade tjänare frambära, vilkas gravar och kvarlevor i Sveriges tempel och helgedomar ha hållits i helgd. Förläna oss nådigt, vi bedja dig, att den tro, för vilken dessa dina helgon här i landet ha levat och dött, åter må väckas till liv i allas hjärtan, på det att vi alla må glädja oss i det saliga hoppet på de dödas uppståndelse och en gång vinna odödlighetens segerpris. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

19 november.

S:ta Elisabet av Thyringen.

Välgörenhetsföreningarnas skyddshelgon.

† 1231 i Marburg (Tyskland). En lysande förebild för all kristlig verksamhet i barmhärtighetens tjänst.

1. Elisabet, furstinna mild, * Barmhärtighetens höga bild, * Om än du härskarkronan bar, * Ditt hjärta alltid ödmjukt var.
2. Du aktat ringa världens prakt * Och skänkt dig helt åt nådens makt * För att som Jesu Kristi brud * I verksam kärlek tjäna Gud.
3. Han smyckat har din panna ren * Med helig kärleks ädelsten. O hjälp med dina rosors glöd * Att lindra livets bittra nöd.

Bön. Heliga Elisabet, du har genom ditt lysande föredöme visat världen, vad kärlek, tro och ödmjukhet förmå i en kristlig själ. Upplyst av övernaturligt ljus visade du dig som Evangeliets sanna dotter och såg i din nästa vår Herre Jesus Kristus själv, föremålet

för all din kärlek. Därför kände du ingen större glädje än att umgås med fattiga, att tjäna dem, att torka deras tårar, att upprätta deras själar och bevisa dem din kärlekstjänst i allt det elände, åt vilket det mänskliga släktet är hemfallet.

Milda heliga Elisabet, du som så högt älskas av Gud, värdes vara våra själars himmelska vän, och hjälp oss att komma till innerlig vänskap med den gudomlige Frälsaren, som du så högt älskat. Vänd till oss från himmelens höjd dessa kärleksfulla blickar, med vilka du här på jorden botat människornas sjukdomar. Välsigna oss från den salighetens tron, som du innehar i himmelen, och beskydda oss på vår farliga pilgrimsfärd. Utverka åt oss genom din förbön förlåtelse för våra synder och hjälp oss på det att vi må komma in i Guds rike för att där städse med dig få njuta av den eviga glädjen och saligheten. Amen.

Litania till den heliga Elisabet.

Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, förbarma dig över oss.
Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, hör oss.
Kristus, bönhör oss,
Gud Fader i himmelen: *Förbarma dig över oss.*
Gud Son, världens Frälsare,
Gud, helige Ande,
Heliga Trefaldighet, en ende Gud,
Heliga Maria, barmhärtighetens Moder: *Bed för oss.*
Heliga Elisabet, furstinna efter Guds hjärta,
Heliga Elisabet, Guds trogna tjänarinna under hovlivets faror,
Heliga Elisabet, gudaktighetens mönster,

Heliga Elisabet, lysande föredöme av kristen fullkomlighet,
Heliga Elisabet, uppfylld av innerlig kärlek till Kristi lidande bröder och systrar,
Heliga Elisabet, de fattigas kärleksfulla moder,
Heliga Elisabet, de föräldralösas värn,
Heliga Elisabet, de sjukas hjälp,
Heliga Elisabet, de nödlidandes beskyddarinna,
Heliga Elisabet, de bedrövades tröst,
Heliga Elisabet, mönster av ödmjukhet och förakt för världens ära,
Heliga Elisabet, prövad i fattigdomen,
Heliga Elisabet, förebild av hjärtats renhet,
Heliga Elisabet, mönster av kristlig lydnad,
Heliga Elisabet, lysande föredöme av undergivenhet i kors och lidanden,
Heliga Elisabet, den korsfästes trogna brud,
Heliga Elisabet, mäktiga förespråkerska vid Guds tron,
Heliga Elisabet, milda beskyddarinna för alla dem som taga sin tillflykt till dig,
(Heliga Elisabet, skyddshelgon för vår förening),
Guds lamm, som borttager världens synder: *Förskona oss, o Herre.*
Guds lamm... *Bönhör oss, o Herre.*
Guds lamm... *Förbarma dig över oss, o Herre.*

F. Bed för oss, heliga Elisabet.

Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.

Låtom oss bedja. Upplys, barmhärtige Gud, dina troendes hjärtan och förläna oss på den heliga Elisabets ärorika förbön, att vi må förakta världens fröjder och alltid få glädja oss åt himmelens hugsvalelse. Genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

23 november.

S:t Klemens, påve och martyr.

† i Rom. Under den katolska medeltiden allmänt vördad i Sverige.

Låtom oss bedja. O Gud, som årligen gläder oss genom den helige martyren och biskopen Klemens' högtidsdag; förläna oss nådeligen, att vi, som fira minnet av hans ärorika martyrdöd, även må efterlikna den styrka, han visade i lidandet. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

S:t Staffan.

Benediktinmunk från Corvey. Hälsinglands apostel, martyr.

Bön. Allsmäktige, evige Gud, du som utrustat din helige biskop och martyr Staffan med outtröttlig iver och underbar kraft till att utströ Evangeliets säd över höga nordens vida marker, giv, att vi i hans efterföljelse må vara outtröttliga i din tjänst och trogna intill döden. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

Till den helige namnspatronen.

(Att läsas i synnerhet på namnsdagen.)

Helige skyddspatron, vars namn jag bär, åt dig har Gud anförtrott omsorgen om min eviga välfärd, då han i det heliga dopet upptog mig bland sina barn. Utverka mig därför genom din mäktiga förbön vid Guds tron, att de gudomliga dygderna, tro, hopp och kärlek, vilka i dopet liksom ett heligt frö blivit nedlagda i mitt hjärta, alltmer må blomstra och bära frukt för det eviga livet. Hjälp mig genom din förbön att ivrigt vinnlägga mig om de dygder, som prytt dig, på det att jag genom en ren, gudaktig vandel och genom att troget uppfylla

mitt kalls plikter må varda Gud välbehaglig. Avvänd från mig alla faror till kropp och själ; beskydda mig under loppet av mitt jordiska liv, bistå mig i synnerhet i min dödsstund, på det att Herren, den rättfärdige domaren, må giva mig rättfärdighetens krona, och jag med dig evigt må få glädja mig i hans himmelska rike. Amen.

Praktisk helighet.

Att taga emot en välförtjänt tillrättavisning;
att medgiva, att du misstagit dig;
att i allt noga hålla dig till sanningen;
att glömma och förlåta;
att stå upp på morgonen på bestämd tid;
att inrätta ditt liv efter bestämda grundsatser;
att hålla styr på dina nerver i stället för att vara slav under dem;
att förskona din omgivning från att lida under ditt dåliga lynne;
att ursäkta och försvara din fiende, när han lider orätt;
att vara hövlig och hänsynsfull mot alla;
att utföra varje arbete så samvetsgrant och väl som möjligt;
att tiga i rätt tid;
att göra motstånd mot varje frestelse från första ögonblicket;
att hälsa ditt husfolk med ett vänligt leende, när du kommer och går;
att vara mot andra som du önskar, att andra skola vara mot dig.

1 november.

Allhelgonadagen.

Andakt till alla helgon.

F. Jag såg en stor skara, som ingen kunde räkna, av alla folk och stammar och nationer och tungomål stående inför tronen och inför Lammet, klädda i vita kläder, med palmer i sina händer. Och de ropade med hög röst och sade: Frälsning är genom vår Gud, som sitter på tronen, och genom Lammet. Och alla änglar stodo omkring tronen och nedföllo på sina ansikten och tillbådo Gud och sade:

Sv. Amen! Lov och härlighet och vishet och tack, ära och makt och styrka vare vår Gud i all evighet. Amen.

F. Loven Herren, I hans helgon.

Sv. Loven honom efter all hans storhet.

F. Underbart, Herre, är ditt namn;

Sv. Du som krönt dina helgon med ära och härlighet.

F. Kommen, låtom oss tillbedja konungarnas Konung.

Sv. Ty han är sina helgons krona.
F. Saliga ären I, Guds helgon, i himmelens härlighet.
Sv. Därför bedja vi, tänken på oss i vår nöd och bedjen för oss hos Herren, vår Gud.
Låtom oss bedja. Allsmäktige, evige Gud, som genom en gemensam fest låter oss ära alla dina helgons förtjänster, vi bedja dig, skänk oss på så talrika förespråkares förbön den barmhärtighetens rikedom som vi efterlängta. Genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Till helgonens drottning.

F. Alla släkten skola prisa dig salig, Maria.
Sv. Ty den Mäktige har gjort stora ting med dig.
F. Välsignad är du ibland kvinnor.
Sv. Och välsignad är din livsfrukt, Jesus.
F. Bed för oss, alla heligas drottning.
Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.
Låtom oss bedja. O Gud, du som smyckat din enfödde Sons moder med naturens och nådens största gåvor och i ditt rike upphöjt henne över alla änglar och helgon, förläna oss nådigt, att vi, som ära henne på jorden, genom hennes förbön må vinna himmelens salighet. Genom samme Kristus, vår Herre.
Sv. Amen.

Till de heliga änglarna.

F. I dina änglars åsyn vill jag lovsjunga dig, min Gud:
Sv. Och lova ditt heliga namn.
F. Gud har befallt sina änglar om dig:
Sv. Att de skola bevara dig på alla dina vägar.
F. Bedjen för oss, alla Guds änglar:
Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.

Låtom oss bedja. O Gud, du som i dina änglars antal och härlighet uppenbarar din storhet och utsänder dem till vår tjänst och vårt beskärm, förläna oss nådigt, att vi efter deras föredöme så må tjäna dig på jorden, att vi med dem evigt få lovprisa dig i himmelen. Genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Till de heliga apostlarna.

F. Deras röst har utgått över hela jorden.
Sv. Och deras ord intill världens ände.
F. Upphöjda äro dina vänner, o Gud.
Sv. Högt befäst är deras herravälde.
F. Bedjen för oss, I heliga apostlar:
Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, du som gjort dina apostlar till Kyrkans pelare och genom dem förkunnat oss Evangeliets glada budskap, förläna oss genom deras förbön, att vi med troende sinne omfatta deras lära och med villigt hjärta leva efter Evangeliets lag, på det att vi må kunna bestå för dig, när du kommer med dina heliga apostlar att döma jordens alla folk. Du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

Till de heliga martyrerna.

F. Det är de, som ha kommit ur stort betryck och tvagit sina kläder i Lammets blod.
Sv. Därför stå de inför Guds tron och tjäna honom i hans tempel dag och natt.
F. De heliga glädja sig över sin härlighet.
Sv. De fröjda sig i salig vila.
F. Bedjen för oss, Guds heliga martyrer:
Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, du som genom din bittra pina och död förvärvat alla martyrer riklig nåd att för ditt namns bekännelse utgjuta sitt blod, förläna oss genom

deras fromma förböner, att vi utan fruktan för världen och dess förföljelser ståndaktigt bekänna vår tro inför människorna, på det att även du må bekänna oss inför din Fader, som är i himmelen. Du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

Till de heliga bekännarna.

F. Deras liv blev hållet för en dårskap och deras död för ärelös.

Sv. Se, nu räknas de bland Guds barn, och deras arvedel är bland de heliga.

F. De ropade till Herren, då de voro i betryck.

Sv. Och han frälste dem ur deras nöd.

F. Bedjen för oss, heliga bekännare:

Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, genom din lära och försyn blevo dina heliga bekännare saktmodiga och ödmjuka av hjärtat, vunno här i tiden ro för sina själar och efter döden den eviga saligheten; giv oss nåden att troget efterfölja deras ödmjuka vandel, på det att även vi må uppnå den eviga fridens boningar. Du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

Till de heliga jungfrurna.

F. Det är de som blivit kallade,

Sv. De följa Lammet, varthelst det går.

F. De ha blivit utvalda bland människorna till förstlingar åt Gud och Lammet.

Sv. I deras mun har svek icke blivit funnet ty de äro utan fläck.

F. Bedjen för oss, I heliga jungfrur:

Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.

Låtom oss bedja. Herre Jesus Kristus, du som älskar rena själar och i ditt rike smyckar dem

med en särskild strålekrans, giv att vi bemöda oss att genom kroppens och själens renhet efterlikna de heliga jungfrurnas renhet, på det att vi med dem och alla dina helgon en gång må skåda dig ansikte mot ansikte i din härlighets rike. Du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

F. Bedjen för oss, alla Guds helgon,

Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.

Låtom oss bedja. Allsmäktige, evige Gud, som genom en gemensam fest låter oss ära alla dina helgons förtjänster, vi bedja dig, skänk oss nådigt på så talrika förespråkares förbön den barmhärtighetens rikedom som vi längta efter. Genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Litania till alla helgon.

(408.)

Läses enligt liturgiens föreskrift på påskafton, pingstafton — i förkortad form —, på Markusdagen (25 april) och på gångdagarna (mellan bönsöndagen och Kristi himmelsfärdsdag).

Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, förbarma dig över oss.
Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, hör oss.
Kristus, bönhör oss.
Gud Fader i himmelen,[1]
Gud Son, världens frälsare,
Gud Helige Ande,
Heliga Trefaldighet, en ende Gud,
Heliga Maria,[2]
Heliga Guds moder,
Heliga Jungfru över alla jungfrur,
Helige Mikael,
Helige Gabriel,

---

[1] Förbarma dig över oss.
[2] Bed (bedjen) för oss.

Helige Rafael,
Alla heliga änglar och ärkeänglar,
Alla de saliga andarnas heliga körer,
Helige Johannes Döparen,
Helige Josef,
Alla heliga patriarker och profeter,
Helige Petrus,
Helige Paulus,
Helige Andreas,
Helige Jakobus,
Helige Johannes,
Helige Tomas,
Helige Jakobus,
Helige Filippus,
Helige Bartolomeus,
Helige Matteus,
Helige Simon,
Helige Thaddeus,
Helige Mattias,
Helige Barnabas,
Helige Lukas,
Helige Markus,
Alla heliga apostlar och evangelister,
Alla Herrens heliga lärjungar,
Alla heliga oskyldiga barn,
Helige Stefanus,
Helige Laurentius,
Helige Vincentius,
Helige Fabianus och Sebastianus,
Helige Johannes och Paulus,
Helige Kosmas och Damianus,
Helige Gervasius och Protasius,
Alla heliga martyrer,
Helige Sylvester,
Helige Gregorius,
Helige Ambrosius,
Helige Augustinus,
Helige Hieronymus,
Helige Martinus,

Helige Nikolaus,
Alla heliga biskopar och bekännare,
Alla heliga kyrkolärare,
Helige Antonius,
Helige Benediktus,
Helige Bernhardus,
Helige Dominikus,
Helige Franciskus,
Alla heliga präster och leviter,
Alla heliga munkar och eremiter,
Heliga Maria Magdalena,
Heliga Agata,
Heliga Lucia,
Heliga Agnes,
Heliga Cecilia,
Heliga Katarina,
Heliga Anastasia,
Alla heliga jungfrur och änkor,
Alla Guds helgon,
Var oss nådig: *Förskona oss, o Herre.*
Var oss nådig: *Bönhör oss, o Herre.*
Från allt ont,[1]
Från all synd,
Från din vrede,
Från en plötslig och oförutsedd död,
Från djävulens försåt,
Från vrede, hat och all ond vilja,
Från orenhetens ande,
Från ljungeld och oväder,
Från jordbävningens gissel,
Från pest, hungersnöd och krig,
Från den eviga döden,
Genom din heliga mandomsanammelses hemlighet,
Genom din ankomst,
Genom din födelse,
Genom ditt dop och ditt heliga fastande,

---

[1] Fräls oss, o Herre.

Genom ditt kors och lidande,
Genom din död och begravning,
Genom din heliga uppståndelse,
Genom din underbara himmelsfärd,
Genom den Helige Andes, Hugsvalarens, ankomst,
På domedagen,
Vi arma syndare:[1]
Att du ville förskona oss,
Att du ville förlåta oss,
Att du ville föra oss till sann botfärdighet,
Att du ville regera och upprätthålla din heliga Kyrka,
Att du i din heliga religion ville bevara den apostoliske överherden och alla kyrkliga stånd,
Att du ville förödmjuka den heliga Kyrkans fiender,
Att du ville skänka de kristna konungarna och furstarna fred och sann endräkt,
Att du ville förläna hela det kristna folket fred och enighet,
Att du ville återkalla alla vilsegångna till Kyrkans enhet och föra alla otrogna till Evangeliets ljus,
Att du ville styrka och bevara oss själva i din heliga tjänst,
Att du ville upplyfta våra sinnen till himmelska begär,
Att du ville förläna alla våra välgörare evighetens ägodelar,
Att du ville bevara våra, våra bröders, släktingars och välgörares själar från den eviga fördömelsen,
Att du ville giva och bevara jordens frukter,
Att du ville förläna alla avlidna kristtrogna den eviga vilan,

---

[1] Vi bedja dig, bönhör oss.

Att du ville bönhöra oss,
Guds Son,
Guds lamm, som borttager världens synder:
Förskona oss, o Herre.
Guds lamm...: *Bönhör oss, o Herre.*
Guds lamm...: *Förbarma dig över oss, o Herre.*
Kristus, hör oss.
Kristus, bönhör oss.
Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, förbarma dig över oss.
Herre, förbarma dig över oss.
Fader vår...

Psalm 69. F. O Gud, kom mig till hjälp; Herre, skynda till min undsättning.

Sv. Må de känna sig slagna och komma på skam, som lägga snaror för min själ.

F. Må de vika tillbaka och blygas, som vilja mig ont.

Sv. Må de genast vända tillbaka i sin skam, som hånande glädja sig över min nöd.

F. Men alla de som söka dig, må jubla och fröjdas i dig; och de som älska din frälsning, skola alltid säga: Högtlovad vare Herren!

Sv. Men jag är eländig och fattig; o Gud, stå mig bi.

F. Min hjälp och min befriare är du; Herre, dröj icke.

F. Ära vare Fadern och Sonen och den Helige Ande,

Sv. Som det var i begynnelsen, så nu och alltid och i all evighet. Amen.

F. Gör dina tjänare saliga.
Sv. Som hoppas på dig, min Gud!
F. Var oss, o Herre, ett starkt torn.
Sv. I våra fienders åsyn.
F. Må icke fienden förmå något emot oss.
Sv. Och må ondskans son icke skada oss.

F. Herre, handla icke med oss efter våra synder.

Sv. Och vedergäll oss icke efter våra missgärningar.

F. Låtom oss bedja för vår påve...

Sv. Herren bevare honom, bibehålle honom vid liv och göre honom lycklig på jorden och överlämne honom icke i hans fienders händer.

F. Låtom oss bedja för våra välgörare.

Sv. O Herre, värdes vedergälla för ditt namns skull alla våra välgörare med det eviga livet. Amen.

F. Låtom oss bedja för alla avlidna kristtrogna.

Sv. Herre, giv dem den eviga vilan, och låt det eviga ljuset lysa för dem.

F. Må de vila i frid.

Sv. Amen.

F. För våra frånvarande bröder.

Sv. O min Gud, gör dina tjänare saliga, som hoppas på dig.

F. Herre, sänd dem hjälp från din helgedom.

Sv. Och sänd dem skydd från Sion.

F. Herre, hör min bön.

Sv. Och låt mitt rop komma till dig.

Låtom oss bedja. Gud, vars egenskap det är att alltid förbarma dig och skona, mottag vår ödmjuka bön, på det att din rika barmhärtighet nådigt ville frälsa oss och alla dina tjänare som äro omslutna av syndens bojor.

Vi bedja dig, o Herre, hör vår ödmjuka bön och skona dem som inför dig bekänna sina synder, på det att du må skänka oss tillgift och frid.

O Gud, bevisa oss nådigt din outsägliga barmhärtighet, i det du befriar oss från våra synder och frälsar oss ifrån de straff som vi för dem förtjänat.

O Gud, som förolämpas genom synd och försonas genom bot, se nådigt till ditt bönfallande folks suckar och avvänd din vredes gissel som vi för våra synder förtjäna.

Allsmäktige, evige Gud, förbarma dig över din tjänare, vår påve..., och led honom efter din barmhärtighet på den eviga salighetens väg, så att han med din hjälp må begära det som är dig behagligt, och med all kraft utföra detsamma.

O Gud, från vilken alla heliga önskningar, goda beslut och rättfärdiga gärningar härstamma, giv dina tjänare den frid världen icke kan giva, på det att våra hjärtan må vara dina bud hörsamma, och vi, befriade från fruktan för fiender, må under ditt beskydd uppleva lugna tider.

Upptänd, o Herre, den Helige Andes eld i våra njurar och hjärtan, så att vi tjäna dig med kysk kropp, och med rent hjärta behaga dig.

O Gud, alla troendes Skapare och Återlösare, skänk dina tjänare och tjänarinnors själar förlåtelse för alla synder, på det att de genom fromma förböner må uppnå den tillgift som de alltid hava önskat.

Vi bedja dig, Herre, förekom våra handlingar med din nåd och ledsaga dem med din hjälp, på det att all vår bön och gärning städse må börjas med dig och, börjad genom dig, även av dig fulländas.

Allsmäktige, evige Gud, du härskar över levande och döda och förbarmar dig över alla dem, vilka du på grund av deras tro och gärningar förutser skola tillhöra dig; vi bedja dig ödmjukt, att de, för vilka vi föresatt oss att frambära böner, och vilka ännu leva i denna värld, eller befriade från kroppen äro upptagna i den tillkommande världen, på alla dina helgons förbön, genom din stora barmhärtighet

må erhålla förlåtelse för alla sina synder. Genom vår Herre Jesus Kristus, din Son, vilken med dig lever och regerar i den Helige Andes enhet, Gud från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

F. Må den allsmäktige och barmhärtige Herren bönhöra oss. *Sv.* Amen.

F. Må ock de hädangångna kristtrognas själar genom Guds barmhärtighet vila i frid. *Sv.* Amen.

Böner för själarna i skärselden

Requiem aeternam.

Requiem aeternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis. Requiescant in pace. Amen.

Herre, giv dem den eviga vilan och låt det eviga ljuset lysa för dem. Må de vila i frid. Amen.

Saliga äro de döda.

Saliga äro de döda, * Vilka i Herren somna, * Ty deras kamp är slut * Och lugnt de vila ut.

Saliga äro de döda, * Vilka i Herren somna, * De efter livets strid * Gått in i himlens frid.

Saliga äro de döda, * Vilka i Herren somna, * Med dem till himlens port * Skall följa vad de gjort.

Saliga äro de döda, * Vilka i Herren somna, * För vad de verkat här, * Dem lönen väntar där.

Bön.

O Gud, som giver förlåtelsens nåd och älskar människornas frälsning, vi anropa din barmhärtighet att du genom Jesu Kristi, din Sons, oändliga förtjänster ville låta dina tjänares och tjänarinnors själar, som lämnat denna värld, uppnå den eviga saligheten. Amen.

De profundis.

(517.)

De profundis clamavi ad te, Domine: Domine, exaudi vocem meam.	Ur djupet ropar jag till dig, o Herre, Herre, hör min röst.
Fiant aures tuae intendentes in vocem deprecationis meae.	Låt dina öron akta på mina böners ljud.
Si iniquitates observaveris, Domine: Domine, quis sustinebit?	Om du ville akta på missgärningar, Herre, o Herre, vem kan då bestå?
Quia apud te propitiatio est: et propter legem tuam sustinui te, Domine.	Men hos dig är försoning, och för din lags skull väntar jag på dig, o Herre.
Sustinuit anima mea in verbo ejus: speravit anima mea in Domino.	Min själ väntar på hans ord; min själ hoppas på Herren.
A custodia matutina usque ad noctem, speret Israel in Domino.	Från morgonväkten intill natten må Israel hoppas på Herren.
Quia apud Dominum misericordia, et copiosa apud eum redemptio.	Ty hos Herren är barmhärtighet och hos honom riklig återlösning.
Et ipse redimet Israel, ex omnibus iniquitatibus ejus.	Och han skall återlösa Israel från alla dess synder.
V. Requiem aeternam dona eis Domine.	*F.* Herre, giv dem den eviga vilan,
R. Et lux perpetua luceat eis.	*Sv.* Och låt det eviga ljuset lysa för dem.
V. Requiescant in pace.	*F.* Må de vila i frid.
R. Amen.	*Sv.* Amen.

Bön till den lidande Kristus.

O Jesus, vårt liv och vår uppståndelse, du som före din död lämnat oss din heliga lekamen och ditt heliga blod till själens föda, genom denna din oändliga kärlek bedja vi dig ödmjukt, förbarma dig över alla avlidna kristtrogna, i synnerhet över... För dem till det eviga livets källa och låt dem taga del i ditt himmelska gästabud. Amen.

F. Herre, giv dem den eviga vilan, *Sv.* Och låt det eviga ljuset lysa för dem.

(Upprepas efter varje bön.)

O Jesus, vår Frälsare, du som för vår skull i örtagården uthärdade så stor ångest, att din svett vart liksom blodsdroppar som föllo ned på jorden; genom detta ditt dyrbara blod bedja vi dig ödmjukt, förbarma dig över alla avlidna kristtrogna, i synnerhet över... Befria dem ur all nöd och torka alla deras tårar. Amen.

O Jesus, vår Återlösare, du som för våra synders skull lät fängsla och binda dig; genom dessa hårda band bedja vi dig ödmjukt, förbarma dig över alla avlidna kristtrogna, i synnerhet över... Lös dem från syndens band, varmed den mänskliga skröpligheten i detta liv insnärjt dem, på det att de i himmelen må älska och prisa dig. Amen.

O Jesus, vårt hjärtas glädje, du som lät spotta och slå dig i ansiktet; genom detta ditt oändliga tålamod bedja vi dig ödmjukt, förbarma dig över alla avlidna kristtrogna, i synnerhet över... Låt dem komma till din härlighets ljus och förläna dem snart glädjen att få skåda ditt heliga ansikte. Amen.

O Jesus, vår härlighets krona, du som till försoning för vår sinnlighet och vårt högmod på det grymmaste hudflängdes och kröntes med törnen; genom denna din djupa ödmjukhet bedja

vi dig, förbarma dig över alla avlidna kristtrogna, i synnerhet över... Skänk dem den eviga härlighetens krona, du som kröner oss med nåd och barmhärtighet. Amen.

O Jesus, vår tillkommande domare, du som genom den orättvisaste dom dömdes till en grym och skymflig död för att frälsa oss från den eviga döden; genom denna din outgrundliga barmhärtighet bedja vi dig ödmjukt, förbarma dig över alla avlidna kristtrogna, i synnerhet över..., och låt dem snart få höra de trösterika orden: Edra synder äro eder förlåtna. Amen.

O Jesus, vårt högsta och enda goda, du som tagit på dig våra synder och på korset gjort tillfyllest för dem; genom denna din stora kärlek bedja vi dig ödmjukt, förbarma dig över alla avlidna kristtrogna, i synnerhet över... Upplåt för dem den eviga härlighetens portar och mottag dem med de saliggörande orden: Kommen, I min Faders välsignade, och tagen i besittning det rike, som är eder tillrett ifrån världens grundläggning. Amen.

Bön för själarna i skärselden.

(518.)

Allsmäktige evige Gud, vi tillbedja dig, som är alla tings Skapare och allena Herren över liv och död. Du är icke de dödas, utan de levandes Gud, ty för dig leva alla som gått hädan, och för dina trogna är döden icke änden, utan begynnelsen till det eviga livet i dig, den oändlige Guden. Hör den ödmjuka bön som vi frambära för alla dem, vilka lida i reningsorten, väntande på din uppenbarelses fulla dag. Du har skapat dem för dig, se på deras brinnande längtan efter dig. Du är uppståndelsen och livet och alla betungades tröst, var

även de avlidna själarnas vila och frid. Förlåt i din milda barmhärtighet, vad de syndat inför dig, den Helige. Befria dem och ledsaga dem genom dina änglar till fridens boning, att de med alla dina heliga må glädjas i dig. Må deras läppar som härnere sjungit ditt lov, snart få instämma i dina änglars jublande körer; må de händer som härnere övat goda gärningar och i bönen höjt sig till dig, därovan bära segerns oförgängliga palmer; må de som härnere gått fram till ditt heliga bord, därovan församlas vid Lammets himmelska gästabud. Herre, kom ihåg dina hädangångna trogna. Fullända Kristi, din Sons, verk i dem. Fräls deras själar och uppväck en gång deras kroppar i härlighet på den av dig förutbestämda dagen, då himmel och jord förgås och du återkommer till domen. — Var nådig, o Herre, även mot oss, som ännu leva i denna värld. Fräls våra odödliga själar, att vi må bestå inför ditt ansikte på vedergällningens dag. Styrk oss i tron på de dödas uppståndelse, i hoppet på det tillkommande livet och i kärleken till dig, den oändligt gode Guden. Amen.

F. Herre, giv dem den eviga vilan,
Sv. Och låt det eviga ljuset lysa för dem.
F. Må de vila i frid.
Sv. Amen.

Bön för alla avlidna.

Barmhärtige Gud, du som har ett faderligt välbehag i dina barns böner till dig, den gemensamme Fadern, hör min ödmjuka bön, som jag i din Sons namn uppsänder till dig för de lidande själarna i skärselden. Förbarma dig över dem, och låt din rättvisa försonas genom Jesu Kristi förtjänster, hans lidande och död. Låt det dyrbara blod, som han utgjutit på korset, tillfyllestgöra deras fel och utplåna de

fläckar, som ännu vidlåda deras själar. De äro ju dina barn; ty de dogo i din nåd och kärlek, om än icke fullt rena för att ingå i din härlighet. Låt dem därför bliva delaktiga av Jesu Kristi förtjänster. Lyssna till din Kyrkas, till alla troendes och även till min bön, ty vi önska ingenting högre än att se dem frälsta från deras kval.

Se också på deras brinnande längtan efter dig. De älska dig uppriktigt och önska innerligt att befrias ur sitt fängelse för att skåda och beundra dina fullkomligheter, prisa din godhet och lovsjunga din barmhärtighet. Stilla denna heliga längtan; sänd din helige ängel att för dem förkunna, att frälsningens timme är inne, att du för din enfödde Sons skull utplånat deras skuld och efterskänkt deras straff, att den lyckliga stund är kommen, då de med dina heliga änglar få instämma i lovsången: Helig, helig, helig är Herren Gud Sabaot! — Amen.

Böner för avlidna.

För en påve.

O Gud, du har i din outgrundliga försyn utkorat din tjänare N. till det apostoliska biskopsämbetets högsta värdighet, förläna nådeligen, att han som härnere varit stadd i din enfödde Sons ställe, i himmelen må räknas bland dina överstepästers ärekrönta kör, genom samme Kristus, vår Herre. Amen.

För en biskop.

O Gud, du har utkorat din tjänare N. till det apostoliska biskopsämbetets höga värdighet, förläna nådeligen, att han i himmelen må räknas bland dina biskopars ärekrönta kör, genom Kristus, vår Herre. Amen.

För en präst.

O Gud, du har utkorat din tjänare N. till det apostoliska prästadömets höga värdighet, förläna nådeligen, att han i himmelen må räknas bland dina prästers ärekrönta kör, genom Kristus, vår Herre. Amen.

För avlidna präster.

Allsmäktige, evige Gud, vars egenskap är att alltid förbarma dig och skona, hav misskund med dina avlidna tjänare, som du härnere utmärkt med prästadömets heliga värdighet. Förbarma dig efter din stora barmhärtighet över dem och öppna snart din helgedoms portar för dem. De ha i tiden arbetat för ditt eviga rike, förkunnat ditt ord och förvaltat dina hemligheter. Låt dem snart uppleva den efterlängtade dagen, då du skall bliva deras övermåttan stora lön. De ha härnere förmedlat din himmelska tröst och bevarat många på den rätta vägen, låt dem komma till dig och värdes kröna deras livsverk med din nåd och härlighet. Uppfyll deras längtan att få skåda dig ansikte mot ansikte.

Jesus Kristus, evige överstepräst, se nådigt på våra avlidna präster, som ännu vänta på din kärleksfulla uppenbarelse. Giv dem förlåtelse för alla deras fel och försummelser. Låt dem snart, vi bedja dig, deltaga i förklaringens härlighet i ditt eviga prästadöme, på det att de, som varit våra herdar på jorden, även må vara våra förespråkare i himmelen. Amen.

För avlidna föräldrar.

Allsmäktige, evige Gud, du har grundat den mänskliga familjen och vill att vår kärlek räcker över död och grav, hör nådigt våra böner,

som vi frambära för våra avlidna föräldrars själaro. Förbarma dig efter din stora barmhärtighet över dem och förläna dem förlåtelse för alla fel och försummelser, varigenom de i mänsklig svaghet gjort sig skyldiga till din gudomliga rättvisas straff. Belöna i evigheten, vad de gjort för oss på jorden. Vederkvick deras själar i de levandes land, och låt oss åter förenas med dem i det himmelska samfund, där du är dina trognas eviga glädje och sällhet.

Herre Jesus Kristus, världens Frälsare, för den stora kärleks skull, som du alltid bevisat din heliga moder, i synnerhet vid hennes ärorika himmelsfärd, förbarma dig över våra avlidna föräldrar; kalla dem snart till dig i himmelens härlighet och giv, att vi en gång få glädjas med dem i din Faders rike. Amen.

För avlidna vänner och släktingar.

Gode och barmhärtige Gud, du som genom den Helige Ande i de troendes hjärtan utgjutit kärlekens gåva, jag beder dig, förbarma dig över mina avlidna släktingars, vänners och välgörares själar. Se nådigt ned till dem, lindra deras kval och fräls dem ur deras fängelse. Kom icke längre ihåg deras synder och försummelser, utan tänk allenast på din barmhärtighet och din enfödde Sons förtjänster. På honom hava de trott, till honom hava de satt sin tillit. För hans skull, för hans bittra lidandes skull efterskänk dem de straff, de förtjänat, och fräls dem från deras bojor, på det att de i helig glädje må få skåda dig ansikte mot ansikte och med alla heliga och utvalda prisa dig i all evighet. Amen.

För alla avlidna som vila på kyrkogården.

O Gud, genom vilkens barmhärtighet de troendes själar vila i frid, förläna nådigt dina tjänare och tjänarinnor, som avlidit i den sanna tron och vilkas jordiska kvarlevor på vår kyrkogård förvänta uppståndelsens dag, förlåtelse för deras synder, vederkvickelsens rum, fridens boning och det eviga ljusets härlighet, genom Kristus, vår Herre. Amen.

Litania för själarna i skärselden.

Herre, förbarma dig över dem.
Kristus, förbarma dig över dem.
Herre, förbarma dig över dem.
Kristus, hör oss.
Kristus, bönhör oss.
Gud Fader i himmelen: *Förbarma dig över dem.*
Gud Son, världens Frälsare,
Gud Helige Ande,
Heliga Trefaldighet, en ende Gud,
Heliga Maria: *Bed för dem.*
Heliga Guds moder,
Heliga Jungfru över alla jungfrur,
Helige Mikael,
Alla heliga änglar och ärkeänglar,
Alla de saliga andarnas heliga körer,
Helige Johannes Döparen,
Alla heliga patriarker och profeter,
Helige Petrus,
Helige Paulus,
Helige Johannes,
Alla heliga apostlar och evangelister,
Alla Herrens heliga lärjungar,
Alla heliga oskyldiga barn,
Helige Stefanus,
Helige Laurentius,
Helige Vincentius,

Alla heliga martyrer,
Helige Gregorius,
Helige Ambrosius,
Helige Augustinus,
Helige Hieronymus,
Alla heliga biskopar och bekännare,
Alla heliga kyrkolärare,
Helige Benediktus,
Helige Dominikus,
Helige Franciskus,
Alla heliga präster och leviter,
Alla heliga munkar och eremiter,
Heliga Maria Magdalena,
Heliga Katarina,
Heliga Barbara,
Alla heliga jungfrur och änkor,
Alla Guds helgon,
Var dem nådig: *Förskona dem, o Herre.*
Från allt ont: *Fräls dem, o Herre.*
Från din vrede,
Från din rättvisa stränghet,
Från den smärtsamma längtan,
Från den hårda fångenskapen,
Från alla straff,
Genom din mandomsanammelse,
Genom din heliga födelse,
Genom ditt ljuva namn,
Genom ditt dop och ditt heliga fastande,
Genom din djupa ödmjukhet,
Genom din fullkomliga lydnad,
Genom din obefläckade renhet,
Genom din yttersta fattigdom,
Genom ditt tålamod och saktmod,
Genom din oändliga kärlek,
Genom dina bittra lidanden,
Genom din dödsångest,
Genom din tillfångatagning,
Genom din smärtsamma hudflängning,
Genom din skymfliga törnekröning,

Genom ditt mödosamma korsbärande,
Genom din grymma korsfästelse,
Genom din kvalfulla övergivenhet,
Genom din bittra död,
Genom dina heliga fem sår,
Genom din härliga uppståndelse,
Genom din underbara himmelsfärd,
Genom den Helige Andes sändning,
Genom din heliga moders och alla heligas förböner,
Vi arma syndare: *Vi bedja dig, bönhör oss.*
Att du ville förskona själarna i skärselden,
Att du ville efterskänka dem all skuld,
Att du ville befria dem från deras kval,
Att du ville göra dem delaktiga av hela kristenhetens goda gärningar,
Att du genom dina heliga änglar ville trösta dem och föra dem till det eviga ljuset,
Att du ville giva våra avlidna föräldrar, syskon, släktingar och välgörare den eviga saligheten,
Att du ville förbarma dig över de arma själar, vilka av ingen ihågkommas på jorden,
Att du ville förläna alla avlidna kristtrogna den eviga vilan,
Du härlighetens Konung, för vilken alla leva, Jesus, Guds Son,
Guds lamm, som borttager världens synder: *Förskona dem o Herre.*
Guds lamm...: *Fräls dem, o Herre.*
Guds lamm...: *Förbarma dig över dem, o Herre.*

F. Herre, hör min bön,
Sv. Och låt mitt rop komma till dig.

Låtom oss bedja. O Gud, alla troendes Skapare och Återlösare, förläna alla dina tjänares och tjänarinnors själar förlåtelse för alla deras synder, på det att de genom fromma förböner må vinna den tillgift, som de alltid åstundat,

du som lever och regerar från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

F. Herre, giv dem den eviga vilan.
Sv. Och låt det eviga ljuset lysa för dem.
F. Må de vila i frid.
Sv. Amen.

Varjehanda böner.

Bön för hela kristenheten.

(Av S:t Petrus Canisius, kyrkolärare.)

Allsmäktige, evige Gud, Herre, himmelske Fader, vänd ditt ansikte i din gränslösa barmhärtighet till vår jämmer och nöd. Förbarma dig över hela kristenheten, för vilken din enfödde Son, Vår Herre och Frälsare Jesus Kristus, frivilligt överlämnat sig i syndarnas händer och utgjutit sitt dyrbara blod på korsets heliga träd. Avvänd nådigt från oss, himmelske Fader, genom samme vår Herre Jesus Kristus, välförtjänta straff, närvarande och tillkommande faror, uppror, krig, hungersnöd, farliga sjukdomar och andra olyckor.

Upplys och styrk i allt gott den andliga och världsliga överheten, att den må främja allt som länder dig till pris och ära, oss till timlig och evig välfärd och hela kristenheten till fred och välsignelse. Förunna oss, fridens Gud, sann enighet i tron, utan split och söndring. Omvänd våra hjärtan till sann bot och bättring. Upptänd i oss din kärleks heliga eld. Giv oss hunger och törst efter din rättfärdighet, att vi som lydiga barn må vara dig välbehagliga i livet och i döden.

Under fastan tillägges följande: